
Zittingsdocument

A9-0343/2023

6.11.2023

***I

VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
(COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Commissie industrie, onderzoek en energie

Rapporteur: Christian Ehler

Rapporteurs voor advies van medeverantwoordelijke commissies overeenkomstig artikel 57 van het Reglement:
Luděk Niedermayer, Commissie economische en monetaire zaken
Marie-Pierre Vedrenne, Commissie werkgelegenheid en sociale zaken
Tiemo Wölken, Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid
Tom Vandenkendelaere, Commissie interne markt en consumentenbescherming
Nilas Nienass, Commissie regionale ontwikkeling

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerphandeling

Amendementen van het Parlement in twee kolommen

Geschrapte tekstdelen worden in de linkerkolom in *vet cursief* aangegeven. Vervangen tekstdelen worden in beide kolommen in *vet cursief* aangegeven. Nieuwe tekst wordt in de rechterkolom in *vet cursief* aangegeven.

In de eerste en tweede regel van de koptekst boven elk amendement wordt verwezen naar het tekstdeel in kwestie van de ontwerphandeling. Indien een amendement betrekking heeft op een bestaande handeling, waarop in de ontwerphandeling wijzigingen worden voorgesteld, bevat de koptekst bovendien een derde en vierde regel, die verwijzen naar de bestaande handeling respectievelijk naar de bepaling in kwestie.

Amendementen van het Parlement in de vorm van een geconsolideerde tekst

Nieuwe tekstdelen worden in *vet cursief* aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool **■** of worden doorgestreept. Waar tekstdelen vervangen worden, wordt de nieuwe tekst in *vet cursief* aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept. Bij wijze van uitzondering worden zuiver technische wijzigingen die de diensten aanbrenge met het oog op de opstelling van de definitieve tekst, niet gemarkeerd.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....	5
TOELICHTING.....	127
ADVIES VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN	129
ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN	164
ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID	216
ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNE MARKT EN CONSUMENTENBESCHERMING.....	261
ADVIES VAN DE COMMISSIE REGIONALE ONTWIKKELING.....	283
ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL	329
ADVIES VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME	370
PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE	426
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	427

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)

(COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2023)0161),
  - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C9-0062/2023),
  - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
  - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 13 juli 2023¹,
  - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 5 juli 2023²,
  - gezien artikel 59, lid 2 van zijn Reglement,
  - gezien het advies van de Commissie internationale handel, de Commissie economische en monetaire zaken, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, de Commissie interne markt en consumentenbescherming, de Commissie vervoer en toerisme, en de Commissie regionale ontwikkeling,
  - gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A9-0343/2023),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
  2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
  3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

---

¹ PB C 349 van 29.9.2023, blz. 179.

² PB C, C/2023/254 van 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/254/oj>

Amendement 1

AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT*

op het voorstel van de Commissie

2023/0081 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese
ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een
nettonulindustrie)**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité³,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁴,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

---

* Amendementen: nieuwe of vervangende tekst staat in vet en cursief, schrappingen zijn met het symbool **■** aangegeven.

³ *PB C 349 van 29.9.2023, blz. 179.*

⁴ *PB C, C/2023/254, van 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/254/oj>*

- (-1) De belangrijkste doelstelling van het Europese industriebeleid op middellange termijn bestaat erin de industrie van de Unie in staat te stellen de transities op energie-, klimaat-, milieu- en digitaal gebied uit te voeren, met behoud van haar concurrentievermogen op de wereldmarkt, behoud van hoogwaardige werkgelegenheid in Europa en versterking van haar vermogen om in Europa te innoveren en te produceren, met name op het gebied van schone technologieën;*
- (1) De Unie heeft zich verbonden tot een versnelde decarbonisatie van haar economie en tot een ambitieuze uitrol van hernieuwbare energiebronnen om tegen 2050 tot klimaatneutraliteit of een nettonuluitstoot (emissies na aftrek van verwijderingen) te komen. Die doelstelling vormt de kern van de Europese Green Deal en de geactualiseerde industriestrategie van de EU, en strookt met de verbintenis tot mondiale klimaatactie die de EU in het kader van de Overeenkomst van Parijs¹ is aangegaan. Om de doelstelling van klimaatneutraliteit te bereiken, is in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad⁵ een bindende klimaatdoelstelling op het niveau van de Unie vastgesteld om de netto broeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van 1990. Het voorgestelde “Fit for 55”-pakket heeft tot doel de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 te verwezenlijken en bij dit pakket wordt in dit verband Uniewetgeving herzien en geactualiseerd.
- (1 bis) Zoals uiteengezet in het industrieel plan voor de Green Deal, moet de Unie maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de industriële transformatie naar nettonul in eigen land kan worden versneld. Deze verordening maakt deel uit van deze maatregelen en beoogt de businesscase voor industriële decarbonisatie in de Unie te verbeteren.*
- (1 ter) In het belang van de strategische autonomie van de Unie is het van het aller grootste belang dat meer het accent wordt gelegd op de circulariteit en lange levensduur van technologieën om de veerkracht van de be- en verwerkende industrie van de Unie te vergroten en tegelijkertijd de milieueffecten ervan te verminderen teneinde een bijdrage te leveren aan haar duurzame concurrentievermogen.*

---

⁵ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

- (2) De eengemaakte markt biedt een passend klimaat om op de vereiste schaal en het vereiste tempo toegang te bieden tot de technologieën die nodig zijn om de klimaatambitie van de Unie te verwezenlijken, *alsook de belofte van de Europese Green Deal om decarbonisatie om te zetten in duurzaam concurrentievermogen*. Gezien de complexiteit en het transnationale karakter van nettonultechnologieën zouden ongecoördineerde nationale maatregelen om de toegang tot die technologieën te waarborgen zeer waarschijnlijk de concurrentie verstoren en de eengemaakte markt fragmenteren. Om de werking van de eengemaakte markt te waarborgen, is het derhalve noodzakelijk een gemeenschappelijk rechtskader van de Unie tot stand te brengen om deze centrale opgave gezamenlijk aan te pakken door de veerkracht en de voorzieningszekerheid van de Unie op het gebied van nettonultechnologieën te vergroten.
- (2 bis) *Aanvullende mobilisatie van staatssteun moet gericht en tijdelijk zijn en moet in overeenstemming zijn met de beleidsdoelstellingen van de Unie, zoals de Green Deal en de Europese pijler van sociale rechten. Deze financiering mag niet leiden tot een toename van de verschillen tussen de lidstaten in overeenstemming met het mededingings- en cohesiebeleid van de Unie.*
- (2 ter) *Het Internationaal Energieagentschap schat dat de mondiale markt voor belangrijke, massaal geproduceerde schone energietechnologieën tegen 2030 ongeveer 650 miljard USD per jaar zal vertegenwoordigen, hetgeen meer dan drie keer het huidige niveau is. De nettonulindustrie groeit wereldwijd in toenemende mate, en zelfs zodanig dat de vraag soms groter is dan het aanbod. De industrie van de Unie maakt deel uit van een open, exportgerichte, kapitaalintensieve, sociale markteconomie die de burgers van de Unie alleen welvaart kan brengen als zij concurrerend is op en openstaat voor de wereldmarkt. De ambitie van de Unie voor de nettonulindustrie moet op die realiteit worden afgestemd en moet als doel hebben een aanzienlijk mondiaal marktaandeel te verwerven.*
- (3) Wat de externe aspecten betreft, *zal de Unie haar inspanningen opvoeren om de krachten te bundelen met open, democratische partners die de Overeenkomst van Parijs onderschrijven*. Wat opkomende markten en ontwikkelingslanden betreft, zal de *Unie* in het kader van haar Global Gateway-strategie streven naar *wedzijdse voordelige* partnerschappen, die bijdragen tot de diversificatie van haar

toeleveringsketen van grondstoffen, **tot de verwezenlijking van de mondiale klimaatdoelstellingen** en tot de inspanningen van de partnerlanden om een dubbele transitie te realiseren, en tot de ontwikkeling van lokale toegevoegde waarde.

- (4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar **een nettonuleconomie** versnellen, **onder meer door het aandeel schone energie in haar energiemix te verhogen**, alsook door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen **van de Unie** van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is.
- (5) De hogere energieprijzen na de ongerechtvaardigde en onwettige militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne hebben een sterke impuls gegeven om de uitvoering van de Europese Green Deal te versnellen en de veerkracht van de energie-unie te versterken door de transitie naar schone energie te versnellen en een einde te maken aan elke afhankelijkheid van uit de Russische Federatie aangeleverde fossiele brandstoffen. Het REPowerEU-plan⁶ speelt een sleutelrol bij de respons op de beproevingen en de verstoring van de mondiale energiemarkt als gevolg van de invasie van Oekraïne door de Russische Federatie. Dat plan heeft tot doel de energietransitie in de Europese Unie te versnellen, teneinde het gas- en elektriciteitsverbruik van de Unie te verminderen en investeringen in de uitrol van energie-efficiënte en koolstofarme oplossingen te stimuleren. In dat plan zijn onder meer de doelstellingen vastgesteld om de fotovoltaïsche capaciteit te verdubbelen tegen 2025, en tegen 2030 een fotovoltaïsche capaciteit van 600 GW te installeren; om de uitrol van warmtepompen te verdubbelen; om tegen 2030 10 miljoen ton binnenlandse hernieuwbare waterstof te produceren, en om de productie van biomethaan aanzienlijk te verhogen **tot 35 miljard kubieke meter tegen 2030**. In dat plan is ook opgenomen dat, om de REPowerEU-doelstellingen te verwezenlijken, de levering van apparatuur voor koolstofarme energie en van kritieke grondstoffen moet worden gediversifieerd,

---

⁶ *Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", COM(2022)0230 final van 18 mei 2022.*

de afhankelijkheid van sectoren moet worden verminderd, knelpunten in de toeleveringsketen moeten worden weggewerkt en de productiecapaciteit van de Unie voor technologie op het gebied van schone energie moet worden uitgebreid. Als onderdeel van haar inspanningen om het aandeel van hernieuwbare energie in de elektriciteitsopwekking, de industrie, gebouwen en vervoer te verhogen, stelt de Commissie voor de doelstelling in de richtlijn hernieuwbare energie op te trekken tot 45 % tegen 2030 en de doelstelling in de richtlijn energie-efficiëntie tot 13 %. Dit zou de totale opwekkingscapaciteit van hernieuwbare energie tegen 2030 op 1 236 GW brengen, in vergelijking met 1 067 GW tegen 2030 zoals voorzien in het voorstel van 2021, en zal leiden tot een grotere behoefte aan opslag via batterijen om de fluctuerende niveaus in het elektriciteitsnet te ondervangen. Evenzo zullen beleidsmaatregelen in verband met het koolstofvrij maken van de wegvervoersector, zoals Verordening (EU) 2019/631⁷ en Verordening (EU) 2019/1242⁸ *van het Europees Parlement en de Raad*, sterke drijvende krachten zijn voor een verdere elektrificatie van de wegvervoersector en zo de vraag naar batterijen doen toenemen.

- (6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een *klimaatneutrale, hulpbronnefficiënte nettonuleconomie* vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in *nettonultechnologieën* te bevorderen, en de toeleveringsketens daarvan. Dit zijn de technologieën *die nodig zijn om de doelstellingen van de nationale energie- en klimaatplannen te verwezenlijken en bij te dragen tot de veerkracht en het concurrentievermogen van de industrie van de Unie*, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de   Unie kan aanzienlijk

---

⁷ Verordening (EU) 2019/631 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 tot vaststelling van CO₂-emissienormen voor nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 443/2009 en (EU) nr. 510/2011 (PB L 111 van 25.4.2019, blz. 13).

⁸ Verordening (EU) 2019/1242 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van CO₂-emissienormen voor nieuwe zware bedrijfsvoertuigen en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 595/2009 en (EU) 2018/956 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 96/53/EG van de Raad (PB L 198 van 25.7.2019, blz. 202).

bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, *zoals hoogwaardige banen en duurzame groei genereren door een industriële basis te creëren die zowel op uitvoer als op binnenlandse voorziening is gericht.*

- (7) Om de klimaat- en energiedoelstellingen *van de Unie* te halen, moet prioriteit worden gegeven aan energie-efficiëntie. Energie besparen is de goedkoopste, veiligste en schoonste manier om deze doelstellingen te verwezenlijken. “Energie-efficiëntie eerst” is een algemeen beginsel in het energiebeleid van de *Unie* en is belangrijk bij zowel praktische toepassingen als bij beleids- en investeringsbeslissingen. Daarom is het van essentieel belang de productiecapaciteit van de Unie voor energie-efficiënte technologieën zoals warmtepompen en technologieën voor slimme netwerken, die de EU helpen haar energieverbruik te verminderen en te beheersen, uit te breiden.
- (8) De decarbonisatiedoelstellingen van de Unie, de energievoorzieningszekerheid, de digitalisering van het energiesysteem en de elektrificatie van de vraag, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit en de behoefte aan snelle oplaadpunten, vereisen een enorme uitbreiding van de elektriciteitsnetten in de **■** Unie, zowel op transmissieniveau als op distributieniveau. Op transmissieniveau zijn hoogspanningsgelijkstroomsystemen (HVDC-systemen) nodig om hernieuwbare energiebronnen op zee aan te sluiten; op distributieniveau is het aansluiten van elektriciteitsleveranciers en de omgang met flexibiliteit aan de vraagzijde afhankelijk van investeringen in innovatieve nettechnologieën, zoals slimme oplaadmogelijkheden voor elektrische voertuigen (EVSC), energie-efficiënte gebouwen en automatisering van industrie, en slimme regelaars, slimme-meterinfrastructuur (AMI) en energiebeheersystemen voor woningen (HEMS). Het elektriciteitsnet moet kunnen communiceren met tal van actoren of apparaten op basis van een nauwkeurige waarneembaarheid — m.a.w. op basis van gegevens — om flexibiliteit, slim laden en slimme gebouwen mogelijk te maken, waarbij slimme elektriciteitsnetten en kleinschalige flexibiliteitsdiensten een respons aan de vraagzijde van consumenten en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen mogelijk maken. De aansluiting van nettonultechnologieën op het net van de **■** Unie vereist een aanzienlijke uitbreiding van de productievermogens voor elektriciteitsnetten,

bijvoorbeeld wat betreft offshore- en onshore-kabels, verdeelstations en transformatoren.

- (8 bis) Clustering van industriële activiteiten gericht op industriële symbiose kan de milieueffecten van de activiteiten minimaliseren en zorgen voor efficiëntiewinst voor de industrie. Als zodanig kan clustering aanzienlijk bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening. In dit verband zij het volgende opgemerkt: Deze verordening bevordert de ontwikkeling van nettonulindustrievalleien (valleien). Deze valleien moeten beperkt zijn in geografische en technologische reikwijdte teneinde de industriële symbiose te bevorderen. De lidstaten moeten valleien aanwijzen en elke aanwijzing moet vergezeld gaan van een plan met concrete nationale maatregelen om de aantrekkelijkheid van de vallei als locatie voor productieactiviteiten te vergroten. Valleien moeten met name worden gebruikt als instrument voor de herindustrialisering van regio's, met name voor steenkoolregio's in transitie.*
- (8 ter) De lidstaten moeten valleien kunnen aanwijzen en ondersteunen. Bij het aanwijzen van een vallei moet de lidstaat een plan voor de vallei (het plan) opstellen waarin wordt aangegeven welke nettonulproductieactiviteit in de vallei moet worden ondergebracht. De lidstaat moet ook milieueffectbeoordelingen uitvoeren die vereist zijn voor de nettonulproductieactiviteiten die in de vallei zullen plaatsvinden. Dergelijke effectbeoordelingen beperken aanzienlijk de noodzaak voor ondernemingen om deze beoordelingen uit te voeren voor het verkrijgen van vergunningen voor de nettonulproductieactiviteiten die binnen de reikwijdte van de vallei vallen. Het plan moet de resultaten van de milieueffectbeoordelingen bevatten alsook de nationale maatregelen die moeten worden genomen om negatieve milieueffecten te minimaliseren of te beperken. Het plan moet ook concrete nationale maatregelen omvatten om de industriële activiteit in de reikwijdte van de vallei te ondersteunen. Die maatregelen moeten maatregelen omvatten om te investeren in of om aan te zetten tot particuliere investeringen in energie-, digitale en vervoersinfrastructuur, alsook maatregelen om de operationele uitgaven voor de industrie in de vallei te verlagen, zoals contracts for difference voor energieprijzen. Andere te overwegen maatregelen zijn maatregelen ter versterking van de bescherming van intellectuele eigendom, de oprichting van een innovatiehub in de*

vallei en het aantrekken van start-ups naar de vallei. Om de sector investeringszekerheid te bieden, moet in het plan ook de duur van de steunmaatregelen worden gespecificeerd.

- (9) Er zijn aanvullende beleidsinspanningen nodig ter ondersteuning van technologieën die commercieel beschikbaar zijn en snel opgeschaald kunnen worden om de klimaatdoelstellingen van de Unie ■ te ondersteunen, de voorzieningszekerheid wat betreft nettonultechnologieën en de toeleveringsketens daarvan te verbeteren en de algehele veerkracht en het concurrentievermogen van het energiesysteem van de Unie te waarborgen of te versterken. Daartoe behoort toegang tot een veilige en duurzame bron van brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties, zoals beschreven in overweging 8 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.
- (10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de **strategische nettonulprojecten** bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Deze **projecten** spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze **projecten** nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken. *Om als een strategisch project te worden erkend, moet de projectpromotor voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht of het nationale recht.*
- (10 bis) Strategische nettonulprojecten moeten op duurzame wijze worden uitgevoerd, door te vertrouwen op het gebruik van maatschappelijk verantwoorde praktijken, waaronder eerbiediging van de mensenrechten en arbeidsrechten, door op zinvolle wijze samen te werken met plaatselijke gemeenschappen, en door te vertrouwen op transparante bedrijfsvoering met een passend nalevingsbeleid om het risico op negatieve gevolgen voor de goede werking van de overheid, zoals corruptie en omkoping, te voorkomen en te minimaliseren;*
- (11) Om ervoor te zorgen dat het toekomstige energiesysteem van de Unie veerkrachtig is,

moet in de hele toeleveringsketen van de desbetreffende technologieën worden opgeschaald, in volledige complementariteit met de verordening kritieke grondstoffen.

(11 bis) Sinds 2007 stimuleert het strategisch plan voor energietechnologie (SET-plan) de innovatie van de Unie op het gebied van energietechnologieën⁹. Als zodanig heeft het SET-plan aanzienlijk bijgedragen tot een sterke kennisbasis op het gebied van energietechnologieën en is het van essentieel belang geweest voor de afstemming van strategische prioriteiten op het gebied van onderzoek, innovatie en toepassing van schone-energietechnologieën. Om ervoor te zorgen dat de Unie haar doelstellingen inzake volledige koolstofneutraliteit tegen 2050 kan verwezenlijken, moet die kennisbasis worden benut en verder worden verstevigd. Het SET-plan is derhalve een onvervangbaar instrument voor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening en vormt de ruggengraat van de innovatieagenda van deze verordening.

(12) In 2020 heeft de Commissie een EU-strategie voor een geïntegreerd energiesysteem goedgekeurd. Daarin werd een visie uiteengezet over hoe de transitie naar een beter geïntegreerd energiesysteem, een systeem dat klimaatneutraliteit in alle economische sectoren ondersteunt tegen de laagste kosten, kan worden versneld. Integratie van het energiesysteem omvat drie concepten die elkaar aanvullen en versterken. Ten eerste een meer “circulair” energiesysteem, waarin energie-efficiëntie centraal staat. Ten tweede een grotere directe elektrificatie van eindgebruikerssectoren. Ten derde het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen, waaronder waterstof. Bij de integratie van het energiesysteem gaat het bijvoorbeeld om oplossingen voor de volledige integratie in het bredere energiesysteem van alle elektriciteit die door installaties voor hernieuwbare energie wordt opgewekt. Dit betekent bijvoorbeeld dat technische oplossingen moeten worden vastgesteld die het mogelijk maken de door installaties voor hernieuwbare elektriciteit opgewekte overtollige elektriciteit te integreren, onder meer met opslag **en door uitbreiding van de planbare fossielvrije energiebronnen in het elektriciteitsnet**, in allerlei vormen en sturing aan de vraagzijde.

(12 bis) CO₂-afvang en -opslag (CCS) is een technologie die zal bijdragen aan het beperken

---

⁹ Verwijzing naar de mededelingen van de Commissie van 2007 en 2015 over het SET-plan toevoegen.

van de klimaatverandering. De techniek bestaat erin dat door industriële installaties uitgestoten kooldioxide (CO₂) wordt afgevangen, wordt getransporteerd naar een opslaglocatie en daar wordt geïnjecteerd in een geschikte ondergrondse geologische formatie met het oog op permanente opslag.

- (13) Bij de ontwikkeling van oplossingen voor koolstofafvang en -opslag voor de industrie spelen grote coördinatieproblemen. **Ten eerste**, ondanks de steeds sterkere prikkel van CO₂-beprijzing in het kader van het EU-emissiehandelssysteem, loopt de industrie bij het investeren in afvang van CO₂-emissies en het economisch levensvatbaar maken daarvan een aanzienlijk risico dat zij geen vergunde geologische opslaglocatie **kan** krijgen. **Ten tweede** krijgen investeerders bij nieuwe CO₂-opslaglocaties nog voordat zij een wettelijke opslagvergunning kunnen aanvragen te maken met aanloopkosten in verband met het vinden, ontwikkelen en evalueren van locaties. Transparantie over de potentiële CO₂-opslagcapaciteit in de zin van de geologische geschiktheid van beoogde gebieden en toegang tot geologische gegevens, met name gegevens die bij de exploratie van koolwaterstofproductielocaties zijn gegenereerd, kan marktdeelnemers helpen bij het plannen van investeringen. De lidstaten moeten dergelijke gegevens openbaar toegankelijk maken en regelmatig verslag uitbrengen in de vorm van een toekomstgericht perspectief betreffende de voortgang bij de ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties en de overeenkomstige behoeften wat betreft de bovengenoemde injectie- en opslagcapaciteit, teneinde de Uniewijde doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit gezamenlijk te kunnen bereiken. **Ten derde zijn CO₂-opslagprojecten alleen economisch haalbaar wanneer er een businesscase is van de volledige waardeketen, met inbegrip van vervoer. Derhalve moeten wettelijke opslagverplichtingen gepaard gaan met doeltreffende Unie- en nationale (beleids)maatregelen om coördinatie en investeringen in de hele waardeketen te waarborgen.**
- (14) Een belangrijk knelpunt voor investeringen in koolstofafvang, die op dit moment steeds economisch haalbaarder worden, is de beschikbaarheid van operationele CO₂-opslaglocaties in **de Unie**, die essentieel zijn voor de stimulansen van Richtlijn

2003/87/EG *van het Europees Parlement en de Raad*¹⁰. De *Unie* moet een toekomstgericht aanbod ontwikkelen van locaties voor permanente geologische CO₂-opslag waarvoor overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EU *van het Europees Parlement en de Raad*¹¹ een vergunning is verleend, zodat de technologie kan worden opgeschaald en de EU haar toonaangevende productiecapaciteit kan uitbreiden. De doelstelling van de EU om tegen 2030 te beschikken over een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van 50 miljoen ton, wat overeenkomt met de capaciteit die naar verwachting tegen die tijd nodig zal zijn, stelt de betrokken sectoren in staat hun investeringen af te stemmen op een █ waardeketen voor CO₂-vervoer en opslag *van de Unie* die op een nettonuluitstoot ingericht is en die bedrijven kunnen gebruiken om hun activiteiten koolstofvrij te maken. Deze eerste aanzet zal ook verdere CO₂-opslag tegen 2050 ondersteunen. Volgens de ramingen van de Commissie zou de Unie tegen 2050 tot 550 miljoen ton CO₂ per jaar moeten afvangen om de doelstelling van een nettonuluitstoot te halen, onder meer door koolstofverwijderingen. Met deze eerste opslagcapaciteit op industriële schaal zal het minder risicovol worden te investeren in het afvangen van CO₂-emissies als belangrijk instrument om klimaatneutraliteit te bereiken. *Gezien de verwachte opslagvereisten in 2050 moet de Uniemarkt voor CO₂-opslag worden aangevuld met een markt die derde landen in Europa met een groot opslagpotentieel bestrijkt.* Wanneer deze verordening in de EER-overeenkomst wordt opgenomen, zal de Unie-doelstelling van een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit █ dienovereenkomstig worden aangepast. *Om ervoor te zorgen dat de doelstelling van de Unie wordt gehaald, moeten de lidstaten de maatregelen treffen die nodig zijn om de uitrol van projecten voor koolstofafvang en -opslag te bevorderen en te stimuleren. Dergelijke maatregelen moeten maatregelen kunnen omvatten om uitstoters te stimuleren emissies af te vangen, alsmede financieringssteun voor investeerders ten behoeve van de benodigde infrastructuur*

---

¹⁰ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

¹¹ Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide en tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad, de Richtlijnen 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG en 2008/1/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 114).

voor het vervoer van CO₂ naar de opslaglocatie en directe financiering van CO₂-opslagprojecten.

- (15) CO₂-opslaglocaties die bijdragen tot de doelstelling van de Unie voor 2030 aanmerken als *projecten voor de productie van nettonultechnologie of* strategische nettonulprojecten kan de ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties versnellen en vergemakkelijken, en op die manier kan de toenemende vraag naar opslaglocaties vanuit de industrie worden opgevangen met de meest kosteneffectieve opvanglocaties. Steeds grotere delen van de gas- en olievelden die tot veilige CO₂-opslaglocaties zouden kunnen worden omgevormd, bevinden zich aan het einde van hun productieve levensduur. Daarnaast heeft de olie- en gasindustrie bevestigd vastbesloten te zijn een energietransitie aan te vatten en beschikt zij over de middelen, vaardigheden en kennis die nodig zijn om extra opslaglocaties te verkennen en te ontwikkelen. Om de doelstelling van de Unie van een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van 50 miljoen ton tegen 2030 te kunnen verwezenlijken, moet de sector de krachten bundelen en zorgen voor koolstofafvang en -opslag als klimaatoplossing, nog voordat die nodig wordt. Om te zorgen voor tijdige, Uniebrede en kosteneffectieve ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties overeenkomstig de *doelstelling van de Unie* voor injectiecapaciteit, moeten vergunninghouders voor olie- en gasproductie in de *Unie* aan deze doelstelling bijdragen naar rato van hun olie- en gasproductiecapaciteit, en tegelijkertijd de flexibiliteit bieden om samen te werken en rekening te houden met bijdragen van derden. *Vergunninghouders voor olie- en gasproductie in de Unie moeten binnen hun bevoegdheid alles in het werk stellen om de benodigde investeringen te doen teneinde te voldoen aan hun respectieve bijdrage aan de doelstelling om een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit te verwezenlijken. Deze inspanningen moeten evenwel onderworpen zijn aan objectieve commerciële, financiële, technische, wettelijke en milieubeperkingen waarop deze bedrijven geen invloed kunnen uitoefenen, waardoor afzonderlijke opslagprojecten, redelijke en in commercieel opzicht verstandige inspanningen ten spijt, objectief gezien niet tijdig kunnen worden voltooid om aan de verplichtingen uit hoofde van deze verordening te voldoen.*

(15 bis) Er zijn aanvullende beleidsinspanningen nodig om het grensoverschrijdende vervoer van CO₂ te ondersteunen, aangezien het Protocol van Londen de uitvoer van

CO₂ voor permanente geologische opslag onder de zeebodem aanvankelijk verbiedt. Het Protocol van Londen is in 2009 door de verdragsluitende partijen gewijzigd om het grensoverschrijdend vervoer van CO₂ voor opslag onder de zeebodem mogelijk te maken, maar de wijziging moet door twee derde van de verdragsluitende partijen worden geratificeerd alvorens in werking te kunnen treden. Het is onwaarschijnlijk dat dit op korte termijn zal gebeuren. Er zijn aanvullende beleidsinspanningen nodig om de belemmeringen voor de uitrol en de totstandbrenging van een interne markt voor grensoverschrijdend vervoer van CO₂ aan te pakken.

(15 ter) Aanvullende beleidsinspanningen zijn essentieel om de uitrol van grensoverschrijdende infrastructuurplanning te waarborgen. De toegankelijkheid en connectiviteit van het volledige scala aan regelingen inzake vervoer van CO₂ spelen een cruciale rol bij de uitrol van projecten voor CCS en koolstofafvang en -gebruik (CCU). Dergelijke regelingen bestrijken schepen, binnenvaartschepen, treinen en vrachtwagens, alsmede vaste voorzieningen voor aansluiting en aanmeren, voor liquefactie, bufferopslag en omvormers van CO₂ met het oog op het verdere vervoer via pijpleidingen en specifieke vervoerswijzen.

(15 quater) De Commissie moet erop toezien dat de doelstelling inzake CO₂-injectiecapaciteit en -opslag voor de periode na 2030 voortdurend wordt herzien en uitgebreid om tegemoet te komen aan de noodzaak dat de Unie haar klimaatdoelstelling voor 2040 en klimaatneutraliteit tegen 2050 bereikt in combinatie met aanverwante Uniewetgeving.

(15 quinquies) Het gebruik van afgevangen CO₂ in bepaalde productieprocessen kan ervoor zorgen dat CO₂ permanent wordt opgeslagen en/of kan bijdragen tot het verminderen van de afhankelijkheid van de Unie van fossiele brandstoffen. Daarom moeten alle instanties die betrokken zijn bij de waardeketen van CO₂-injectieactiviteiten als bedoeld in deze verordening, worden aangemoedigd om na te gaan of het CO₂ dat moet worden opgeslagen permanent in nieuwe producten kan worden opgeslagen of de doelstellingen van de Unie om haar afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen, kan ondersteunen.

(16) De Unie heeft bijgedragen tot de opbouw van een mondiaal economisch systeem dat gebaseerd is op open, *transparante* en op regels gebaseerde handel, heeft zich sterk

gemaakt voor de eerbiediging en bevordering van normen voor sociale en milieuduurzaamheid *en de klimaattransitie*, en zet zich ten volle in voor die waarden. *De Unie streeft ernaar een gelijk speelveld tot stand te brengen, met name door de bestrijding van oneerlijke handelspraktijken en productieovercapaciteit, en zo een eerlijk concurrentieklimaat voor de industrie van de Unie te waarborgen, onder meer door middel van industriële partnerschappen voor nettonul, die hoogwaardige banen voor werknemers bieden.*

- (17) De productiecapaciteit voor nettonultechnologie in de Unie moet worden uitgebreid om problemen in verband met de voorzieningszekerheid aan te pakken en bij te dragen tot het ondersteunen van de veerkracht van het energiesysteem van de Unie en de inspanningen voor decarbonisatie en modernisering. De fabrikanten van technologieën voor fotovoltaïsche zonne-energie in de Unie moeten hun concurrentievoordeel vergroten en de vooruitzichten voor de voorzieningszekerheid verbeteren door ernaar te streven tegen 2030 ten minste 30 gigawatt operationele productiecapaciteit voor fotovoltaïsche zonne-energie te bereiken in de gehele waardeketen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Europese alliantie voor de fotovoltaïsche zonne-energiesector, die wordt ondersteund in het kader van de EU-strategie voor zonne-energie. Fabrikanten van windenergie- en warmtepomptechnologieën in de Unie moeten hun concurrentievoorsprong dit decennium consolideren en hun huidige marktaandeel handhaven of uitbreiden, in overeenstemming met de prognoses van de Unie voor de uitrol van technologie voor haar energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030. Dit komt neer op een productiecapaciteit binnen de Unie van ten minste 36 GW voor windenergie en van ten minste 31 GW voor warmtepompen in 2030. Fabrikanten van batterijen en elektrolyse-installaties in de Unie moeten hun technologisch leiderschap consolideren en deze markten actief mede vormgeven. Voor batterijtechnologieën zou dit betekenen dat wordt bijgedragen aan de doelstellingen van de Europese alliantie voor batterijen en dat ernaar wordt gestreefd dat bijna 90 % van de jaarlijkse vraag naar batterijen in de Unie zal worden vervuld door de batterijfabrikanten in de Unie, wat neerkomt op een productiecapaciteit van ten minste 550 GWh in de Unie in 2030. Voor producenten van elektrolyse-installaties in de *Unie* wordt in het REPowerEU-plan uitgegaan van 10 miljoen ton eigen productie van hernieuwbare waterstof en nog eens tot 10 miljoen

ton aan invoer van hernieuwbare waterstof tegen 2030. Om ervoor te zorgen dat het technologische leiderschap van de *Unie* zich vertaalt in commercieel leiderschap, zoals in het kader van de gezamenlijke verklaring van de Commissie over elektrolyse-installaties en de Europese alliantie voor schone waterstof wordt ondersteund, moeten de fabrikanten van elektrolyse-installaties in de *Unie* hun capaciteit verder vergroten, zodat de totale elektrolysecapaciteit tegen 2030 ten minste 100 GW aan waterstof bereikt. *Verder is in het REPowerEU-plan een doelstelling vastgesteld om de productie van duurzaam biomethaan tegen 2030 tot 35 miljard kubieke meter op te voeren. Aangezien de toeleveringsketen voor biomethaan op dit ogenblik overwegend in Europa is gevestigd, levert biomethaan al een bijdrage aan de veerkracht van de Unie, die verder moet worden bevorderd.*

- (18) Gezien deze reeks doelstellingen en rekening houdend met het feit dat de productiecapaciteit van de Unie voor bepaalde elementen van de toeleveringsketen (zoals omvormers en zonnecellen, wafers en ingots voor fotovoltaïsche zonne-energie of kathoden en anoden voor batterijen) zwak is, moet voor de jaarlijkse *productiecapaciteit* van de *Unie* worden uitgegaan van het tegen 2030 **█** bereiken van een jaarlijkse productiebenchmark van ten minste 40 % *voor de in deze verordening gedefinieerde nettonultechnologieën. Bovendien moet de jaarlijkse productiecapaciteit van de Unie voor nettonultechnologieën ten minste 25 % van de wereldwijde vraag naar de overeenkomstige technologieën dekken.*
- (19) Het vergroten van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de **█** Unie zal **█** de mondiale voorziening van nettonultechnologieën en de overschakeling op schone *economische ontwikkeling* wereldwijd *vergroten. In combinatie met andere maatregelen om het concurrentievermogen van de Unie te versterken, moeten maatregelen om de productiecapaciteit in de Unie te vergroten er ook voor zorgen dat de Unie een dominante rol speelt in strategische delen van de waardeketen, met inbegrip van eindproducten, om het voor de Unie noodzakelijke niveau van voorzieningszekerheid te waarborgen teneinde haar klimaatdoelstellingen te verwezenlijken.*
- (20) Tegelijkertijd zullen nettonultechnologieproducten bijdragen tot de veerkracht van de Unie en een zekere voorziening van schone energie. Een zekere voorziening van schone energie is een voorwaarde voor economische ontwikkeling en voor de

openbare orde en veiligheid. Nettonultechnologieproducten zullen ook voordelen opleveren voor andere economische sectoren van groot strategisch belang, zoals landbouw en voedselproductie, door de toegang tot schone energie en apparatuur tegen concurrerende prijzen te waarborgen en aldus op duurzame wijze bij te dragen tot de voedselzekerheid in de EU en tot steeds betere afzetmogelijkheden voor biogebaseerde alternatieven via de circulaire economie. De verwezenlijking van de klimaatambities van de Unie zal zich evenzeer vertalen in zowel economische groei als sociaal welzijn.

(21) ***De productie van nettonultechnologieën is afhankelijk van complexe en wereldwijd onderling verbonden waardeketens.*** Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis **■** blijven versterken en concurrerder en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen, ***door de regelgevings- en administratieve lasten voor industriële activiteiten op haar grondgebied te verminderen en een gelijk speelveld met de internationale concurrentie tot stand brengen. De Unie moet er met name naar streven om tegen 2030 de algemene regeldruk voor de industrie met 20 % te verminderen, de regeldruk voor het op de interne markt brengen van een nieuw product met 40 % te verminderen en de administratieve lasten voor kmo's en start-ups met 40 % te verminderen. Die inspanningen moeten met name worden geleverd binnen het kader voor betere regelgeving en zonder afbreuk te doen aan de milieu- en arbeidsnormen van de Unie. De Commissie moet in haar jaarlijks lastenoverzicht verslag uitbrengen over de vorderingen bij de verwezenlijking van deze doelstellingen.***

(21 bis) ***Om de toegang van de Unie tot een veilige en duurzame levering van nettonultechnologieën te waarborgen die nodig is om de veerkracht van de Unie te waarborgen en om haar doelstellingen inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken, moet de interne markt een gunstig klimaat zijn voor innovatie op het gebied van nettonultechnologieën. Innovatie zal een cruciale factor zijn om het concurrentievermogen van de Unie te waarborgen en zo snel mogelijk de doelstellingen inzake een nettonuluitstoot te verwezenlijken. Gezien de snelle***

ontwikkelingen op het gebied van nettonultechnologieën en de aanzienlijke regelgevingsrichtsnoeren voor de groene transitie, is het voor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening van het grootste belang dat de potentiële effecten van wetgeving en beleidsinitiatieven van de Unie op innovatie terdege in aanmerking worden genomen bij de voorbereiding, evaluatie en herziening ervan door toepassing van het innovatiebeginsel zoals uiteengezet in instrument voor betere regelgeving nr. 22 en in de mededeling van de Commissie van 15 mei 2018 getiteld “Een vernieuwde Europese agenda voor onderzoek en innovatie – de kans om de toekomst van Europa vorm te geven”.

(21 ter) De vermindering van de regelgevings- en administratieve lasten en de beschikbaarheid van een passend regelgevingskader zijn met name van belang voor kmo's. Daarom moet de Commissie een kmo-gezant benoemen als adviseur van haar voorzitter. De kmo-gezant moet een mandaat hebben om ervoor te zorgen dat de belangen van kmo's voldoende worden weerspiegeld in het beleid en de rechtshandelingen van de Unie. Elke nieuwe commissie moet binnen zes maanden na haar eigen benoeming een kmo-gezant kunnen benoemen.

(21 quater) De transitietrajecten die naar aanleiding van de geactualiseerde industriële strategie van de EU van 2021 worden ontwikkeld, moeten worden geactualiseerd om de doelstellingen van deze verordening te weerspiegelen en moeten de hefboomen en knelpunten voor de transitie en het mondiale concurrentievermogen van de industrie van de Unie in kaart brengen.

(22) Overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad¹² moeten de lidstaten ■ in juni 2023 geactualiseerde ontwerpversies van hun nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 indienen. Zoals in de richtsnoeren van de Commissie aan de lidstaten voor het actualiseren van de nationale

---

¹² Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 is benadrukt¹³, moeten in de geactualiseerde plannen de doelstellingen en beleidslijnen van de lidstaten worden beschreven om de opschaling van productieprojecten voor commercieel beschikbare energie-efficiënte en koolstofarme technologieën, apparatuur en belangrijke componenten op hun grondgebied te vergemakkelijken. In die plannen moeten ook de doelstellingen en beleidslijnen van de lidstaten worden beschreven om een dergelijke opschaling tot stand te brengen door middel van diversificatie-inspanningen in derde landen, en om hun industrieën in staat te stellen CO₂-emissies af te vangen en permanent op te slaan in geologische opslaglocaties. ***Die nationale energie- en klimaatplannen moeten de grondslag vormen voor de vaststelling van de behoefte aan nettonultechnologieën.***

- (23) Daarnaast bevat de mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk een alomvattende aanpak ter ondersteuning van een opschaling van schone-energie-technologie die steunt op vier pijlers. De eerste pijler heeft tot doel een regelgevingskader tot stand te brengen dat de vergunningverlening voor nieuwe productie- en assemblagelocaties voor nettonultechnologie vereenvoudigt en versnelde trajecten mogelijk maakt, en dat de opschaling van de nettonulindustrie van de Unie vergemakkelijkt. De tweede pijler van het plan is het stimuleren van investeringen in en de financiering van de productie van nettonultechnologie aan de hand van het in maart 2023 aangenomen herziene tijdelijke crisis- en transitiekader en de oprichting van een Europees soevereiniteitsfonds om de **■** voorsprong ***van de Unie*** te behouden op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie. De derde pijler heeft betrekking op de ontwikkeling van de vaardigheden die nodig zijn om de transitie tot stand te brengen en het aantal gekwalificeerde werknemers in de sector schone energietechnologie te verhogen. De vierde pijler is gericht op de handel en op de diversificatie van de toeleveringsketen voor kritieke grondstoffen. In dat kader wordt een samenwerkingsverband met betrekking tot kritieke grondstoffen opgericht en wordt samengewerkt met gelijkgestemde partners om de toeleveringsketens collectief te versterken, en wordt ingezet op diversificatie wat betreft leveranciers voor kritieke

---

¹³ *Mededeling van de Commissie betreffende richtsnoeren aan de lidstaten voor het actualiseren van de nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030, 2022/C 495/02 (PB C 495 van 29.12.2022, blz. 24).*

input.

- (24) In het kader van de eerste pijler moet de Unie een industriële basis ontwikkelen en in stand houden voor de levering van oplossingen op basis van nettonultechnologie om haar energievoorziening veilig te stellen, en tegelijkertijd haar ambities op het gebied van klimaatneutraliteit waarmaken. Om dat doel te ondersteunen en afhankelijkheden bij de toelevering van nettonultechnologieën te voorkomen die de inspanningen van de Unie op het gebied van broeikasgasemissiereductie zouden vertragen of de energievoorzieningszekerheid in gevaar zouden brengen, worden in deze verordening bepalingen vastgesteld om de vraag naar duurzame en veerkrachtige nettonultechnologieën te stimuleren.
- (25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU¹⁴, 2014/24/EU¹⁵ en 2014/25/EU¹⁶ **van het Europees Parlement en de Raad** mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, **governance-**, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht. **Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties moeten ervoor zorgen dat aanbieders die in andere lidstaten gevestigd zijn in de procedures gelijk worden behandeld als nationale aanbieders en zij moeten waarborgen dat er geen sprake is van discriminatie bij het vaststellen van de criteria.**
- (26) Sociale duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de

---

¹⁴ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

¹⁵ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

¹⁶ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

bestaande wetgeving, en die kunnen arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig *artikel 30*, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, *artikel 18*, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en *artikel 36*, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Aanbestedende diensten moeten *erop letten dat de inschrijvingen* bijdragen tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal- en arbeidsrecht *van de Unie en de lidstaten, en in* collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³ *en aantrekkelijke werkgelegenheid bieden.*

- (27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen⁴⁵, en tenzij daarin anders is aangegeven, *worden* aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van op basis van deze verordening aangekochte nettonuloplossingen *aangemoedigd* rekening *te* houden met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van *bepaalde* stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van *hernieuwbare materialen of* gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuvoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van

het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd; de gebruiksvoorwaarden. ***In overeenstemming met de cyberbeveiligingsstrategie van de Unie moeten aanbestedende diensten voor inschrijvingen in het kader van deze verordening aanbiedingen afwijzen die niet zijn gecertificeerd in het kader van de desbetreffende regeling voor cyberbeveiligingscertificering.***

- (28) Om in het kader van een openbare aanbestedingsprocedure ***een veiligere toelevering te waarborgen door*** rekening te houden met de noodzaak om de toeleveringsketens van nettonultechnologieën te diversifiëren en voor de toelevering van die technologieën minder vaak afhankelijk te zijn van één enkele bron in de zin van artikel 19, lid 2, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering ten minste als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan 65 % van de vraag voor een specifieke nettonultechnologie in de Unie wordt voorzien uit één enkele bron.
- (29) Met het oog op het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens, ***bedrijven*** of consumenten en die de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan ***50 %*** van de totale vraag ***in de Unie*** voor een specifieke nettonultechnologie ■ wordt voorzien uit één enkele bron. Met het oog op een consistente toepassing moet de Commissie vanaf de datum van toepassing van deze verordening jaarlijks een lijst bekendmaken met de herkomst van de onder deze categorie vallende eindproducten met nettonultechnologie, uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende bronnen, op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn.
- (30) Bij Besluit 2014/115/EU van de Raad¹⁷ is met name de wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (hierna de “GPA-overeenkomst” genoemd)⁴⁶, goedgekeurd. De GPA-overeenkomst beoogt de invoering van een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen met betrekking tot overheidsopdrachten met het oog op de liberalisering en de expansie van de wereldhandel. Voor opdrachten die onder aanhangsel I van de ■ Unie van de

---

¹⁷ Besluit 2014/115/EU van de Raad van 2 december 2013 betreffende de sluiting van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (PB L 68 van 7.3.2014, blz. 1).

GPA-overeenkomst vallen, alsmede onder andere toepasselijke internationale overeenkomsten waardoor de Unie gebonden is, met inbegrip van vrijhandelsovereenkomsten en artikel III:8, punt a), van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 voor de aanschaffing door overheidsinstanties van producten die worden aangekocht niet met het oog op commerciële wederverkoop of het gebruik bij de productie van goederen voor commerciële verkoop, mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de voorschriften van **artikel 19, lid 2 bis, en artikel 19, lid 4 bis, punt a)**, niet toepassen op de bij toeleveringsbronnen behorende ondernemers die de overeenkomsten hebben ondertekend.

- (31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 **van deze verordening** mag geen afbreuk doen aan de toepassing van *Verordening (EU) 2022/1031/EU van het Europees Parlement en de Raad*¹⁸, artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten **en Verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad**¹⁹.
- (32) De weging van criteria van openbare aanbestedingsprocedures voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht **behelst een minimumdrempel. Binnen deze minimumdrempel staat het** de aanbestedende diensten en aanbestedende instanties **vrij om de weging van de afzonderlijke criteria te differentiëren, zonder een ervan volledig terzijde te schuiven. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kunnen altijd** een hogere drempel **vaststellen voor een of meerdere**

---

¹⁸ *Verordening (EU) 2022/1031 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juni 2022 over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit derde landen tot de aanbestedings- en concessiemarkten van de Unie en procedures ter ondersteuning van onderhandelingen over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit de Unie tot de aanbestedings- en concessiemarkten van derde landen (Instrument voor internationale overheidsopdrachten – IIO) (PB L 173 van 30.6.2022, blz. 1).*

¹⁹ *Verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG (PB L 191 van 28.7.2023, blz. 1).*

relevante criteria met betrekking tot de bijdrage inzake duurzaamheid en veerkracht. Gezien het belang van het vergroten van de veerkracht van het energiesysteem van de Unie, moeten de aanbestedende diensten en aanbestedende instanties voldoende aandacht schenken aan de bijdrage inzake veerkracht.

- (33) Ter beperking van de administratieve lasten als gevolg van de noodzaak om rekening te houden met criteria met betrekking tot de bijdrage van de aanbesteding wat betreft duurzaamheid en veerkracht, met name voor kleinere overheidsafnemers en voor opdrachten die een lagere waarde vertegenwoordigen en die geen belangrijke gevolgen hebben voor de markt, moet de toepassing van de desbetreffende bepalingen van deze verordening voor overheidsafnemers die geen aankoopcentrale zijn en voor opdrachten met een waarde van minder dan 25 miljoen EUR met twee jaar worden uitgesteld.
- (34) Voor de toepassing van de bepalingen inzake openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 *van deze verordening* mogen aanbestedende diensten of aanbestedende instanties, wanneer een product onder een krachtens Verordening (EU) 2017/1369 van het Europees Parlement en de Raad⁵¹ vastgestelde gedelegeerde handeling valt, alleen die producten aankopen die aan de verplichting van artikel 7, lid 2, van die verordening voldoen.
- (35) Huishoudens, *bedrijven* en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de *Unie*. Overheidsinstanties moeten begunstigen

bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

- (36) Bij het vormgeven van regelingen die ten goede komen aan huishoudens, *bedrijven* of consumenten en die de aankoop van *in artikel 3 van deze verordening* vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, moeten lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, ervoor zorgen dat de internationale verbintenissen van de Unie worden nageleefd, onder meer door ervoor te zorgen dat de regelingen *verenigbaar zijn met de WTO-bepalingen en* niet een omvang bereiken die de belangen van WTO-leden ernstig schaadt.
- (37) *Een* platform voor nettonultechnologie in Europa moet ook een belangrijke rol spelen om ervoor te zorgen dat de bijdrage wat betreft duurzaamheid en weerbaarheid door lidstaten en overheidsinstanties in hun praktijken inzake openbare aanbestedingen en veilingen wordt geïntegreerd *en de Commissie moet de lidstaten ook bijstaan bij het ontwerpen van op huishoudens, bedrijven en consumenten gerichte regelingen om synergieën tot stand te brengen en beste praktijken uit te wisselen. Het is van belang dat zowel de aanbestedende diensten of de aanbestedende instanties als de producerende ondernemingen duidelijk inzicht hebben in elk van de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria. Derhalve moet de Commissie in nauwe*

samenwerking met het platform voor nettonultechnologie in Europa een uitvoeringshandeling aannemen waarin de criteria om de bijdrage inzake veerkracht en duurzaamheid te beoordelen duidelijk worden omschreven, met bijzondere aandacht voor kmo's, die een eerlijke kans moeten krijgen om deel te nemen aan de belangrijke markt voor overheidsopdrachten. Samenhang met alle bestaande wetgeving is essentieel. Bovendien moeten de afwijkingen als bedoeld in artikel 19, lid 4, in die uitvoeringshandeling worden verduidelijkt. Daarnaast moet de Commissie in nauwe samenwerking met het platform voor nettonultechnologie in Europa richtsnoeren verstrekken over de manier waarop de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria kunnen worden gekoppeld aan toekomstige wetgeving. In die richtsnoeren kunnen bovendien concrete en specifieke voorbeelden en beste praktijken worden verstrekt. Ter wille van de samenhang met alle toekomstige wetgeving, moet de Commissie haar richtsnoeren ten minste om de zes maanden actualiseren.

- (38) *Om ervoor te zorgen dat overheidsopdrachten en veilingen om hernieuwbare energiebronnen in te zetten daadwerkelijk bijdragen tot de veerkracht van de Unie, moeten deze activiteiten voorspelbaar zijn voor de industrie.* Om de industrie in staat te stellen zijn productie tijdig aan te passen, moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de markt vooraf informeren over hun geraamde aankoopbehoeften inzake nettonultechnologieproducten. *Bij veilingen moet ook tot uiting komen dat de inflatie, in combinatie met de lange aanlooptijd van projecten voor de uitrol van hernieuwbare energie, een aanzienlijk risico voor bedrijven met zich meebrengt, hetgeen bedrijven kan ontmoedigen om inschrijvingen in te dienen. Om zekerheid te bieden over de businesscase van een veilingbod, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat alle veilingen een inflatie-indexeringsmechanisme omvatten. Voorts moeten de lidstaten in voorkomend geval negatieve biedingen van veilingen uitsluiten, aangezien deze biedingen kunnen leiden tot onverwacht hoge energieprijzen voor afnemers van de uitgerolde productie van hernieuwbare energie.*
- (39) Zoals aangegeven in de op 1 februari 2023 bekendgemaakte mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk staat het marktaandeel van de EU-industrie onder sterke druk, omdat subsidies in derde landen het speelveld

verstoren. *Sommige derde landen voeren steunregelingen in die tot doel hebben industrie voor schone technologie te verankeren en aan te trekken. Dit stelt de Unie voor een competitieve uitdaging om haar eigen industrie in stand te houden en te ontwikkelen.* Dit vertaalt zich in de behoefte aan een snelle en ambitieuze reactie van de Unie betreffende de modernisering van haar rechtskader, *teneinde door volledig en efficiënt gebruik van alle beschikbare instrumenten, met inbegrip van haar handelsbeschermingsinstrumenten, wereldwijd te kunnen concurreren en de open en eerlijke handel te verdedigen, en door Unienormen voor nettonultechnologieën te bevorderen.*

(39 bis) Gezien de doelstelling van de Unie om de strategische afhankelijkheid van derde landen voor nettonultechnologieën te verminderen, is het van cruciaal belang dat mechanismen voor overheidssteun, zoals aanbestedingen en veilingen, dergelijke afhankelijkheden niet verergeren. Daarom moeten overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad²⁰ en Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad²¹ beperkingen worden vastgesteld voor het aandeel producten in leveringscontracten van derde landen. Voorts moeten Verordening (EU) 2022/1031 en Verordening (EU) 2022/2560 van het Europees Parlement en de Raad²² ten volle worden gebruikt om ervoor te zorgen dat ondernemingen uit de Unie niet te maken krijgen met oneerlijke concurrentie op het gebied van overheidsopdrachten.

(39 ter) Om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken, is een specifieke bron van overheidsfinanciering nodig om de op grond van deze verordening uitgevoerde projecten te ondersteunen. Die financiering moet ervoor zorgen dat ondernemingen in de hele Unie toegang hebben tot de nodige financiering, ongeacht de begrotingscapaciteiten van de lidstaten waarin het project zal worden ontwikkeld. Het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027, dat in 2020 is overeengekomen, voorziet hierin niet. Het platform voor strategische technologieën voor Europa

---

²⁰ Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

²¹ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (Voor de EER relevante tekst) (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

²² Verordening (EU) 2022/2560 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende buitenlandse subsidies die de interne markt verstoren (PB L 330 van 23.12.2022, blz. 1).

(STEP) voorziet gedeeltelijk in de nodige steun voor projecten in het kader van deze verordening. Hoewel het STEP afhankelijk is van de herprogrammering en versterking van bestaande programma's ter ondersteuning van strategische investeringen, is het ook een belangrijk element voor het testen van de haalbaarheid en voorbereiding van nieuwe interventies als een stap in de richting van een Europees soevereiniteitsfonds. De evaluatie van het STEP in 2025 zal de relevantie van de ondernomen acties beoordelen en zal als basis dienen voor de beoordeling van de behoefte aan een opschaling van de steun naar strategische sectoren.

- (40) Toegang tot publieke en particuliere financiering is van cruciaal belang voor het waarborgen van de open strategische autonomie van de Unie en voor het tot stand brengen van een solide en concurrerende productiebasis voor nettonultechnologieën en de bijbehorende toeleveringsketens in de hele Unie. De meeste van de investeringen die nodig zijn om de doelstellingen van de Green Deal te verwezenlijken, zullen afkomstig zijn van particulier kapitaal dat wordt aangetrokken door het groeipotentieel van het nettonulecosysteem. Goed functionerende, diepe en geïntegreerde kapitaalmarkten zullen daarom van essentieel belang zijn om de benodigde middelen voor de groene transitie en projecten voor de productie van nettonultechnologie aan te trekken en naar de juiste projecten te helpen voeren. Snelle vooruitgang in de richting van de kapitaalmarktenunie is dus noodzakelijk om de *Unie* in staat te stellen haar doelstellingen inzake een nettonuluitstoot te verwezenlijken. De agenda voor duurzame financiering (en gemengde financiering) speelt eveneens een cruciale rol bij het opschalen van investeringen in nettonultechnologieën, en waarborgt het concurrentievermogen van de sector. *Zoals aangegeven in het bij deze verordening gevoegde werkdocument bedraagt de investeringsbehoefte ongeveer 92 miljard EUR voor de periode 2023-2030, met een bandbreedte van ongeveer 52 miljard EUR tot ongeveer 119 miljard EUR afhankelijk van uiteenlopende scenario's, hetgeen zou leiden tot publieke financieringsvereisten ter hoogte van 16-18 miljard EUR. Aangezien bij deze beoordeling slechts vijf specifieke technologieën in aanmerking worden genomen, zal de reële investeringsbehoefte waarschijnlijk aanzienlijk groter zijn.*
- (41) Wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn.

Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën door marktfalen aan te pakken met gerichte inzet van staatssteun. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, onder meer via belastingvoordelen. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat, **om versnippering van de interne markt te voorkomen**. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de **inkomsten van het emissiehandelssysteem (ETS) van de Unie** gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.

(41 bis) Meerdere financieringsbronnen moeten volledig beschikbaar worden gesteld, zoals ongebruikte bedragen van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, specifieke steun uit het Innovatiefonds van de EU, specifieke financieringsregelingen van de Europese Investeringsbank en het zo veel als mogelijk aanwenden van alle MFK-fondsen die nog niet zijn gebruikt. Meer investeringen door de particuliere sector moeten worden gestimuleerd door middel van specifieke overheidsgaranties, met name als het gaat om industriële investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie, waaronder strategische nettonulprojecten.

- (42) Verschillende financieringsprogramma's van de Unie, zoals de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, de programma's van het cohesiebeleid, of het innovatiefonds, zijn ook inzetbaar voor de financiering van investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie. ***De huidige EU-begroting volstaat niet om de doelstellingen van deze verordening te ondersteunen of om te zorgen voor een gelijk speelveld tussen de lidstaten. De herziening van het MFK 2021-2027 moet derhalve voorzien in een Europese begroting die daarop is berekend. In dit opzicht moet het STEP ook voorzien in extra financiële middelen die deels bestemd zijn voor nettonulproductieprojecten die bijdragen tot de vermindering van strategische afhankelijkheden van de Unie en tot het concurrentievermogen van haar industrie.***
- (43) In het kader van de gewijzigde verordening betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit⁵⁴ werd aan de lidstaten nog eens 20 miljard EUR aan niet-terugvorderbare steun ter beschikking gesteld om de energie-efficiëntie te bevorderen en fossiele brandstoffen te vervangen, onder meer via projecten van de EU met betrekking tot de nettonulindustrie. Zoals vermeld in de richtsnoeren van de Commissie betreffende de REPowerEU-hoofdstukken worden de lidstaten aangemoedigd om in het REPowerEU-hoofdstuk van hun herstel- en veerkrachtplannen maatregelen op te nemen ter ondersteuning van investeringen in de productie van nettonultechnologieën en industriële innovatie, overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad.
- (43 bis) Met de stijging van de EU-ETS-prijzen zijn de inkomsten uit het EU-ETS voor de lidstaten aanzienlijk gestegen. Om de decarbonisatie van de industrie van de Unie te bevorderen, moeten de lidstaten aanzienlijk meer nationale inkomsten uit het EU-ETS besteden aan de ondersteuning van de decarbonisatie van de industrie. Zij moeten daarom ten minste 25 % van hun nationale inkomsten uit ***het EU-ETS gebruiken om de doelstellingen van deze verordening te ondersteunen.***
- (44) InvestEU is het toonaangevende programma van de ***Unie*** op het gebied van het stimuleren van investeringen, met name in de groene en de digitale transitie, door financiering en technische bijstand te verlenen, bijvoorbeeld door middel van blendingmechanismen. Een dergelijke aanpak draagt bij tot het aantrekken van extra publiek en particulier kapitaal. Daarnaast worden de lidstaten aangemoedigd om bij te dragen via het lidstaatcompartiment van InvestEU om ondersteuning te bieden voor

financiële producten die beschikbaar zijn voor de productie van nettonultechnologie, onverminderd de toepasselijke staatssteunregels.

- (45) De lidstaten kunnen steun verlenen uit programma's in het kader van het cohesiebeleid, in overeenstemming met de toepasselijke regels van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad, om de benutting van strategische nettonulprojecten **alsook projecten voor de productie van nettonultechnologie in alle regio's, met name in minder ontwikkelde regio's, overgangsregio's en door het Fonds voor een rechtvaardige transitie bestreken gebieden**, aan te moedigen door middel van investeringspakketten voor infrastructuur, productieve investeringen in innovatie, productiecapaciteit in kmo's, diensten, opleidings- en bijscholingsmaatregelen, met inbegrip van steun voor capaciteitsopbouw bij overheidsinstanties en promotoren. De in de programma's vastgestelde toepasselijke medefinancieringspercentages kunnen tot 85 % oplopen voor minder ontwikkelde regio's en tot 60 % of 70 % voor overgangsregio's, afhankelijk van het desbetreffende fonds en de status van de regio, maar de lidstaten mogen deze plafonds op het niveau van het project overschrijden, waar dat op grond van de staatssteunregels toegestaan is. Het instrument voor technische ondersteuning kan de lidstaten en de regio's helpen bij het opstellen van groeistrategieën voor een nettonulindustrie, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het beperken van de administratieve formaliteiten en het versnellen van de vergunningverlening. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om de duurzaamheid van nettonulprojecten te bevorderen door deze investeringen in Europese waardeketens te integreren, met name waar op interregionale en grensoverschrijdende samenwerkingsnetwerken kan worden voortgebouwd. **De vaststelling van dergelijke maatregelen moet met name worden overwogen met betrekking tot valleien.**
- (46) Het innovatiefonds biedt nog een veelbelovende en kostenefficiënte manier om de opschaling van de productie en toepassing van **schone** waterstof en andere nettonultechnologieën in Europa te ondersteunen, waardoor de soevereiniteit van Europa op het gebied van cruciale technologieën voor klimaatactie en energiezekerheid wordt versterkt.
- (47) Een Europees soevereiniteitsfonds zou een structureel antwoord bieden voor de investeringsbehoeften. Het zal bijdragen tot het behoud van een Europese voorsprong

op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie, met inbegrip van nettonultechnologieën. Dit structurele instrument bouwt voort op de ervaring met gecoördineerde meerlandenprojecten in het kader van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang en beoogt de toegang van alle lidstaten tot dergelijke projecten te verbeteren en aldus de cohesie en de eengemaakte markt te beschermen tegen risico's als gevolg van de ongelijke beschikbaarheid van staatssteun. ***De [STEP-verordening] kan worden beschouwd als een stap in de richting van de oprichting van een Europees soevereiniteitsfonds, dat zou kunnen bijdragen aan de vormgeving en versterking van een Europees industriebeleid door in het MFK na 2027 meer financiering vrij te maken voor de Europese industrie.***

- (48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de Commissie en de lidstaten de bestaande financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over ***en de coördinatie van steun voor de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten. De projecten die zullen worden besproken, moeten door een lidstaat of door de Commissie worden voorgesteld.***
- (49) Teneinde zo snel mogelijk projecten voor de productie van nettonultechnologie ***en strategische nettonulprojecten*** op gang te brengen of uitgebreid te zien worden om ***bij te dragen tot*** de toeleveringszekerheid voor nettonultechnologieën in de Unie **■**, is het belangrijk om zekerheid voor de planning en investeringen te creëren door de administratieve lasten voor projectpromotoren tot een minimum te beperken, ***zonder daarbij afbreuk te doen aan de milieu- en sociale normen van de Unie.*** Daarom moeten de vergunningverleningsprocessen van de lidstaten voor projecten voor de productie van nettonultechnologie ***en voor strategische nettonulprojecten*** worden gestroomlijnd, waarbij wel moet worden gewaarborgd dat die projecten veilig,

betrouwbaar en milieuvriendelijk zijn en voldoen aan de milieu-, sociale en veiligheidseisen. In de milieuwetgeving van de Unie zijn gemeenschappelijke voorwaarden voor de vorm en de inhoud van nationale vergunningverleningsprocessen vastgesteld, waarmee een hoog niveau van milieubescherming wordt gewaarborgd. █ .

- (50) Tegelijkertijd ondermijnt de onvoorspelbaarheid, complexiteit en soms buitensporig lange duur van nationale vergunningverleningsprocessen de voor de doeltreffende ontwikkeling van projecten voor de productie van **nettonultechnologie** benodigde investeringszekerheid. Om te zorgen voor en vaart te zetten achter de doeltreffende uitvoering van die projecten, moeten de lidstaten daarom gestroomlijnde en voorspelbare vergunningsprocedures toepassen. Daarnaast moet op nationaal niveau prioriteit worden gegeven aan strategische nettonulprojecten om te zorgen voor een snelle administratieve afhandeling en een dringende behandeling van alle gerechtelijke en geschillenbeslechtsprocedures in verband met die projecten █ . ***Voorts moeten de lidstaten beleidsinnovatie op dit gebied overwegen. Teneinde te waarborgen dat strategische nettonulprojecten met prioriteit kunnen worden behandeld, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de bevoegde instanties over voldoende materiële en personele middelen beschikken.***
- (51) Gezien de rol van strategische nettonulprojecten bij het waarborgen van de voorzieningszekerheid van de Unie wat betreft nettonultechnologieën en hun bijdrage aan de open strategische autonomie van de Unie en de groene en de digitale transitie, moeten de verantwoordelijke vergunningverlenende instanties deze projecten beschouwen als in het algemeen belang. Op basis van haar beoordeling per geval kan een bevoegde vergunningverlenende instantie concluderen dat het door het project gediende algemeen belang prevaleert boven het algemeen belang dat verband houdt met de bescherming van de natuur en het milieu en dat bijgevolg een vergunning voor het project kan worden verleend, mits aan alle relevante voorwaarden van Richtlijn 2000/60/EG ***van het Europees Parlement en de Raad***²³, Richtlijn 92/43/EEG ***van de***

---

²³ ***Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).***

*Raad*²⁴ en Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁵ is voldaan.

(52) Om het proces te vereenvoudigen en de efficiëntie en transparantie te vergroten, moet het voor projectpromotoren van projecten voor de productie van nettonultechnologieën, **met inbegrip van strategische nettonulprojecten**, mogelijk zijn te communiceren met slechts één nationale instantie die verantwoordelijk zal zijn voor de coördinatie van het gehele vergunningverleningsproces en het uitvaardigen van een raambesluit binnen de toepasselijke termijn. Daartoe moeten de lidstaten één bevoegde instantie (**aangewezen instantie**) aanwijzen of oprichten. De taken van de bevoegde instantie moeten onder dezelfde voorwaarden aan een andere autoriteit kunnen worden gedelegeerd, in overeenstemming met de interne organisatie van een lidstaat. Om **tijdens het vergunningsproces een hoog niveau van toezicht** en de doeltreffende uitvoering van hun verantwoordelijkheden te waarborgen, moeten de lidstaten hun bevoegde instantie, of elke autoriteit die namens hen optreedt, voorzien van voldoende personeel en middelen.

(52 bis) De lidstaten moeten verantwoordelijk zijn voor de selectie van strategische nettonulprojecten om strategische overwegingen mogelijk te maken, met name wat betreft de uitvoering van de nationale energie- en klimaatplannen. Om er echter voor te zorgen dat de projecten ook het gemeenschappelijk belang van de Unie dienen, met inbegrip van de begrotingsbelangen van de Unie, moet de Commissie de bevoegdheid hebben om bezwaar te maken tegen een besluit van een lidstaat om een project als strategisch project aan te wijzen. Wanneer de Commissie bezwaar maakt tegen een aanwijzing, moet het project op het platform voor nettonultechnologie in Europa worden gebracht. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet het definitieve besluit nemen over de status van het project.

(53) Om duidelijkheid over de vergunningsstatus van **projecten voor de productie van nettonultechnologie en strategische nettonulprojecten** te verschaffen en om de doeltreffendheid van mogelijke onrechtmatige rechtszaken te beperken, zonder afbreuk te doen aan doeltreffende rechterlijke toetsing, moeten de lidstaten ervoor

---

²⁴ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).

²⁵ Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7).

zorgen dat geschillen met betrekking tot het vergunningverleningsproces tijdig worden opgelost. Daartoe moeten de nationale bevoegde instanties ervoor zorgen dat aanvragers en projectpromotoren toegang hebben tot een eenvoudige geschillenbeslechtsprocedure en dat *die projecten* met spoed worden behandeld in alle hen betreffende gerechtelijke en geschillenbeslechtsprocedures, terwijl tegelijkertijd de eerbiediging van de rechten van verdediging gegarandeerd blijft.

- (54) Om bedrijven en projectpromotoren rechtstreeks te doen profiteren van de voordelen van de interne markt zonder onnodige extra administratieve lasten, voorziet Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad²⁶ in algemene regels voor de toegang tot onlineprocedures die relevant zijn voor de werking van de interne markt, ook voor grensoverschrijdende projecten. De informatie die bij de nationale bevoegde instanties moet worden ingediend in het kader van de vergunningverleningsprocessen in het kader van deze verordening, moet worden opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1724 na de wijziging daarvan bij deze verordening, en de desbetreffende procedures zijn opgenomen in bijlage II bij die verordening om ervoor te zorgen dat projectpromotoren kunnen profiteren van procedures die volledig online worden doorlopen en van het technisch systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel. De *aangewezen* instanties die overeenkomstig deze verordening als centraal aanspreekpunt optreden, worden opgenomen in de lijst van diensten voor ondersteuning en probleemoplossing in bijlage III bij Verordening (EU) 2018/1724.
- (55) Projecten voor de productie van nettonultechnologie hebben te maken met lange en complexe vergunningsprocedures die 2 tot 7 jaar kunnen duren, afhankelijk van de lidstaat, de technologie en het segment van de waardeketen. Gezien de omvang van de vereiste investeringen – met name voor projecten van gigafabriekomvang, die nodig zijn om de verwachte schaalvoordelen te behalen – zorgen tekortkomingen bij de vergunningverlening voor een extra en vaak schadelijke belemmering voor het vergroten van de productiecapaciteit voor nettonultechnologie in de Unie. Om projectpromotoren en andere investeerders de benodigde zekerheid en duidelijkheid te

---

²⁶ Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 1).

bieden om de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologieën te bevorderen, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat bij het vergunningverleningsproces met betrekking tot dergelijke projecten de vooraf vastgestelde termijnen niet worden overschreden. Voor strategische nettonulprojecten mag de duur van het vergunningverleningsproces niet langer zijn dan *negen* maanden voor installaties met een jaarlijkse productieoutput van meer dan 1 GW, en *zes* maanden voor installaties met een jaarlijkse productieoutput van minder dan 1 GW. Voor ■ projecten voor de productie van nettonultechnologie mag de duur van het vergunningverleningsproces niet langer zijn dan *twaalf* maanden voor installaties met een jaarlijkse productieoutput van meer dan 1 GW, en *negen* maanden voor installaties met een jaarlijkse productieoutput van minder dan 1 GW. Voor nettonultechnologieën waarvoor het aantal GW niet relevant is, zoals netwerken en technologieën voor ■ CCU ■ of ■ CCU ■, moeten de bovengrenzen van de bovengenoemde termijnen van toepassing zijn. Voor de uitbreiding van bestaande productielijnen moet elk van de bovengenoemde termijnen worden gehalveerd.

- (56) Gezien het belang van *projecten voor de productie van nettonultechnologie en strategische nettonulprojecten* voor de energievoorziening van de Unie moet bovendien een reeks administratieve beperkingen gedeeltelijk worden opgeheven of vereenvoudigd om de uitvoering van die projecten te versnellen.
- (57) De krachtens het Unierecht vereiste milieubeoordelingen en -vergunningen, onder meer met betrekking tot water, lucht, ecosystemen, habitats, biodiversiteit en vogels, maken integraal deel uit van de vergunningsprocedure voor projecten voor de productie van nettonultechnologie en vormen een essentiële waarborg om ervoor te zorgen dat negatieve milieueffecten worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt. Om er echter voor te zorgen dat de vergunningsprocedures voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën voorspelbaar zijn en tijdig worden afgerond, moet elk potentieel om de vereiste beoordelingen en vergunningen te stroomlijnen zonder dat het niveau van milieubescherming daardoor wordt verlaagd, worden benut. In dat verband moet ervoor worden gezorgd dat de vereiste beoordelingen worden gebundeld om onnodige overlappingsen te voorkomen en van projectpromotoren en verantwoordelijke instanties worden verlangd uitdrukkelijk overeen te komen wat de reikwijdte van de gebundelde beoordeling moet zijn alvorens

die beoordeling wordt uitgevoerd, om onnodige follow-up te voorkomen.

- (58) Conflicten over grondgebruik kunnen belemmeringen vormen bij de uitrol van projecten voor de productie van nettonultechnologieën. Goed opgezette plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, waarin rekening wordt gehouden met het potentieel voor de uitvoering van projecten voor de productie van nettonultechnologieën, waarvan de potentiële milieueffecten worden beoordeeld, kunnen bijdragen tot het bewaren van het evenwicht tussen collectieve goederen en openbare belangen, het risico op conflicten verminderen en de duurzame uitrol van projecten voor de productie van nettonultechnologieën in de Unie versnellen. De verantwoordelijke nationale, regionale en lokale autoriteiten moeten daarom overwegen om bij de ontwikkeling van dergelijke plannen bepalingen op te nemen met betrekking tot projecten voor de productie van nettonultechnologieën.
- (59) Ruimtegegevens en -diensten die zijn afgeleid van de in het kader van het ruimtevaartprogramma van de EU, en met name Copernicus, geleverde gegevens, worden voor zover mogelijk gebruikt om informatie te verstrekken met betrekking tot de geologie, biologie, ecologie, sociaal-economische ontwikkeling en de beschikbaarheid van hulpbronnen voor milieubeoordelingen en -vergunningen; dergelijke gegevens en diensten, en met name de capaciteit in het kader van Copernicus voor monitoring en verificatie van antropogene CO₂-emissies, zijn van het grootste belang voor de beoordeling van het effect van industriële projecten en het effect van putten van antropogene CO₂ op de mondiale concentraties en stromen van broeikasgassen.
- (60) Overeenkomstig artikel 10, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1025/2012 *van het Europees Parlement en de Raad*²⁷ moet de Commissie een of meer Europese normalisatieorganisaties verzoeken Europese normen op te stellen ter ondersteuning van de doelstellingen van deze verordening.
- (61) Waterstofvalleien met toepassingen voor eindgebruik in de industrie spelen een

---

²⁷ Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende Europese normalisatie, tot wijziging van de Richtlijnen 89/686/EEG en 93/15/EEG van de Raad alsmede de Richtlijnen 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG en 2009/105/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Beschikking 87/95/EEG van de Raad en Besluit nr. 1673/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 316 van 14.11.2012, blz. 12).

belangrijke rol bij het koolstofvrij maken van de energie-intensieve industrieën. In REPowerEU is de doelstelling opgenomen om het aantal waterstofvalleien in de Unie te verdubbelen. Om deze doelstelling te verwezenlijken, moeten de lidstaten de vergunningverleningsprocessen versnellen, testomgevingen overwegen en toegang tot financiering tot een prioriteit maken. Om de veerkracht van de nettonulindustrie te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de waterstofvalleien over de grenzen van de lidstaten heen met elkaar verbonden worden. Industriële installaties die hun eigen energie produceren en een positieve bijdrage kunnen leveren aan de productie van elektriciteit, moeten worden aangemoedigd om als energieproducenten te leveren aan het slimme elektriciteitsnet door de regelgevingsvereisten te vereenvoudigen.

- (62) Testomgevingen voor nettonultechnologie kunnen een belangrijk instrument zijn om innovatie op het gebied van nettonultechnologieën en leren op regelgevingsgebied te bevorderen. Innovatie moet vooruit worden geholpen door ruimte te bieden voor experimenten, omdat de beschikbare wetenschappelijke resultaten nog in een gecontroleerde reële omgeving moeten worden getest. Er moeten testomgevingen voor nettonultechnologie worden opgezet om innovatieve nettonultechnologieën *en andere innovatieve technologieën* gedurende een beperkte periode te kunnen testen in een gecontroleerde omgeving. Er moet daarvoor een evenwicht worden gevonden tussen rechtszekerheid voor deelnemers aan de testomgevingen voor nettonultechnologie en de verwezenlijking van de doelstellingen van het Unierecht. Aangezien testomgevingen voor nettonultechnologie in elk geval moeten voldoen aan de essentiële eisen inzake nettonultechnologie zoals die zijn vastgelegd in het Unierecht en het nationale recht, is het passend te bepalen dat deelnemers die aan de toelatingsvoorwaarden voor testomgevingen voor nettonultechnologie voldoen en die te goeder trouw de richtsnoeren van de bevoegde instanties opvolgen en zich aan de voorwaarden van het met die instanties overeengekomen plan houden, geen administratieve boetes of sancties opgelegd kunnen krijgen. Dit is gerechtvaardigd omdat de bestaande waarborgen in principe zullen zorgen voor de effectieve naleving van de wetgeving van de Unie of de lidstaten inzake de nettonultechnologie waarop in de testomgevingen toezicht wordt gehouden. De Commissie zal in 2023 richtsnoeren voor testomgevingen uitbrengen, zoals aangekondigd in de nieuwe Europese innovatieagenda, om de lidstaten te ondersteunen bij de voorbereiding van de

testomgevingen voor nettonultechnologie. Die innovatieve technologieën kunnen uiteindelijk essentieel worden om de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken, de voorzieningszekerheid en de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bijgevolg in het domein van nettonultechnologieën terechtkomen.

- (63) Er worden een algemene benchmark en indicatieve doelstellingen voor de productie van belangrijke nettonultechnologieproducten in de Europese Unie voorgesteld om **het mondiale concurrentievermogen van de industrie van de Unie te verbeteren** en de problemen op het gebied van invoerafhankelijkheid en kwetsbaarheid aan te pakken en ervoor te zorgen dat de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie worden verwezenlijkt.
- (64) **Een van de belangrijkste doelstellingen van het industriebeleid van de Unie is de groene en de digitale transitie mogelijk te maken en tegelijkertijd de duurzame groei en het concurrentievermogen van de Unie in stand te houden, hoogwaardige banen te behouden en haar innovatie- en productievermogen te versterken, met name op het gebied van schone technologieën.** De opschaling van de industrieën voor nettonultechnologie in Europa **en het waarborgen van de open strategische autonomie van de Unie vereisen** aanzienlijke extra aantallen gekwalificeerde werknemers, wat significante investeringsbehoeften met zich meebrengt op het gebied van bij- en omscholing, onder meer voor beroepsonderwijs en -opleiding. De energietransitie vraagt **meer bepaald** om een aanzienlijke toename van het aantal gekwalificeerde werknemers in een flink aantal sectoren, waaronder hernieuwbare energie en energieopslag, **nettechnologieën, batterijproductie, alsook slimme of IT-oplossingen voor de optimalisering en het beheer van energiesystemen, en andere technologieën voor de decarbonisatie van de industrie.** Volgens studies kan de circulaire economie tegen 2030 alleen al in de Unie bijdragen tot het scheppen van ongeveer 700 000 banen²⁸. Het is daarom van het grootste belang om banen in nettonultechnologieën aantrekkelijk en toegankelijk te maken, met name technische loopbanen, onder andere via informatiecampagnes van de Unie ter bevordering van technisch en beroepsonderwijs, maar ook banen die verband houden met de

---

²⁸ Resolutie van het Europees Parlement van 10 februari 2021 over het nieuwe actieplan voor de circulaire economie (2020/2077(INI)) (PB C 465 van 17.11.2021, blz. 11).

circulaire economie, het beheer van hulpbronnen en industriële transformatie en decarbonisatie in het algemeen. Voorts moet de huidige kloof tussen de vaardigheden van werknemers in de Unie en de behoeften van bedrijven worden aangepakt. Volgens het Europees strategisch plan voor energietechnologie van de Commissie zijn er tegen 2030 alleen al voor de productie in de subsector voor waterstoftechnologieën op basis van brandstofcellen naar schatting 180 000 opgeleide werknemers, technici en ingenieurs nodig²⁹. In de sector voor fotovoltaïsche zonne-energie zouden alleen al in de productie tot 66 000 banen moeten worden ingevuld. *Daarnaast zou het ontbreken van onderwijsprogramma's waarmee vaardigheden worden gestimuleerd die nodig zijn voor nettonultechnologieën, wat ook leidt tot een schaarste aan geschoolde werknemers en een gebrek aan begrip bij lokale overheden in bepaalde regio's van de Unie, een belangrijk knelpunt kunnen vormen voor duurzame industriële ontwikkeling.*

- (65) Aangezien een versterking van de productiecapaciteit van belangrijke nettonultechnologieën in de Unie niet mogelijk zal zijn zonder een aanzienlijke gekwalificeerde beroepsbevolking, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de *integratie* van meer mensen op de arbeidsmarkt te stimuleren *en de industrieën en de technische beroepen waarop deze verordening betrekking heeft, aantrekkelijker te maken*, met name *voor vrouwen aangezien het genderevenwicht in technologisch georiënteerde beroepen nog lang niet is bereikt, en voor jongeren*, onder meer door op kwalificaties gebaseerde aanwerving aan te vullen met werkwijzen gericht op vaardigheden. *Voorts moeten ook werknemers uit derde landen worden aangesproken, aangezien de Unie slechts een klein deel van de gekwalificeerde migranten aantrekt.* Daarnaast is, voor werknemers in teruglopende of overbodig geworden sectoren, specifieke steun bij de overstap naar een nieuwe baan *en met het oog op de bevordering van een leven lang leren* belangrijk, in overeenstemming met de doelstellingen van de aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. Dit betekent dat moet worden geïnvesteerd in vaardigheden *voor iedereen en dat tegelijkertijd een gerichte aanpak*

---

²⁹ Europese Commissie, directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie, Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, "The strategic energy technology (SET) plan", Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

van kwetsbare groepen moet worden gevolgd. Hieronder vallen groepen mensen die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET's), legaal verblijvende migrerende werknemers en mensen die zijn uitgesloten van de arbeidsmarkt, beperkte toegang hebben tot opleidingsmogelijkheden of een baan hebben die dreigt te verdwijnen of waarvan de inhoud en taken in hoge mate worden gewijzigd door nieuwe technologieën, met name in regio's die te maken hebben met de gevolgen van de transitie naar de doelstellingen van de Unie voor 2030 overeenkomstig artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad³⁰ en artikel 5, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060. De einddoelstelling moet het scheppen van hoogwaardige werkgelegenheid voor de nettonultechnologieën in de Unie zijn, in overeenstemming met de doelstellingen voor werkgelegenheid en opleiding van de Europese pijler van sociale rechten, met inbegrip van eerlijke en toereikende lonen, verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden overeenkomstig Richtlijn (EU) 2022/2041³¹ van het Europees Parlement en de Raad, toegang tot sociale bescherming, mogelijkheden voor een leven lang leren, goede arbeidsomstandigheden op veilige en gezonde werkplekken en rechten op collectieve onderhandelingen. Bij- en omscholing zijn dan wel belangrijke tools, maar bieden geen garantie op hoogwaardige werkgelegenheid. Een tekort aan arbeidskrachten kan ook het gevolg zijn van lage lonen, onaantrekkelijke banen, slechte arbeidsomstandigheden en een gebrek aan investeringen in beroepsonderwijs en -opleiding. Het aanpakken van deze problemen en het verbeteren van de kwaliteit van banen in sectoren en bedrijven met slechte arbeidsomstandigheden zijn ook belangrijke factoren om werknemers aan te trekken en iets te doen aan de braindrain, die leidt tot toenemende ongelijkheid tussen regio's, ongelijke ontwikkeling alsook ongelijke capaciteit om innovatie te stimuleren en banen te scheppen. Voortbouwend op en met de opgedane kennis in het kader van bestaande initiatieven zoals het Europees pact voor vaardigheden, activiteiten op EU-niveau op het gebied van informatie over en prognoses betreffende vaardigheden, bijvoorbeeld door het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de

---

³⁰ Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1).

³¹ Richtlijn (EU) 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie (PB L 275 van 25.10.2022, blz. 33).

beroepsopleiding, *Eurofound* en de Europese Arbeidsautoriteit, en de blauwdrukken voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden, is het de bedoeling alle actoren te mobiliseren: de instanties van de lidstaten, ook op regionaal en lokaal niveau, aanbieders van onderwijs en opleidingen, *waaronder universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, hogescholen en universitaire samenwerkingsverbanden, en sociale partners en het bedrijfsleven, kmo's, start-ups en sociale ondernemingen*, om de behoeften aan vaardigheden vast te stellen, onderwijs- en opleidingsprogramma's te ontwikkelen en deze snel operationeel te krijgen en op grote schaal in te zetten. Strategische nettonulprojecten spelen in dit verband een belangrijke rol. De lidstaten en de Commissie *moeten* zorgen voor financiële steun *om hun impact en bereik te vergroten* door de mogelijkheden van de Uniebegroting te benutten via instrumenten zoals het Europees Sociaal Fonds Plus, *InvestEU*, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, Europese fondsen voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het moderniseringsfonds, REPowerEU en het programma voor de eengemaakte markt.

- (66) Voortbouwend op *lokale en regionale initiatieven en op* eerdere ervaringen, zoals die van *hubs voor de ontwikkeling van vaardigheden*, het EU-pact voor vaardigheden en de Europese alliantie voor batterijen, *of de Offshore Renewable Energy Alliance*, moeten de academies voor nettonultechnologie – *een netwerk van relevante deskundigen (hierna “academies” genoemd)* – leerinhoud voor onderwijs en opleidingen ontwikkelen en verspreiden zodat die kan worden ingezet om de voor belangrijke waardeketens voor nettonultechnologie benodigde werknemers bij en om te scholen, bijvoorbeeld op het gebied van fotonvoltaïsche en thermische zonne-energietechnologieën, *oceanenergie*, technologieën voor hernieuwbare waterstof en grondstoffen, *en CCU. Het aantal academies en de omvang ervan moet door de Commissie en de lidstaten worden vastgesteld in het kader van het platform voor nettonultechnologie op basis van bestaande en objectieve studies overeenkomstig het beginsel van technologische neutraliteit en op basis van een inventarisatie van de huidige en verwachte behoeften in de nettonulindustrieën, waaronder in regio's in transitie. Een dergelijke inventarisatie moet informatie opleveren over de huidige en toekomstige tekorten aan vaardigheden in de belangrijkste nettonulindustrieën in de hele Unie, alsook een overzicht van de manier waarop opleidingsmogelijkheden*

in dergelijke industrieën worden aangeboden. Bij de inventarisatie moet ook de onderliggende oorzaak van tekorten aan vaardigheden en arbeidskrachten worden geanalyseerd, met name in verband met de kwaliteit van het banenaanbod in nettonulindustrieën, bijvoorbeeld door de arbeidsomstandigheden en de werkingssfeer van collectieve onderhandelingen te beoordelen. Bovendien moet de Commissie, op basis van de resultaten van de inventarisatie en bestaande studies en in overleg met het platform voor nettonultechnologie in Europa, een oproep doen tot het indienen van voorstellen om een academie voor een bepaalde technologie op te richten wanneer een kritiek tekort aan vaardigheden met betrekking tot een nettonultechnologie wordt vastgesteld. Er moet startkapitaal van de Unie beschikbaar worden gesteld om de academies op te richten en hun werking mogelijk te maken, met de bedoeling dat ze drie jaar na hun oprichting financieel duurzaam functioneren door financiële bijdragen uit de particuliere sector. Er is een sterke governance nodig om de academies zo snel mogelijk operationeel te maken met het oog op de ontwikkeling van opleidingsprogramma's inzake nettonultechnologieën. Hierbij mag geen afbreuk worden gedaan aan de bepalende rol die sociale partners en universiteiten ook kunnen vervullen bij de oprichting van dergelijke academies, zoals in het geval van de alliantie voor batterijen. De rol van internationale en interdisciplinaire universitaire allianties, zoals Transform4Europe, moet in het bijzonder in aanmerking worden genomen om te komen tot meer uniforme en gemeenschappelijke normen voor opleidings- en omscholings- of bijscholingsactiviteiten. In het algemeen krijgt het gebruik van reeds bestaande onderzoeks- en onderwijsinfrastructuren ook prioriteit.

(66 bis) Deze academies moeten onder meer tot doel hebben bij te dragen aan de herindustrialisering en decarbonisatie van de Unie en aan haar open strategische autonomie. Daarnaast moeten de academies inspelen op de behoefte aan in de Unie ontwikkelde nettonultechnologieën met hoge sociale en klimaatnormen. De academies moeten uiterlijk op 31 december 2024 zijn opgericht en moeten leerinhoud bieden in zoveel mogelijk talen van de instellingen van de Unie, met als doel een geografisch evenwicht tussen de lidstaten tot stand te brengen. Uiterlijk op 31 december 2025 moeten zij de eerste leerinhoud beginnen te verspreiden onder relevante aanbieders van onderwijs en opleidingen in de lidstaten, zoals

universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, hogescholen en universitaire samenwerkingsverbanden, ondernemingen die dergelijk onderwijs en dergelijke opleidingen aanbieden, met inbegrip van kmo's, start-ups en sociale ondernemingen, en sociale partners, en door opleiders op te leiden. De desbetreffende academies moeten ernaar streven binnen drie jaar na hun oprichting elk opleidingen en onderwijs voor 100 000 lerenden mogelijk te maken, met inachtneming van de omvang van de vastgestelde tekorten aan vaardigheden, waardoor het aantal lerenden per academie kan variëren. Met de academies moet een bijdrage worden geleverd aan de beschikbaarheid van vaardigheden die nodig zijn voor nettonultechnologieën, ook in kmo's. De leerinhoud moet rekening houden met reeds bestaande leerprogramma's die zijn ontwikkeld in het kader van het lokale pact voor vaardigheden en de centra voor uitmuntend vakmanschap, en moet gericht zijn op alle onderwijs- en kwalificatieniveaus en op alle werknemers, met inbegrip van leerlingen, in de waardeketen in de betrokken sectoren, waarbij alle opeenvolgende industriële fasen in aanmerking worden genomen, van het ontwerp van het product (of de dienst) tot de productiefase, met inbegrip van recycling en hergebruik van materialen, en met aandacht voor alle verschillende beroepen in de waardeketen. Tot die inhoud moeten ook leermodules behoren met relevante informatie over gezondheid en veiligheid op het werk voor elke specifieke technologie, evenals algemene relevante informatie over de rechten en arbeidsomstandigheden van werknemers, waaronder arbeidstijd en het recht van werknemers op informatie en raadpleging. Die inhoud kan, waar nodig, door de aanbieders van onderwijs en opleidingen verder worden aangepast aan de nationale wetgeving, de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomsten en de specifieke territoriale en sectorale kenmerken. De leerinhoud moet ook gericht zijn op werknemers in nationale en lokale overheidsdiensten (met name die welke verantwoordelijk zijn voor vergunningen, effectbeoordelingen en regelgeving voor nieuwe technologieën), om zo bij te dragen aan de capaciteitsopbouw bij nationale overheidsdiensten en aan een vermindering van de verschillen tussen de lidstaten.

(66 ter) De lidstaten moeten de door de academies ontwikkelde leerinhoud gebruiken en inzetten in bestaande instrumenten, zoals de versterkte jongerengarantie, die onder meer tot doel heeft NEET-jongeren onderwijs en opleiding te bieden, en in

bestaande begeleidingsprogramma's. Om de transparantie en overdraagbaarheid van vaardigheden en de mobiliteit van werknemers te waarborgen en de lidstaten bij deze inspanningen te ondersteunen, zullen de academies credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, ontwikkelen en uitrollen die de leerprestaties inzichtelijk maken. Zij moeten worden afgegeven in de vorm van Europese credentials voor leerprestaties en zouden kunnen worden geïntegreerd in de Europass-profielen en, indien van toepassing, worden opgenomen in nationale kwalificatiekaders. De lidstaten moeten ertoe worden aangezet om de door de academies ontwikkelde inhoud te gebruiken voor de ondersteuning van de voortdurende om- en bijscholing en de relevante onderwijs- en opleidingsverstrekkers op hun grondgebied via nationale programma's evenals via financiering van de Unie, onder meer uit het Europees Sociaal Fonds Plus, de versterkte jongerengarantie, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het mechanisme voor een rechtvaardige transitie, het moderniseringsfonds en het instrument voor technische ondersteuning, en om de integratie van vrouwen te ondersteunen in overeenstemming met de Europese strategie voor gendergelijkheid teneinde genderstereotypen in het onderwijs en op het werk aan te pakken. Het Europees netwerk van diensten voor de arbeidsvoorziening kan een belangrijke rol vervullen door de leerinhoud van de opleidingsprogramma's die door de academies voor vaardigheden worden aangeboden, te gebruiken bij het aanmaken en verspreiden van Europese beroepsprofielen en door de nationale diensten voor arbeidsvoorziening hierover te informeren.

(66 quater) Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet helpen de werkzaamheden van de academies aan te sturen door ervoor te zorgen dat hun inhoud gericht is op de vaardigheidstekorten die bij de inventarisatie zijn vastgesteld en door overzicht te bieden. De lidstaten moeten erop toezien dat de aangewezen nationale vertegenwoordiger kan fungeren als tussenpersoon tussen de relevante nationale ministeries en bevoegde autoriteiten van de lidstaten, alsook de nationale sociale partners en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet informatie verzamelen over de door de verschillende academies geboekte vooruitgang en uiterlijk eind 2026 een overzichtsverslag opstellen over de invoering van de leerprogramma's, met inbegrip

van het aantal lerenden dat baat heeft bij de programma's van de academies, uitgesplitst naar industriële sector, geslacht, leeftijd en onderwijs- en kwalificatieniveau.

(67) Hoewel het bij gebrek aan specifieke bepalingen in het Unierecht met minimumopleidingseisen voor de toegang tot of de uitoefening van een gereguleerd beroep aan de lidstaten is om te beslissen of en hoe een beroep wordt gereguleerd, mogen nationale regels voor de toegang tot gereguleerde beroepen geen ongerechtvaardigde of onevenredige belemmering voor de uitoefening van die grondrechten vormen. De bevoegdheid om de toegang tot een beroep te reglementeren moet worden uitgeoefend binnen de grenzen van de beginselen van non-discriminatie en evenredigheid, overeenkomstig Richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad **■**. Bij hun beoordeling moeten de lidstaten rekening houden met de nadelige gevolgen die het reglementeren van beroepen zou kunnen hebben op de beschikbaarheid van vaardigheden in de nettonulindustrie en ernaar streven het reglementeren op deze gebieden zoveel mogelijk te beperken.

(68) Wanneer de door de **■** academies **■** ontwikkelde leerprogramma's leiden tot credentials die *onder meer* nuttig zouden zijn voor personen die toegang willen krijgen tot een gereguleerd beroep, moeten de lidstaten *en werkgevers*, om de mobiliteit in beroepen in strategische nettonulindustrieën te vergemakkelijken, deze credentials aanvaarden als voldoende bewijs van de kennis, vaardigheden en competenties waarvoor zij zijn afgegeven.

(68 bis) De bijdrage van nettonultechnologieën aan de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie kan alleen tot stand komen wanneer die technologieën worden ingezet. Een dergelijke uitrol zal tot op zekere hoogte waarschijnlijk plaatsvinden in particuliere huishoudens, maar de meeste decarbonisatie zal waarschijnlijk het gevolg zijn van het koolstofvrij maken van industriële processen. Om ervoor te zorgen dat in de Unie investeringen voor een dergelijke decarbonisatie plaatsvinden, die essentieel zijn om goede banen en welvaart in de Unie te waarborgen en om de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie te verwezenlijken, is het van cruciaal belang dat deze investeringen bijdragen tot een verbetering van het investeringsklimaat voor de industrie in de Unie.

- (69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten **en het Europees Parlement** en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van **en toegang tot** financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën **en andere innovatieve technologieën**. Indien nodig **moet** het platform **voor nettonultechnologie in Europa** permanente of tijdelijke subgroepen **kunnen** oprichten en derden **kunnen** uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën.
- (70) In het kader van het industrieel plan voor de Green Deal kondigde de Commissie al haar voornemen aan om industriële partnerschappen te ontwikkelen met betrekking tot nettonultechnologieën. **Samenwerking via dergelijke partnerschappen zal** de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën **waarschijnlijk** bevorderen, **ter ondersteuning van wederzijds versterkende partnerschappen tussen de Unie en derde landen, met inbegrip van duurzame investeringen en technische bijstand. Industriële partnerschappen voor nettonul kunnen ook bijdragen tot de diversificatie en veerkracht van de toelevering van nettonultechnologieën en de componenten daarvan in de Unie, de uitwisseling van informatie tussen de Unie en haar partners over de ontwikkeling van nettonultechnologieën verbeteren, de nettonulindustrieën van de Unie ondersteunen bij de toegang tot de wereldwijde markt voor schone energie, en opkomende industrieën op het gebied van schone energietechnologieën in derde landen met duidelijke comparatieve voordelen** ondersteunen. De Commissie en de lidstaten **moeten** de partnerschappen binnen het platform **voor nettonultechnologie in Europa** coördineren door relevante bestaande partnerschappen en processen te bespreken, zoals groene partnerschappen, energiedialogen en andere vormen van bestaande bilaterale contractuele regelingen,

alsook mogelijke synergieën met relevante bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met derde landen te onderzoeken. *Overeenkomsten met derde landen, waaronder industriële partnerschappen voor nettonul, moeten de kernwaarden en doelstellingen van de Unie weerspiegelen, met name wat betreft het bevorderen van arbeidsnormen en internationale milieunormen in die landen. Bovendien moeten industriële partnerschappen voor nettonul beogen bij te dragen aan de industriële transformatie in de hele waardeketen van ondernemingen in de Unie en ondernemingen uit derde landen, en tegelijk open markten en eerlijke handel te waarborgen.*

(71) De Unie moet ernaar streven de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren *door wederzijds versterkende partnerschappen aan te gaan die voortbouwen op de eigen duurzameontwikkelingsplannen van de partners en relevante milieu- en mensenrechtennormen en tegelijk wereldwijd hoge sociale, arbeids- en milieunormen* ■ *bevorderen. Dit moet gebeuren in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen door middel van bestaande overeenkomsten of nieuwe strategische akkoorden.* Evenzo *moet* in nauwe samenwerking met partnerlanden *op een open en evenwichtige manier, en met inachtneming van de strategische belangen en behoeften van de Unie, sterkere internationale samenwerking worden nagestreefd* op het gebied van onderzoek en innovatie om nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

(71 bis) In haar toespraak over de Staat van de Unie van 2023 kondigde de voorzitter van de Commissie aan dat de concurrentievermogenstoets zal worden uitgevoerd door een onafhankelijke raad. Deze werkzaamheden moeten worden gebaseerd op de lopende werkzaamheden met betrekking tot de regeldruk als gevolg van het Unierecht en het nationale recht en de gevolgen daarvan voor het concurrentievermogen van de industrie van de Unie, met inbegrip van nettonulindustrieën. Om die werkzaamheden te vergemakkelijken, wordt bij deze verordening een Europese wetenschappelijke adviesraad inzake toetsing en regeldruk opgericht. De adviesraad moet wetenschappelijk onderbouwd advies over de gevolgen van de regeldruk in de Unie ontwikkelen, op basis van individuele gevallen.

(72) In het geval dat in deze verordening aan de Commissie de bevoegdheid wordt verleend om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de

Europese Unie (*VWEU*) handelingen vast te stellen, is het van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de in het interinstitutionele akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016 vastgelegde beginselen³². Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die de gedelegeerde handelingen voorbereiden.

- (73) Voor zover een van de in deze verordening bedoelde maatregelen staatssteun vormt, doen de bepalingen betreffende dergelijke maatregelen geen afbreuk aan de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het *VWEU*.
- (74) Daar de doelstelling van deze verordening niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt maar wegens de omvang of de gevolgen van het optreden beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Onderwerp, toepassingsgebied en definities

Artikel 1

Onderwerp

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen ***vastgesteld om te zorgen voor een gecoördineerde aanpak, in de hele Unie, van de innovatie en opschaling*** van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën ***en van de componenten, materialen en***

---

³² *Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over beter wetgeven* (PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1).

machines in de toeleveringsketens van die technologieën die onmisbaar zijn voor de productie en werking ervan in de Unie om:

- a) *de klimaatdoelstellingen en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit* van de Unie, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen;
- b) *het internationale industriële concurrentievermogen van de Unie te bevorderen om bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen;*
- c) *de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën te verbeteren;*
- d) *de open strategische autonomie van de Unie te versterken;*
- e) *de veerkracht van de desbetreffende toeleveringsketens van de Unie te waarborgen; en*
- f) *de economie en de samenleving van de Unie koolstofvrij te maken.*

2. Met het oog op de in lid 1 bedoelde algemene doelstelling bevat deze verordening maatregelen, om ervoor te zorgen dat:

- a) de Unie *strategisch minder afhankelijk wordt inzake strategische nettonultechnologieën en de componenten, materialen en machines in de toeleveringsketens van die technologieën die onmisbaar zijn voor de productie en werking ervan, en dat tegen 2030 een productiecapaciteit wordt bereikt die overeenkomt met:*

i) ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol van de desbetreffende technologieën die nodig zijn om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie te verwezenlijken, op basis van de technologische uitrol die in de hele Unie is gepland overeenkomstig de nationale energie- en klimaatplannen die door de lidstaten zijn opgesteld en ingediend overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999; en

- ii) ten minste 25 % van de wereldwijde vraag naar de desbetreffende technologieën;*b) het *gegarandeerde* vrije verkeer van

nettonultechnologieën **en gerelateerde diensten** die op de **interne** markt worden gebracht, gewaarborgd is.

3. Indien de Commissie op basis van het in artikel 35 bedoelde verslag concludeert dat de Unie de in **de leden 1 en 2** opgenomen doelstellingen waarschijnlijk niet zal verwezenlijken, beoordeelt zij de haalbaarheid en evenredigheid van het voorstellen van maatregelen of het uitoefenen van haar bevoegdheden op het niveau van de Unie om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen. ***De Commissie beoordeelt met name of het mogelijk is om, onder meer door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 33, ter aanvulling van deze verordening gedetailleerdere streefcijfers voor sleuteltechnologieën en -componenten vast te stellen om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen. De Commissie raadpleegt het platform voor nettonultechnologie in Europa om te bepalen welke maatregelen of bevoegdheden moeten worden toegepast.***

Artikel 2

Toepassingsgebied

Met uitzondering van de artikelen 26 en 27 van deze verordening, die van toepassing zijn op innovatieve nettonultechnologieën, is deze verordening van toepassing op nettonultechnologieën zoals vermeld in artikel 3 bis, lid 1, en op de componenten, materialen en machines in de toeleveringsketens van die technologieën die onmisbaar zijn voor de productie en werking ervan. Grondstoffen, verwerkte materialen **en** componenten die onder het toepassingsgebied van Verordening (EU) .../... [voetnoot toevoegen met publicatiegegevens van de verordening kritieke grondstoffen] **en onder het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2023/1781** vallen, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van deze verordening.

Artikel 3

Definities

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:
  - a) “nettonultechnologieën”: **de in artikel 3 bis, lid 1, vermelde technologieën** ;

b) “component”: een *vervaardigd* onderdeel van een *eindproduct met nettonultechnologie* ■ ;

b bis) “materialen”: alle grondstoffen of verwerkte materialen die nodig zijn voor de productie van een component van een nettonultechnologie of van het eindproduct;

c) “innovatieve nettonultechnologieën”: technologieën ■ die wezenlijke innovatie met zich meebrengen, die momenteel niet op de *interne* markt beschikbaar zijn en die *in ten minste één opzicht beter zijn dan de gangbare vergelijkbare nettonultechnologie, alsook alle technologie die is opgenomen in het in artikel 26 quinquies bedoelde strategisch plan voor energietechnologie;*

c bis) “andere innovatieve technologieën”: technologieën die de transitie naar een klimaatneutrale, schone economie mogelijk kunnen maken, voor minder strategische afhankelijkheden kunnen zorgen, neerkomen op een wezenlijke innovatie die momenteel niet op de interne markt beschikbaar is, en voldoende geavanceerd zijn om te worden getest in een gecontroleerde omgeving;

c ter) “precommerciële innovatieve nettonultechnologieën”: innovatieve nettonultechnologieën die niet in de handel verkrijgbaar zijn maar voldoende geavanceerd zijn om te worden getest in een gecontroleerde omgeving;

c quater) “nieuwe commerciële nettonultechnologieën”: nettonultechnologieën die nog niet op grote commerciële schaal verkrijgbaar zijn, een klein marktaandeel hebben, in ten minste één opzicht beter zijn dan de gangbare vergelijkbare technologieën en een duidelijk risico met zich meebrengen indien ze deel zouden uitmaken van een aanbesteding;

c quinquies) “precommerciële aanbesteding”: aanbesteding van precommerciële innovatieve nettonultechnologieën waarbij sprake is van een deling van de risico’s en voordelen onder marktvoorwaarden en van een competitieve ontwikkeling in fasen, waarbij er een duidelijke scheiding is tussen de ontwikkelingsactiviteiten van de aanbestede producten en het gebruik van commerciële hoeveelheden eindproducten;

- c sexies) “overheidsopdrachten voor innovatieve oplossingen”: aanbestedingen waarbij de aanbestedende diensten als initiërende klant fungeren voor commerciële innovatieve nettonultechnologieën en waarbij conformiteitstests kunnen horen;*
- d) “project voor de productie van nettonultechnologie” of “productieproject”: een geplande industriële faciliteit of uitbreiding of herbestemming van een bestaande faciliteit voor de productie van nettonultechnologieën, *eindproducten of componenten, materialen of machines in de toeleveringsketens van die technologieën die onmisbaar zijn voor de productie en werking ervan;*
- e) “strategisch nettonulproject”: een project voor de productie van nettonultechnologie dat *is geselecteerd aan de hand van* de criteria van artikel 10;
- e bis) “nettonulindustrievallei” of “vallei”: een specifiek stuk land dat door een lidstaat is aangewezen ter bevordering van de aanleg of uitbreiding van productiefaciliteiten die deel uitmaken van de toeleveringsketen voor de nettonulindustrie;*
- f) “vergunningverleningsproces”: een proces dat alle relevante administratieve vergunningen omvat voor het plannen, opbouwen, uitbreiden en exploiteren van projecten voor de productie van nettonultechnologie, *zoals strategische nettonulprojecten*, met inbegrip van alle eventueel vereiste vergunningen en milieubeoordelingen in verband met de bouw, chemische stoffen en aansluiting op het net, en dat alle administratieve aanvragen en procedures omvat vanaf de *ontvangst* van de aanvraag *bij de aangewezen instantie* tot de kennisgeving van het raambesluit over het resultaat van de procedure door de verantwoordelijke nationale bevoegde instantie *of, in voorkomend geval, een verantwoordelijke netbeheerder;*
- g) “raambesluit”: een door instanties van een lidstaat – met uitsluiting van rechterlijke instanties – genomen besluit of verzameling van besluiten waarin wordt bepaald of een projectpromotor vergunning voor de uitvoering van een project voor de productie van nettonultechnologie krijgt, onverminderd alle

besluiten die worden genomen in de context van procedures van administratief beroep;

- h) “projectpromotor”: een onderneming die of consortium van ondernemingen dat een project voor de productie van nettonultechnologie of een strategisch nettonulproject ontwikkelt;

■

i bis) “testomgeving voor nettonultechnologie”: een regeling die ondernemingen in staat stelt innovatieve nettonultechnologieën en andere innovatieve technologieën te testen in een gecontroleerde omgeving onder reële omstandigheden, in het kader van een specifiek plan dat wordt ontwikkeld en gemonitord door een bevoegde instantie;

- k) “betrokken instantie”: instantie die volgens het nationaal recht bevoegd is voor de afgifte van vergunningen en toestemmingen betreffende de planning, het ontwerp en de bouw van onroerende activa, met inbegrip van energie-infrastructuur;
- l) “openbare aanbestedingsprocedure”: een van de volgende procedures:
  - i) alle soorten gunningsprocedures die vallen onder Richtlijn 2014/24/EU wat betreft het sluiten van een overheidsopdracht, of onder Richtlijn 2014/25/EU wat betreft het sluiten van een opdracht voor werken, leveringen en diensten;
  - ii) een procedure voor de gunning van een concessie voor werken of diensten die valt onder Richtlijn 2014/23/EU;
- m) “aanbestedende dienst”, in het kader van aanbestedingsprocedures: een aanbestedende dienst zoals gedefinieerd in artikel 6 van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 2, lid 1, punt 1, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 3 van Richtlijn 2014/25/EU;
- n) “aanbestedende instantie”, in het kader van aanbestedingsprocedures: een aanbestedende instantie zoals gedefinieerd in artikel 7 van Richtlijn 2014/23/EU en artikel 4 van Richtlijn 2014/25/EU;

- o) “opdracht”, in het kader van openbare aanbestedingsprocedures: een overheidsopdracht zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 1, punt 5), van Richtlijn 2014/24/EU, “opdrachten” in de zin van “opdrachten voor werken, leveringen en diensten” zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van Richtlijn 2014/25/EU en “concessies” in de zin van artikel 5, punt 1), van Richtlijn 2014/23/EU;
- p) “veiling”: een mechanisme voor openbare aanbestedingsprocedures dat niet onder de definitie van “concessies” van artikel 5, punt 1), van Richtlijn 2014/23/EU valt;
- q) “CO₂-injectiecapaciteit”: de hoeveelheid CO₂ die jaarlijks kan worden geïnjecteerd in een operationele geologische opslaglocatie, waarvoor krachtens Richtlijn 2009/31/EG een vergunning is verleend, *met inbegrip van zoutwaterhoudende grondlagen, welke over de middelen beschikt voor het afvangen van CO₂ en het transporteren ervan naar de locatie, en* met als doel emissies te verminderen of meer koolstofverwijderingen te realiseren, met name voor grote industriële installaties, en die wordt gemeten in ton per jaar;
- q bis) “CO₂-transportnetwerken”: multimodale CO₂-transportinfrastructuur, met inbegrip van het netwerk van pijpleidingen, met inbegrip van bijbehorende compressorstations, voor het transport van CO₂ naar de opslaglocatie;*
- r) “integratie van het energiesysteem”: oplossingen voor de planning en exploitatie van het energiesysteem in zijn geheel, over meerdere energiedragers, infrastructuren en verbruikssectoren heen, door hun onderlinge banden te versterken, zodat fossielvrije, betrouwbare en hulpbronnenefficiënte energiediensten kunnen worden geleverd tegen zo laag mogelijke kosten voor de samenleving;
- s) “productiecapaciteit”: de totale outputcapaciteit van de in het kader van een productieproject geproduceerde nettonultechnologieën. Indien het productieproject geen eindproducten produceert, maar specifieke componenten of specifieke machines die primair voor de productie van die producten worden gebruikt, gaat het bij productiecapaciteit om de outputcapaciteit van het

eindproduct voor de productie waarvan dergelijke componenten of specifieke machines zouden worden gebruikt.

Artikel 3 bis

Nettonultechnologieën

1. De nettonultechnologieën die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen, zijn:

- a) technologieën die worden gebruikt voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001;**
- b) kernsplijtings- en kernfusie-energietechnologieën, met inbegrip van kernsplijststofcyclustechnologieën;**
- c) technologieën voor energieopslag;**
- d) technologieën voor verwijdering, afvang, transport, injectie, opslag en gebruik van koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄) en distikstofoxide (N₂O);**
- e) technologieën voor transportinfrastructuur voor waterstof (H₂);**
- f) technologieën voor elektrolyse-installaties en brandstofcellen;**
- g) voortstuwingstechnologieën voor vervoer met behulp van elektriciteit, waterstof (H₂), duurzame alternatieve brandstoffen zoals gedefinieerd in Verordening (EU) .../... [PB: verwijzing invoegen naar de verordening duurzame scheepsbrandstoffen (2021/0210(COD))] en wind;**
- h) elektrische oplaadtechnologieën voor vervoer;**
- i) technologieën voor de productie van en tankinfrastructuur voor waterstof (H₂), duurzame alternatieve brandstoffen zoals gedefinieerd in Verordening (EU) .../... [PB: verwijzing invoegen naar de ReFuelEU-Luchtvaartverordening (2021/0205(COD))] en biomethaan (CH₄);**
- j) warmtepomptechnologieën;**
- k) technologieën voor energie-efficiëntie;**
- l) technologieën voor de distributie van thermische energie en elektriciteitsnetten;**
- m) technologieën voor energiebeheer;**
- n) technologieën voor industriële processen en elektrificatie met hoge**

- efficiëntie voor energie- en koolstofintensieve industrieën;*
- o) technologieën voor de productie van biomaterialen, met inbegrip van biogebaseerde chemische productietechnologieën;*
- p) recyclingtechnologieën.*
2. *Binnen zes maanden na de termijn voor indiening van elk nationaal energie- en klimaatplan overeenkomstig artikel 3, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1999 en binnen zes maanden na de uiterste datum voor de indiening van elke actualisering van de geactualiseerde nationale energie- en klimaatplannen overeenkomstig artikel 14, lid 2, van die verordening, beoordeelt de Commissie de in lid 1 van dit artikel bedoelde lijst van nettonultechnologieën en kan zij overeenkomstig artikel 33 van deze verordening gedelegeerde handelingen tot wijziging van die lijst voorstellen om ervoor te zorgen dat deze de uit de nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten voortvloeiende technologische behoeften weerspiegelt.*

Hoofdstuk II

Randvoorwaarden voor de productie van nettonultechnologie

AFDELING I

STROOMLIJNING VAN ADMINISTRATIEVE PROCEDURES EN

VERGUNNINGVERLENINGSPROCESSEN

Artikel 4

Centraal aanspreekpunt

1. Uiterlijk op ... [drie maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] wijzen de lidstaten één ■ bevoegde instantie aan, ***of richten zij deze op (aangewezen instantie). De aangewezen instantie is*** verantwoordelijk ■ voor het faciliteren en coördineren van het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie ■ en voor het verstrekken van advies over het verminderen van de administratieve lasten overeenkomstig artikel 5.

2. De **aangewezen** instantie is het enige aanspreekpunt voor de projectpromotor in het vergunningverleningsproces dat leidt tot een raambesluit voor een bepaald project en coördineert de indiening van alle relevante documenten en informatie.
3. De verantwoordelijkheden van de in lid 1 bedoelde **aangewezen** instantie of de daarmee verband houdende taken kunnen voor een bepaald project worden gedelegeerd aan of uitgevoerd door een andere instantie, op voorwaarde dat:
  - a) de **aangewezen** instantie de projectpromotor van die delegatie in kennis stelt;
  - b) voor elk van de projecten telkens één enkele instantie verantwoordelijk is;
  - c) één enkele instantie de indiening van alle relevante documenten en informatie coördineert.
4. Projectpromotoren mogen alle documenten die relevant zijn voor het vergunningverleningsproces in elektronische vorm indienen.
5. De **aangewezen** instantie houdt bij het vergunningverleningsproces voor dit project overeenkomstig dit artikel rekening met al eerder uitgevoerde gefundeerde studies en al eerder verleende vergunningen of toestemmingen, en eist geen duplicaten van studies en vergunningen of toestemmingen, tenzij het Unierecht anders voorschrijft.
6. De **aangewezen** instantie zorgt ervoor dat aanvragers gemakkelijk toegang hebben tot informatie over en eenvoudige procedures voor de beslechting van geschillen in verband met het vergunningverleningsproces en de afgifte van vergunningen voor het opzetten en uitbreiden van projecten, met inbegrip van, waar van toepassing, alternatieve geschillenbeslechtingmechanismen.
7. De lidstaten zorgen ervoor dat de **betrokken** nationale **instanties en andere** bevoegde **instanties** die voor de **verschillende stappen van de** vergunningverleningsprocessen, met inbegrip van alle procedurele stappen, verantwoordelijk **zijn**, over voldoende gekwalificeerd personeel en voldoende financiële, technische en technologische middelen, waaronder middelen voor bij- en omscholing, **beschikken** om **hun** taken uit hoofde van deze verordening doeltreffend te kunnen uitvoeren.
8. Binnen het in artikel 28 en 29 bedoelde platform wordt periodiek de toepassing van deze afdeling en de artikelen 12 en 13 besproken en worden beste praktijken

betreffende de organisatie van nationale bevoegde instanties en het versnellen van vergunningsprocedures uitgewisseld.

8 bis. *De lidstaten overwegen verhoging van de directe steun voor de aangewezen instantie in het kader van de nationale herstel- en veerkrachtplannen. De Commissie verleent technische bijstand aan de aangewezen instantie en de lidstaten om het vergunningverleningsproces uit te voeren.*

8 ter. *Vóór het begin van het vergunningverleningsproces specificeert en publiceert de aangewezen instantie in detail de vereisten waar de projectpromotor aan moet voldoen, respectievelijk de informatie die hij moet overleggen.*

Artikel 5

Online toegankelijkheid van informatie

De lidstaten stellen de volgende informatie over administratieve processen met betrekking tot projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten, online en op gecentraliseerde en gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar:

- a) het vergunningverleningsproces;
- b) financiering en diensten in verband met investeringen;
- c) financieringsmogelijkheden op het niveau van de Unie *en* de lidstaten;
- d) bedrijfsondersteunende diensten, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de aangifte voor de vennootschapsbelasting, lokale belastingwetgeving en het arbeidsrecht.

Artikel 5 bis

Versnelde uitvoering

- 1.** *De lidstaten en in voorkomend geval de Commissie ondernemen activiteiten om publieke en particuliere investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie te versnellen en aan te trekken. Dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor projecten voor de productie van nettonultechnologie*

die moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot financiering. De Commissie en de lidstaten zorgen ervoor dat de steun binnen zes maanden na de indiening van het verzoek van het project voor de productie van nettonultechnologie aan de projectpromotor wordt verleend.

2. De lidstaten verlenen administratieve en operationele steun aan projecten voor de productie van nettonultechnologie die zich op hun grondgebied bevinden, om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, met bijzondere aandacht voor bij de projecten betrokken kmo's, onder meer door te voorzien in:

- a) bijstand bij de naleving van de toepasselijke administratieve en rapportageverplichtingen;*
- b) bijstand aan projectpromotoren om het publieke draagvlak voor het project verder te vergroten;*
- c) bijstand aan projectpromotoren tijdens het vergunningverleningsproces, met name voor kmo's.*

Naast de door de lidstaten verleende steun verleent de Commissie de strategische nettonulprojecten steun als bedoeld in de punten a), b) en c).

Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat de relevante administratieve organen over voldoende middelen en personeel beschikken om binnen de toepasselijke termijnen op toekomstige verzoeken te reageren.

3. Uiterlijk op 31 december 2024 stelt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad maatregelen voor om de diverse bronnen van overheidsfinanciering voor projecten voor de productie van nettonultechnologie in de Unie en de lidstaten te coördineren met als doel om de uitrol ervan te versnellen.

Artikel 6

Duur van de vergunningsprocedure

1. Het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie mag niet langer duren dan een van de volgende termijnen:

- a) **9** maanden voor de opbouw van projecten voor de productie van nettonultechnologie met een jaarlijkse productiecapaciteit van minder dan 1 GW;
  - b) **12** maanden voor de opbouw van projecten voor de productie van nettonultechnologie met een jaarlijkse productiecapaciteit van meer dan 1 GW.
2. Voor projecten voor de productie van nettonultechnologie waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, mag het vergunningverleningsproces niet langer dan **12** maanden duren.
  3. Voor de uitbreiding van de productiecapaciteit in bestaande productiefaciliteiten worden de in de leden 1 en 2 bedoelde termijnen gehalveerd.
  4. In uitzonderlijke gevallen, wanneer de aard, de complexiteit, de locatie of de omvang van het voorgestelde project dit vereisen, kunnen de bevoegde instanties de in de leden 1 en 2 bedoelde termijnen met maximaal 1 maand verlengen; dit moet per geval worden beoordeeld en moet voor het verstrijken van die termijnen worden bepaald.

Wanneer de bevoegde instanties van oordeel zijn dat het voorgestelde project uitzonderlijke risico's voor de gezondheid en veiligheid van werknemers of van de bevolking in het algemeen met zich meebrengt, en indien extra tijd nodig is om te bepalen of de passende waarborgen voorhanden zijn, kunnen zij die termijnen met nog eens 6 maanden verlengen; dit moet per geval worden beoordeeld en moet voor het verstrijken van die termijnen worden bepaald.
  5. In beide gevallen stelt de **aangewezen** instantie de projectpromotor schriftelijk in kennis van de redenen voor de verlenging van de termijn en van de datum waarop het raambesluit schriftelijk kan worden verwacht.
  6. Uiterlijk één maand na ontvangst van de vergunningsaanvraag bevestigen de bevoegde instanties de geldigheid van de aanvraag of verzoeken zij de projectpromotor om binnen veertien dagen na dat verzoek een volledige aanvraag in te dienen indien de projectpromotor niet alle voor de behandeling van een aanvraag vereiste informatie heeft toegezonden. De datum van de bevestiging van de **initiële ontvangst** van de aanvraag door de **■** nationale **aangewezen** instantie geldt als het begin van de vergunningsprocedure.

7. Uiterlijk één maand na de datum van de bevestiging van de geldigheid van de aanvraag stelt de **aangewezen** instantie, in nauwe samenwerking met de projectpromotor en andere betrokken instanties, een gedetailleerd tijdschema voor het vergunningverleningsproces op. Het tijdschema wordt door de **aangewezen** instantie bekendgemaakt op een gratis toegankelijke website.
  8. De in dit artikel vastgestelde termijnen laten verplichtingen die voortvloeien uit het Unie- en internationale recht onverlet, evenals administratieve beroepsprocedures en beroepsprocedures bij een rechterlijke instantie.
  9. De in dit artikel vastgestelde termijnen voor de vergunningsprocedures laten eventuele kortere termijnen die door de lidstaten worden vastgesteld, onverlet.
- 9 bis.** *De aangewezen instantie zorgt ervoor dat het ontbreken van antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde termijnen leidt tot de specifieke tussenstappen die als goedgekeurd moeten worden beschouwd, tenzij het beginsel van administratieve stilte in de nationale rechtsorde niet bestaat. Dit lid is ook van toepassing op definitieve besluiten over de uitkomst van het proces. Wanneer er op basis van stilzwijgende goedkeuring een definitief besluit wordt genomen over het resultaat van het proces, wordt er binnen een week na de inwerkingtreding van de stilzwijgende goedkeuring een uitdrukkelijke kennisgeving hiervan aan de projectpromotor toegezonden. Alle besluiten, met inbegrip van kennisgevingen van stilzwijgende goedkeuring, worden openbaar gemaakt.*
- 9 ter.** *In overeenstemming met deze verordening stelt de Commissie richtsnoeren vast voor het bepalen van een reeks vergunningverleningsvereisten waar de lidstaten ten minste aan moeten voldoen met betrekking tot projecten voor de productie van nettonultechnologie, ter vereenvoudiging van - enerzijds - het voorbereidende werk dat promotoren van productieprojecten moeten doen en - anderzijds - de beoordeling van verzoeken door instanties.*

Artikel 7

Milieubeoordelingen en -vergunningen

1. Wanneer een milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 9 van Richtlijn 2011/92/EU, verzoekt de betrokken projectpromotor de in artikel 4 bedoelde bevoegde instantie om advies over de reikwijdte en het detailleringsniveau van de informatie die overeenkomstig artikel 5, lid 1, van die richtlijn in het milieueffectbeoordelingsrapport moet worden opgenomen. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat het in de eerste alinea bedoelde advies zo spoedig mogelijk en **zonder uitzondering** binnen een termijn van ten hoogste **twintig** dagen na de datum waarop de projectpromotor zijn verzoek heeft ingediend, wordt uitgebracht, **gesteld dat bij het verzoek alle vereiste documenten zijn ingediend. De bevoegde instanties verstrekken de projectpromotor meteen na de indiening van het verzoek een lijst met de vereiste documenten, trachten het proces te stroomlijnen en begeleiden de projectpromotor hierbij.**
2. Wanneer de verplichting om een beoordeling van de milieueffecten uit te voeren gelijktijdig voortvloeit uit meerdere richtlijnen uit de lijst van Richtlijn 2011/92/EU, Richtlijn 92/43/EEG, Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad³³, Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁴, Richtlijn 2010/75/EU en Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad³⁵, voorziet de nationale bevoegde instantie in gecoördineerde of gezamenlijke procedures die aan de voorschriften van die Uniewetgeving voldoen.

In het kader van de in de eerste alinea bedoelde gecoördineerde procedure coördineert de nationale bevoegde instantie de verschillende door de toepasselijke wetgeving van de Unie vereiste afzonderlijke beoordelingen van de milieueffecten van een bepaald project.

---

³³ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (PB L 197 van 21.7.2001, blz. 30).

³⁴ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

³⁵ Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad (PB L 197 van 24.7.2012, blz. 1).

In het kader van de in de eerste alinea bedoelde gezamenlijke procedure voorziet de nationale bevoegde instantie in één enkele beoordeling van de milieueffecten van een bepaald project, zoals door de toepasselijke wetgeving van de Unie vereist.

De toepassing van de gezamenlijke of de gecoördineerde procedure mag de inhoud van de milieueffectbeoordeling niet negatief beïnvloeden.

3. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen ***tachtig dagen*** na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie, ***de controle van de kwaliteit ervan*** en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

3 bis. In uitzonderlijke gevallen waarin dat gezien de aard, complexiteit, locatie of omvang van het voorgestelde project nodig is, kan de in artikel 8, lid 1, bedoelde nationale bevoegde instantie de in lid 3 van dit artikel vermelde termijnen vóór afloop ervan en per geval met maximaal dertig dagen verlengen. In dat geval stelt de in artikel 8, lid 1, bedoelde nationale bevoegde instantie de projectontwikkelaar schriftelijk in kennis van de redenen die ten grondslag liggen aan de verlenging en van de datum waarop de gemotiveerde conclusie wordt verwacht.

4. De termijnen waarbinnen het betrokken publiek wordt geraadpleegd over het in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU bedoelde milieueffectbeoordelingsrapport bedragen ten hoogste tachtig ***en minstens veertig*** dagen. In gevallen die onder artikel 6, lid 4, tweede alinea, vallen, ***kan*** deze termijn ***per geval*** tot ***maximaal*** 90 dagen ***worden*** verlengd. ***In dat geval stelt de nationale bevoegde instantie de projectpromotor schriftelijk in kennis van de redenen die ten grondslag liggen aan de verlenging. De openbare raadpleging begint zodra het door de projectpromotor ingediende dossier door de bevoegde administratieve instantie als volledig wordt beschouwd, wordt gelijktijdig met de beoordeling van het projectverzoek door de nationale bevoegde instantie gehouden en voldoet aan de vereisten inzake raadpleging van het betrokken publiek als bedoeld in Richtlijn 2011/92/EU, en de resultaten ervan worden ter beschikking gesteld van de bevoegde instantie.***

4 bis. Indien een project negatieve gevolgen heeft voor een gebied dat is aangewezen als

Natura 2000-gebied, valt de milieubeoordeling onder de in Richtlijn 92/43/EEG genoemde voorwaarden.

4 ter. De lidstaten zorgen ervoor dat hun nationale bevoegde instanties en andere instanties overeenkomstig artikel 6, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU passend zijn uitgerust om zich aan de in dit artikel bedoelde verplichtingen te houden.

Artikel 8

Planning

1. Bij het opstellen van plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, nemen de nationale, regionale en lokale autoriteiten waar passend in die plannen bepalingen op voor de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten, **alle nodige infrastructuur en nettonulindustrievalleien**. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industrieterreinen, brownfieldterreinen en, waar passend, greenfieldterreinen die niet bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw. **Om de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie te vergemakkelijken, zorgen de lidstaten ervoor dat alle relevante gegevens inzake ruimtelijke ordening online beschikbaar zijn overeenkomstig artikel 5.**
2. Indien plannen met bepalingen voor de ontwikkeling van productieprojecten voor nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten **en de daarvoor benodigde infrastructuur**, onderworpen zijn aan een beoordeling uit hoofde van Richtlijn 2001/42/EG en artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG, worden die beoordelingen gecombineerd. Indien van belang wordt in die gecombineerde beoordeling ook aandacht besteed aan de gevolgen voor mogelijk getroffen waterlichamen en wordt nagegaan of **specifieke projecten in het kader van het plan zouden kunnen** verhinderen dat een waterlichaam een goede toestand of goed potentieel bereikt, of een achteruitgang van de toestand of van het potentieel als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG **kunnen** veroorzaken, of het bereiken van een goede toestand of een goed potentieel **zouden** kunnen belemmeren. Indien van belang moeten de lidstaten de effecten van bestaande en toekomstige activiteiten op het mariene milieu, met inbegrip van de wisselwerking tussen land en zee, als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2014/89/EU, beoordelen, en dan worden deze effecten ook in de

gecombineerde beoordeling opgenomen. ***Het feit dat beoordelingen overeenkomstig dit lid worden gecombineerd, mag geen invloed hebben op de inhoud of kwaliteit ervan. De gecombineerde beoordeling wordt zo uitgevoerd dat dit niet leidt tot verlenging van de in deze verordening bedoelde termijnen.***

Artikel 9

Toepasselijkheid van VN/ECE-verdragen

1. De bepalingen van deze verordening doen geen afbreuk aan de verplichtingen uit hoofde van ■ het Verdrag van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE) betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, ondertekend te Aarhus op 25 juni 1998, en uit hoofde van het VN/ECE-Verdrag betreffende milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, ondertekend te Espoo op 25 februari 1991.
2. Alle op grond van deze afdeling en de artikelen 12, 13, **14 en 21** vastgestelde besluiten worden ***op een eenvoudig te begrijpen wijze*** openbaar toegankelijk gemaakt ***en alle besluiten omtrent een project zijn op een en dezelfde locatie terug te vinden.***

AFDELING II

STRATEGISCHE NETTONULPROJECTEN

Artikel 10

Selectiecriteria

1. De lidstaten erkennen projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten, ***die rekening houden met de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie***, wanneer zij overeenstemmen met een in de bijlage vermelde en zich in de Unie bevindende technologie die bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1 van deze verordening opgenomen doelstellingen, en die aan ten minste een van de volgende criteria voldoen:
  - a) het project ■ draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van de ■ Unie ***door:***
    - i) ***het toevoegen van productiecapaciteit in de Unie voor een***

- nettonultechnologie of voor specifieke componenten en specifieke machines die primair voor de productie van die technologieën worden gebruikt en waarvoor de Unie voor meer dan 50 % afhankelijk is van invoer uit één enkel derde land; of*
- ii) *het toevoegen van productiecapaciteit of het moderniseren van productiecapaciteit in de Unie voor een nettonultechnologie of voor specifieke componenten en specifieke machines die primair voor de productie van die technologieën worden gebruikt en waarvan de Unie meer dan 25 % van haar productieoutput uitvoert;*
- b) het project ■ draagt bij tot het concurrentievermogen *in de Unie en op de wereldmarkten en tot het scheppen van hoogwaardige banen door te voorzien in innovatie met betrekking tot het productieproces van nettonultechnologieën, of van componenten of materialen in de toeleveringsketen van die technologieën die nog onvoldoende aanwezig zijn of die nog niet worden vervaardigd in de Unie, of door de productie van de beste beschikbare nettonultechnologie te waarborgen, met inbegrip van de beste beschikbare componenten of materialen in hun toeleveringsketen, alsook door:*
- i) *bij te dragen tot het concurrentievermogen van kmo's;*
- ii) maatregelen *in te voeren* om de werknemers die voor nettonultechnologieën nodig zijn, *te behouden*, aan te trekken, bij te scholen of om te scholen, onder meer door middel van leer-werktrajecten, *stages, aanvullend academisch onderwijs of postacademisch onderwijs* in nauwe samenwerking met *regionale en lokale autoriteiten en de sociale partners, inclusief vakbonden; of*
- c) *het project draagt bij tot de verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie door het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” na te leven en door:*
- i) *te zorgen voor de productie van een nettonultechnologie of specifieke componenten en specifieke machines die primair worden gebruikt voor de*

productie van die technologieën, met verbeterde milieuduurzaamheid en -prestaties of verbeterde circulariteitskenmerken, zoals een globale koolstofefficiëntie en energie-, water- en materiaalefficiëntie;

ii) productiepraktijken vast te stellen in verband met een nettonultechnologie of specifieke componenten en specifieke machines die primair worden gebruikt voor de productie van die technologieën, met verbeterde milieuduurzaamheid en -prestaties of verbeterde circulariteitskenmerken, zoals een globale koolstofefficiëntie en energie-, water- en materiaalefficiëntie, alomvattende circulaire praktijken en de terugwinning van afvalwarmte; of

iii) te zorgen voor aanzienlijke aanvullende productiecapaciteit die een substantiële bijdrage zal leveren aan de klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030.

1 bis. Uiterlijk ... [drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie door middel van een uitvoeringshandeling overeenkomstig de in artikel 34, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure richtsnoeren vast ter waarborging van eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van de in dit artikel genoemde criteria. Die richtsnoeren omvatten ten minste specifiek advies betreffende de criteria die moeten worden gebruikt om te beoordelen:

- a) of een onderdeel of machine primair wordt gebruikt voor de productie van een nettonultechnologie;*
- b) of de aanvullende productiecapaciteit betrekking heeft op een nieuwe technologie of de beste beschikbare technologie;*
- c) of de aanvullende productiecapaciteit als aanzienlijk kan worden beschouwd.*

2. De lidstaten erkennen *de volgende strategische CO₂-projecten* als strategische nettonulprojecten:

- a) CO₂-afvangprojecten en CO₂-infrastructuurprojecten die nodig zijn voor het vervoer van afgevangen CO₂ naar CO₂-opslaglocaties₂-opslaglocaties en die:*
  - i) aan de voorwaarden van artikel 18, lid 6, punt a), voldoen. alsook*
  - ii) tot doel hebben CO₂ af te vangen met als doel het op te slaan in een*

CO₂-opslaglocatie zoals bedoeld in artikel 16, lid 1;

b) CO₂-opslagprojecten:

i) die verband houden met CO₂-opslaglocaties op het grondgebied van de Unie, in exclusieve economische zones van de Unie of op het Europees continentaal plat in de zin van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee;

ii) die bijdragen tot de verwezenlijking van de in artikel 18 genoemde doelstelling; alsmede

iii) waarvoor een vergunning is aangevraagd voor de veilige en permanente geologische opslag van CO₂ overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG.

3. Projecten voor de productie van een van de in **artikel 3 bis, lid 1, van deze verordening** vermelde nettonultechnologieën en die zich bevinden in “minder ontwikkelde regio’s en overgangsregio’s” en door het Fonds voor een rechtvaardige transitie bestreken gebieden en die in aanmerking komen voor steun in het kader van het cohesiebeleid, worden op verzoek van de projectpromotor door de lidstaten erkend als nettonulprojecten uit hoofde van artikel 11, lid 3, zonder dat de projectpromotor een formele aanvraag uit hoofde van artikel 11, lid 2, hoeft in te dienen.
4. Een zich in de Unie bevindend project voor de productie van nettonultechnologie dat bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1, lid 1, opgenomen doelstellingen en dat ofwel uit het ETS-innovatiefonds wordt ondersteund, ofwel deel uitmaakt van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang, Europese waterstofvalleien, of van de waterstofbank, wordt, wanneer die fondsen investeringen in productiecapaciteit voor een **in artikel 3 bis, lid 1, van deze verordening** vermelde technologie ondersteunen, op verzoek van de projectpromotor door de lidstaten erkend als **strategisch** nettonulproject uit hoofde van artikel 11, lid 3, zonder dat de projectpromotor een formele aanvraag uit hoofde van artikel 11, lid 2, hoeft in te dienen.

Artikel 11

Aanvraag en erkenning

1. Aanvragen voor de erkenning van projecten **voor de productie van** nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten worden door de projectpromotor bij de betrokken lidstaat ingediend.
2. De in lid 1 bedoelde aanvraag moet alle volgende elementen omvatten:
  - a) relevante bewijsstukken met betrekking tot de naleving van de criteria van artikel 10, lid 1 of lid 2;
  - b) een bedrijfsplan waarin de financiële levensvatbaarheid van het project wordt beoordeeld en dat moet stroken met de doelstelling om hoogwaardige werkgelegenheid te scheppen.
3. Lidstaten beoordelen de in lid 1 bedoelde aanvraag binnen een maand en aan de hand van een eerlijk en transparant proces. **Het uit dit proces voortvloeiende besluit wordt toegelicht en meegedeeld aan de initiatiefnemer, het platform en het Europees Parlement.** De afwezigheid van een besluit van lidstaten binnen die termijn geldt als erkenning van het project.
- 3 bis. Uiterlijk ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] publiceert elke lidstaat een lijst waarin wordt vastgesteld op welke van de in artikel 3 bis, lid 1, genoemde nettonultechnologieën de bepalingen met betrekking tot krachtens dit artikel in de betrokken lidstaat erkende strategische projecten van toepassing kunnen zijn.**
4. De Commissie kan een advies uitbrengen over de erkende projecten. Als de aanvraag door een lidstaat wordt afgewezen, heeft de aanvrager het recht de aanvraag in te dienen bij de Commissie, die de aanvraag binnen 20 werkdagen beoordeelt.
5. Indien de Commissie na haar beoordeling overeenkomstig lid 4 de afwijzing van de aanvraag door de lidstaat bevestigt, stelt zij de aanvrager per brief in kennis van haar conclusie. Wanneer de Commissie tot een ander oordeel komt dan de lidstaat, wordt het project in kwestie besproken binnen het platform **en beslist dit platform over de status ervan.**

6. Indien de Commissie of een lidstaat tot de bevinding komt dat een strategisch nettonulproject ingrijpende wijzigingen heeft ondergaan of dat het niet langer voldoet aan de criteria van artikel 10 **■**, of indien de erkenning ervan gebaseerd was op een aanvraag met onjuiste informatie, stelt deze de betrokken projectpromotor daarvan in kennis. Na de projectpromotor te hebben gehoord, kan de lidstaat het besluit tot toekenning van de status van strategisch nettonulproject intrekken.
7. Projecten die niet langer als strategisch nettonulproject worden erkend, verliezen alle met die status verbonden rechten uit hoofde van deze verordening.
8. De Commissie begint en onderhoudt een openbaar register van strategische nettonulprojecten.

Artikel 12

Prioritaire status van strategische nettonulprojecten

1. Projectpromotoren en alle instanties die volgens het nationale recht bevoegd zijn voor de afgifte van verschillende vergunningen en toestemmingen betreffende de planning, het ontwerp en de bouw van onroerende activa, met inbegrip van energie-infrastructuur, zorgen ervoor dat deze processen voor strategische nettonulprojecten zo snel mogelijk en in overeenstemming met het Unierecht en het nationale recht worden afgehandeld.
2. Onverminderd de verplichtingen waarin het Unierecht voorziet, kennen de lidstaten aan strategische nettonulprojecten de hoogst mogelijke status van nationaal belang toe, indien het nationale recht een dergelijke status erkent, en worden zij als zodanig behandeld in de vergunningverleningsprocessen, met inbegrip van die met betrekking tot milieubeoordelingen en, indien het nationale recht daarin voorziet, die met betrekking tot ruimtelijke ordening.
3. Strategische nettonulprojecten worden geacht bij te dragen tot de voorzieningszekerheid wat betreft strategische nettonultechnologieën in de Unie en derhalve in het algemeen belang te zijn. Met betrekking tot de milieueffecten waarop de artikelen 6, lid 4, en 16, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG, artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG en artikel 9, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/147/EG betrekking hebben, worden strategische nettonulprojecten in de Unie beschouwd als projecten van

algemeen belang en kunnen zij als zijnde van groot openbaar belang worden beschouwd, mits aan alle voorwaarden van die richtlijnen is voldaan.

4. Alle procedures voor geschillenbeslechting, beroepsprocedures, bezwaarschriften en rechtsmiddelen in verband met strategische nettonulprojecten voor een nationale rechterlijke instantie, gerecht of kamer, met inbegrip van bemiddeling of arbitrage, indien het nationale recht daarin voorziet, worden met spoed behandeld, indien en voor zover het nationale recht in dergelijke spoedprocedures voorziet en de normaal toepasselijke rechten van de verdediging voor individuen of lokale gemeenschappen worden geëerbiedigd; projectpromotoren van strategische nettonulprojecten nemen indien van toepassing aan dergelijke spoedprocedures deel.

Artikel 13

Duur van het vergunningverleningsproces voor strategische nettonulprojecten

1. Het vergunningverleningsproces voor strategische nettonulprojecten mag niet langer duren dan een van de volgende termijnen:
  - a) **6** maanden voor de opbouw van strategische nettonulprojecten met een jaarlijkse productiecapaciteit van minder dan 1 GW;
  - b) **9** maanden voor de opbouw van strategische nettonulprojecten met een jaarlijkse productiecapaciteit van meer dan 1 GW;
  - c) 18 maanden voor alle benodigde vergunningen voor de exploitatie van een opslaglocatie overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG.
2. Voor strategische nettonulprojecten waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, mag het vergunningverleningsproces niet langer dan **9** maanden duren.
3. Voor de uitbreiding van de productiecapaciteit in bestaande productiefaciliteiten worden de in de leden 1 en 2 bedoelde termijnen gehalveerd.
4. De nationale bevoegde instanties zorgen ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen leidt tot de specifieke tussentijdse stappen die als goedkeuring moeten worden beschouwd, behalve wanneer het specifieke project onderworpen is

aan een milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG van de Raad of Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of er vastgesteld moet worden of een dergelijke milieueffectbeoordeling nodig is en de desbetreffende beoordelingen nog niet zijn uitgevoerd, of wanneer het beginsel van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte in het nationale rechtsstelsel niet bestaat. Deze bepaling is niet van toepassing op definitieve besluiten over de uitkomst van het proces, die expliciet moeten zijn. Alle besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

4 bis. Indien het beginsel van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte niet bestaat in de nationale rechtsorde en in het geval van een milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG, Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of om te bepalen of een dergelijke milieueffectbeoordeling noodzakelijk is, leidt het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen tot doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties. De opbrengsten van de sanctie worden toegewezen aan het project waarop de vertraging betrekking heeft en komen overeen met de gemiste economische waarde als gevolg van de vertraging.

Artikel 13 bis

Nettonulindustrievalleien

- 1. Teneinde de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken, duidt elke lidstaat geografische gebieden aan als nettonulindustrievalleien (“valleien”).***
- 2. De doelstellingen van de valleien zijn:***
  - a) het creëren van clusters van industriële nettonulactiviteiten die tot efficiëntiewinst voor alle betrokken industriële actoren leiden;***
  - b) het vergroten van de aantrekkelijkheid van de Unie als vestigingsplaats voor productieactiviteiten;***
  - c) het verder stroomlijnen van de administratieve procedures voor het opzetten van nettonulproductiecapaciteit, naast de in andere hoofdstukken van deze verordening vastgestelde stroomlijning.***

3. *Bij het aanwijzen van gebieden voor nettonulindustrievalleien houden de lidstaten rekening met:*
- a) *het feit dat de gebieden geschikt moeten zijn voor meervoudig gebruik, met het oog op de uitbreiding, herindustrialisering of ontwikkeling van Europese industriële clusters;*
  - b) *de beschikbaarheid van relevante transport- en netwerkinfrastructuur, opslag- en andere flexibiliteitsinstrumenten of het potentieel om dergelijke netwerkinfrastructuur en opslag tot stand te brengen;*
  - c) *de rechtvaardige transitie en de doelstellingen daarvan, met name met betrekking tot kolenregio's in transitie;*
  - d) *alle geplande of reeds bestaande projectpijpleidingen en -plannen;*
  - e) *het potentieel om onderwijs en opleiding te organiseren met betrekking tot vaardigheden in verband met nettonultechnologieproducten;*
  - f) *het potentieel om op potentiële productielocaties hoogwaardige banen en werkgelegenheid voor plaatselijke werknemers te creëren;*
  - g) *de noodzaak om gebieden te kiezen waar de uitvoering of uitbreiding van een specifieke soort (of specifieke soorten) projecten voor de productie van nettonultechnologieproducten niet resulteert (resulteren) in ernstige milieugevolgen.*
4. *Teneinde de gevolgen voor het milieu van de uitvoering of uitbreiding van een specifieke soort (of specifieke soorten) projecten voor de productie van nettonultechnologieproducten in valleien tot een minimum te beperken:*
- a) *geven de lidstaten voorrang aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industriële locaties, brownfields en, indien passend, greenfields die niet bruikbaar zijn voor landbouw;*
  - b) *ontwikkelen de lidstaten in uitzonderlijke omstandigheden valleien in gebieden waar in het kader van de nationale herstelplannen uit hoofde van de verordening natuurherstel herstelmaatregelen worden getroffen, of in Natura 2000-gebieden.*

Aanwijzing van valleien

1. ***Een besluit van een lidstaat om een vallei aan te wijzen, gaat vergezeld van een plan (“plan”) met daarin:***
  - a) ***de specifieke nettonulproductieactiviteiten die in de vallei worden ondergebracht;***
  - b) ***concrete nationale maatregelen om de aantrekkelijkheid van de vallei als vestigingsplaats voor productieactiviteiten te vergroten;***
  - c) ***de resultaten van de milieubeoordeling en de maatregelen die de lidstaat zal nemen om de negatieve milieueffecten als bedoeld in lid 2 te beperken.***
2. ***In het kader van het besluitvormingsproces voor de aanwijzing van een vallei en alvorens een plan of plannen voor de aanwijzing van valleien vast te stellen, voeren de lidstaten een milieubeoordeling uit overeenkomstig Richtlijn 2001/42/EG en, in voorkomend geval, de in artikel 6, lid 3, van Richtlijn 92/43/EEG bedoelde beoordelingen voor de specifieke productieactiviteiten van nettonultechnologieën waaraan de nettonulindustrievallei is gewijd. Deze beoordelingen moeten betrekking hebben op alle technologieën en aanverwante productieactiviteiten waaraan de vallei zal worden gewijd.***

Op basis van de resultaten van de beoordelingen voorzien de lidstaten voor elk type project in duidelijke parameters voor de projectuitvoering met evenredige regels en maatregelen om de negatieve milieueffecten ervan aan te pakken.

Alle milieubeoordelingsvereisten en verzachtende maatregelen met betrekking tot een vergunning voor nieuwe of uitgebreide productiecapaciteit die in overeenstemming zijn met de vereisten van het plan en de toepasselijke wetgeving, worden geacht te zijn vervuld middels een overeenkomstig dit lid uitgevoerde milieubeoordeling, en profiteren van een versnelde procedure en validatie.
- 2 bis. ***De lidstaten verstrekken een advies, zoals bepaald in artikel 7, lid 1, van deze verordening, alsmede een gedetailleerd tijdschema voor de vergunningsprocedure als bedoeld in artikel 6, lid 7, voor alle in de vallei geplande activiteiten. Het advies bevat ook een gedetailleerde beschrijving van alle gegevens, informatie of analyses die de lidstaat bij de uitvoering van de in lid 2 bedoelde beoordeling heeft verzameld en waarop de aanvrager zich kan verlaten, alsook, indien van toepassing, een***

beschrijving van de aanvullende informatie, gegevens of analyses die de aanvrager nog moet verstrekken. Overeenkomstig artikel 5 worden alle door de lidstaat verzamelde gegevens, informatie en analyses online toegankelijk gemaakt voor aanvragers.

3. *Besluiten tot aanduiding van een vallei overeenkomstig artikel 13 bis, lid 1, en overeenkomstig dit artikel, bevatten een aanvraagdatum en een vervaldatum. De lidstaten kunnen dergelijke besluiten verlengen. De Commissie maakt deze besluiten openbaar.*
4. *Projecten voor de productie van nettonultechnologieën in valleien worden geacht bij te dragen tot de voorzieningszekerheid wat betreft nettonultechnologieën in de Unie en derhalve in het algemeen belang te zijn. Met betrekking tot de milieueffecten waarop de artikelen 6, lid 4, en 16, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG, artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG en artikel 9, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/147/EG betrekking hebben, worden projecten voor de productie van nettonultechnologieën in valleien beschouwd als projecten van algemeen belang en kunnen zij als zijnde van groot openbaar belang worden beschouwd, mits aan alle voorwaarden van die richtlijnen is voldaan.*
5. *De in lid 1 ter van dit artikel bedoelde nationale maatregelen omvatten ten minste de volgende economische en administratieve steunregelingen:*
  - a) *waarborging van de snelle administratieve oprichting van de vallei;*
  - b) *ontwikkeling van de noodzakelijke infrastructuur in de vallei;*
  - c) *ondersteuning van particuliere investeringen in de vallei;*
  - d) *waarborging van adequate om- en bijscholing van de lokale beroepsbevolking.*
6. *Overheidsinvesteringen die zijn gericht op het oprichten van valleien, het uitrusten van valleien met geschikte infrastructuur, het omzetten van brownfieldterreinen en het ontwikkelen van de geschiktheid van het lokale vaardighedenaanbod, kunnen profiteren van tot wel 10 % hogere medefinancieringspercentages uit hoofde van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Sociaal Fonds Plus, als de vallei is gevestigd in minder ontwikkelde regio's en overgangsregio's of in door het Fonds voor een rechtvaardige transitie bestreken gebieden.*

Artikel 15

Coördinatie van de financiering

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa worden de financiële behoeften en knelpunten van strategische nettonulprojecten beoordeeld en eventuele beste praktijken **verzameld**, met name met het doel grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU te ontwikkelen, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met **en aanbevelingen van de deskundigengroep voor de nettonulindustrie en de** relevante industriële allianties.
  2. Het platform voor nettonultechnologie in Europa biedt op verzoek van de promotor van het strategische nettonulproject de mogelijkheid van besprekingen en advies over de wijze waarop de financiering voor het project kan worden rondgekregen, **verstrekt en coördineert steun voor het voltooiën van het project, met name om te voldoen aan de criteria van artikel 19, lid 2**, rekening houdend met de reeds toegezegde financiering, waarbij ten minste de volgende elementen worden overwogen:
    - a) aanvullende particuliere financieringsbronnen;
    - b) steun met middelen van de Europese Investeringsbank Groep of andere internationale financiële instellingen, waaronder de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling;
    - c) bestaande instrumenten en programma's van de lidstaten, ook van nationale stimuleringsbanken en -instellingen;
    - d) relevante subsidie- en financieringsprogramma's van de Unie.
- 2 bis. Uiterlijk op ... [drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] en vervolgens om de twee jaar doet het platform voor nettonultechnologie in Europa aanbevelingen aan de Commissie betreffende het waarborgen van voldoende financiering, onder meer via de begroting van de Unie, om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken.**

Artikel 15 bis

Financiering van nettonultechnologieën

1. **Onverminderd Richtlijn 2003/87/EG brengen de lidstaten jaarlijks verslag uit over**

het percentage van de nationale opbrengsten uit de veiling van emissierechten, in overeenstemming met de activiteiten die zijn toegestaan op grond van artikel 10, lid 3, van die richtlijn, dat wordt gebruikt ter ondersteuning van de doelstellingen van deze verordening. Hierbij is het de bedoeling om een percentage van ten minste 25 % te bereiken.

2. *Overeenkomstig artikel 2 van [de STEP-verordening] worden overeenkomstig artikel 10, lid 1, punten a) of b), van deze verordening geselecteerde strategische nettonulprojecten erkend als projecten die de STEP-doelstellingen verwezenlijken, en komen zij derhalve in aanmerking voor het soevereiniteitszegel uit hoofde van artikel 4 van die verordening en voor het ontvangen van middelen overeenkomstig artikel 9 van die verordening.*

Hoofdstuk III

CO₂-injectiecapaciteit

Artikel 16

EU-doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit

Tegen 2030 wordt een jaarlijkse injectiecapaciteit van ten minste 50 miljoen ton CO₂ bereikt in niet met tertiaire winning van koolwaterstoffen gecombineerde opslaglocaties, ***dat wil zeggen geologische opslaglocaties die uit hoofde van Richtlijn 2009/31/EG zijn toegestaan, met inbegrip van uitgeputte olie- en gasvelden en zoute watervoerende lagen***, op het grondgebied van de Unie, haar exclusieve economische zones of op het continentaal plat in de zin van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee **■**.

2. *De in alinea 1 bedoelde opslaglocaties worden ontworpen om gedurende ten minste vijf jaar te functioneren.*
3. *Indien toepasselijk stelt de Commissie uiterlijk op 31 december 2026 aan het Europees Parlement en de Raad eisen voor de jaarlijkse CO₂-injectiecapaciteit voor 2035, 2040 en 2050 voor, rekening houdend met de behoeften van de lidstaten in de hele Unie.*
4. *Uiterlijk ... [twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening] en vervolgens om de twee jaar dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de vooruitgang die is bereikt met betrekking tot de doelstelling van*

de Unie inzake jaarlijkse injectiecapaciteit, en over de marktsituatie betreffende injectiecapaciteit. Het verslag bevat een overzicht van de geografische spreiding van opslaglocaties in de Unie.

5. *Het in lid 4 bedoelde verslag bevat een beoordeling van de CO₂-opslag- en injectiecapaciteit, waarbij met name gebruik wordt gemaakt van de overeenkomstig artikel 17, lid 2, en artikel 18, lid 6, verzamelde informatie, die:*
  - a) *een gedetailleerde analyse verstrekt van de geografische en temporele toereikendheid van de bestaande en geplande CO₂-opslaglocaties en de CO₂-afvangprojecten voor CO₂-emissies van industriële installaties in de Unie;*
  - b) *de voornaamste infrastructuur in kaart brengt die nodig is voor vervoer en de opslag van CO₂-emissies afkomstig van industriële installaties in de Unie;*
  - c) *specifieke mogelijkheden voor CO₂-gebruik identificeert met als doel bij te dragen tot de permanente opslag van CO₂, wat kan leiden tot een lagere nood aan CO₂-opslag of tot een daling van de afhankelijkheid van de Unie van fossiele brandstoffen.*
6. *Indien uit het in lid 4 bedoelde verslag blijkt dat de vraag naar CO₂-injectiecapaciteit aanzienlijk hoger of lager is dan in de in de leden 1 en 3 vastgestelde capaciteitsdoelstellingen tot uiting komt, stelt de Commissie een gedelegeerde handeling vast om de capaciteitsdoelstellingen af te stemmen op de vraag.*
7. *Indien uit het in lid 4 van dit artikel bedoelde verslag blijkt dat de markt onvoldoende ontwikkeld is om een toereikende injectiecapaciteit te bieden, kan de Commissie de in artikel 18 bedoelde bijdragen aanpassen en er tegelijkertijd voor zorgen dat de betrokken entiteiten voldoende tijd hebben om hun bedrijfsplannen aan te passen aan de nieuw gedefinieerde verplichtingen.*
8. *De Unie kan haar buurlanden betrekken bij haar inspanningen in het kader van dit hoofdstuk door de bepalingen van dit hoofdstuk op te nemen in overeenkomsten met deze landen of door nieuwe overeenkomsten op te stellen waarin de bepalingen van dit hoofdstuk worden opgenomen. Bij de opname van deze bepalingen in bestaande overeenkomsten of bij de vaststelling van nieuwe overeenkomsten wordt ervoor gezorgd dat alle milieu-, veiligheids- en beveiligingsnormen en -eisen van de Unie*

die van toepassing zijn op projecten in het kader van dit hoofdstuk, in het derde land worden nageleefd. In de overeenkomst wordt ook een aanvullende evenredige injectiedoelstelling voor het derde land vastgesteld, alsook, overeenkomstig artikel 18, een evenredige bijdrage voor de betrokken entiteiten in het derde land.

Artikel 17

Transparantie van gegevens over de CO₂-opslagcapaciteit

1. Uiterlijk 3 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening zorgen de lidstaten ervoor dat:
  - (a) gegevens over gebieden op hun grondgebied waar CO₂-opslaglocaties kunnen worden toegestaan, openbaar toegankelijk gemaakt worden;
  - b) entiteiten die over een vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁶ op hun grondgebied beschikken, ertoe worden verplicht ***om op geen grondslag vormende basis alle ruwe*** geologische gegevens over productielocaties die buiten gebruik zijn gesteld of waarvan de ontmanteling aan de bevoegde instantie is gemeld, ***alsook voorlopige economische beoordelingen van de respectieve kosten om CO₂-injectie op elke locatie mogelijk te maken***, openbaar toegankelijk te maken, ***waaronder gegevens over: i) de vraag of de locatie geschikt is voor duurzame, veilige en permanente CO₂-injectie en -opslag;***
    - ii) ***de vraag of de vervoersinfrastructuur en -wijzen die geschikt zijn voor het veilig vervoeren van CO₂ naar de locatie, beschikbaar zijn of binnen een redelijke termijn kunnen worden aangelegd.***
  - c) Voor de toepassing van punt a) ***omvatten*** de gegevens ten minste de informatie die wordt gevraagd in de mededeling van de Commissie over richtsnoeren voor de lidstaten voor de actualisering van de nationale energie- en klimaatplannen voor 2021-2030 ***en latere actualisering en ervan.***

---

³⁶ Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruik maken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen (PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3).

2. Uiterlijk *op ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening]*, en vervolgens elk jaar, dient elke lidstaat bij de Commissie een verslag in, *dat openbaar toegankelijk wordt gemaakt*, met:
- a) *een inventarisatie van de lopende projecten voor het afvangen van CO₂ op zijn grondgebied of in samenwerking met andere lidstaten en een raming van de overeenkomstige behoefte aan injectie- en opslagcapaciteit en voor het vervoer van CO₂*;
  - b) *een inventarisatie van de lopende projecten voor de opslag en het vervoer van CO₂ op zijn grondgebied, met inbegrip van de status van vergunning uit hoofde van Richtlijn 2009/31/EG, verwachte data voor het definitieve investeringsbesluit (FID) en de inbedrijfstelling*;
  - c) *de nationale steunmaatregelen die zijn vastgesteld en de maatregelen die kunnen worden vastgesteld om de in punt a) en b) bedoelde projecten te stimuleren*;
  - c bis) de nationale strategie en streefcijfers voor de afvang van CO₂ tegen 2030, en indien toepasselijk overeenkomstig artikel 16, lid 3, tegen 2035, 2040 en 2050*;
  - c ter) de regelingen, met inbegrip van bilaterale overeenkomsten die zijn gesloten om het grensoverschrijdende transport van CO₂ te vergemakkelijken, om ervoor te zorgen dat entiteiten die CO₂ afvangen toegang hebben tot een veilig en niet-discriminerend middel voor het transport van CO₂*.
  - c quater) lopende projecten voor het vervoer van CO₂ en een raming van de capaciteit van vereiste toekomstige projecten voor het vervoer van CO₂ om de overeenkomstige afvang- en opslagcapaciteit op elkaar af te stemmen.*
- 2 bis. Indien uit het in lid 2 bedoelde verslag blijkt dat op hun grondgebied zich geen lopende projecten voor de opslag van CO₂ bevinden, brengen de lidstaten verslag uit over plannen om het koolstofvrij maken van industriële sectoren met onvermijdelijke CO₂-emissies te vergemakkelijken. Dit moet grensoverschrijdend vervoer van CO₂ naar opslaglocaties in andere lidstaten omvatten, alsook projecten voor het gebruik van CO₂.*

Artikel 17 bis

Infrastructuur voor het vervoer van CO₂

- 1. Om de verwezenlijking van de in artikel 16 genoemde doelstelling te vergemakkelijken, investeren de Unie en haar lidstaten samen met de begunstigde ondernemingen in de benodigde CO₂-vervoersinfrastructuur, met inbegrip van grensoverschrijdende infrastructuur.*
- 2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat potentiële gebruikers van opslaglocaties toegang krijgen tot de CO₂-vervoersnetwerken en tot opslaglocaties met het oog op de geologische opslag van geproduceerd en afgevangen CO₂.*
- 3. Om de milieueffecten van het vervoer van CO₂ tot een minimum te beperken, streven de Unie, haar lidstaten en alle andere betrokken actoren ernaar de behoefte aan CO₂-vervoer tot een minimum te beperken.*
- 4. De lidstaten kunnen entiteiten vormen, of steun verlenen voor de oprichting ervan, die tot doel hebben CO₂-vervoersnetwerken tot stand te brengen, met inbegrip van de aanleg van infrastructuur of het ter beschikking stellen van schepen of andere vervoermiddelen. De oprichting van dergelijke entiteiten wordt ten minste om de twee jaar herzien.*
- 5. Uiterlijk op ... [zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] stellen de Commissie en de lidstaten een gemeenschappelijke strategie op voor de financiering van de in lid 1 bedoelde infrastructuur.*

Artikel 18

Bijdrage van olie- en gasproducenten met een vergunning

- 1. Elke entiteit die in de Unie ruwe aardolie, aardolieproducten of aardgas verkoopt, levert een individuele en verplichte bijdrage aan de in artikel 16 vastgestelde EU-doelstelling voor beschikbare CO₂-injectiecapaciteit. Die individuele bijdragen worden pro rata berekend op basis van het aandeel van elke entiteit in de verkoop van ruwe aardolie, aardolieproducten en aardgas in de Unie van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023, en bestaan uit CO₂-injectiecapaciteit in een opslaglocatie waarvoor overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG betreffende de geologische opslag van*

kooldioxide een vergunning is verleend en die tegen 2030 beschikbaar is voor de markt.

1 bis. De in lid 1 genoemde entiteiten kunnen hun individuele bijdrage aan de EU-doelstelling voor beschikbare CO₂-injectiecapaciteit leveren door injectiecapaciteit beschikbaar te stellen in opslaglocaties in die landen waarvan sprake is in artikel 16, lid 8.

1 ter. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om uitstoters beter in staat te stellen en te stimuleren om emissies af te vangen, investeerders aan te zetten tot de financiering van de nodige infrastructuur om CO₂ naar de opslaglocatie te vervoeren, en waar nodig directe financiering te bieden voor CO₂-opslagprojecten.

1 quater. Indien CO₂ wordt afgevangen en vervoerd in een lidstaat en vervoerd naar en opgeslagen in andere lidstaten, stemmen de lidstaten de in lid 1 ter bedoelde maatregelen op elkaar af. De Europese Commissie waarborgt en faciliteert deze coördinatie door middel van de oprichting van regionale CCS-groepen.

2. Binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening stellen de lidstaten de in lid 1 bedoelde entiteiten en hun volumes voor de **verkoop** van ruwe aardolie en aardgas in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023 vast en delen ze deze mee aan de **Commissie**.

3. Na ontvangst van de overeenkomstig artikel 17, lid 2, van deze verordening ingediende verslagen specificceert de Commissie, na raadpleging van de lidstaten en belanghebbenden, het aandeel van de bijdrage aan de CO₂-injectiecapaciteit van de Unie tegen 2030 voor de in lid 1 bedoelde entiteiten.

4. Binnen twaalf maanden na de inwerkingtreding van de verordening dienen de in lid 1 bedoelde entiteiten bij de Commissie een plan in waarin wordt uiteengezet hoe zij voornemens zijn hun bijdrage te leveren aan het bereiken van doelstelling van de Unie voor 2030 wat betreft de CO₂-injectiecapaciteit. In die plannen:

- a) wordt de bijdrage van de entiteit bevestigd, die wordt uitgedrukt in het beoogde volume nieuwe CO₂-opslag- en injectiecapaciteit dat tegen 2030 in gebruik zal zijn genomen;

- b) worden de middelen en mijlpalen voor het bereiken van het beoogde volume gespecificeerd.
5. Om tot hun beoogde volumes van beschikbare injectiecapaciteit te komen, kunnen de in lid 1 bedoelde entiteiten:
- a) alleen of in samenwerking CO₂-opslagprojecten ontwikkelen *of daarin investeren*;
- b) overeenkomsten sluiten met andere in lid 1 bedoelde entiteiten, *waarbij rekening wordt gehouden met de algemene doelstelling om de regionale opslagcapaciteit in de hele EU te vergroten*;
- c) ten behoeve van het leveren van hun bijdrage overeenkomsten sluiten met derden die *opslag-, afvang- en vervoerprojecten* ontwikkelen of daarin investeren.
6. *Uiterlijk op ... [twee jaar na de inwerkingtreding van de verordening]*, en vervolgens elk jaar, dienen de in lid 1 bedoelde entiteiten bij *de bevoegde instantie van de lidstaten en de Commissie* een verslag over hun vooruitgang bij het leveren van hun bijdrage in. *Overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG bevat dat verslag bijzonderheden over de nieuw in gebruik genomen opslagcapaciteit, de benutte capaciteit, en een overzicht van de economische haalbaarheid van de geplande injectiecapaciteit en aanbevelingen aan de lidstaten met betrekking tot aanvullende maatregelen die nodig zijn om de CO₂-injectiedoelstelling te bereiken.* De Commissie maakt deze verslagen openbaar.
- 6 bis. De Commissie beoordeelt of de in lid 1 bedoelde entiteiten voldoen aan de vereisten van dit hoofdstuk. Bij deze beoordeling houdt de Commissie rekening met de ontwikkeling van modaliteiten voor het vervoeren van CO₂ naar de injectielocaties en met de ontwikkeling van koolstofafvangactiviteiten om de vraag naar CO₂-injectie te produceren. Indien de infrastructuur- of de afvangactiviteiten, of beide, die nodig zijn om een specifiek injectieproject operationeel te maken, ontbreken, waardoor een specifieke entiteit haar verplichtingen krachtens dit artikel niet nakomt, kan de Commissie de injectieverplichting van een specifieke entiteit voor een bepaald jaar verlagen. Elke verlaging wordt binnen vijf jaar teruggevorderd.*
7. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 32 gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde deze verordening aan te vullen wat betreft:

- a) de mate waarin en manier waarop de overeenkomsten tussen de in lid 1 bedoelde entiteiten en investeringen in opslagcapaciteit die in het bezit is van derden kunnen worden gebruikt om aan de individuele bijdragen uit hoofde van lid 5, punten b) en c) te voldoen;
  - b) de inhoud van de verslagen zoals bedoeld in lid 6;
- b bis) de afschrikkende en evenredige sancties en boetes die kunnen worden toegepast op in lid 1 genoemde entiteiten die niet aan de voorschriften van deze verordening voldoen.***

7 ter. Om bij te dragen aan de doelstelling van de Unie wat betreft de CO₂-injectiecapaciteit, hebben de in lid 1 bedoelde entiteiten het recht om de CO₂-injectiecapaciteit mee te rekenen die overeenkomt met de projectaandelen van een andere bij een opslagproject betrokken aandeelhouder, indien die aandeelhouder niet onder het toepassingsgebied van lid 1 valt.

Artikel 18 bis

Regelgevingskader voor de markt voor afgevangen CO₂

- 1. Uiterlijk op ... (zes maanden na de inwerkingtreding van de verordening) publiceert de Commissie richtsnoeren waarin de maximumgehalten aan CO₂-zuiverheid en sporenelementen binnen de stroom worden vermeld die moeten worden gespecificeerd door een entiteit die een CO₂-opslagproject wil laten bevestigen als bijdragend aan de doelstelling van de injectiecapaciteit van de Unie.***
- 2. Uiterlijk op ... [twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening] voert de Commissie, overeenkomstig lid 2, een beoordeling uit en doet zij indien toepasselijk een wetgevingsvoorstel tot vaststelling van een regelgevingskader voor een Uniemarkt voor de afvang, het transport, de opslag en het gebruik van CO₂, tot aanvulling van de regels van Richtlijn 2009/31/EG, houdende regels inzake:***
  - a) open, eerlijke en niet-discriminerende toegang tot en de veiligheid van het netwerk voor CO₂-opslag en -vervoer;***
  - b) open, eerlijke en niet-discriminerende toegang tot de afvang van CO₂ met het oog op gebruik of opslag;***
  - c) de werking en onderlinge verbinding tussen het netwerk voor CO₂-vervoer***

- en andere infrastructuur in de Unie;*
- d) economische stimulansen, financiering en mechanismen voor financiële bijstand;*
  - e) specifieke normen voor CO₂-opslag en -vervoer;*
  - f) milieunormen;*
  - g) garanties voor de oorsprong van CO₂;*
  - h) handhavingsmechanismen.*

2 bis. Alvorens een wetgevingsvoorstel als bedoeld in lid 2 vast te stellen, beoordeelt de Commissie of:

- a) de werking van de CO₂-markt voldoende toegang waarborgt tot injectiecapaciteit voor onvermijdelijke CO₂-emissies;*
- b) de verplichtingen van artikel 18, lid 1, op doeltreffende wijze de ontwikkeling van de CO₂-opslagmarkt in de Unie bevorderen.*

Indien uit de beoordeling overeenkomstig dit lid blijkt dat de markt zich niet ontwikkelt in overeenstemming met de doelstellingen van deze verordening, kan de Commissie besluiten regels op te nemen om te voorzien in prioritaire toegang tot injectiecapaciteit voor onvermijdelijke emissies, en deze verordening aan te passen door wijziging van de verplichtingen van artikel 18, lid 1.

De Commissie zorgt ervoor dat alle sectoren met onvermijdelijke emissies afkomstig van industriële processen voldoende toegang hebben tot de CO₂-injectiecapaciteit. Wanneer uit haar beoordelingen blijkt dat de markt zich niet in overeenstemming met deze doelstelling ontwikkelt, werkt de Commissie regels uit om de CO₂-injectiecapaciteit prioritair toegankelijk te maken voor onvermijdelijke emissies afkomstig van industriële processen.

Om de beoordeling uit hoofde van dit lid te vergemakkelijken, stelt de Commissie een lijst op van sectoren met onvermijdelijke emissies afkomstig van grootschalige industriële installaties waarvoor geen directe emissiereductieopties beschikbaar zijn nadat de beste beschikbare technieken zijn toegepast, op basis van een duidelijke methodologie, met inbegrip van wetenschappelijk bewijs, de huidige stand van de techniek van relevante technologieën, de economische haalbaarheid en passende maatregelen voor emissievermindering aan de vraagzijde.

Hoofdstuk IV

Markttoegang

Artikel 19

Bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in openbare aanbestedingsprocedures

1. ***Onverminderd de overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (GPA), de andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, en de toepasselijke sectorale wetgeving, in het bijzonder Verordeningen (EU) 2022/1031 en (EU) 2022/2560, baseren aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de gunning van opdrachten voor de aankoop of het gebruik van de in artikel 3 van deze verordening opgenomen nettonultechnologie, en voor innovatieve nettonultechnologie of andere innovatieve technologie, in het bijzonder in het kader van precommerciële aanbestedingen en overheidsopdrachten voor innovatieve commerciële oplossingen, op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft milieu- en sociale duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties zorgen ervoor dat de aanbestedingsprocedure open, niet-discriminerend en transparant is, en eerlijke mededinging tussen alle in aanmerking komende leveranciers mogelijk maakt.***

Wanneer een nettonultechnologie niet het hoofdvoorwerp van de opdracht vormt maar slechts een deel ervan uitmaakt, en wanneer de geraamde waarde van het desbetreffende deel van de opdracht hoger is dan de in Richtlijn 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU vastgestelde drempelwaarden, nemen aanbestedende diensten of aanbestedende instanties een van de volgende maatregelen:

- a) ***zij scheiden het onderdeel nettonultechnologie in een of meer specifieke percelen;***
- b) ***zij stellen een afzonderlijk contract of afzonderlijke contracten op voor het onderdeel nettonultechnologie; of***
- c) ***zij verplichten de hoofdaannemer tot concurrerende onderaanneming voor de levering van de respectieve nettonultechnologieproducten, met toepassing***

van Richtlijn 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, naargelang het geval, en dit artikel.

2. De bijdrage wat betreft ***milieu- en sociale*** duurzaamheid is gebaseerd op de volgende cumulatieve criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:
- a) een milieuduurzaamheid die verder gaat dan de in de toepasselijke wetgeving opgenomen minimumvereisten;
  - b) als er een innovatieve oplossing moet worden ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen;
  - c) indien van toepassing, de bijdrage van de inschrijving aan de integratie van het energiesysteem;
  - d) de bijdrage van de inschrijving *aan fatsoenlijke lonen en arbeidsomstandigheden, in voorkomend geval met inbegrip van het aanbieden van leerlingplaatsen, alsook welomschreven doelstellingen op het gebied van scholing, omscholing en bijscholing, ter vergroting van de aantrekkelijkheid van werkgelegenheid in nettonulindustriesectoren.*
- 2 bis.*** *De bijdrage wat betreft veerkracht is gebaseerd op de volgende cumulatieve criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:*
- a) *indien van toepassing, de bijdrage van de inschrijving aan de energiezekerheid van de Unie;*
  - b) *de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht van de Unie, rekening houdend met de toeleveringszekerheid door inachtneming van het aandeel van de producten dat afkomstig is van één enkele toeleveringsbron, zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013. De toelevering wordt als onvoldoende gediversifieerd beschouwd wanneer voor meer dan 50 % van de totale vraag in de Europese Unie voor een specifieke nettonultechnologie, of voor de componenten die hoofdzakelijk voor de productie van die technologieën worden gebruikt, wordt voorzien uit één enkele bron, op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn;*

c) *in voorkomend geval, de bijdrage aan innovatie door het aanbieden van geheel nieuwe oplossingen of het verbeteren van vergelijkbare geavanceerde oplossingen.*

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage ■ wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe *van ten minste 30 %* van de gunningscriteria *voor het onderdeel nettonultechnologie van een inschrijving, op evenwichtige wijze rekening houdend met zowel de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht.*

Voor de toepassing van de in lid 2 bis van dit artikel bedoelde criteria maken de aanbestedende diensten of aanbestedende instanties gebruik van de laatste gegevens die zijn opgenomen op de in artikel 22, lid 2, bedoelde lijst. De oorsprong van goederen wordt bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013.

4. *In afwijking van lid 3 van dit artikel is de aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie niet verplicht de overeenkomst te baseren op de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van strategische nettonultechnologieën, indien die toepassing die dienst of instantie er **duidelijk** toe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten. **Kostenverschillen worden alleen berekend voor de kosten van de uitrusting, met uitzondering van aanverwante diensten, en mogen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd wanneer zij meer dan 30 % bedragen, in vergelijking met een inschrijving zonder bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht.** Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, onverminderd andere **gunnings- en uitsluitingscriteria** in overeenstemming met de EU-wetgeving, **en onverminderd het recht van aanbestedende diensten om technische specificaties op te stellen overeenkomstig artikel 42 van Richtlijn 2014/24/EU om ervoor te zorgen dat de toepassing van lid 3 niet leidt tot de aanschaf van incompatibele uitrusting die enkel tegen een onredelijk hoge prijs compatibel kan worden gemaakt met de bestaande uitrusting.***

Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan aanbevelingen doen aan de

aanbestedende diensten en instanties in de hele Unie met betrekking tot passende hogere drempels voor het bepalen van onevenredige kosten in het licht van de marktomstandigheden voor specifieke nettonultechnologieën.

De lidstaten kunnen de totale voor openbare aanbestedingsprocedures bestemde budgetten, evenals de bijbehorende maximale biedingsniveaus bijstellen teneinde ruimte te bieden voor de toepassing van niet-prijsgerelateerde criteria.

4 bis. Aanbestedende diensten passen voor aanbestedingsprocedures uit hoofde van dit artikel de volgende prekwalificatievoorwaarden toe:

- a) niet meer dan 50 % van het onderdeel nettonultechnologie van de inschrijving, gemeten als de financiële waarde van de uitrusting zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013, is afkomstig uit derde landen die de GPA niet hebben ondertekend;*
- b) alle uitrusting die in het kader van het onderdeel nettonultechnologie van de inschrijving wordt geleverd, zijn gecertificeerd op het gebied van cyberbeveiliging, voor zover er voor de uitrusting een communautair of nationaal certificeringskader inzake cyberbeveiliging bestaat;*
- c) de marktdeelnemers die het onderdeel nettonultechnologie van de inschrijving leveren, vallen niet onder een HIO-maatregel zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2022/1031, met name de artikelen 6 en 8 hiervan.*

Indien de toepassing van die prekwalificatievoorwaarden in een aanbestedingsprocedure geen geschikte inschrijvingen oplevert, kan de aanbestedende dienst de procedure opnieuw starten zonder toepassing van de in de punten a) en c) van dit lid genoemde prekwalificatievoorwaarden.

4 ter. De lidstaten discrimineren leveranciers of nettonulproducten uit een andere lidstaat niet en behandelen deze niet zonder rechtvaardiging op een verschillende wijze op grond van de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria.

Artikel 20

Veilingen voor de uitrol van hernieuwbare energiebronnen

1. Onverminderd artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 ***van het Europees Parlement en de Raad***³⁷ en de artikelen 107 en 108 *VWEU*, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, beoordelen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, bij het opstellen van de criteria voor het rangschikken van biedingen in het kader van veilingen, die tot doel hebben de productie of het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van artikel 19, leden 2 en 2 bis, van Richtlijn (EU) 2018/2001 te ondersteunen, de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht zoals bedoeld in artikel 19, lid 2, van deze verordening. ***Dit belet deze entiteiten niet om gebruik te maken van andere niet-prijsgerelateerde criteria.***
2. Aan de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht wordt een wegingsfactor toegekend van tussen 35 % en 50 % van de gunningscriteria, ***op evenwichtige wijze rekening houdend met de bijdrage inzake duurzaamheid en veerkracht en onverminderd de mogelijkheid om een hogere wegingsfactor toe te kennen aan de criteria in artikel 19, lid 2, punt a) en b), indien van toepassing op grond van Uniewetgeving, en aan eventuele beperkingen voor niet-prijsgerelateerde criteria die in het kader van de staatssteunregels zijn vastgesteld. Bij het selecteren, opstellen en uitvoeren van de concrete niet-prijsgerelateerde criteria als onderdeel van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht, moeten de kenmerken die specifiek zijn voor de technologie, in acht worden genomen en op doeltreffende wijze worden toegepast.***
3. De lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen zijn niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van strategische nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die entiteiten ertoe zou

---

³⁷ Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten. Kostenverschillen van meer dan 10 % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd *wanneer de kosten van de door de overheidssector voor het project geboden steun meer dan 15 % hoger zouden zijn dan bij een procedure zonder duurzaamheids- en veerkrachtbijdragen. Dit lid doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de aanbestedende diensten om overeenkomstig artikel 42 van Richtlijn 2014/24 technische specificaties vast te stellen met als doel te garanderen dat de toepassing van dit lid niet leidt tot de aanschaf van incompatibele uitrusting die enkel tegen een onredelijk hoge prijs compatibel kan worden gemaakt met de bestaande uitrusting.*

De lidstaten kunnen de totale voor veilingen voor de uitrol van hernieuwbare energiebronnen bestemde budgetten, evenals de bijbehorende maximale biedingsniveaus bijstellen teneinde ruimte te bieden voor de toepassing van niet-prijsgerelateerde criteria.

3 bis. De diensten passen voor veilingen uit hoofde van dit artikel de volgende prekwalificatievoorwaarden toe:

- a) niet meer dan 50 % van het onderdeel nettonultechnologie van de inschrijving, gemeten als de financiële waarde van de uitrusting zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013, is afkomstig uit derde landen die de GPA niet hebben ondertekend;*
- b) alle uitrusting die in het kader van het onderdeel nettonultechnologie van de inschrijving wordt geleverd, zijn gecertificeerd op het gebied van cyberbeveiliging, voor zover er voor de uitrusting een Europees of nationaal certificeringskader inzake cyberbeveiliging bestaat;*
- c) de marktdeelnemers die het onderdeel nettonultechnologie van de inschrijving leveren, vallen niet onder een HIO-maatregel zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2022/1031, met name de artikelen 6 en 8 hiervan.*

Indien de toepassing van die prekwalificatievoorwaarden in een veiling geen geschikte biedingen oplevert, kan de aanbestedende dienst de veiling opnieuw starten zonder toepassing van de in de punten a) en c) van dit lid genoemde prekwalificatievoorwaarden.

Artikel 20 bis

1. *Uiterlijk ... [zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening], verstrekt de Commissie duidelijke richtsnoeren inzake de concrete uitvoering van artikel 19 in combinatie met artikel 20, door het volgende te verstrekken:*
  - a) *een catalogus met concrete, technologiespecifieke potentiële niet-prijsgerelateerde criteria voor veilingen voor de uitrol van hernieuwbare energiebronnen, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen niet-prijsgerelateerde criteria die geschikt zijn voor concurrerende biedprocedures en niet-prijsgerelateerde criteria die geschikt zijn als prekwalificatievereisten in het kader van veilingen voor de uitrol van hernieuwbare energiebronnen;*
  - b) *een methodologie voor het beoordelen van de bijdrage van een inschrijving aan de in artikel 19, lid 2, punten a) en d), bedoelde duurzaamheid en veerkracht;*
  - c) *een methodologie voor het beoordelen de in artikel 20, lid 3, bedoelde kostenverschillen.*
2. *De Commissie evalueert de bijdrage van de niet-prijsgerelateerde criteria van deze verordening die gericht zijn op het bieden van een stimulans voor de innovatie die nodig is om de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en 2050 te realiseren, en brengt hierover uiterlijk twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening verslag uit bij het Europees Parlement. Indien nodig past de Commissie de bijdrage van niet-prijsgerelateerde criteria aan teneinde de productie in de EU te bevorderen, hoge milieu- en duurzaamheidsnormen te waarborgen, waardeketens in heel de Unie te ontwikkelen en het concurrentievermogen van Europese bedrijven op mondiaal niveau te versterken.*

Artikel 20 ter

Precommerciële aanbestedingen en overheidsopdrachten voor innovatieve commerciële oplossingen

- 1. De lidstaten streven in het kader van de uitvoering van hun nationale energie- en klimaatplannen naar het gebruik van precommerciële aanbestedingen voor precommerciële innovatieve nettonultechnologieën en overheidsopdrachten voor commerciële innovatieve nettonultechnologieën. Precommerciële aanbestedingen en overheidsopdrachten kunnen worden aangevuld met financiering op EU-niveau in het kader van bestaande Unieprogramma's voor gezamenlijke precommerciële aanbestedingen of overheidsopdrachten door lidstaten.***
- 2. In de nationale energie- en klimaatplannen, de geactualiseerde versies daarvan en de voortgangsverslagen daarover worden de timing en de doelstellingen van de precommerciële aanbestedingen en de overheidsopdrachten voor innovatie uiteengezet. Het platform voor nettonultechnologie in Europa stelt aanbevelingen op over het ontwerp van precommerciële aanbestedingen of overheidsopdrachten.***

Artikel 21

Andere vormen van overheidsinterventie

- 1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 *VWEU* en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001/EG³⁸ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens, *bedrijven* of consumenten en die de aankoop van in *artikel 3 bis, lid 1, van deze verordening* vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven**

---

³⁸ Richtlijn 2018/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking) (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie.

2. De aanvullende financiële compensatie die door de instanties overeenkomstig lid 1 wordt toegekend als gevolg van de toepassing van de in artikel 19, lid 2, in de punten b), c) en d), **en artikel 19, lid 2 bis**, bedoelde criteria, mag niet meer bedragen dan 5 % van de kosten van het eindproduct met nettonultechnologie voor de consument, **met uitzondering van regelingen die gericht zijn op burgers die leven in energiearmoede, waarvoor het maximum 15 % bedraagt.**
3. Bij het vormgeven en toepassen van een regeling onder lid 1, baseert de instantie zich op een open, niet-discriminerend en transparant proces om de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de op de markt beschikbare producten te beoordelen. Voor elk eindproduct met nettonultechnologie kan te allen tijde een aanvraag voor toegang tot die regeling worden ingediend. De instantie specificeert een minimumscore voor producten die voor de aanvullende financiële compensatie in het kader van de steunregeling in aanmerking komen.
4. De lidstaten maken voor elk relevant nettonultechnologieproduct op één gratis toegankelijke website alle informatie met betrekking tot regelingen overeenkomstig artikel 21, lid 1, openbaar.

Artikel 22

Coördinatie van initiatieven inzake markttoegang

1. ***Uiterlijk ... [twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie volgens de in artikel 34, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure een uitvoeringshandeling vast waarin duidelijk de criteria worden omschreven voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van beschikbare producten die in aanmerking komen voor de vormen van overheidsinterventie van de artikelen 19, 20 en 21, naar het voorbeeld van soortgelijke bepalingen in bestaande rechtshandelingen, en waarin de criteria worden vastgesteld voor afwijkingen zoals bepaald in artikel 19, lid 4. De Commissie houdt rekening met de specifieke context van kmo's.***

- 1 bis. In geval van een conflict tussen de verschillende gunnings- en duurzaamheidscriteria die op grond van andere rechtshandelingen van de Unie zijn vastgesteld, verstrekt de Commissie richtsnoeren over de manier waarop deze bepalingen naast elkaar bestaan. De Commissie evalueert en, indien nodig, actualiseert haar richtsnoeren om de zes maanden.*
2. De Commissie stelt een lijst beschikbaar met alle in **artikel 3** vermelde eindproducten met nettonultechnologie, die is uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende derde landen op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, en werkt deze informatie regelmatig bij. **De Commissie en het platform voor nettonultechnologie in Europa raadplegen hiertoe belangenorganisaties uit de sector en industriële actoren.**
3. Binnen het platform voor nettonultechnologie in Europa worden de door de lidstaten ter uitvoering van de artikelen 19 en 21 getroffen maatregelen besproken en worden beste praktijken uitgewisseld, onder meer met betrekking tot ervaringen met het gebruik van criteria om bij openbare aanbestedingen de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht te beoordelen, of ervaring met regelingen om de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie te stimuleren.

Hoofdstuk V

Verbetering van vaardigheden voor hoogwaardige werkgelegenheid

Artikel 23

Europese academies voor nettonultechnologie

1. **Op basis van een inventarisatie als bedoeld in artikel 23 bis ondersteunt de Commissie**, onder meer door het verstrekken van startfinanciering, de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie **als een netwerk van deskundigen op het gebied van nettonultechnologieën**, die tot doel hebben:
- a) leerprogramma's, leerinhoud en leer- en opleidingsmateriaal te ontwikkelen voor opleidingen en onderwijs betreffende het ontwikkelen, produceren,

installeren, in bedrijf stellen, gebruiken, onderhouden en recyclen van nettonultechnologieën, en de bijbehorende grondstoffen, en ter ondersteuning van de capaciteiten van de in hoofdstuk II bedoelde overheidsinstanties die voor de afgifte van vergunningen verantwoordelijk zijn en van de in hoofdstuk IV bedoelde aanbestedende diensten;

a bis) ervoor te zorgen dat de ontwikkelde leerprogramma's de verwerving en versterking van transversale competenties vergemakkelijken, bovenop vaardigheden die specifiek zijn voor een bepaalde technologie of een bepaalde sector, teneinde de aanpassing van de ene bedrijfstak aan de andere te vergemakkelijken, zodat lerenden mobiel kunnen zijn en zich kunnen aanpassen aan de voortdurend veranderende situatie op de arbeidsmarkt en daarbuiten;

a ter) te garanderen dat de leerprogramma's relevante en toegankelijke actuele informatie en training over gezondheids- en veiligheidskwesties bevatten, evenals relevante informatie over de rechten en arbeidsomstandigheden van werknemers;

a quater) te streven naar de opleiding en scholing van 100 000 lerenden per academie binnen drie jaar na hun oprichting, door het stimuleren van een leven lang professioneel leren en bij- of omscholing, onder andere door middel van stages, mentorprogramma's en opleidingsprogramma's van korte en lange duur;

b) het gebruik van de leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen door aanbieders van onderwijs en opleidingen in de lidstaten, *zoals universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, hogescholen, universitaire samenwerkingsverbanden, ondernemingen die dergelijk onderwijs en dergelijke opleidingen aanbieden, met inbegrip van kmo's, start-ups en sociale ondernemingen, en de sociale partners*, mogelijk te maken en te bevorderen, *ook door het opleiden van opleiders;*

b bis) mechanismen te ontwikkelen om de kwaliteit te waarborgen van de opleiding die wordt aangeboden door aanbieders van onderwijs en opleiding in de lidstaten en, in voorkomend geval, in landen die geassocieerd zijn met

onderzoeks- en innovatieprogramma's van de Unie, zoals Horizon Europa en Digitaal Europa, op basis van leerprogramma's, inhoud en materiaal van de Europese academies voor nettonultechnologie;

b ter) bij te dragen tot de langetermijndoelstelling om de Unie tegelijkertijd te herindustrialiseren en koolstofvrij te maken, alsook bij te dragen tot haar open strategische autonomie en tegemoet te komen aan de behoefte aan in de Unie ontwikkelde nettonultechnologieën en aan geschoolde werknemers;

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te rollen om de **erkenning** van de verworven vaardigheden en de overdraagbaarheid ervan naar een andere baan **en een andere sector** te bevorderen en de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers te **faciliteren**, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante **hoogwaardige** banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

2. De Europese academies voor nettonultechnologie bestrijden genderstereotypen en **bevorderen gelijke toegang tot leerinhouden voor iedereen, waarbij zij** bijzondere aandacht **besteden** aan de noodzaak om meer vrouwen en meer jongeren, **met name degene** die geen onderwijs of opleiding volgen **en geen werk hebben (NEET's), ouderen, werknemers in beroepen die dreigen te verdwijnen of waarvan de inhoud en taken sterk veranderen door nieuwe technologieën, en mensen die werken in regio's in transitie**, te activeren. **De Europese academies voor nettonultechnologie bevorderen diversiteit en inclusiviteit van mensen met een handicap, migranten en mensen in kwetsbare situaties.** .

Artikel 23 bis

Oprichting en governance van de Europese academies voor nettonultechnologie

Door middel van een inventarisatie worden de tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in cruciale industriële sectoren en nettonulindustrieën in kaart gebracht uitgaande van de behoeften van de industriële transformatie en decarbonisatie, en wordt de toegang tot opleidingsmogelijkheden rond dergelijke technologieën op nationaal niveau beoordeeld.

Bij de inventarisatie worden de hoofdoorzaken van dergelijke tekorten geanalyseerd, met

name die welke verband houden met de kwaliteit van het werkaanbod, om zo te beoordelen of er aanvullende maatregelen nodig zijn om meer werknemers van alle kwalificatieniveaus in bepaalde industrieën aan te trekken.

Indien op basis van de inventarisatie een kritiek niveau van vaardigheidstekorten in een strategische nettonultechnologie wordt vastgesteld, doet de Commissie een oproep tot het indienen van voorstellen voor de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie.

De leden van de academies voor nettonultechnologie omvatten verschillende actoren, zoals industrieën waar het gebruik van nettonultechnologieën cruciaal is in hun waardeketens, aanbieders van onderwijs en opleidingen, de sociale partners en ondernemingen, met inbegrip van kmo's. Bij de samenstelling van het lidmaatschap wordt waar mogelijk gestreefd naar een geografisch evenwicht tussen de lidstaten, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerinhoud beschikbaar is in verschillende talen, zodat de leerprogramma's toegankelijk zijn voor een zo groot mogelijk aantal lerenden, met name uit de meest kwetsbare groepen.

Tussen 1 januari 2024 en 31 december 2027 wordt voor de oprichting en werking van de Europese academies voor nettonultechnologie een bedrag van minstens 102 miljoen EUR in lopende prijzen beschikbaar gesteld. De lidstaten maken gebruik van relevante fondsen van de Unie, met name het ESF+, voor een doeltreffende inzet van de leerinhoud van de academies, en verstrekken de Commissie informatie over de hoeveelheid EU-middelen die zijn toegewezen om dat doel te bereiken.

Drie jaar na hun oprichting worden de Europese academies voor nettonulindustrie financieel duurzaam door financiële bijdragen uit de particuliere sector.

Het uit hoofde van artikel 28, lid 1, opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa monitort de werkzaamheden van de Europese academies voor nettonultechnologie en brengt uiterlijk op 31 december 2026 een verslag uit over de uitrol van hun leerprogramma's.

Onmiddellijk na de inwerkingtreding start de Commissie het inventarisatieproces en doet zij een eerste oproep tot het indienen van voorstellen voor de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie, die baat kunnen hebben bij de bestaande werkzaamheden en projecten van relevante actoren en lidstaten.

Uiterlijk op [31 december 2024] worden Europese academies voor nettonultechnologie

opgericht.

Uiterlijk op [31 december 2025] beginnen de Europese academies voor nettonultechnologie met het verstrekken en verspreiden van initiële leerinhoud. In de uitrolfase van de leerinhoud wordt bijzondere aandacht besteed aan regio's die een industriële transformatie ondergaan, kritieke tekorten aan vaardigheden hebben of met een hoog werkloosheidspercentage kampen, met name onder jongeren.

Artikel 24

Gereguleerde beroepen in nettonulindustrieën en erkenning van beroepskwalificaties

1. Uiterlijk op 31 december 2024, en vervolgens om de twee jaar, bepalen de lidstaten of de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerprogramma's gelijkwaardig zijn aan de specifieke kwalificaties die de ontvangende lidstaat vereist om toegang te krijgen tot gereguleerde activiteiten in het kader van een beroep dat van bijzonder belang is voor de nettonulindustrie ***om tegelijkertijd te herindustrialiseren en koolstofvrij te maken, teneinde de vereiste kwalificaties, die zowel technische als academische kwalificaties omvatten, op elkaar af te stemmen.*** De lidstaten zorgen ervoor dat de resultaten van de beoordelingen openbaar en gemakkelijk online toegankelijk worden gemaakt. ***Indien de leerprogramma's niet gelijkwaardig worden geacht aan de kwalificaties die door de ontvangende lidstaat worden vereist om toegang te krijgen tot gereguleerde activiteiten, licht die lidstaat de verschillen toe aan de Commissie en geeft hij aan hoe de gelijkwaardigheid kan worden bereikt.***
2. Lidstaten die concluderen dat er sprake is van gelijkwaardigheid zoals dat in de eerste alinea van dit artikel is beschreven, ***zorgen, in overeenstemming met het nationale recht en de nationale praktijk,*** voor de erkenning van credentials die door aanbieders van onderwijs en opleidingen worden afgegeven op basis van de door de academies ontwikkelde leerprogramma's, in het kader van titel III, hoofdstuk I, van Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁹ wanneer een houder van een dergelijke credential toegang vraagt tot een gereguleerd beroep in de zin van

---

³⁹ Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PB L 255 van 30.9.2005, blz. 22).

artikel 3, lid 1, punt a), van Richtlijn 2005/36/EG, dat van bijzonder belang is voor de nettonulsector, door de credential te aanvaarden als voldoende onderbouwing voor en gelijkwaardig aan een opleidingstitel.

3. Wanneer de toegang tot een beroep dat van bijzonder belang is voor de nettonulindustrie gereguleerd is in de zin van artikel 3, lid 1, punt a), van Richtlijn 2005/36/EG, streven de lidstaten ernaar een voor de uitoefening van dit specifieke beroep vereist gemeenschappelijk geheel van minimumkennis, vaardigheden en competenties te ontwikkelen, met het oog op de vaststelling van een gemeenschappelijk opleidingskader als bedoeld in artikel 49 bis, lid 1, van Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad, teneinde automatische erkenning van kwalificaties mogelijk te maken. Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan ook voorstellen als bedoeld in artikel 49 bis, lid 3, van Richtlijn 2005/36/EG voorleggen.

Artikel 25

Het platform voor nettonultechnologie in Europa en de rol van vaardigheden

Het in artikel 28 bedoelde platform voor nettonultechnologie in Europa ondersteunt de beschikbaarheid en toepassing van vaardigheden voor nettonultechnologieën en bij de in de hoofdstukken II en IV bedoelde bevoegde instanties en aanbestedende diensten, ***waarbij wordt voortgebouwd op bestaande structuren binnen het nationale onderwijs- en beroepsopleidingssysteem***, door:

- 1) de Commissie bij te staan bij het beoordelen, voortdurend monitoren en voorspellen van de vraag naar en het aanbod van arbeidskrachten met de benodigde vaardigheden op het gebied van nettonultechnologieën en de beschikbaarheid en benutting van overeenkomstige onderwijs- en opleidingsmogelijkheden, en waar passend input te geven voor de activiteiten van de Europese academies voor nettonultechnologie;
- 2) de activiteiten van de Europese academies voor nettonultechnologie ***te volgen en, op basis van de door de lidstaten en nationale instanties overeenkomstig artikel 31, lid 2, verstrekte gegevens, informatie te verzamelen over hoeveel mensen baat hebben gehad bij de door de academies ontwikkelde leerprogramma's, en uitgesplitste gegevens te verstrekken per industriële sector, gender, leeftijd, en onderwijs- en kwalificatieniveaus***, synergieën te bevorderen met andere initiatieven en projecten op

het gebied van vaardigheden op nationaal en Unieniveau, en toezicht te houden *teneinde een gevarieerde beroepsbevolking aan te trekken, onder meer door middel van gerichte communicatiecampagnes;*

- 3) belanghebbenden, waaronder de industrie, *ondernemingen, waaronder kmo's, start-ups en sociale ondernemingen*, de sociale partners en aanbieders van onderwijs en opleidingen, *zoals universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, hogescholen en universitaire samenwerkingsverbanden*, te helpen mobiliseren voor de uitrol van de leerprogramma's die door de Europese academies voor nettonultechnologie worden ontwikkeld;
- 4) bij te dragen tot de acceptatie en erkenning van credentials van de Europese academies voor nettonultechnologie in de lidstaten om de erkenning van vaardigheden en de afstemming van vaardigheden op banen te bevorderen, onder meer door geldigheid en aanvaarding van de credentials overal op de arbeidsmarkt van de Unie te bevorderen *en door de nadruk te leggen op langdurige opleidingsprogramma's en bezoldigde leer-werktrajecten;*
- 4 bis) toe te zien op de naleving van de acceptatie en erkenning van credentials en bij te dragen aan het vinden van oplossingen in geval van niet-erkenning;*
- 5) de ontwikkeling te ondersteunen van Europese beroepsprofielen, bestaande uit een gemeenschappelijk geheel van kennis, vaardigheden en competenties voor belangrijke beroepen op het gebied van nettonultechnologieën, waarbij onder meer wordt voortgebouwd op de leerprogramma's die door de Europese academies voor nettonultechnologie worden ontwikkeld, en, waar zinvol, gebruik wordt gemaakt van de terminologie van de Europese classificatie van vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen (ESCO) om de transparantie en mobiliteit tussen banen en over de grenzen van de interne markt heen te bevorderen;
- 6) *loopbaanvooruitzichten en hoogwaardige arbeidsomstandigheden, met inbegrip van eerlijke en toereikende lonen*, in banen in de nettonultechnologiesector te bevorderen, *alsook de aantrekkingskracht van technisch onderwijs, de integratie van jongeren, vrouwen, senioren en mensen uit kansarme milieus* op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten, en gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan

te trekken *door middel van instrumenten zoals de Europese blauwe kaart*, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

6 bis) *arbeidsmobiliteit in de hele Unie aan te moedigen en te ondersteunen, en vacatures te publiceren via het Eures-netwerk;*

7) nauwere coördinatie en uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten *en binnen de particuliere sector* te bevorderen om de beschikbaarheid van vaardigheden op het gebied van nettonultechnologieën te verbeteren, onder meer door bij te dragen aan beleid van de Unie en de lidstaten op het gebied van het aantrekken van nieuw talent uit derde landen *en van alle onderwijsniveaus*.

Hoofdstuk VI

Innovatie

Artikel 26

Testomgevingen voor nettonultechnologie

-1. *Uiterlijk ... [drie maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] wijzen de lidstaten één nationale bevoegde instantie aan, of richten deze op, die verantwoordelijk is voor de testomgevingen voor nettonultechnologie. Deze instantie is het centrale aanspreekpunt voor alle groepen van organisaties die willen verzoeken om het opzetten van een testomgeving voor nettonultechnologie overeenkomstig dit artikel.*

1. De lidstaten kunnen, *in voorkomend geval samen met regionale en lokale autoriteiten en met andere lidstaten*, op eigen initiatief testomgevingen voor nettonultechnologie opzetten, die het mogelijk maken innovatieve nettonultechnologieën *en andere innovatieve technologieën* te ontwikkelen, te testen en te valideren in een gecontroleerde omgeving onder reële omstandigheden en gedurende een beperkte periode, alvorens zij in de handel worden gebracht of in gebruik worden genomen, zodat het leren op regelgevingsgebied en het potentieel voor opschaling en bredere toepassing worden verbeterd. De lidstaten richten *in nauwe samenwerking met de sector, onderzoeksinstellingen en, in voorkomend geval, de sociale partners en het maatschappelijk middenveld* testomgevingen voor

nettonultechnologie op, overeenkomstig lid 1, op het verzoek van elk bedrijf dat innovatieve nettonultechnologieën *en andere innovatieve technologieën* ontwikkelt en voldoet aan de in lid 4, punt a), bedoelde toelatings- en selectiecriteria en dat door de bevoegde instanties is geselecteerd na de in lid 4, punt b), bedoelde selectieprocedure.

2. De modaliteiten en de voorwaarden voor de inrichting en werking van de testomgevingen voor nettonultechnologie in het kader van deze verordening worden vastgesteld door middel van uitvoeringshandelingen overeenkomstig de in artikel **34, lid 3**, bedoelde onderzoeksprocedure. De modaliteiten en voorwaarden zijn, voor zover mogelijk, gericht op flexibiliteit voor de nationale bevoegde instanties om hun testomgevingen voor nettonultechnologie naar eigen invulling op te zetten en te gebruiken, innovatie en leren op regelgevingsgebied te bevorderen en met name rekening te houden met de bijzondere omstandigheden en capaciteiten van deelnemende kmo's *en* van start-ups. De in *dit lid* bedoelde uitvoeringshandelingen bevatten gemeenschappelijke kernbeginselen met betrekking tot de volgende punten:
  - a) geschiktheid en selectie voor deelname aan de testomgevingen voor nettonultechnologie;
  - b) procedures voor het aanvragen van toelating tot, de deelname aan, monitoring van, het verlaten van en de beëindiging van de testomgevingen voor nettonultechnologie, met inbegrip van het plan voor die testomgeving en het eindverslag;
  - c) de voorwaarden die van toepassing zijn op de deelnemers.
3. Deelname aan de testomgevingen voor nettonultechnologie doet geen afbreuk aan de toezichts- en corrigerende bevoegdheden van de autoriteiten die toezicht houden op de testomgeving. Het testen, ontwikkelen en valideren van innovatieve nettonultechnologieën *en andere innovatieve technologieën* vindt plaats onder direct toezicht en directe begeleiding van de bevoegde instanties. De bevoegde instanties oefenen hun toezichtbevoegdheden op flexibele wijze uit binnen de grenzen van de desbetreffende wetgeving, door bestaande regelgevingspraktijken aan te passen en gebruik te maken van hun discretionaire bevoegdheden bij de uitvoering en handhaving van wettelijke bepalingen voor een specifieke testomgeving voor

nettonultechnologie, met als doel belemmeringen weg te nemen, de regeldruk te verlichten, onzekerheid over de regelgeving te verminderen en innovatie op het gebied van nettonultechnologieën te ondersteunen.

4. Indien dit relevant is voor de verwezenlijking van de doelstelling van dit artikel, overwegen de bevoegde instanties afwijkingen of vrijstellingen toe te staan voor zover dit op grond van het toepasselijke Unierecht of nationale recht mogelijk is. De bevoegde instanties zorgen ervoor dat het plan voor de testomgeving waarborgt dat de belangrijkste doelstellingen en essentiële eisen van de EU- en nationale wetgeving worden nageleefd. De bevoegde instanties zorgen ervoor dat alle significante risico's voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu die bij de ontwikkeling en het testen van innovatieve nettonultechnologieën *en andere innovatieve technologieën* aan het licht zijn gekomen, openbaar bekend worden gemaakt en dat de ontwikkelings- en testprocedure onmiddellijk wordt opgeschort totdat dat risico is beperkt. Wanneer de bevoegde instanties van oordeel zijn dat het voorgestelde project uitzonderlijke risico's voor de gezondheid en veiligheid van werknemers, de bevolking in het algemeen of het milieu met zich meebrengt, met name omdat het gaat om tests, ontwikkeling of validering waarbij bijzonder giftige stoffen betrokken zijn, keuren zij het plan voor de testomgeving pas goed wanneer zij ervan overtuigd zijn dat passende waarborgen zijn ingesteld die in verhouding staan tot het vastgestelde uitzonderlijke risico.
5. De instanties mogen met betrekking tot de nettonultechnologie die in de testomgeving wordt bestudeerd geen administratieve boetes of andere sancties voor inbreuken op de toepasselijke wetgeving van de Unie of de lidstaten opleggen aan deelnemers die het overeenkomstig dit artikel vastgestelde en in lid 2 genoemde plan voor de testomgeving en de voorwaarden voor hun deelname daaraan naleven en te goeder trouw de richtsnoeren van de instanties opvolgen.
6. Deelnemers aan de testomgeving voor innovatieve nettonultechnologieën blijven aansprakelijk overeenkomstig toepasselijke aansprakelijkheidswetgeving van de Unie en de lidstaten voor aan derden toegebrachte schade als gevolg van tests die zich in de testomgeving plaatsvinden.

7. De duur van de testomgeving voor nettonultechnologie kan met instemming van de nationale bevoegde instantie volgens dezelfde procedure worden verlengd.
8. De testomgevingen voor nettonultechnologie worden zo vormgegeven en uitgevoerd dat zij, waar relevant, de grensoverschrijdende samenwerking tussen de nationale bevoegde instanties vergemakkelijken. De lidstaten die testomgevingen voor nettonultechnologie hebben opgezet, gebruiken het platform voor nettonultechnologie in Europa om de activiteiten daarvan te coördineren en samen te werken met het oog op het delen van relevante informatie. Zij brengen jaarlijks verslag uit aan de Commissie over de resultaten van de tests in testomgevingen, met inbegrip van goede praktijken, geleerde lessen en aanbevelingen over het opzetten van die testomgevingen, en voor zover relevant, over de toepassing van deze verordening en andere Uniewetgeving binnen de testomgeving op een op die testomgeving afgestemde wijze.

Artikel 26 bis

Innovatie ter bevordering van het concurrentievermogen en de decarbonisatie
De maatregelen in deze afdeling hebben tot doel de innovatie op het gebied van energietechnologieën binnen de Unie te versnellen, teneinde de uitrol van die technologieën te versnellen om de inspanningen van de Unie op het gebied van decarbonisatie te bevorderen en het mondiale concurrentievermogen van de nettonulindustrie van de Unie te vergroten, teneinde de open strategische autonomie van de Unie veilig te stellen door de uitvoer van die technologieën alsmede de interne voorziening te vergroten.

Artikel 26 ter

Innovatiebeginsel

Onverminderd haar bevoegdheden uit hoofde van de Verdragen en in overeenstemming met haar richtsnoeren voor betere regelgeving van 3 november 2021 past de Commissie het innovatiebeginsel toe, zoals beschreven in instrument voor betere regelgeving #22 en in de mededeling van de Commissie van 15 mei 2018 getiteld “Een vernieuwde Europese agenda voor onderzoek en innovatie – de kans om de toekomst van Europa vorm te geven”, bij de opstelling van nieuwe rechtshandelingen van de Unie en bij de evaluatie en herziening van bestaande rechtshandelingen van de Unie, teneinde ervoor te zorgen dat het

regelgevingskader voor de interne markt innovatie bevordert en ondersteunt.

Artikel 26 quater

Raad voor het SET-plan

- 1. Met het oog op de vaststelling en uitvoering van het in artikel 26 quinquies bedoelde SET-plan richt de Commissie een raad voor het SET-plan op. De raad voor het SET-plan is verantwoordelijk voor de strategische koers en de algemene besluiten met betrekking tot het SET-plan en de uitvoering daarvan, waaronder het besluit over de op te nemen technologieën.***
- 2. De raad voor het SET-plan is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten en de Commissie. De raad wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie. De industrie en de onderzoekswereld worden structureel en permanent bij de activiteiten van de raad betrokken.***
- 3. Elke lidstaat wijst een vertegenwoordiger op hoog niveau in de raad voor het SET-plan aan. Indien dit relevant is voor de functie en de deskundigheid, kan een lidstaat meer dan één vertegenwoordiger hebben met betrekking tot verschillende taken in verband met de werkzaamheden van de raad voor het SET-plan. Elk lid van de raad voor het SET-plan heeft een plaatsvervanger.***
- 4. De raad voor het SET-plan stelt zijn reglement van orde vast bij gewone meerderheid van zijn leden, op basis van een voorstel van de Commissie.***
- 5. De raad voor het SET-plan komt op gezette tijden bijeen om ervoor te zorgen dat hij zijn taken, zoals gespecificeerd in deze verordening, doeltreffend uitvoert. Indien nodig komt de raad voor het SET-plan bijeen op een met redenen omkleed verzoek van de Commissie of van een gewone meerderheid van zijn leden.***
- 6. De Commissie staat de raad voor het SET-plan bij door middel van een uitvoerend secretariaat, dat technische en logistieke ondersteuning biedt.***
- 7. De raad voor het SET-plan kan permanente of tijdelijke subgroepen oprichten die zich bezighouden met specifieke kwesties en taken.***
- 8. De raad voor het SET-plan nodigt vertegenwoordigers van het Europees Parlement uit om als waarnemers deel te nemen aan zijn vergaderingen, met inbegrip van de vergaderingen van de in lid 7 bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen.***

9. *Indien passend kan de raad voor het SET-plan of de Commissie deskundigen en andere derden uitnodigen om vergaderingen van de raad en subgroepen bij te wonen of schriftelijke bijdragen te leveren.*
10. *De raad voor het SET-plan treft de nodige maatregelen om te waarborgen dat vertrouwelijke en commercieel gevoelige informatie veilig wordt behandeld en verwerkt.*
11. *De raad voor het SET-plan stelt alles in het werk om tot een consensus te komen.*

Artikel 26 quinquies

Strategisch plan voor energietechnologie

1. *Uiterlijk op ... [drie maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stelt de in artikel 26 quater bedoelde raad voor het SET-plan een strategisch plan voor energietechnologie (SET-plan) vast. Het doel van het SET-plan is te zorgen voor een focus op en coördinatie tussen verschillende financieringsregelingen en -bronnen op Unie-, nationaal en subnationaal niveau en de ontwikkeling te ondersteunen van klimaatneutrale energietechnologieën, en te zorgen voor strategische afstemming op prioriteiten voor onderzoek, innovatie en toepassing van schone-energietechnologieën.*
2. *In het SET-plan worden de energietechnologieën geïdentificeerd die van strategisch belang zijn voor de Unie, rekening houdend met hun bijdrage aan de doelstellingen van de Unie inzake klimaatneutraliteit en aan het industriële concurrentievermogen van de Unie, en waarvoor onderzoeks- en innovatieactiviteiten nodig zijn om de maturiteit te bereiken die nodig is voor een volledige inzet op grote schaal.*
3. *De in artikel 26 quater bedoelde raad voor het SET-plan is verantwoordelijk voor de uitvoering van het SET-plan. Voor de uitvoering van het SET-plan stelt de Commissie de lijst van in het SET-plan geïdentificeerde technologieën vast door middel van een uitvoeringshandeling volgens de in artikel 34, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.*
4. *Onder het gezag van de raad voor het SET-plan en met een grote betrokkenheid van de relevante sectoren, met inbegrip van de onderzoekssector, worden onderzoeks- en innovatieagenda's ontwikkeld voor elk van de in het SET-plan geïdentificeerde energietechnologieën. Deze agenda's vormen de basis voor de coördinatie tussen de*

Unie en de lidstaten met betrekking tot de financiering van de in de agenda geïdentificeerde activiteiten en met betrekking tot de voor die technologieën benodigde technologische infrastructuur. Deze agenda's worden door de raad voor het SET-plan bekrachtigd.

5. *De Commissie brengt regelmatig bij de Raad en het Europees Parlement verslag uit over de vooruitgang die met het SET-plan wordt geboekt. Het SET-plan wordt binnen 18 maanden na elke verkiezing voor het Europees Parlement geëvalueerd en zo nodig herzien.*

Artikel 27

Maatregelen voor kmo's en start-ups

1. De lidstaten:
  - a) bieden **kmo's** prioritaire toegang tot de testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën, voor zover die aan de in artikel 26 vastgestelde voorwaarden voor toelating voldoen;
  - b) organiseren bewustmakingsactiviteiten over de deelname aan testomgevingen door **kmo's**;
  - c) zetten indien passend een speciaal communicatiekanaal op om contact te onderhouden met **kmo's** om richtsnoeren te verstrekken en vragen over de uitvoering van artikel 26 te beantwoorden.
2. De lidstaten houden rekening met de specifieke belangen en behoeften van **kmo's** en verlenen passende administratieve ondersteuning om ze in staat te stellen deel te nemen aan testomgevingen. Onverminderd de toepassing van de artikelen 107 en 108 **VWEU** moeten de lidstaten **kmo's** informeren over de voor hun activiteiten in de testomgevingen beschikbare financiële steun.

2 bis. *Dit artikel is van toepassing op start-ups.*

Hoofdstuk VII

Governance

Artikel 28 Oprichting en taken van het platform voor nettonultechnologie in Europa

1. Het platform voor nettonultechnologie in Europa (“het platform”) wordt **hierbij** opgericht.
2. Het platform voert de in deze verordening vastgestelde taken uit.
3. Het platform kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan met betrekking tot hun acties om de in **■** deze verordening **bepaalde** doelstellingen te verwezenlijken, waarbij rekening wordt gehouden met de uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999⁴⁰ ingediende nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten.
4. De Commissie en de lidstaten **coördineren** binnen het platform **■** en **stemmen** ook **af** met relevante derde landen om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te helpen bevorderen, **samen te werken aan de ontwikkeling van innovatieve nettonultechnologieën** en de rol van de industriële capaciteiten van de Unie bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene doelstellingen van deze verordening die voortvloeien uit artikel 1 van deze verordening. Het platform **■** :
  - a) **bespreekt met de Commissie en de lidstaten** hoe de samenwerking, **de knowhow en het delen van technologie in de nettonulwaardeketen** tussen de Unie en derde landen **kunnen** worden verbeterd **en bevorderd, en doet de Commissie en de lidstaten waar nodig hiervoor aanbevelingen;**
  - a bis) bespreekt met de Commissie hoe ervoor kan worden gezorgd dat deze verordening aansluit bij en afgestemd is op andere EU-initiatieven of tijdelijke regelingen die onder het industrieel plan voor de Green Deal vallen, en doet de Commissie waar nodig hiervoor aanbevelingen;**

---

⁴⁰ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

- a ter) monitort de vooruitgang in de waardeketens voor nettonultechnologie, volgt technologische en industriële veranderingen en brengt strategische waardeketens in kaart die in de toekomst kunnen opkomen;*
- a quater) monitort de tijdige aanmelding van staatssteun door de lidstaten en de goedkeuring daarvan door de Commissie;*
- a quinquies) monitort verzoeken om toegang tot subsidies uit EU-fondsen en -programma's voor doeleinden die verband houden met deze verordening en doet waar nodig aanbevelingen om de procedure te coördineren, versnellen en vergemakkelijken;*
- a sexies) beoordeelt de investerings- en financieringsbehoeften, verstrekt richtsnoeren voor de ontwikkeling van vaardigheden en bespreekt beste praktijken met betrekking tot de uitvoering van hoofdstuk II, afdeling I, en de artikelen 12 en 13, en het versnellen van de termijnen voor het verlenen van vergunningen;*
- b) *bespreekt met de Commissie hoe niet-tarifaire handelsbelemmeringen kunnen worden aangepakt, bijvoorbeeld door wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen of door af te spreken om uitvoerbeperkingen te vermijden, en doet de Commissie waar nodig hiervoor aanbevelingen;;*
- c) *doet de Commissie aanbevelingen met betrekking tot de derde landen die prioriteit moeten krijgen bij het sluiten van industriële partnerschappen voor nettonul, waarbij het volgende wordt meegewogen:*
- i) *de potentiële bijdrage aan de voorzieningszekerheid, onder meer met oog op hun productiecapaciteit voor nettonultechnologieën;*
  - ii) *of er al bestaande samenwerkingsovereenkomsten zijn tussen een derde land en de Unie;*
- ii bis) de capaciteit voor CO₂-injectie en -opslag op hun grondgebied;*
- c bis) evalueert handelsbeschermingsinstrumenten waarmee eventuele maatregelen van derde landen kunnen worden tegengegaan die de in artikel 1 vastgestelde doelstellingen in gevaar kunnen brengen;*

5. De lidstaten ondersteunen de Commissie bij de uitvoering van de in het industriële partnerschap voor nettonul vastgestelde maatregelen betreffende samenwerking. Industriële partnerschappen voor nettonul hebben tot doel de handel tussen de deelnemers te vergemakkelijken, onder meer door de nodige investeringen binnen de Unie en in derde landen te bevorderen, de veerkracht en duurzaamheid van de ondersteunende waardeketens te vergroten en een gelijk speelveld te verzekeren.

5 bis. Het platform beoordeelt regelmatig en ten minste eenmaal per jaar het mondiale concurrentievermogen van de Europese industrieën die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen en beveelt maatregelen aan om het concurrentievermogen te verbeteren.

5 ter. Uiterlijk ... [drie maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] en nadien om de drie maanden verstrekt de Commissie het platform, alsmede de adviesgroep voor de nettonulindustrie en de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake toetsing en regeldruk een verslag over de uitvoering van een concurrentievermogenstoets. In het verslag wordt uiteengezet welke wetgevingsvoorstellen zijn ingediend in de drie maanden waarop het verslag betrekking heeft, hoe de concurrentievermogenstoets is toegepast bij het opstellen van die voorstellen en welke wijzigingen in die voorstellen zijn aangebracht om ervoor te zorgen dat zij geen onnodige schade toebrengen aan het concurrentievermogen van de Unie. Ten minste tweemaal per jaar, op basis van de input van de adviesgroep voor de nettonulindustrie, bespreekt het platform de uitvoering van de concurrentievermogenstoets.

5 quater. Het platform overlegt regelmatig met het forum op hoog niveau voor normalisatie om het gebruik van normalisatie te bespreken ter ondersteuning van de ontwikkeling van nettonultechnologieën in Europa.

Artikel 29

Structuur en werking van het platform voor nettonultechnologie in Europa

1. Het platform is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten, de Commissie *en het Europees Parlement*. De raad wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie.

2. Elke lidstaat **en het Europees Parlement benoemen** een vertegenwoordiger op hoog niveau voor het platform. Indien dit relevant is voor de functie en de deskundigheid, **kunnen de lidstaten en het Europees Parlement** meer dan één vertegenwoordiger hebben met betrekking tot verschillende taken in verband met de werkzaamheden van het platform. Elk lid van het platform heeft een plaatsvervanger.
3. Het platform stelt zijn reglement van orde vast bij gewone meerderheid van zijn leden, op basis van een voorstel van de Commissie.
4. Het platform komt op gezette tijden bijeen om ervoor te zorgen dat het zijn taken, zoals gespecificeerd in deze verordening, doeltreffend uitvoert. Indien nodig komt het platform bijeen op een met redenen omkleed verzoek van de Commissie of van een gewone meerderheid van zijn leden.
5. De Commissie staat het platform bij door middel van een uitvoerend secretariaat, dat technische en logistieke ondersteuning biedt.
6. Het platform kan permanente of tijdelijke subgroepen oprichten die zich bezighouden met specifieke vragen en taken.

Het platform richt ten minste de volgende permanente subgroepen op:

- a) ***een subgroep om de financiële behoeften en knelpunten van strategische nettonulprojecten en potentiële beste praktijken te bespreken, met name om grensoverschrijdende toeleveringsketens in de Unie te ontwikkelen, en om de financiering voor strategische nettonulprojecten te coördineren;***
- b) ***een subgroep om de uitvoering van de bepalingen uit hoofde van de artikelen 6, 7 en 8 te bespreken;***
- c) ***een subgroep om de in artikel 28 bedoelde industriële partnerschappen voor nettonul te bespreken en te coördineren, waarbij wordt gezorgd voor samenwerking met andere relevante coördinatiefora;***
- d) ***een subgroep om te zorgen voor een goede uitvoering van de Europese academies voor nettonultechnologie overeenkomstig hoofdstuk V;***
- e) ***een speciale subgroep voor testomgevingen voor nettonultechnologie zoals bedoeld in artikel 26, om de mogelijke overloopeffecten hiervan in heel de Unie te maximaliseren door grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen en***

het risico van markt- en concurrentieverstoring te beperken;

6 bis. *Het platform komt ten minste eenmaal per jaar bijeen met de in artikel 26 quater bedoelde raad voor het SET-plan om de strategische afstemming van de uitvoering van deze verordening op het SET-plan te bespreken.*

7 bis. *Het platform richt een adviesgroep voor de nettonulindustrie op. De adviesgroep voor de nettonulindustrie bestaat uit vertegenwoordigers van industriële sectoren die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. Ten minste een derde van de leden van de adviesgroep is afkomstig van of vertegenwoordigt kmo's. De adviesgroep voor de nettonulindustrie doet op eigen initiatief of op verzoek van het platform aanbevelingen aan het platform. De adviesgroep voor de nettonulindustrie faciliteert de interactie tussen het platform en overleg- of adviesorganen die in het kader van het industriebeleid van de Unie zijn opgericht.*

8. Indien passend **nodigt** het platform of de Commissie deskundigen **die de industrie, het maatschappelijk middenveld, de academische wereld, vakbonden** en andere derden **vertegenwoordigen, uit** om vergaderingen van het platform en subgroepen bij te wonen of schriftelijke bijdragen te leveren.
9. Het platform neemt de nodige maatregelen om de veilige behandeling en verwerking van vertrouwelijke en commercieel gevoelige informatie te waarborgen.
10. Het platform stelt alles in het werk om tot consensus te komen.
11. Het platform coördineert en werkt samen met bestaande industriële allianties **en nodigt deze uit om zijn vergaderingen, waaronder die van de in lid 6 van dit artikel bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen, bij te wonen om verslag uit te brengen over de status van en aanbevelingen te doen met betrekking tot de in lid 1 bepaalde doelstellingen.**

Artikel 29 bis

Europese wetenschappelijke adviesraad inzake toetsing en regeldruk

1. *Hierbij wordt een Europese wetenschappelijke adviesraad inzake toetsing en regeldruk opgericht (“wetenschappelijke adviesraad”).*
2. *De wetenschappelijke adviesraad bestaat uit 15 vooraanstaande wetenschappelijke deskundigen uit een breed scala aan relevante disciplines. De leden van de wetenschappelijke adviesraad moeten voldoen aan de criteria van lid 4.*
3. *Niet meer dan twee leden van de wetenschappelijke adviesraad mogen de nationaliteit van eenzelfde lidstaat bezitten. De onafhankelijkheid van de leden van de wetenschappelijke adviesraad moet boven iedere twijfel verheven zijn.*
4. *De leden van de wetenschappelijke adviesraad worden benoemd voor een termijn van vier jaar, die eenmaal kan worden verlengd na een open, eerlijke en transparante selectieprocedure. De selectie van leden berust op de volgende criteria:*
  - a) *wetenschappelijke excellentie;*
  - b) *ervaring met het verrichten van wetenschappelijke beoordelingen en met het verlenen van wetenschappelijk advies op de expertisegebieden;*
  - c) *deskundigheid op het gebied van openbaar bestuur of andere gebieden die van belang zijn voor de taken van de raad;*
  - d) *beroepservaring in een interdisciplinaire omgeving in een internationale context.*
5. *De leden van de wetenschappelijke adviesraad worden op persoonlijke titel benoemd en geven hun standpunten volledig onafhankelijk van de lidstaten en de instellingen van de Unie. De wetenschappelijke adviesraad kiest zijn voorzitter uit zijn leden voor een periode van vier jaar en stelt zijn reglement van orde vast.*
6. *De wetenschappelijke adviesraad ondersteunt de werkzaamheden van de Commissie, het Europees Parlement en de lidstaten, en vervult zijn taken op onafhankelijke wijze door schriftelijke adviezen uit te brengen over:*
  - a) *de regelgevingseffecten en regeldruk van bestaande Uniewetgeving;*
  - b) *de regelgevingseffecten en regeldruk van bestaande gedelegeerde en uitvoeringshandelingen; alsmede*
  - c) *de bestaande wetgeving van de lidstaten tot omzetting van de richtlijnen van de Unie.*
7. *De wetenschappelijke adviesraad stelt zijn jaarlijks werkprogramma zelfstandig*

vast, na raadpleging van de Commissie. De voorzitter van de wetenschappelijke adviesraad informeert de Commissie, het Europees Parlement en de lidstaten over de inhoud en uitvoering van zijn jaarlijks programma. De wetenschappelijke adviesraad kan op verzoek van het Europees Parlement, een individueel lid van de Commissie of individuele lidstaten of op een met redenen omkleed verzoek van een belanghebbende advies uitbrengen over de regelgevingseffecten en regeldruk van wetgeving van de Unie die zich in de ontwerp- of in de besluitvormingsfase bevindt.

8. *De in lid 5 bedoelde schriftelijke adviezen worden gedeeld met het Europees Parlement, de Commissie en de lidstaten, en worden openbaar gemaakt.*
9. *De Commissie verzorgt het secretariaat van de wetenschappelijke adviesraad.*

Artikel 30

Koppeling met de nationale energie- en klimaatplannen

De lidstaten *verstrekken gedetailleerde informatie over de maatregelen die zij voornemens zijn te nemen ter uitvoering van de doelstelling van* deze verordening *in* hun nationale energie- en klimaatplannen en de actualisering daarvan, die worden ingediend overeenkomstig de artikelen 3, 9 en 14 van Verordening (EU) 2018/1999, met name wat betreft de dimensie “onderzoek, innovatie en concurrentievermogen” van de energie-unie, en bij de indiening van hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen overeenkomstig artikel 17 van die verordening. *Met name identificeren de lidstaten maatregelen ter bevordering van onderzoek, ontwikkeling en innovatie om de doelstellingen van deze verordening te realiseren.*

Hoofdstuk VIII

Monitoring

Artikel 31

Monitoring

1. De Commissie monitort doorlopend:

- a) de vooruitgang van de Unie met betrekking tot de in artikel 1 bedoelde doelstellingen van de Unie, en het daarmee samenhangende effect van deze verordening;
- b) de vorderingen bij het bereiken van de in artikel 16 genoemde EU-doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit.

b bis) de toereikendheid van de administratieve capaciteit van de lidstaten om hun verplichtingen in het kader van deze verordening na te komen.

2. De lidstaten en de nationale instanties die zij daarvoor aanwijzen, verzamelen en verstrekken de krachtens lid 1, punten a) en b), vereiste gegevens en andere bewijsstukken. Meer specifiek verzamelen zij en brengen zij jaarlijks bij de Commissie verslag uit over gegevens met betrekking tot:

- a) ontwikkelingen op het gebied van nettonultechnologie en markttendensen, met inbegrip van gemiddelde investeringskosten en productiekosten, en marktprijzen voor de respectieve nettonultechnologieën; b) de productiecapaciteit voor nettonultechnologie en aanverwante activiteiten, met inbegrip van gegevens over werkgelegenheid en vaardigheden en de vooruitgang bij de verwezenlijking van de in overweging 13 genoemde doelstellingen voor 2030;
- c) de waarde en het volume van de invoer in de Unie en de uitvoer naar landen buiten de Unie van nettonultechnologieën;

c bis) het aantal kmo's dat deelneemt aan projecten voor de productie van nettonultechnologie;

- d) de gemiddelde duur van de vergunningsprocedures uit hoofde van deze verordening;
- e) de soorten en aantallen vergunningen die in de afgelopen 12 maanden op nationaal niveau zijn verleend;
- f) het aantal vergunningverleningsprocessen dat in de afgelopen 12 maanden is voltooid, vastgelopen of geannuleerd en, in geval van onderbreking of annulering, de soorten belemmeringen die zich hebben voorgedaan;
- g) het aantal testomgevingen dat in de afgelopen 12 maanden is opgezet;

- h) de hoeveelheid CO₂ die permanent ondergronds wordt opgeslagen overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG;
3. De gegevens omvatten ten minste de informatie die wordt gevraagd in de mededeling van de Commissie over richtsnoeren voor de lidstaten voor de actualisering van de nationale energie- en klimaatplannen voor 2021-2030.
  4. Het eerste verslag wordt door elke lidstaat uiterlijk eind mei van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van deze verordening aan de Commissie toegezonden. De volgende verslagen worden uiterlijk eind mei van elk daaropvolgende jaar toegezonden.
  5. De lidstaten geven daarnaast de overeenkomstig lid 2 van dit artikel verkregen gegevens door aan de nationale bureaus voor de statistiek en aan Eurostat met het oog op de samenstelling en publicatie van statistieken overeenkomstig Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad⁴¹. De lidstaten wijzen de nationale instantie aan die verantwoordelijk is voor de toezending aan de nationale bureaus voor de statistiek en Eurostat van de gegevens.
  6. Op basis van de overeenkomstig lid 2 van dit artikel ingediende verslagen monitort de Commissie de vooruitgang van de Unie als bedoeld in lid 1, punt a), **van dit artikel** en publiceert zij jaarlijks aanbevelingen in dat verband als onderdeel van de jaarverslagen over het concurrentievermogen van schone-energie technologieën, overeenkomstig artikel 35, lid 2, punt m), van Verordening (EU) 2018/1999.
  7. Op basis van de overeenkomstig artikel 10 van Richtlijn 2009/31/EG ingediende aanvragen voor ontwerp-vergunning en de overeenkomstig de artikelen 17, lid 2, en artikel 18, leden 4 en 6, van deze verordening ingediende verslagen monitort de Commissie de vooruitgang bij het bereiken van de in lid 1, punt b), van dit artikel bedoelde EU-doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit en brengt zij hierover jaarlijks verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad. ***Hiertoe zet de Commissie een publiek toegankelijke databank op met alle beschikbare gegevens over CO₂-opslag***

---

⁴¹ Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164).

in de Unie, om een beter beeld te krijgen van de opslaglocaties voor CO₂ en de voortgang te monitoren bij de verwezenlijking van de in artikel 16 vastgestelde algemene doelstelling.

7 bis. Op basis van de in artikel 16, alinea 2, en artikel 18, lid 4, bedoelde verslagen die door de in artikel 18, lid 1, bedoelde entiteiten worden ingediend, beoordeelt de Commissie uiterlijk op 31 januari 2025 de doeltreffendheid van deze verordening en doet hiervan een verslag toekomen aan het Europees Parlement en de Raad, indien nodig vergezeld van een herzieningsvoorstel.

Hoofdstuk IX

Slotbepalingen

■ Artikel 33

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in *artikel 1, lid 3, artikel 3, lid 2, en artikel 18, lid 7*, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van vijf jaar met ingang van [de datum van toepassing]. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in *artikel 1, lid 3, artikel 3, lid 2, en artikel 18, lid 7*, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een overeenkomstig **artikel 1, lid 3, artikel 3, lid 2, en artikel 18, lid 7**, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 34

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
4. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011 in samenhang met artikel 4 van toepassing.

Artikel 35

Evaluatie

1. Voor... [drie jaar na de datum van toepassing van deze verordening] en vervolgens om de drie jaar stelt de Commissie een evaluatie van deze verordening op en brengt zij over de belangrijkste bevindingen verslag uit aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité.

2. Bij de evaluatie wordt beoordeeld of de doelstellingen van deze verordening, zoals vastgesteld in artikel 1, zijn verwezenlijkt en wat het effect ervan is op zakelijke gebruikers, met name kmo's, en eindgebruikers, en op de doelstellingen van de Europese Green Deal.
3. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met de resultaten van het in artikel 31 omschreven monitoringproces.
4. De bevoegde instanties van de lidstaten verstrekken de Commissie alle hun ter beschikking staande informatie die de Commissie nodig kan hebben voor het opstellen van het in lid 1 bedoelde verslag.

Artikel 36

Verwerking van vertrouwelijke informatie

1. Informatie die bij de uitvoering van deze verordening wordt verkregen, wordt alleen gebruikt voor de toepassing van deze verordening en is beschermd door de toepasselijke Unie- en nationale wetgeving.
2. De lidstaten en de Commissie waarborgen de bescherming van handels- en bedrijfsgeheimen en andere gevoelige, vertrouwelijke en gerubriceerde informatie die bij de toepassing van deze verordening is verkregen en opgesteld, met inbegrip van aanbevelingen en te nemen maatregelen, overeenkomstig het Unierecht en het toepasselijke nationale recht.
3. De lidstaten en de Commissie zorgen ervoor dat op grond van deze verordening verstrekte of uitgewisselde gerubriceerde informatie geen lagere rubriceringsgraad krijgt of gederubriceerd wordt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opsteller.
4. Indien een lidstaat van oordeel is dat de openbaarmaking van geaggregeerde informatie in het kader van artikel 18 zijn nationale veiligheidsbelangen echter in gevaar kan brengen, kan hij door middel van een onderbouwde kennisgeving bezwaar maken tegen de openbaarmaking van die informatie door de Commissie.
5. De Commissie en de nationale instanties, hun ambtenaren, werknemers en andere personen die onder hun toezicht werken, waarborgen de vertrouwelijkheid van de informatie die zij bij de uitvoering van hun taken en activiteiten verkrijgen. Deze

verplichting geldt ook voor alle vertegenwoordigers van de lidstaten, waarnemers, deskundigen en andere deelnemers die overeenkomstig artikel 29 vergaderingen van het platform bijwonen.

Artikel 37

Wijziging van Verordening (EU) 2018/1724

Verordening (EU) 2018/1724 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In bijlage I wordt in de eerste kolom een nieuwe rij “R. Projecten voor de productie van nettonultechnologie:” toegevoegd.
- 2) In bijlage I worden in de tweede kolom, in de rij “R. Projecten voor de productie van nettonultechnologie:”, de volgende punten toegevoegd:
  - “1. informatie over het vergunningverleningsproces”;
  - “2. financiering en diensten in verband met investeringen”;
  - “3. financieringsmogelijkheden op het niveau van de Unie of de lidstaten”;
  - “4. bedrijfsondersteunende diensten, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de aangifte voor de vennootschapsbelasting, lokale belastingwetgeving en het arbeidsrecht”.
- 3) In bijlage II wordt in de eerste kolom een nieuwe rij “Projecten voor de productie van nettonultechnologie:” toegevoegd.
- 4) In bijlage II worden in de tweede kolom, in de rij “Projecten voor de productie van nettonultechnologie”, de volgende punten toegevoegd:
  - “Procedures voor alle relevante administratieve vergunningen voor het plannen, opbouwen, uitbreiden en exploiteren van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van alle vergunningen en milieubeoordelingen die in verband met de bouw, chemische stoffen en aansluiting op het net vereist zijn, en die alle administratieve aanvragen en procedures omvatten”.
- 5) In bijlage II wordt in de derde kolom, in de rij “R. Projecten voor de productie van nettonultechnologie”, het volgende punt toegevoegd:

“Alle outputs met betrekking tot de procedures, van de erkenning van de geldigheid van de aanvraag tot de kennisgeving van het raambesluit over het resultaat van de procedure door de verantwoordelijke nationale bevoegde instantie”.

6) Aan bijlage III wordt het volgende punt toegevoegd:

“8. Nationale bevoegde instanties die optreden als een centraal aanspreekpunt overeenkomstig artikel 4 van de verordening voor een nettonulindustrie.”

Artikel 38

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op ... [de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*].

Zij is van toepassing met ingang van [de datum van inwerkingtreding]. Tot [2 jaar na de datum van toepassing van deze verordening] is artikel 19, lid 2, punten a), b) en c), alleen van toepassing op opdrachten die worden gesloten door aankoopcentrales als gedefinieerd in artikel 2, lid 1, punt 16), van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 2, lid 1, punt 12), van Richtlijn 2014/25/EU, en op opdrachten met een waarde gelijk aan of hoger dan 25 miljoen EUR. Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

TOELICHTING

De verordening voor een nettonulindustrie is van groot belang binnen een bredere context die de dringende noodzaak omvat om een overtuigende businesscase vast te stellen voor het koolstofvrij maken van de industrie in Europa, in overeenstemming met de overkoepelende doelstellingen van de Green Deal. Bovendien staat de Europese industrie voor de dringende uitdaging om haar concurrentievermogen op mondiaal niveau te behouden. Hoewel het oorspronkelijke voorstel van de Commissie voor de verordening voor een nettonulindustrie gericht was op het aanpakken van deze problemen, heeft het geen alomvattende resultaten opgeleverd. In dit opzicht betekent het huidige ontwerpverslag een aanzienlijke verbetering door belangrijke verbeteringen in te voeren.

Twee grote verbeteringen verdienen verdere toelichting: de gestroomlijnde definitie van nettonultechnologieën en het uitgebreide toepassingsgebied dat de hele toeleveringsketen van dergelijke technologieën omvat. In het ontwerpverslag wordt voorgesteld om naar de taxonomieverordening te verwijzen om de definitie te rationaliseren, waardoor een extra lijst wordt vermeden en de beleidscoherentie in de hele Unie wordt gewaarborgd.

Een derde cruciale verbetering in het ontwerpverslag is de opname van artikelen in het hoofdstuk over innovatie, die strategisch bedoeld zijn om het algehele concurrentievermogen van de Europese industrie te vergroten. Bijgevolg is het hoofdstuk omgedoopt tot “Innovatie en concurrentievermogen” en verdeeld in twee afdelingen: de eerste afdeling is gericht op innovatie (artikelen -26 tot en met 26) en de tweede afdeling is gewijd aan het concurrentievermogen (artikelen 26 bis tot en met 27).

De verschuiving van de overkoepelende doelstelling van de verordening van een benchmark die uitsluitend gebaseerd is op de behoeften van de binnenlandse uitrol naar een benchmark die de nadruk legt op het mondiale marktaandeel, is van het grootste belang voor de blijvende welvaart van Europa via de uitvoercapaciteit.

De afvang en opslag van kooldioxide (CCS) staat centraal in deze verordening. Hoewel wij de sterke nadruk op de beschikbaarheid van opslagcapaciteit waarderen, is het van cruciaal

belang om een functionele markt te creëren die de hele waardeketen omvat, inclusief afvang, transport, opslag en gebruik. In het licht hiervan worden in het ontwerpverslag amendementen voorgesteld om de functionaliteit van deze waardeketen te vergemakkelijken.

Verder introduceert het ontwerpverslag het concept van nettonulindustrievalleien, gericht op het stimuleren van industriële symbiose en het aanmoedigen van lidstaten om gerichte investeringen te doen in specifieke gebieden in Europa.

Een belangrijke uitdaging waar niet aan kan worden voorbijgegaan, is het gebrek aan financiële steun voor het oorspronkelijke voorstel van de Commissie. Om dit probleem aan te pakken, beveelt het ontwerpverslag aan dat de lidstaten 25 % van hun nationale inkomsten uit het emissiehandelssysteem (ETS) toewijzen aan uitgaven die als doel hebben de in deze verordening vastgestelde doelstellingen te verwezenlijken. Door te zorgen voor een specifieke financiële stroom kan de verordening de nodige impuls krijgen voor een succesvolle uitvoering.

Ter conclusie kan worden gesteld dat het ontwerpverslag een aanzienlijke stap voorwaarts betekent in het verfijnen van de verordening voor een nettonulindustrie. Door middel van generationaliseerde definities, een uitgebreid toepassingsgebied, bepalingen voor innovatie en concurrentievermogen, het nastreven van een mondiaal marktaandeel, een functionele benadering van CCS, het concept van nettonulindustrievalleien en specifieke financieringsmechanismen kan de verordening de industriële decarbonisatie-inspanningen van Europa doeltreffender stimuleren en tegelijk een duurzaam concurrentievermogen waarborgen.

9.10.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies (*): Luděk Niedermayer

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

AMENDEMENTEN

De Commissie economische en monetaire zaken verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) Een van de belangrijkste doelstellingen van het Europese industriebeleid op middellange termijn is de Europese industrie in staat te stellen de transitie op energie-, klimaat-, milieu- en digitaal gebied te verwezenlijken, met behoud van haar concurrentievermogen op de wereldmarkt, het behoud van de werkgelegenheid in Europa en de versterking van het vermogen van de industrie om in Europa te innoveren en te produceren, met name op het gebied van schone technologieën.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 ter) De klimaat- en energietransitie is een doelstelling van strategisch Europees belang. De Unie moet derhalve strategisch denken en optreden om ervoor te zorgen dat de klimaat- en energietransitie een succes worden voor de burgers, de industrie en het klimaat. Het is dan ook van essentieel belang dat er voldoende samenhang en consistentie bestaat tussen de verschillende Europese wetgevingsvoorstellen en rechtskaders. Alle lidstaten hebben te maken met grote uitdagingen om de energietransitie, het koolstofvrij maken van de industrie, voldoende en betaalbare huisvesting, de economische ontwikkeling, biodiversiteit en klimaatadaptatie op elkaar af te stemmen. Al deze taken gaan vaak gepaard met uiteenlopende doelstellingen en prioriteiten. Een gebiedsgerichte aanpak, met voldoende flexibiliteit om specifieke prioriteiten te kunnen kiezen in bepaalde gebieden en in te spelen op verschillende nationale situaties, is derhalve cruciaal en over het algemeen doeltreffender.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2) De eengemaakte markt biedt een passend klimaat om op de vereiste schaal en het vereiste tempo toegang te bieden tot de technologieën die nodig zijn om de klimaatambitie van de Unie te verwezenlijken. Gezien de complexiteit en het transnationale karakter van

(2) De eengemaakte markt biedt een passend klimaat om op de vereiste schaal en het vereiste tempo toegang te bieden tot de technologieën die nodig zijn om de klimaatambitie van de Unie te verwezenlijken. ***Teneinde de ambities van de Unie te verwezenlijken, is een actieve***

nettonultechnologieën **zouden** ongecoördineerde nationale maatregelen **om de toegang tot** die technologieën **te waarborgen** zeer waarschijnlijk de concurrentie verstoren en de eengemaakte markt fragmenteren. Om de werking van de eengemaakte markt te waarborgen, is het derhalve noodzakelijk een gemeenschappelijk **rechtskader** van de Unie tot stand te brengen **om deze centrale opgave gezamenlijk aan te pakken door de veerkracht en de voorzieningszekerheid van de Unie op het gebied van nettonultechnologieën te vergroten.**

rol van de staat vereist bij het bewerkstelligen van de voorwaarden voor en het bevorderen van het meest geschikte industriebeleid. Gezien de complexiteit en het transnationale karakter van nettonultechnologieën, **de verschillen in budgettaire ruimte tussen de lidstaten en de ongecoördineerde nationale benaderingen met betrekking tot maatregelen ter bevordering van investeringen, zouden** die technologieën zeer waarschijnlijk de concurrentie verstoren en de eengemaakte markt fragmenteren. Om de werking van de eengemaakte markt te waarborgen, is het derhalve noodzakelijk een gemeenschappelijk **kader** van de Unie tot stand te brengen. **Een dergelijk kader mag niet leiden tot een versnippering van de interne markt, bijvoorbeeld in gevallen waarin de versoepeling van het staatssteunbeleid ertoe zou leiden dat slechts enkele lidstaten gebruik zouden kunnen maken van deze ruimte als gevolg van beperkingen van de begrotingsruimte in bepaalde lidstaten.**

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 bis) Overheidsmiddelen mogen niet de enige manier zijn om investeringen te bevorderen. Er moeten verschillende manieren worden gebruikt om particuliere investeringen te mobiliseren en te bevorderen om de klimaatambities van de EU te verwezenlijken. Hoewel het gebruik van subsidies of soortgelijke vormen van overheidssteun vereist kan zijn om een impuls te geven aan het doen van de nodige investeringen, zou onafhankelijkheid van overheidsfinanciering of een geringere afhankelijkheid van dergelijke steun

uiteindelijk leiden tot een groter concurrentievermogen van de respectieve onderneming en de nettonulindustrie als zodanig.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 ter) Een uitgebreidere inzet van staatssteun moet gericht en tijdelijk zijn en moet in overeenstemming zijn met de beleidsdoelstellingen van de EU, zoals de Green Deal en de pijler van sociale rechten. Projecten van gemeenschappelijk Europees belang moeten ook op de algemene beleidsdoelstellingen van de EU worden afgestemd en moeten een echte Europese meerwaarde hebben, hetgeen betekent dat zij positieve gevolgen moeten hebben voor meer dan één lidstaat.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 2 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 quater) De verordening kritieke grondstoffen en de verordening voor een nettonulindustrie vormen de eerste pijler van het industrieel plan voor de Green Deal en zijn gekoppeld ter ondersteuning van de snelle transitie naar klimaatneutraliteit.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 2 quinquies (nieuw)

(2 quinquies) De Commissie en de lidstaten moeten grensoverschrijdende projecten voor de productie van nettonultechnologie en strategische nettonulprojecten aanmoedigen. Door convergentie en samenwerking in de gehele EU te bevorderen wordt de verwezenlijking van de nettonuldoelstellingen op een meer kostenefficiënte wijze vergemakkelijkt, hetgeen schaalvoordelen bevordert en versnippering voorkomt.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening

Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

Amendement

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten **met inachtneming van het beginsel van technologieneutraliteit**. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 21 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(21 bis) *De EU moet rekening houden met het potentiële risico van bedrijfsverplaatsingen. Regelgeving op het gebied van klimaat moet voorzien in duidelijke investeringsvoorwaarden teneinde de innovatie tot bloei te laten komen.*

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 25

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht.

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke **indicatieve** criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 31

Door de Commissie voorgestelde tekst

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 mag geen afbreuk doen aan de toepassing van artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten.

---

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen

Amendement

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 mag geen afbreuk doen aan de toepassing van **Verordening 2022/1031/EU van het Europees Parlement en de Raad**, artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten.

---

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen

aan de aanbestedingsmarkt van de EU”,
C(2019) 5494 final van 24 juli 2019.

aan de aanbestedingsmarkt van de EU”,
C(2019) 5494 final van 24 juli 2019.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Overweging 34 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(34 bis) Is ingenomen met de aanbeveling van de Commissie van 14 juli 2020 om geen financiële steun te verlenen aan bedrijven die banden hebben met belastingparadijzen en om tegelijkertijd eerlijke belastingbetalers te beschermen; bedrijven die belasting ontwijken door gebruik te maken van belastingparadijzen buiten de EU moeten bovendien worden uitgesloten van aanbestedingsprocedures en staatssteun, aangezien deze bedrijven onder oneerlijke voorwaarden concurreren.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 34 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(34 ter) Hoewel staatssteun snelle en gerichte steun kan leveren, kan het uitgebreide gebruik van staatssteun indruisen tegen de efficiëntie van de eengemaakte markt en in sommige gevallen leiden tot een wereldwijde subsidiewedloop. Er moeten lessen worden getrokken uit de COVID-19- en de energiecrisis om te zorgen voor doeltreffendere en gerichtere maatregelen van de EU in de wereldwijde wedloop om nieuwe, schone industriële investeringen aan te trekken en te reageren op de maatregelen die in de VS zijn genomen, met name de Inflation Reduction Act.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Overweging 34 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(34 quater) Hoewel de EU vergeleken met het beleid van andere actoren beschikt over transparantere en beter voorspelbare regels, doelstellingen en regelgeving die een goede omgeving bieden voor investeringsbeslissingen van ondernemingen die nodig zijn om de decarbonisatiedoelstellingen te verwezenlijken, wordt onvoldoende aandacht besteed aan de businesscase-overwegingen (een motivering van een voorgestelde investering op basis van het verwachte economische voordeel). Hoewel de voorgestelde verordening tot doel heeft investeringen te bevorderen door de vergunningverlening te vereenvoudigen en uitgebreidere staatssteun toe te staan, zou dit ontoereikend kunnen zijn indien er onvoldoende vraag is of indien de businesscase investeringsbeslissingen niet ondersteunt. Dit zou kunnen leiden tot een situatie waarin de doelstellingen van klimaatneutraliteit via toegang tot nettonultechnologieën niet zullen worden gehaald. Een systematische beoordeling van businesscases voor essentiële investeringen in de EU kan als een van de belangrijkste indicatoren dienen om te bepalen of het EU-beleid volstaat om het gewenste niveau van economische activiteit of investeringen te verwezenlijken.

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 34 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(34 quinquies) Op dit moment wordt de EU-begroting op dit terrein gebruikt voor de financiering van individuele beleidsmaatregelen of investeringen in elke lidstaat, in plaats van voor EU-breed beleid zoals steun voor de productie van of de vraag naar bepaalde producten in de hele EU, die efficiënter kan zijn aangezien daartoe regelgeving voor de gehele EU-markt wordt vastgesteld. Deze wijze van toepassing van EU-middelen kan leiden tot minder doeltreffende maatregelen en tot een te grote afhankelijkheid van individueel overheidsbeleid of een versoepeling van de staatssteunregels, wat in sommige gevallen de eengemaakte markt kan ondermijnen.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Overweging 34 sexes (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(34 sexes) Aangezien belastingheffing in de eerste plaats onder de bevoegdheid van de lidstaten valt, is het moeilijk EU-regels op dit gebied vast te stellen die vergelijkbaar zijn met de Amerikaanse belastingvoordelen of -kredieten. De Europese Commissie moet echter een coördinerende rol spelen door ervoor te zorgen dat nationale belastingverminderingen en -kredieten voor investeringen op een vergelijkbare manier worden toegepast, hetgeen de Europese industrie zou helpen en een gelijk speelveld zou waarborgen.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening

Overweging 35

Door de Commissie voorgestelde tekst

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigden bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te

Amendement

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigden bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. ***Het gebruik van subsidies of gelijkwaardige maatregelen moet ook financiële instrumenten omvatten zoals subsidies voor langetermijnfinanciering, instrumenten ter beperking van het kredietrisico en andere soortgelijke instrumenten.*** Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag

vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "EU-strategie voor zonne-energie", COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "EU-strategie voor zonne-energie", COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Overweging 38 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(38 bis) Overheidsinstanties moeten het goede voorbeeld geven ten aanzien van het gebruik van bronnen voor nettonultechnologie en energie-efficiëntie.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Overweging 39

Door de Commissie voorgestelde tekst

(39) Zoals aangegeven in de op 1 februari 2023 bekendgemaakte mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk staat het marktaandeel van de EU-industrie onder sterke druk, omdat subsidies in derde landen **het speelveld verstoren**. Dit vertaalt zich in de behoefte aan een snelle en ambitieuze reactie van de Unie betreffende de modernisering van haar rechtskader.

Amendement

(39) Zoals aangegeven in de op 1 februari 2023 bekendgemaakte mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk staat het marktaandeel van de EU-industrie onder sterke druk, omdat subsidies in derde landen **leiden tot de uitrol van steunregelingen die gericht zijn op het verankeren en aantrekken van industrie voor schone technologie. Een dergelijke aanpak verstoort het gelijke speelveld en vormt een competitieve uitdaging voor de EU om de eigen industrie te behouden en te ontwikkelen**. Dit vertaalt zich in de behoefte aan een snelle en ambitieuze reactie van de Unie betreffende de modernisering van haar rechtskader.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 40

Door de Commissie voorgestelde tekst

(40) Toegang tot financiering is van cruciaal belang voor het waarborgen van de open strategische autonomie van de Unie en voor het tot stand brengen van een solide productiebasis voor nettonultechnologieën en de bijbehorende toeleveringsketens in de hele Unie. De meeste van de investeringen die nodig zijn om de doelstellingen van de Green Deal te verwezenlijken, zullen afkomstig zijn van particulier kapitaal⁵³ dat wordt aangetrokken door het groeipotentieel van het nettonulecosysteem. Goed functionerende, diepe en geïntegreerde kapitaalmarkten zullen daarom van essentieel belang zijn om de benodigde middelen voor de groene transitie en nettonulproductieprojecten aan te trekken en naar de juiste projecten te helpen voeren. Snelle vooruitgang in de richting

Amendement

(40) Toegang tot **toereikende publieke en particuliere** financiering is van cruciaal belang voor het waarborgen van de open strategische autonomie van de Unie en voor het tot stand brengen van een solide **en concurrerende** productiebasis voor nettonultechnologieën en de bijbehorende toeleveringsketens in de hele Unie. De meeste van de investeringen die nodig zijn om de doelstellingen van de Green Deal te verwezenlijken, zullen afkomstig zijn van particulier kapitaal⁵³ dat wordt aangetrokken door het groeipotentieel van het nettonulecosysteem. Goed functionerende, diepe en geïntegreerde kapitaalmarkten zullen daarom van essentieel belang zijn om de benodigde middelen voor de groene transitie en nettonulproductieprojecten aan te trekken en naar de juiste projecten te helpen

van de kapitaalmarktenuïe is dus noodzakelijk om de EU in staat te stellen haar doelstellingen inzake een nettonuluitstoot te verwezenlijken. De agenda voor duurzame financiering (en gemengde financiering) speelt eveneens een cruciale rol bij het opschalen van investeringen in nettonultechnologieën, **en waarborgt** het concurrentievermogen van de sector.

voeren. Snelle vooruitgang in de richting van de kapitaalmarktenuïe is dus noodzakelijk om de EU in staat te stellen haar doelstellingen inzake een nettonuluitstoot te verwezenlijken. De agenda voor duurzame financiering (en gemengde financiering) speelt eveneens een cruciale rol bij het opschalen van investeringen in nettonultechnologieën, **door investeerders en ondernemingen waarin is belegd meer geharmoniseerde informatie te verstrekken met inachtneming van de relevante regels voor informatieverstrekking, waarbij** het concurrentievermogen van de sector **wordt gewaarborgd. Snelle toegang tot toereikende particuliere en publieke financiering kan de risico's die inherent zijn aan de innovatie, het onderzoek en de ontwikkeling die nodig zijn om onze klimaatdoelstellingen te bereiken, beperken. Overheidsfinanciering mag niet alleen in de vorm van premies en subsidies worden verstrekt, maar moet gediversifieerd blijven en belastingkredieten en financiële instrumenten omvatten.**

---

⁵³ Werkdocument van de diensten van de Commissie getiteld "Identifying Europe's recovery needs", behorend bij de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie, SWD(2020) 98 final van 27 mei 2020.

---

⁵³ Werkdocument van de diensten van de Commissie getiteld "Identifying Europe's recovery needs", behorend bij de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie, SWD(2020) 98 final van 27 mei 2020.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Overweging 40 bis (nieuw)

(40 bis) De meeste van de investeringen die nodig zijn om deze doelstellingen te verwezenlijken, zullen afkomstig zijn van particulier kapitaal dat wordt aangetrokken door het groeipotentieel van het nettonulecosysteem. Zoals aangegeven in het bij deze verordening gevoegde werkdocument van de diensten van de Commissie bedragen de investeringsbehoeften tijdens de periode 2023-2030 ongeveer 92 miljard EUR, variërend tussen ongeveer 52 miljard EUR en ongeveer 119 miljard EUR afhankelijk van de verschillende scenario's, hetgeen zou leiden tot een behoefte aan overheidsfinanciering van 16 à 18 miljard EUR. Uiterlijk op 31 december 2024 doet de Commissie aan de Raad en het Parlement een voorstel voor mogelijke manieren om de verschillende bronnen van overheidsfinanciering voor nettonulprojecten van de EU en de lidstaten te coördineren met het oog op een snellere invoering ervan.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Overweging 41

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(41) Wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om

(41) Wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn, **en er moet altijd rekening worden gehouden met de algemene beginselen van de EU-mededingingsregels, zelfs wanneer de versoepeling van de staatssteunregels**

onder bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën door marktfalen aan te pakken met gerichte inzet van staatssteun. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet **zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt**, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. **Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, onder meer via belastingvoordelen. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.**

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Overweging 41 bis (nieuw)

tijdelijk is, aangezien dit ernstige gevolgen kan hebben voor het gelijke speelveld. Ook tijdelijke versoepelingen van de kaderregeling inzake staatssteun moeten alle beginselen van de doelstellingen van de staatssteunregels weerspiegelen. Het belangrijkste doel van deze staatssteun moet het stimuleren en aantrekken van particuliere investeringen zijn, niet de vervanging ervan, met name gezien de tijdelijke aard van de steun. Bovendien moet de mobilisatie van overheidsmiddelen het algemeen belang dienen overeenkomstig de algemene beleidsdoelstellingen van de EU. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën door marktfalen aan te pakken met gerichte inzet van staatssteun, **mits een versnippering van de interne markt van de EU wordt vermeden.** Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet **een gelijk speelveld binnen de interne markt niet in gevaar brengen**, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen.

(41 bis) Om investeringen van de particuliere sector in de transitie naar klimaatneutraliteit te stimuleren, moeten de lidstaten ook een efficiënt belastingbeleid vaststellen en uiteindelijk het belastingkader hervormen, zodat dit bijdraagt aan de klimaatdoelstellingen van de EU. Daarom moeten de lidstaten de onderhandelingen over de voorstellen van de Commissie van 14 juli 2021 tot herziening van de energiebelastingrichtlijn na de presentatie van een algemene effectbeoordeling, en over het voorstel van 11 mei 2022 om de ongelijkheid tussen vreemd en eigen vermogen aan te pakken hervatten, aangezien deze voorstellen kunnen bijdragen tot noodzakelijke nieuwe investeringen. Dit zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, onder meer met behulp van belastingvoordelen. Het toegestane steunbedrag kan worden aangepast door hogere steunintensiteiten en steunplafonds toe te passen indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te evalueren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden. De Commissie moet de uitwerking en gevolgen van dit tijdelijk kader nauwgezet monitoren en evalueren, in het bijzonder wat de goede werking van de interne markt betreft. Teneinde te zorgen voor samenhang tussen verschillende

bestaande instrumenten om de investeringen in nettonultechnologieën te stimuleren, moet de Europese Commissie waarborgen dat de strategische nettonultechnologieën zoals gedefinieerd in de verordening voor een nettonulindustrie en die niet vallen onder het tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun niet het risico lopen op verplaatsing naar derde landen.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Overweging 42

Door de Commissie voorgestelde tekst

(42) Verschillende financieringsprogramma's van de Unie, zoals de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, de programma's van het cohesiebeleid, of het innovatiefonds, zijn ook inzetbaar voor de financiering van investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie.

Amendement

(42) Verschillende financieringsprogramma's van de Unie, zoals de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, de programma's van het cohesiebeleid, of het innovatiefonds, zijn ook inzetbaar voor de financiering van investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie. ***De huidige EU-begroting beschikt echter over onvoldoende mogelijkheden om de doelstellingen van de verordening voor een nettonulindustrie te ondersteunen en om een gelijk speelveld tussen de lidstaten te waarborgen. De herziening van het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027 moet derhalve voorzien in een Europese begroting waarmee kan worden ingespeeld op de onvoorspelbare leenkosten en de nieuwe uitdagingen voor de EU.***

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Overweging 43 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(43 bis) *Met de stijging van de EU-ETS-prijzen zijn de inkomsten uit het EU-ETS voor de lidstaten aanzienlijk gestegen. Om het koolstofvrij maken van de industrie van de Unie te bevorderen, moeten de lidstaten hun toewijzing van nationale inkomsten uit het EU-ETS aanzienlijk verhogen om het koolstofvrij maken van de industrie te ondersteunen en kunnen zij nationale inkomsten uit het ETS gebruiken om de doelstellingen van deze verordening na te streven, op voorwaarde dat deze worden gebruikt voor klimaatgerelateerde activiteiten zoals gedefinieerd in artikel 10, lid 3, van Richtlijn 2003/87.*

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Overweging 45 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(45 bis) *De lidstaten worden aangemoedigd om hervormingen die de groei versterken na te streven, zodat de verordening voor een nettonulindustrie een maximaal effect zal hebben wat betreft meerwaarde en economische groei.*

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Overweging 48

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de

Commissie en de lidstaten de **bestaande** financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten.

Commissie en de lidstaten de financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Overweging 52

Door de Commissie voorgestelde tekst

(52) Om het proces te vereenvoudigen en de efficiëntie en transparantie te vergroten, moet het voor projectpromotoren van projecten voor de productie van nettonultechnologieën mogelijk zijn te communiceren met slechts één nationale instantie die verantwoordelijk zal zijn voor de coördinatie van het gehele vergunningverleningsproces en het uitvaardigen van een raambesluit binnen de toepasselijke termijn. Daartoe moeten de lidstaten één nationale bevoegde instantie aanwijzen. De taken van de nationale bevoegde **instantie** moeten onder dezelfde voorwaarden aan een andere autoriteit kunnen worden gedelegeerd, in overeenstemming met de interne organisatie van een lidstaat. Om de doeltreffende uitvoering van hun verantwoordelijkheden te waarborgen, moeten de lidstaten hun nationale bevoegde instantie, of elke autoriteit die namens hen optreedt, voorzien van

Amendement

(52) Om het proces te vereenvoudigen en de efficiëntie en transparantie te vergroten, moet het voor projectpromotoren van projecten voor de productie van nettonultechnologieën mogelijk zijn te communiceren met slechts één nationale instantie **of regionale bevoegde instantie** die verantwoordelijk zal zijn voor de coördinatie van het gehele vergunningverleningsproces en het uitvaardigen van een raambesluit binnen de toepasselijke termijn. Daartoe moeten de lidstaten één nationale bevoegde instantie **of één instantie per bevoegde regio** aanwijzen, **overeenkomstig de constitutionele structuren van de lidstaten zoals gewaarborgd door artikel 4, lid 2, VEU**. De taken van de nationale **of regionale** bevoegde **instanties** moeten onder dezelfde voorwaarden aan een andere autoriteit kunnen worden gedelegeerd, in overeenstemming met de interne organisatie van een lidstaat. Om de doeltreffende uitvoering van hun

voldoende personeel en middelen.

verantwoordelijkheden te waarborgen, moeten de lidstaten hun nationale bevoegde instantie, of elke autoriteit die namens hen optreedt, voorzien van voldoende personeel en middelen.

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Overweging 54

Door de Commissie voorgestelde tekst

(54) Om bedrijven en projectpromotoren rechtstreeks te doen profiteren van de voordelen van de interne markt zonder onnodige extra administratieve lasten, voorziet Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad⁶⁴ in algemene regels voor de toegang tot onlineprocedures die relevant zijn voor de werking van de interne markt, ook voor grensoverschrijdende projecten. De informatie die bij de nationale bevoegde instanties moet worden ingediend in het kader van de vergunningverleningsprocessen in het kader van deze verordening, moet worden opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1724 na de wijziging daarvan bij deze verordening, en de desbetreffende procedures zijn opgenomen in bijlage II bij die verordening om ervoor te zorgen dat projectpromotoren kunnen profiteren van procedures die volledig online worden doorlopen en van het technisch systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel. De nationale bevoegde instanties die overeenkomstig deze verordening als centraal aanspreekpunt optreden, worden opgenomen in de lijst van diensten voor ondersteuning en probleemoplossing in bijlage III bij Verordening (EU) 2018/1724.

---

⁶⁴ Verordening (EU) 2018/1724 van het

Amendement

(54) Om bedrijven en projectpromotoren rechtstreeks te doen profiteren van de voordelen van de interne markt zonder onnodige extra administratieve lasten, voorziet Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad⁶⁴ in algemene regels voor de toegang tot onlineprocedures die relevant zijn voor de werking van de interne markt, ook voor grensoverschrijdende projecten. De informatie die bij de nationale bevoegde instanties moet worden ingediend in het kader van de vergunningverleningsprocessen in het kader van deze verordening, moet worden opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1724 na de wijziging daarvan bij deze verordening, en de desbetreffende procedures zijn opgenomen in bijlage II bij die verordening om ervoor te zorgen dat projectpromotoren kunnen profiteren van procedures die volledig online worden doorlopen en van het technisch systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel. De nationale *of regionale* bevoegde instanties die overeenkomstig deze verordening als centraal aanspreekpunt optreden, worden opgenomen in de lijst van diensten voor ondersteuning en probleemoplossing in bijlage III bij Verordening (EU) 2018/1724.

---

⁶⁴ Verordening (EU) 2018/1724 van het

Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 1).

Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 1).

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Overweging 63 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(63 bis) De Europese Unie heeft bewust gekozen voor een voorspelbaar en stabiel wettelijk kader met duidelijke doelen dat rechtszekerheid en investeringsmogelijkheden biedt. Het verbeteren van het concurrentievermogen en het afronden van de kapitaalmarktenunie zijn belangrijk voor de economische groei, zonder welke de groene transitie niet zal slagen.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Overweging 69 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(69 bis) De Commissie zou een beoordeling kunnen presenteren met betrekking tot de oprichting van een Europese adviesraad inzake toetsing en regeldruk (EABRRB) om advies te geven over de wijze waarop de regeldruk voor bedrijven, burgers en professionals tot een minimum kan worden beperkt.

Amendement 32

Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot financiering.

Amendement

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen **en overheidsinvesteringen** in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot financiering. **De lidstaten moeten over voldoende financiering beschikken om de nettonulprojecten te verwezenlijken.**

Amendement 33

Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. De in lid 1 bedoelde activiteiten zijn volledig in overeenstemming met de doelstellingen van de EU.

Amendement 34

Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 ter. De in lid 1 bedoelde steun kan garanties omvatten om de financieringskosten te verlagen en risico's in een vroeg stadium van de projectontwikkeling te verminderen, maar kan ook gebruikt worden voor andere maatregelen die gericht zijn op risicobeperking.

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten **kunnen** administratieve steun aan strategische nettonulprojecten **verlenen** om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement

2. **De Commissie en** de lidstaten **verlenen** administratieve **en operationele** steun aan strategische nettonulprojecten om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) bijstand aan projectpromotoren om **het** publieke draagvlak voor het project verder te vergroten.

Amendement

b) bijstand aan projectpromotoren om **de tijdige betrokkenheid van publieke en andere relevante belanghebbenden en het** draagvlak voor het project verder te vergroten;

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) bijstand om de naleving van de bestaande mededingingsregels te waarborgen;

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – punt b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b ter) bijstand voor ondersteuning bij het doorlopen van alle relevante stappen van een procedure voor de aanvraag van financiële steun, hetzij nationaal of uit de EU-financiering;

Amendement 39

**Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 2 – punt b quater (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b quater) bijstand aan projectpromotoren in het vergunningverleningsproces, met name kleine en middelgrote ondernemingen;

Amendement 40

**Voorstel voor een verordening
Artikel 14 □ lid 2 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. De Commissie en de lidstaten waarborgen dat deze steun binnen zes maanden na indiening van het verzoek met betrekking tot een strategisch nettonulproject wordt verstrekt aan de projectpromotor.

Amendement 41

**Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 2 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 ter. De lidstaten wijzen passende middelen toe en nemen maatregelen op in hun nationale herstel- en

veerkrachtplannen, ook in het kader van hun respectieve REPowerEU-hoofdstukken, om de doelstellingen van deze verordening na te streven.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 quater. *De Europese Commissie kan, zonder afbreuk te doen aan de steun die wordt verleend aan de InvestEU-gerelateerde projecten, de InvestEU-advieshub inzetten om technische bijstand te verlenen aan nettonulprojecten teneinde de haalbaarheid ervan te bevorderen.*

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa worden de **financiële behoeften** en knelpunten van strategische nettonulprojecten besproken en **eventuele** beste praktijken uitgewisseld, met name **met het doel** grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU **te ontwikkelen**, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties.

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa worden de **business cases en de toegang tot financiering** en knelpunten van strategische nettonulprojecten besproken en **wordt daar advies over verstrekt en worden potentiële** beste praktijken uitgewisseld, met name **ter bevordering van de ontwikkeling van de nodige** grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties. **Het platform stelt regelmatig een samenvatting van de algemene bevindingen op om informatie te verstrekken aan mogelijke promotoren en aan het grote publiek.**

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) steun met middelen van de Europese Investeringsbank Groep of andere internationale financiële instellingen, waaronder de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling;

Amendement

b) steun met middelen van de Europese Investeringsbank Groep of andere internationale **publieke** financiële instellingen, waaronder de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling;

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Bovenstaande elementen moeten in overweging worden genomen en gebruikt op een manier die het benutten van particuliere investeringen bevordert en, wanneer particuliere investeringen ontoereikend zijn, een passende vorm van overheidssteun waarborgen, waarbij ervoor wordt gezorgd dat deze niet leidt tot verstoring van de interne markt.

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 ter. Overheidssteun moet niet beperkt blijven tot het gebruik van subsidies of gelijkwaardige instrumenten, maar moet ook financiële instrumenten omvatten zoals subsidies voor langetermijnfinanciering, instrumenten ter beperking van het kredietrisico en

andere soortgelijke instrumenten.

Amendement 47

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 quater. *Met betrekking tot de punten c) en d) van lid 2 hierboven, verstrekt de Commissie richtsnoeren over de beste en meest efficiënte manier om de vermelde programma's te gebruiken om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken. Zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening verzamelt en evalueert de Commissie gegevens over de projecten die onder het toepassingsgebied van dit artikel vallen en verstrekt zij richtsnoeren ter zake.*

Amendement 48

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 quinquies. *De lidstaten wijzen elk jaar nationale inkomsten uit de ETS-emissierechten toe aan maatregelen om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken.*

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de

bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met **Verordening 2022/1031/EU**, de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement 50

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen **15 %** en **30 %** van de gunningscriteria, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en b), bedoelde criteria.

Amendement

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen **20 %** en **45 %** van de gunningscriteria, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en b), bedoelde criteria.

Amendement 51

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De aanbestedende dienst of de

Amendement

4. De aanbestedende dienst of de

aanbestedende instantie is niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan **10** % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere gunningscriteria in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van sociale aspecten overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Aan de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht wordt een wegingsfactor toegekend van tussen **15** % en **30** % van de gunningscriteria, onverminderd de mogelijkheid om een hogere wegingsfactor toe te kennen aan de criteria in artikel 19, lid 2, punt a) en b), indien van toepassing op grond van Uniewetgeving, en aan eventuele beperkingen voor niet-prijsgerelateerde criteria die in het kader van de

aanbestedende instantie is niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan **30** % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere gunningscriteria in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van sociale aspecten overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

Amendement

2. Aan de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht wordt een wegingsfactor toegekend van tussen **20** % en **45** % van de gunningscriteria, onverminderd de mogelijkheid om een hogere wegingsfactor toe te kennen aan de criteria in artikel 19, lid 2, punt a), **a bis**) en b), indien van toepassing op grond van Uniewetgeving, en aan eventuele beperkingen voor niet-prijsgerelateerde criteria die in het kader van de

staatssteunregels zijn vastgesteld.

staatssteunregels zijn vastgesteld. ***Bij het selecteren, opstellen en uitvoeren van de concrete niet-prijsgerelateerde criteria als onderdeel van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht, moeten de kenmerken die specifiek zijn voor de technologie in acht worden genomen en op doeltreffende wijze worden toegepast.***

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Niet-financiële criteria moeten op een transparante, samenhangende en voorspelbare wijze worden toegepast.

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 ter. Wanneer de kostenverschillen lager liggen dan 30 % gunt de aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie de opdracht aan de inschrijver die blijk geeft van de grootste bijdrage wat betreft duurzaamheid.

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of

3. De lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of

meer van deze instellingen zijn niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die entiteiten ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan **10** % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd.

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

meer van deze instellingen zijn niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die entiteiten ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan **30** % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd.

Amendement

3 bis. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening, verstrekt de Commissie, na overleg met de lidstaat, duidelijke richtsnoeren inzake de concrete tenuitvoerlegging van artikel 19 juncto artikel 20 van de verordening.

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 21 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit

Amendement

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit

een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie.

een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie. ***De procedures voor de aanvraag van steun uit hoofde van dergelijke regelingen en van compensatie zijn eenvoudig en begrijpelijk en vormen geen onevenredige administratieve last voor de potentiële begunstigden. De lidstaten moeten niet-financiële criteria op transparante en voorspelbare wijze hanteren.***

---

⁷³ Richtlijn 2018/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking) (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

---

⁷³ Richtlijn 2018/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking) (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 21 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Bij het vormgeven en toepassen van een regeling onder lid 1, baseert de instantie zich op een open, niet-discriminerend en transparant proces om de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de op de markt beschikbare producten te beoordelen. Voor elk eindproduct met nettonultechnologie kan te allen tijde een aanvraag voor toegang tot

Amendement

3. Bij het vormgeven en toepassen van een regeling onder lid 1, baseert de instantie zich op een open, niet-discriminerend en transparant proces om de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de op de markt beschikbare producten te beoordelen. ***Dergelijke regelingen worden op voorspelbare wijze toegepast om de betrokken partijen een***

die regeling worden ingediend. De instantie specificeert een minimumscore voor producten die voor de aanvullende financiële compensatie in het kader van de steunregeling in aanmerking komen.

stabiele omgeving te bieden. Voor elk eindproduct met nettonultechnologie kan te allen tijde een aanvraag voor toegang tot die regeling worden ingediend. De instantie specificeert een minimumscore voor producten die voor de aanvullende financiële compensatie in het kader van de steunregeling in aanmerking komen.

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	ECON 8.5.2023
Medeverantwoordelijke commissies - datum bekendmaking	15.6.2023
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Luděk Niedermayer 20.4.2023
Datum goedkeuring	20.9.2023
Uitslag eindstemming	+ : 28 - : 9 0 : 17
Bij de eindstemming aanwezige leden	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Engin Eroglu, Jonás Fernández, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Costas Mavrides, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zīle
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Damien Carême, Esther de Lange, Niels Fuglsang, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Andželika Anna Możdżanowska, René Repasi
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	João Albuquerque, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Roman Haider, Niclas Herbst, Dietmar Köster, Sabine Verheyen

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

28	+
Renew	Engin Eroglu, Christophe Grudler, Valérie Hayer, Georgios Kyrtzos, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	João Albuquerque, Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Nicolás González Casares, Dietmar Köster, Aurore Lalucq, Costas Mavrides, Evelyn Regner, René Repasi, Alfred Sant, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun

9	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Anđelika Anna Mozdżanowska, Denis Nesci, Johan Van Overtveldt, Roberts Zīle
ID	Gunnar Beck, Roman Haider, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni

17	0
ID	France Jamet
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Niclas Herbst, Othmar Karas, Esther de Lange, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Inese Vaidere, Sabine Verheyen
Renew	Martin Hlaváček, Ondřej Kovařík

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

9.10.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies (*): Marie-Pierre Vedrenne

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

BEKNOPTE MOTIVERING

Het toerusten van mensen met de juiste vaardigheden en het klaarstomen van de beroepsbevolking voor nettonultechnologieën vormen cruciale stukjes van de “groene transitie”-puzzel. Om het concurrentievermogen van Europa te waarborgen in de toekomstige industrieën en tegelijkertijd te evolueren naar klimaatneutraliteit, moeten de EU en haar lidstaten massaal investeren in mensen en de juiste vaardigheden. De kennis in huis hebben om nettonultechnologieën te ontwerpen, produceren, installeren, actualiseren en recyclen is een kwestie van strategische autonomie en nu de concurrentie uit andere delen van de wereld toeneemt, is het hoog tijd dat de EU op dit gebied actie onderneemt.

Strategische autonomie en “Made in Europe”

Het huidige tekort aan arbeidskrachten in verschillende strategische sectoren in Europa belemmert de industriële capaciteit. De EU is momenteel een netto-importeur van essentiële componenten en technologieën, en deze afhankelijkheid vormt een bedreiging voor de economie en de welvaart van de EU. Hoewel er veel vraag is van burgers en nationale initiatieven om in de EU geproduceerde technologieën te bevorderen, ontbreekt bij de tot dusver gegeven antwoorden nog een behoorlijke coördinatie tussen een industriestrategie en een beleid inzake vaardigheden. Bovendien kan het industriebeleid dat op andere continenten wordt gevoerd, ondanks het mondiale karakter ervan, als protectionistisch worden aangemerkt, waardoor het nog belangrijker is dat de EU in actie komt.

De rapporteur is ingenomen met het voorstel van de Commissie en met haar poging om de vaardighedendimensie op te nemen als integraal onderdeel van de verordening voor een nettonulindustrie. Een ambitieus hoofdstuk over vaardigheden is essentieel om bij te dragen aan de autonomie van de open strategie van de EU door te waarborgen dat de beroepsbevolking kan voldoen aan de ambities van de EU voor een klimaatneutrale economie met hoge sociale normen. Om dit doel te bereiken, moet ervoor worden gezorgd dat deze nieuwe verordening wordt geschraagd door een op feiten gebaseerde aanpak, voldoende financiële middelen, en een solide governancestructuur waarbij de relevante belanghebbenden worden betrokken, en dat er een goede coördinatie plaatsvindt met andere relevante

EU-beleidsmaatregelen en -instrumenten. Alleen op die manier kunnen investeringen in nettonultechnologieën renderen en op grote schaal worden ingezet op het grondgebied van de Unie.

Het inzetten van de leerinhoud van de academies

De oprichting van de academies voor nettonultechnologie, die voortbouwen op de deskundigheid en kennis van de beste Europese actoren in elke sector, is een adequate reactie op de behoefte aan beter opgeleide arbeidskrachten. Om dit tot een succes te maken, wil de rapporteur dat de academies voor nettonultechnologie worden gebaseerd op een inventarisatie waarbij het tekort aan nettonultechnologieën volgens het beginsel van technologieneutraliteit wordt beoordeeld en het gebrek aan opleidingsmogelijkheden in dergelijke technologieën in de hele EU wordt geanalyseerd. Daarnaast moeten de academies de gehele waardeketen van de betrokken sectoren bestrijken en alle werknemers ondersteunen, ongeacht hun leeftijd, gender of opleiding. De opzet van de academies en de leerinhoud die ze aanbieden, moeten bijscholing, omscholing, volwassenenonderwijs en langetermijnopleidingen vergemakkelijken en geschikt zijn voor leer-werktrajecten. Bijzondere aandacht is ook nodig om de academies voor nettonultechnologie en de bijbehorende loopbanen aantrekkelijker te maken voor vrouwen, jonge en oudere werknemers, en om ze betaalbaar en toegankelijk te maken. Door de aantrekkelijkheid van de nettonulindustrieën te vergroten en door vandaag passende leerprogramma's te ontwikkelen voor alle werknemers, kan de krapte op de arbeidsmarkt van morgen worden aangepakt. Mobiliteit moet ook worden gezien als de sleutel tot het welslagen van deze verordening en moet worden aangemoedigd en vergemakkelijkt, met name door de erkenning van diploma's, opleidingscertificaten en microcredentials.

Talenten aantrekken

Door mobiliteitsmogelijkheden te bieden, kunnen werknemers niet alleen verhuizen naar de plaats waar de banen zich bevinden, maar wordt de EU ook aantrekkelijker voor talent van buitenaf en wordt het concurrentievermogen van de EU-economie versterkt. Europa moet in staat zijn geschoolde werknemers uit derde landen aan te trekken en op te leiden om zijn industrieën met nettonuluitstoot te ondersteunen door middel van nationale of Europese talentenprogramma's. Het concurrentievermogen van Europa staat op het spel: Europa moet meer marktaandeel verwerven in sectoren met een zeer hoge toegevoegde waarde, die momenteel worden gedomineerd door concurrenten op andere continenten.

Passende financiering

Om aan deze ambitie tegemoet te komen, moet passende financiering worden toegewezen aan de academies voor nettonultechnologie. Hoewel ze op de lange termijn zelfvoorzienend moeten worden en particuliere financiering moeten ontvangen, moet de EU de lancering en uitvoering ervan ondersteunen en zorgen voor nauwe coördinatie met relevante EU-financieringsinstrumenten, zoals het ESF+. Gezien de urgentie voor de industriële sector in de EU zouden de academies voor nettonultechnologie tegen eind 2025 moeten functioneren en inhoud moeten leveren.

Governancestructuur

Academies voor nettonultechnologie moeten uitdrukking geven aan de diversiteit en rijkdom van ons continent en onze sectorale actoren. Universiteiten, opleidingscentra en

ondernemingen, met inbegrip van kmo's en start-ups, idealiter uit verschillende lidstaten en met een grote taalkundige verscheidenheid, moeten de handen ineenslaan om de beroepsbevolking van de EU zo goed mogelijk op te leiden en een einde te maken aan het huidige tekort aan geschoolde arbeidskrachten. Dit zal allemaal worden gecoördineerd door een goed beheerd platform voor nettonultechnologie in Europa om te zorgen voor een goede koppeling met nationale inspanningen bij het inzetten van de leerinhoud van de academies. Een goede monitoring is ook een essentieel onderdeel van dit platform, waarmee de in de lidstaten bereikte resultaten nauwlettend kunnen worden gevolgd en gerapporteerd, terwijl het toepassingsgebied en de inhoud van de academies kunnen worden bijgewerkt.

Overheidsopdrachten

Met de invoering van sociale criteria bij overheidsopdrachten wil de rapporteur hoogwaardige werkgelegenheid bevorderen waarmee gelijkheid en sociale rechtvaardigheid in het aanbestedingsproces worden nagestreefd. Overheidsopdrachten kunnen op die manier een krachtig instrument worden om niet alleen de economische welvaart te bevorderen, maar ook de samenhang met het overheidsbeleid van de EU, zoals het milieu- en sociaal beleid.

AMENDEMENTEN

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening

Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-

Amendement

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie **en de banen die daarmee verband houden**, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-

installaties en brandstofcellen, fusie, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd **hoogwaardige** banen en **duurzame** groei genereren **en zorgen voor fatsoenlijke arbeidsomstandigheden voor iedereen**.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) De Unie **heeft bijgedragen tot de opbouw van** een mondiaal economisch systeem dat gebaseerd is op open en op regels gebaseerde handel, **heeft zich sterk gemaakt voor de eerbiediging en bevordering van** sociale en **milieuduurzaamheidsnormen** en **zet zich ten volle in voor die waarden**.

Amendement

(16) De Unie **moet** een mondiaal economisch systeem **promoten** dat gebaseerd is op open en op regels gebaseerde handel **en dat hoogwaardige werkgelegenheid biedt, met inbegrip van een fatsoenlijk loon, werkzekerheid en toegang tot sociale bescherming, mogelijkheden voor een leven lang leren, goede arbeidsomstandigheden op veilige en gezonde werkplekken, redelijke werktijden met een goede balans tussen werk en privéleven, evenals vakbondsvertegenwoordiging en onderhandelingsrechten, waarbij sociale en milieuduurzaamheidsnormen worden geëerbiedigd en bevorderd**.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen.

Amendement

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen, ***zonder daarbij afbreuk te doen aan haar hoge milieu- en sociale normen en waarden. Het beleid van de Unie moet zorgen voor regionale en sociale cohesie om structurele verschillen tussen regio's en sociale ongelijkheden, waaronder ongelijkheden tussen vrouwen en mannen, te overwinnen.***

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 22

Door de Commissie voorgestelde tekst

(22) De lidstaten moeten in juni 2023 geactualiseerde ontwerpversies van hun nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 indienen⁴⁰. Zoals in de richtsnoeren van de Commissie aan de lidstaten voor het actualiseren van de nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 is benadrukt⁴¹, moeten in de geactualiseerde plannen de doelstellingen en beleidslijnen van de lidstaten worden beschreven om de

Amendement

(22) De lidstaten moeten in juni 2023 geactualiseerde ontwerpversies van hun nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 indienen⁴⁰. Zoals in de richtsnoeren van de Commissie aan de lidstaten voor het actualiseren van de nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 is benadrukt⁴¹, moeten in de geactualiseerde plannen de doelstellingen en beleidslijnen van de lidstaten worden beschreven om de

opscaling van productieprojecten voor commercieel beschikbare energie-efficiënte en koolstofarme technologieën, apparatuur en belangrijke componenten op hun grondgebied te vergemakkelijken. In die plannen moeten ook de doelstellingen en beleidslijnen van de lidstaten worden beschreven om een dergelijke opscaling tot stand te brengen door middel van diversificatie-inspanningen in derde landen, en om hun industrieën in staat te stellen CO₂-emissies af te vangen en permanent op te slaan in geologische opslaglocaties.

opscaling van productieprojecten voor commercieel beschikbare energie-efficiënte en koolstofarme technologieën, apparatuur en belangrijke componenten op hun grondgebied te vergemakkelijken. In die plannen moeten ook de doelstellingen en beleidslijnen van de lidstaten worden beschreven om een dergelijke opscaling tot stand te brengen door middel van diversificatie-inspanningen in derde landen, en om hun industrieën in staat te stellen CO₂-emissies af te vangen en permanent op te slaan in geologische opslaglocaties. ***In hun herziene nationale energie- en klimaatplannen moeten de lidstaten ook de sociale uitdagingen in kaart brengen die te verwachten zijn bij de transitie naar nettonul, evenals de gedetailleerde maatregelen en middelen die nodig zullen zijn om deze aan te pakken, en die in samenwerking met de sociale partners als rechtvaardige transitieplannen moeten worden opgesteld.***

---

⁴⁰ De lidstaten moeten hun nationale plannen voor 2021-2030 uiterlijk in juni 2023 (ontwerpplannen) en juni 2024 (definitieve plannen) hebben geactualiseerd. Zie artikel 14 en de voorschriften van hoofdstuk 2 van en bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1999.

⁴¹ Mededeling van de Commissie betreffende richtsnoeren aan de lidstaten voor het actualiseren van de nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 2022/C 495/02 (PB C 495 van 29.12.2022, blz. 24).

---

⁴⁰ De lidstaten moeten hun nationale plannen voor 2021-2030 uiterlijk in juni 2023 (ontwerpplannen) en juni 2024 (definitieve plannen) hebben geactualiseerd. Zie artikel 14 en de voorschriften van hoofdstuk 2 van en bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1999.

⁴¹ Mededeling van de Commissie betreffende richtsnoeren aan de lidstaten voor het actualiseren van de nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 2022/C 495/02 (PB C 495 van 29.12.2022, blz. 24).

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23) Daarnaast bevat de mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk⁴² een alomvattende aanpak ter ondersteuning van een opschaling van schone-energietechnologie die steunt op vier pijlers. De eerste pijler heeft tot doel een regelgevingskader tot stand te brengen dat de vergunningverlening voor nieuwe productie- en assemblagelocaties voor nettonultechnologie vereenvoudigt en versnelde trajecten mogelijk maakt, en dat de opschaling van de nettonulindustrie van de Unie vergemakkelijkt. De tweede pijler van het plan is het stimuleren van investeringen in en de financiering van de productie van nettonultechnologie aan de hand van het in maart 2023 aangenomen herziene tijdelijke crisis- en transitiekader en de oprichting van een Europees soevereiniteitsfonds om de Europese voorsprong te behouden op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie. De derde pijler heeft betrekking op de ontwikkeling van de vaardigheden die nodig zijn om de transitie tot stand te brengen en het aantal gekwalificeerde werknemers in de sector schone energietechnologie te verhogen. De vierde pijler is gericht op de handel en op de diversificatie van de toeleveringsketen voor kritieke grondstoffen. In dat kader wordt een samenwerkingsverband met betrekking tot kritieke grondstoffen opgericht en wordt samengewerkt met gelijkgestemde partners om de toeleveringsketens collectief te versterken, en wordt ingezet op diversificatie wat betreft leveranciers voor kritieke input.

---

⁴² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Een industrieel plan voor de Green Deal

(23) Daarnaast bevat de mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk⁴² een alomvattende aanpak ter ondersteuning van een opschaling van schone-energietechnologie die steunt op vier pijlers. De eerste pijler heeft tot doel een regelgevingskader tot stand te brengen dat de vergunningverlening voor nieuwe productie- en assemblagelocaties voor nettonultechnologie vereenvoudigt en versnelde trajecten mogelijk maakt, en dat de opschaling van de nettonulindustrie van de Unie vergemakkelijkt. De tweede pijler van het plan is het stimuleren van investeringen in en de financiering van de productie van nettonultechnologie aan de hand van het in maart 2023 aangenomen herziene tijdelijke crisis- en transitiekader en de oprichting van een Europees soevereiniteitsfonds om de Europese voorsprong te behouden op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie. De derde pijler heeft betrekking op de ontwikkeling van de vaardigheden **en hoogwaardige banen** die nodig zijn om de transitie tot stand te brengen en het aantal gekwalificeerde werknemers in de sector schone energietechnologie te verhogen. De vierde pijler is gericht op de handel en op de diversificatie van de toeleveringsketen voor kritieke grondstoffen. In dat kader wordt een samenwerkingsverband met betrekking tot kritieke grondstoffen opgericht en wordt samengewerkt met gelijkgestemde partners, **met volledige naleving van de sociale en arbeidsnormen**, om de toeleveringsketens collectief te versterken, en wordt ingezet op diversificatie wat betreft leveranciers voor kritieke input.

---

⁴² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Een industrieel plan voor de Green Deal

voor het nettonultijdperk”, COM(2023) 62 final van 1 februari 2023.

voor het nettonultijdperk”, COM(2023) 62 final van 1 februari 2023.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 25

Door de Commissie voorgestelde tekst

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de **milieuduurzaamheid**, innovatie, systeemintegratie en veerkracht.

Amendement

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch **en sociaal** meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de **milieu- en sociale duurzaamheid**, innovatie, systeemintegratie en veerkracht. **De bijdrage van de inschrijver op het gebied van sociale duurzaamheid moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria om te bepalen of deze verder gaat dan de minimale wettelijke vereisten van de Unie en de lidstaten op het gebied van arbeidsrecht, sociale rechten en werknemersrechten, met billijke en toereikende lonen, scholings-, omscholings- en bijscholingsmaatregelen, gendergelijkheid en diversiteit op het werk en hoogwaardige en betaalde leerwerktrajecten.**

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 26

Door de Commissie voorgestelde tekst

(26) Sociale duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Aanbestedende diensten moeten bijdragen tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van ***sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht, het nationale recht***, collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³.

---

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie), C(2021) 3573 final.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 26 bis (nieuw)

Amendement

(26) Sociale duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Aanbestedende diensten moeten bijdragen tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van ***het arbeidsrecht van de Unie en de lidstaten, sociale rechten en rechten van werknemers***, collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³.

---

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie), C(2021) 3573 final.

(26 bis) *De lidstaten moeten hun koopkracht aanwenden om duurzame overheidsopdrachten, met inbegrip van gendergelijkheid, te bevorderen, teneinde te zorgen voor een goed evenwicht tussen de drie pijlers van duurzame ontwikkeling – de economische, de sociale en de milieupijler – bij het plaatsen van opdrachten voor goederen, diensten of werkzaamheden.*

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 32

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(32) De weging van criteria van openbare aanbestedingsprocedures voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot **milieuduurzaamheid** en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU.

(32) De weging van criteria van openbare aanbestedingsprocedures voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot **milieu- en sociale duurzaamheid** en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU.

---

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

---

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

Amendement 10

Voorstel voor een verordening

Overweging 33

Door de Commissie voorgestelde tekst

(33) Ter beperking van de administratieve lasten als gevolg van de noodzaak om rekening te houden met criteria met betrekking tot de bijdrage van de aanbesteding wat betreft duurzaamheid en veerkracht, met name voor kleinere overheidsafnemers en voor opdrachten die een lagere waarde vertegenwoordigen en die geen belangrijke gevolgen hebben voor de markt, moet de toepassing van de desbetreffende bepalingen van deze verordening voor overheidsafnemers die geen aankoopcentrale zijn en voor opdrachten met een waarde van minder dan 25 miljoen EUR met twee jaar worden uitgesteld.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening

Overweging 35

Door de Commissie voorgestelde tekst

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie

Amendement

(33) Ter beperking van de administratieve lasten als gevolg van de noodzaak om rekening te houden met criteria met betrekking tot de bijdrage van de aanbesteding wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht, met name voor kleinere overheidsafnemers en voor opdrachten die een lagere waarde vertegenwoordigen en die geen belangrijke gevolgen hebben voor de markt, moet de toepassing van de desbetreffende bepalingen van deze verordening voor overheidsafnemers die geen aankoopcentrale zijn en voor opdrachten met een waarde van minder dan 25 miljoen EUR met twee jaar worden uitgesteld.

Amendement

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie

de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid **en** veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigen bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten **ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten** daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid **en** veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "EU-strategie voor zonne-energie", COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de **milieu- en sociale** duurzaamheid **alsook die van de** veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigen bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid **alsook de** veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "EU-strategie voor zonne-energie", COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening

Overweging 49

Door de Commissie voorgestelde tekst

(49) Teneinde zo snel mogelijk projecten voor de productie van nettonultechnologie op gang te brengen of uitgebreid te zien worden om de toeleveringszekerheid voor nettonultechnologieën in de Unie te waarborgen, is het belangrijk om zekerheid voor de planning en investeringen te creëren door de administratieve lasten voor projectpromotoren tot een minimum te beperken. Daarom moeten de vergunningverleningsprocessen van de lidstaten voor projecten voor de productie van nettonultechnologie worden gestroomlijnd, waarbij wel moet worden gewaarborgd dat die projecten veilig, betrouwbaar en milieuvriendelijk zijn en voldoen aan de milieu-, sociale en veiligheidseisen. In de milieuwetgeving van de Unie zijn gemeenschappelijke voorwaarden voor de vorm en de inhoud van nationale vergunningverleningsprocessen vastgesteld, waarmee een hoog niveau van milieubescherming wordt gewaarborgd. De toekenning van de status van strategisch nettonulproject mag geen afbreuk doen aan de toepasselijke vergunningsvoorwaarden voor de desbetreffende projecten, met inbegrip van die welke zijn vastgesteld in Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁸, Richtlijn 92/43/EEG van de Raad⁵⁹, Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶⁰, Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶¹ en Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad⁶².

---

⁵⁸ Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december

Amendement

(49) Teneinde zo snel mogelijk projecten voor de productie van nettonultechnologie op gang te brengen of uitgebreid te zien worden om de toeleveringszekerheid voor nettonultechnologieën in de Unie te waarborgen, is het belangrijk om zekerheid voor de planning en investeringen te creëren door de administratieve lasten voor projectpromotoren tot een minimum te beperken, ***zonder daarbij afbreuk te doen aan de hoge milieu- en sociale normen en waarden van de Unie***. Daarom moeten de vergunningverleningsprocessen van de lidstaten voor projecten voor de productie van nettonultechnologie worden gestroomlijnd, waarbij wel moet worden gewaarborgd dat die projecten veilig, betrouwbaar en milieuvriendelijk zijn en voldoen aan de milieu-, sociale en veiligheidseisen. In de milieuwetgeving van de Unie zijn gemeenschappelijke voorwaarden voor de vorm en de inhoud van nationale vergunningverleningsprocessen vastgesteld, waarmee een hoog niveau van milieubescherming wordt gewaarborgd. De toekenning van de status van strategisch nettonulproject mag geen afbreuk doen aan de toepasselijke vergunningsvoorwaarden voor de desbetreffende projecten, met inbegrip van die welke zijn vastgesteld in Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁸, Richtlijn 92/43/EEG van de Raad⁵⁹, Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶⁰, Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶¹ en Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad⁶².

---

⁵⁸ Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december

2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (voor de EER relevante tekst) (PB L 26 van 28.1.2012, blz. 1).

⁵⁹ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).

⁶⁰ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).

⁶¹ Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 56).

⁶² Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (herschikking) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).

2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (voor de EER relevante tekst) (PB L 26 van 28.1.2012, blz. 1).

⁵⁹ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).

⁶⁰ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).

⁶¹ Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 56).

⁶² Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (herschikking) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 64

Door de Commissie voorgestelde tekst

(64) De opschaling van de industrieën voor nettonultechnologie in Europa **vereist** aanzienlijke extra aantallen gekwalificeerde werknemers, wat significante investeringsbehoeften met zich meebrengt op het gebied van bij- en omscholing, onder meer voor beroepsopleiding en -opleiding. **Dit moet bijdragen tot het scheppen van hoogwaardige werkgelegenheid, in overeenstemming met de doelstellingen betreffende werkgelegenheid en opleiding**

Amendement

(64) **Een van de belangrijkste doelstellingen van het Europese industriebeleid is de groene en de digitale transitie mogelijk te maken en tegelijkertijd de duurzame groei en het concurrentievermogen van de Unie in stand te houden, hoogwaardige banen te behouden en haar innovatie- en productievermogen te versterken, met name op het gebied van schone technologieën.** De opschaling van de industrieën voor nettonultechnologie in

*van de Europese pijler van sociale rechten. De energietransitie vraagt om een aanzienlijke toename van het aantal gekwalificeerde werknemers in een flink aantal sectoren, waaronder hernieuwbare energie en energieopslag, en biedt een groot potentieel voor het scheppen van hoogwaardige werkgelegenheid. Volgens het Europees strategisch plan voor energietechnologie van de Commissie⁶⁵ zijn er tegen 2030 alleen al voor de productie in de subsector voor waterstoftechnologieën op basis van brandstofcellen naar schatting 180 000 opgeleide werknemers, technici en ingenieurs nodig. In de sector voor fotovoltaïsche zonne-energie zouden alleen al in de productie tot 66 000 banen moeten worden ingevuld. **Het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) verstrekt informatie en advies en richt zich op werving of plaatsing ten gunste van werknemers en werkgevers, en is ook grensoverschrijdend op de interne markt actief.***

*Europa en het waarborgen van de open strategische autonomie van Europa vereisen aanzienlijke extra aantallen gekwalificeerde werknemers, wat significante investeringsbehoeften met zich meebrengt op het gebied van bij- en omscholing, onder meer voor beroepsonderwijs en -opleiding. **De energietransitie vraagt meer bepaald om een aanzienlijke toename van het aantal gekwalificeerde werknemers in een flink aantal sectoren, waaronder hernieuwbare energie en energieopslag, nettechnologieën, batterijproductie, alsook IT/Smart-oplossingen voor de optimalisering en het beheer van energiesystemen, en andere technologieën voor de decarbonisatie van de industrie. Volgens studies kan de circulaire economie tegen 2030 alleen al in de EU bijdragen tot het scheppen van ongeveer 700 000 banen^{64bis}. Het is daarom van het grootste belang om banen in nettonultechnologieën aantrekkelijk en toegankelijk te maken, met name technische loopbanen, onder andere via EU-informatiecampagnes ter bevordering van technisch en beroepsonderwijs, maar ook banen die verband houden met de circulaire economie, het beheer van hulpbronnen en industriële transformatie en decarbonisatie in het algemeen. Voorts moet de huidige kloof tussen de vaardigheden van Europese werknemers en de behoeften van bedrijven worden aangepakt.** Volgens het Europees strategisch plan voor energietechnologie van de Commissie⁶⁵ zijn er tegen 2030 alleen al voor de productie in de subsector voor waterstoftechnologieën op basis van brandstofcellen naar schatting 180 000 opgeleide werknemers, technici en ingenieurs nodig. In de sector voor fotovoltaïsche zonne-energie zouden alleen al in de productie tot 66 000 banen moeten worden ingevuld. **Daarnaast kan het ontbreken van onderwijsprogramma's waarmee vaardigheden worden gestimuleerd die nodig zijn voor***

nettonultechnologieën, wat ook leidt tot een schaarste aan geschoolde werknemers en een gebrek aan begrip bij lokale overheden in bepaalde regio's van de Unie, een belangrijk knelpunt vormen voor duurzame industriële ontwikkeling.

^{64bis} Resolutie van het Europees Parlement van 10 februari 2021 over het nieuwe actieplan voor de circulaire economie (2020/2077(INI)).

⁶⁵ Europese Commissie, directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie, Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, “The strategic energy technology (SET) plan”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

⁶⁵ Europese Commissie, directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie, Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, “The strategic energy technology (SET) plan”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Overweging 65

Door de Commissie voorgestelde tekst

(65) Aangezien een versterking van de productiecapaciteit van belangrijke nettonultechnologieën in de Unie niet mogelijk zal zijn zonder een aanzienlijke gekwalificeerde beroepsbevolking, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de **activering** van meer mensen op de arbeidsmarkt te stimuleren, met name **wat betreft vrouwen en NEET-jongeren (jongeren die geen onderwijs en geen opleiding volgen en geen werk hebben)**, onder meer door op kwalificaties gebaseerde aanwerving aan te vullen met werkwijzen gericht op vaardigheden. Daarnaast is, voor werknemers in teruglopende of overbodig geworden sectoren, specifieke steun bij de overstap naar een nieuwe baan belangrijk, in overeenstemming met de doelstellingen van de aanbeveling van de Raad inzake het

Amendement

(65) Aangezien een versterking van de productiecapaciteit van belangrijke nettonultechnologieën in de Unie niet mogelijk zal zijn zonder een aanzienlijke gekwalificeerde beroepsbevolking, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de **integratie** van meer mensen op de arbeidsmarkt te stimuleren **en de industrieën en de technische beroepen waarop deze verordening betrekking heeft, aantrekkelijker te maken**, met name **voor vrouwen aangezien het genderevenwicht in technologisch georiënteerde beroepen nog lang niet is bereikt, en voor jongeren**, onder meer door op kwalificaties gebaseerde aanwerving aan te vullen met werkwijzen gericht op vaardigheden. **Voorts moeten ook werknemers uit derde landen worden aangesproken, aangezien de Unie slechts**

garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. Dit betekent dat moet worden geïnvesteerd in vaardigheden en in **het scheppen** van de hoogwaardige werkgelegenheid **die** voor de nettonultechnologieën in de Unie **nodig** zijn. Voortbouwend op en met de opgedane kennis in het kader van bestaande initiatieven zoals het Europees pact voor vaardigheden, activiteiten op EU-niveau op het gebied van informatie over en prognoses betreffende vaardigheden, bijvoorbeeld door het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) en de Europese Arbeidsautoriteit, en de blauwdrukken voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden, is het de bedoeling alle actoren te mobiliseren: de instanties van de lidstaten, ook op regionaal en lokaal niveau, aanbieders van onderwijs en opleidingen, sociale partners en het bedrijfsleven, **en met name kmo's**, om de behoeften aan vaardigheden vast te stellen, onderwijs- en opleidingsprogramma's te ontwikkelen en deze snel operationeel te krijgen en op grote schaal in te zetten. Strategische nettonulprojecten spelen in dit verband een belangrijke rol. De lidstaten en de Commissie **kunnen** zorgen voor financiële steun, **onder meer** door de mogelijkheden van de Uniebegroting te benutten via instrumenten zoals het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, Europese fondsen voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het moderniseringsfonds, REPowerEU en het programma voor de eengemaakte markt.

een klein deel van de gekwalificeerde migranten aantrekt. Daarnaast is, voor werknemers in teruglopende of overbodig geworden sectoren, specifieke steun bij de overstap naar een nieuwe baan **en met het oog op de bevordering van een leven lang leren** belangrijk, in overeenstemming met de doelstellingen van de aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. Dit betekent dat moet worden geïnvesteerd in vaardigheden **voor iedereen** en **dat tegelijkertijd een gerichte aanpak van kwetsbare groepen moet worden gevolgd. Hieronder vallen degenen die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET-jongeren), legaal verblijvende migrerende werknemers en mensen die zijn uitgesloten van de arbeidsmarkt, beperkte toegang hebben tot opleidingsmogelijkheden of een baan hebben die dreigt te verdwijnen of waarvan de inhoud en taken in hoge mate worden gewijzigd door nieuwe technologieën, met name in regio's die te maken hebben met de gevolgen van de transitie naar de doelstellingen van de Unie voor 2030 overeenkomstig artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1056 en artikel 5, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060 (regio's in transitie). De einddoelstelling moet het scheppen van hoogwaardige werkgelegenheid voor de nettonultechnologieën in de Unie zijn, in overeenstemming met de doelstellingen voor werkgelegenheid en opleiding van de Europese pijler van sociale rechten, met inbegrip van eerlijke en toereikende lonen, verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden overeenkomstig Richtlijn (EU) 2022/2041, toegang tot sociale bescherming, mogelijkheden voor een leven lang leren, goede arbeidsomstandigheden op veilige en gezonde werkplekken en rechten op collectieve onderhandelingen. Bij- en omscholing zijn dan wel belangrijke tools, maar bieden geen garantie op**

hoogwaardige werkgelegenheid. Een tekort aan arbeidskrachten kan ook het gevolg zijn van lage lonen, onaantrekkelijke banen, slechte arbeidsomstandigheden en een gebrek aan investeringen in beroepsonderwijs en -opleiding. Het aanpakken van deze problemen en het verbeteren van de kwaliteit van banen in sectoren en bedrijven met slechte arbeidsomstandigheden zijn ook belangrijke factoren om werknemers aan te trekken en iets te doen aan de braindrain, die leidt tot toenemende ongelijkheid tussen regio's, ongelijke ontwikkeling alsook ongelijke capaciteit om innovatie te stimuleren en banen te scheppen. Voortbouwend op en met de opgedane kennis in het kader van bestaande initiatieven zoals het Europees pact voor vaardigheden, activiteiten op EU-niveau op het gebied van informatie over en prognoses betreffende vaardigheden, bijvoorbeeld door het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop), **Eurofound**, en de Europese Arbeidsautoriteit (**ELA**), en de blauwdrukken voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden, is het de bedoeling alle actoren te mobiliseren: de instanties van de lidstaten, ook op regionaal en lokaal niveau, aanbieders van onderwijs en opleidingen, *waaronder universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, universiteiten voor toegepaste wetenschappen en universitaire allianties*, en sociale partners en het bedrijfsleven, *kmo's, start-ups en sociale ondernemingen*, om de behoeften aan vaardigheden vast te stellen, onderwijs- en opleidingsprogramma's te ontwikkelen en deze snel operationeel te krijgen en op grote schaal in te zetten. Strategische nettonulprojecten spelen in dit verband een belangrijke rol. De lidstaten en de Commissie *moeten* zorgen voor financiële steun *om hun impact en bereik te vergroten* door de mogelijkheden van de

Uniebegroting te benutten via instrumenten zoals het Europees Sociaal Fonds Plus, **InvestEU**, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, Europese fondsen voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het moderniseringsfonds, REPowerEU en het programma voor de eengemaakte markt.

Amendement 15
Voorstel voor een verordening
Overweging 66

Door de Commissie voorgestelde tekst

(66) Voortbouwend op eerdere ervaringen, zoals die van het EU-pact voor vaardigheden en de Europese alliantie voor batterijen, moeten de academies voor nettonultechnologie leerinhoud voor onderwijs en opleidingen ontwikkelen en verspreiden zodat die kan worden ingezet om de voor belangrijke waardeketens voor nettonultechnologie benodigde werknemers bij en om te scholen, bijvoorbeeld op het gebied van fotonultraïsche en thermische zonne-energie-technologieën, technologieën voor hernieuwbare waterstof en grondstoffen. ***De desbetreffende academies zouden ernaar streven binnen drie jaar na hun oprichting elk opleidingen en onderwijs voor 100 000 lerenden mogelijk te maken om bij te dragen tot de beschikbaarheid van voor de nettonultechnologieën vereiste vaardigheden, waaronder in kleine en middelgrote ondernemingen. Die leerinhoud moet in samenwerking met aanbieders van onderwijs en opleidingen in de lidstaten, de desbetreffende instanties van de lidstaten en de sociale partners worden ontwikkeld en verspreid. De door de academies samen te stellen leerinhoud moet door aanbieders van onderwijs en opleidingen, marktdeelnemers in de industrie en andere actoren op het gebied van bij- en***

Amendement

(66) Voortbouwend op ***lokale en regionale initiatieven en op*** eerdere ervaringen, zoals die van ***hubs voor de ontwikkeling van vaardigheden***, het EU-pact voor vaardigheden en de Europese alliantie voor batterijen, ***of de Offshore Renewable Energy Alliance***, moeten de academies voor nettonultechnologie - ***een netwerk van relevante deskundigen (hierna “de academies” genoemd)*** - leerinhoud voor onderwijs en opleidingen ontwikkelen en verspreiden zodat die kan worden ingezet om de voor belangrijke waardeketens voor nettonultechnologie benodigde werknemers bij en om te scholen, bijvoorbeeld op het gebied van fotonultraïsche en thermische zonne-energie-technologieën, ***oceanenergie***, technologieën voor hernieuwbare waterstof en grondstoffen, ***en koolstofafvang en -gebruik (CCU)***. ***Het aantal academies en de omvang ervan moet door de Commissie en de lidstaten worden vastgesteld in het kader van het platform voor nettonultechnologie op basis van bestaande en objectieve studies overeenkomstig het beginsel van technologische neutraliteit en op basis van een inventarisatie van de huidige en verwachte behoeften in de nettonulindustrieën, waaronder in regio’s in transitie. Een dergelijke inventarisatie***

omscholing in de lidstaten, zoals openbare diensten voor arbeidsvoorziening, worden aangeleverd. Om de transparantie en overdraagbaarheid van vaardigheden en de mobiliteit van werknemers te waarborgen, zullen de academies voor nettonultechnologie credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, ontwikkelen en uitrollen die de leerprestaties inzichtelijk maken. Zij moeten worden afgegeven in de vorm van Europese credentials voor leerprestaties en zouden kunnen worden geïntegreerd in Europass-profielen en, indien van toepassing, worden opgenomen in nationale kwalificatiekaders. De lidstaten worden aangemoedigd om, via nationale programma's evenals financiering van de Unie, onder meer uit het Europees Sociaal Fonds Plus, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het mechanisme voor een rechtvaardige transitie, het moderniseringsfonds en het instrument voor technische ondersteuning, steun te verlenen voor voortdurende om- en bijscholing die via de academies en de desbetreffende aanbieders van onderwijs en opleidingen voor hun grondgebied wordt aangeboden. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet helpen de werkzaamheden van de academies aan te sturen en daarop toezicht te houden.

moet informatie opleveren over de huidige en toekomstige tekorten aan vaardigheden in de belangrijkste nettonulindustrieën in de hele Unie, alsook een overzicht van de manier waarop opleidingsmogelijkheden in dergelijke industrieën worden aangeboden. Bij de inventarisatie moet ook de onderliggende oorzaak van tekorten aan vaardigheden en arbeidskrachten worden geanalyseerd, met name in verband met de kwaliteit van het banenaanbod in nettonulindustrieën, bijvoorbeeld door de arbeidsomstandigheden en de werkingssfeer van collectieve onderhandelingen te beoordelen. Bovendien moet de Commissie, op basis van de resultaten van de inventarisatie en bestaande studies en in overleg met het platform voor nettonultechnologie, een oproep doen tot het indienen van voorstellen om een academie voor een bepaalde technologie op te richten wanneer een kritiek tekort aan vaardigheden met betrekking tot een nettonultechnologie wordt vastgesteld. Er moet startkapitaal van de Unie beschikbaar worden gesteld om de academies op te richten en hun werking mogelijk te maken, met de bedoeling dat ze drie jaar na hun oprichting financieel duurzaam functioneren door financiële bijdragen uit de particuliere sector. Er is een sterke governance nodig om de academies zo snel mogelijk operationeel te maken met het oog op de ontwikkeling van opleidingsprogramma's inzake nettonultechnologieën. Hierbij mag geen afbreuk worden gedaan aan de bepalende rol die sociale partners en universiteiten ook kunnen vervullen bij de oprichting van dergelijke academies, zoals het geval was bij de alliantie voor batterijen. De rol van internationale en interdisciplinaire universitaire allianties, zoals Transform4Europe, moet in het bijzonder in aanmerking worden genomen om te komen tot meer uniforme en gemeenschappelijke normen voor

opleidings- en bijscholingsactiviteiten. In het algemeen krijgt het gebruik van reeds bestaande onderzoeks- en onderwijsinfrastructuren ook prioriteit.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening
Overweging 66 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(66 bis) *Deze academies hebben onder meer tot doel bij te dragen aan de herindustrialisering en decarbonisatie van de Unie en aan haar open strategische autonomie. Daarnaast moeten de academies inspelen op de behoefte aan in de Unie ontwikkelde nettonultechnologieën met hoge sociale en klimaatnormen. De academies moeten al op [31 december 2024] opgericht zijn en leerinhoud aanbieden in zoveel mogelijk verschillende officiële talen van de Unie, met het oog op een geografisch evenwicht tussen de lidstaten. Uiterlijk op [31 december 2025] moeten zij beginnen met de verspreiding van initiële leerinhoud onder relevante onderwijs- en opleidingsverstrekkers in de lidstaten, zoals universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, hogescholen en universitaire allianties, ondernemingen die dergelijk onderwijs en dergelijke opleiding aanbieden, met inbegrip van kmo's, start-ups en sociale ondernemingen, sociale partners, en zelf opleiders opleiden. Het doel van de academies moet zijn om binnen drie jaar na hun oprichting elk 100 000 lerenden op te leiden en te onderwijzen, met inachtneming van de omvang van de vastgestelde tekorten aan vaardigheden, waardoor het aantal lerenden per academie kan variëren. Met de academies moet een bijdrage worden geleverd aan de beschikbaarheid van vaardigheden die nodig zijn voor nettonultechnologieën, ook in kleine en middelgrote*

ondernemingen. De leerinhoud moet rekening houden met reeds bestaande leerprogramma's die zijn ontwikkeld in het kader van het lokale pact voor vaardigheden en de centra voor uitmuntend vakmanschap, en moet gericht zijn op alle onderwijs- en kwalificatieniveaus en op alle werknemers, met inbegrip van leerlingen, in de waardeketen in de betrokken sectoren, waarbij alle opeenvolgende industriële fasen in aanmerking worden genomen, van het ontwerp van het product (of de dienst) tot de productiefase, met inbegrip van recycling en hergebruik van materialen, en met aandacht voor alle verschillende beroepen in de waardeketen. Tot die inhoud moeten ook leermodules behoren met relevante informatie over gezondheid en veiligheid op het werk voor elke specifieke technologie, evenals algemene relevante informatie over de rechten en arbeidsomstandigheden van werknemers, waaronder arbeidstijd en het recht van werknemers op informatie en raadpleging. Die inhoud kan, waar nodig, door de aanbieders van onderwijs en opleidingen verder worden aangepast aan de nationale wetgeving, de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomsten en de specifieke territoriale en sectorale kenmerken. De leerinhoud moet ook gericht zijn op werknemers in nationale en lokale overheidsdiensten (met name verantwoordelijk voor vergunningen, effectbeoordelingen en regelgeving voor nieuwe technologieën), om zo bij te dragen aan de capaciteitsopbouw bij nationale overheidsdiensten en aan een vermindering van de verschillen tussen de lidstaten.

Amendement 17
Voorstel voor een verordening
Overweging 66 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(66 ter)

De lidstaten moeten de

door de academies ontwikkelde leerinhoud gebruiken en inzetten in bestaande instrumenten, zoals de versterkte jongerengarantie, die onder meer tot doel heeft NEET-jongeren onderwijs en opleiding te bieden, en in bestaande begeleidingsprogramma's. Om de transparantie en overdraagbaarheid van vaardigheden en de mobiliteit van werknemers te waarborgen en de lidstaten bij deze inspanningen te ondersteunen, zullen de academies voor nettonultechnologie credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, ontwikkelen en uitrollen die de leerprestaties inzichtelijk maken. Zij moeten worden afgegeven in de vorm van Europese credentials voor leerprestaties en zouden kunnen worden geïntegreerd in Europass-profielen en, indien van toepassing, worden opgenomen in nationale kwalificatiekaders. De lidstaten worden ertoe aangezet om de door de academies ontwikkelde inhoud te gebruiken voor de ondersteuning van de voortdurende om- en bijscholing en de relevante onderwijs- en opleidingsverstrekking op hun grondgebied via nationale programma's evenals via financiering van de Unie, onder meer uit het Europees Sociaal Fonds Plus, de versterkte jongerengarantie, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het mechanisme voor een rechtvaardige transitie, het moderniseringsfonds en het instrument voor technische ondersteuning, en om de integratie van vrouwen te ondersteunen in overeenstemming met de Europese strategie voor gendergelijkheid teneinde genderstereotypen in het onderwijs en op het werk aan te pakken. Het Europees netwerk van diensten voor de arbeidsvoorziening (Eures) kan een belangrijke rol spelen bij het gebruik van de leerinhoud van opleidingsprogramma's die door de academies voor vaardigheden

worden gegeven bij het opstellen en uitrollen van Europese beroepsprofielen en door nationale diensten voor arbeidsvoorziening hierover te informeren.

Amendement 18 Voorstel voor een verordening
Overweging 66 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(66 quater) Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet helpen de werkzaamheden van de academies aan te sturen door ervoor te zorgen dat hun inhoud gericht is op de vaardigheidstekorten die bij de inventarisatie zijn vastgesteld en door overzicht te bieden. De lidstaten moeten erop toezien dat de aangewezen nationale vertegenwoordiger kan fungeren als tussenpersoon tussen de relevante nationale ministeries en bevoegde autoriteiten van de lidstaten, alsook de nationale sociale partners en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. Het platform moet informatie verzamelen over de door de verschillende academies geboekte vooruitgang en uiterlijk eind 2026 een overzichtsverslag opstellen over de invoering van de leerprogramma's, met inbegrip van het aantal lerenden dat baat heeft bij de programma's van de academies, uitgesplitst naar industriële sector, geslacht, leeftijd en onderwijs- en kwalificatieniveau.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening
Overweging 68

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(68) Wanneer de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerprogramma's leiden tot credentials die nuttig zouden zijn voor personen die toegang willen krijgen tot een

(68) Wanneer de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerprogramma's leiden tot credentials die **onder meer** nuttig zouden zijn voor personen die toegang willen

gereguleerd beroep, moeten de lidstaten, om de mobiliteit in beroepen in strategische nettonulindustrieën te vergemakkelijken, deze credentials aanvaarden als voldoende bewijs van de kennis, vaardigheden en competenties waarvoor zij zijn afgegeven.

krijgen tot een gereguleerd beroep, moeten de lidstaten *en werkgevers*, om de mobiliteit in beroepen in strategische nettonulindustrieën te vergemakkelijken, deze credentials aanvaarden als voldoende bewijs van de kennis, vaardigheden en competenties waarvoor zij zijn afgegeven.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 68 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(68 bis) Onderaanneming leidt vaak tot hogere risico's op arbeidsongevallen. Daarom moeten alle onderaannemers en aannemers in de hele onderaannemingsketen hoofdelijk aansprakelijk zijn. Aannemers en onderaannemers moeten de gezondheids- en veiligheidskaders en andere regels en voorschriften volledig naleven.

Amendement 21 Overweging 69

Voorstel voor een verordening

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het **Europees Parlement moet worden uitgenodigd om regelmatig deel te nemen aan de vergaderingen van het platform.** Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in

betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen oprichten en derden uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën.

Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen **over onder andere vaardigheden** oprichten en derden uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën, **sociale partners en maatschappelijke organisaties**.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Overweging 70

Door de Commissie voorgestelde tekst

(70) In het kader van het industrieel plan voor de Green Deal kondigde de Commissie al haar voornemen aan om industriële partnerschappen te ontwikkelen met betrekking tot nettonultechnologieën, om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te bevorderen en de rol van de industriële capaciteiten van de EU bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie te ondersteunen. De Commissie en de lidstaten **kunnen** de partnerschappen binnen het platform coördineren door relevante bestaande partnerschappen en processen te bespreken, zoals groene partnerschappen, energiedialogen en andere vormen van bestaande bilaterale contractuele regelingen, alsook mogelijke synergieën met relevante bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met derde landen te onderzoeken.

Amendement 23

Amendement

(70) In het kader van het industrieel plan voor de Green Deal kondigde de Commissie al haar voornemen aan om industriële partnerschappen te ontwikkelen met betrekking tot nettonultechnologieën, om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te bevorderen en de rol van de industriële capaciteiten van de EU bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie te ondersteunen. De Commissie en de lidstaten **moeten** de partnerschappen binnen het platform coördineren door relevante bestaande partnerschappen en processen te bespreken, zoals groene partnerschappen, energiedialogen en andere vormen van bestaande bilaterale contractuele regelingen, alsook mogelijke synergieën met relevante bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met derde landen te onderzoeken.

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) marktdeelnemers die betrokken zijn bij de productie van strategische nettonultechnologieën zorgen voor kwaliteitsvolle jobs.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 1 – punt s bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

s bis) “hoogwaardige werkgelegenheid”: een baan met een fatsoenlijk loon die werkzekerheid biedt via een standaard arbeidsovereenkomst en toegang tot sociale bescherming, die toegang biedt tot een leven lang leren van goede kwaliteit, goede arbeidsomstandigheden waarborgt op veilige en gezonde werkplekken, met inbegrip van redelijke werktijden met een goede balans tussen werk en privéleven, en waarbij vakbondsvertegenwoordiging en onderhandelingsrechten worden gewaarborgd.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening
Artikel 6 – lid 4 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Wanneer de bevoegde instanties van oordeel zijn dat het voorgestelde project uitzonderlijke risico's voor de gezondheid en veiligheid van werknemers of van de bevolking in het algemeen met zich meebrengt, en indien extra tijd nodig is om te bepalen of de passende waarborgen voorhanden zijn, kunnen zij die termijnen met nog eens **6** maanden verlengen; dit

Wanneer de bevoegde instanties van oordeel zijn dat het voorgestelde project uitzonderlijke risico's voor de gezondheid en veiligheid van werknemers of van de bevolking in het algemeen met zich meebrengt, en indien extra tijd nodig is om te bepalen of de passende waarborgen voorhanden zijn, kunnen zij die termijnen met nog eens **twaaalf** maanden verlengen;

moet per geval worden beoordeeld en moet voor het verstrijken van die termijnen worden bepaald.

dit moet per geval worden beoordeeld en moet voor het verstrijken van die termijnen worden bepaald.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij het opstellen van plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, nemen de nationale, regionale en lokale autoriteiten waar passend in die plannen bepalingen op voor de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industrieterreinen, brownfieldterreinen en, waar passend, greenfieldterreinen die niet bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw.

Amendement

1. Bij het opstellen van plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, nemen de nationale, regionale en lokale autoriteiten, **in samenwerking met de sociale partners en maatschappelijke organisaties op het respectieve grondgebied**, waar passend in die plannen bepalingen op voor de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industrieterreinen, brownfieldterreinen en, waar passend, greenfieldterreinen die niet bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) het project voor de productie van nettonultechnologie heeft een positief effect op de toeleveringsketen van de nettonulindustrie of stroomafwaartse sectoren in de Unie, buiten de projectpromotor en de betrokken lidstaten om, en draagt bij tot het concurrentievermogen van en hoogwaardige werkgelegenheid in de toeleveringsketen van de nettonulindustrie van de Unie, en voldoet aan ten minste **drie**

Amendement

b) het project voor de productie van nettonultechnologie heeft een positief effect op de toeleveringsketen van de nettonulindustrie of stroomafwaartse sectoren in de Unie, buiten de projectpromotor en de betrokken lidstaten om, en draagt bij tot het concurrentievermogen van en hoogwaardige werkgelegenheid in de toeleveringsketen van de nettonulindustrie van de Unie, en voldoet aan ten minste

van de volgende criteria:

twee van de volgende criteria:

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – iii

Door de Commissie voorgestelde tekst

iii) in het kader ervan worden maatregelen genomen om de werknemers die voor nettonultechnologieën nodig zijn aan te trekken, bij te scholen of om te scholen, onder meer door middel van leerwerktrajecten, in nauwe samenwerking met de sociale partners;

Amendement

Schrappen

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. In overeenstemming met hoofdstuk V Erkennen de lidstaten de projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische projecten op het gebied van de nettonultechnologie wanneer daarbij maatregelen worden ingevoerd voor het aantrekken, bij- en omscholen van arbeidskrachten, met name van vrouwen en jongeren alsook van werknemers die momenteel in teruglopende sectoren en in regio's in transitie werkzaam zijn, door middel van opleidingsprogramma's en programma's voor een leven lang leren die vereist zijn voor nettonultechnologieën, onder meer door middel van leerwerktrajecten, in nauwe samenwerking met de sociale partners. De lidstaten zien erop toe dat strategische projecten op het gebied van de nettonultechnologie voldoen aan het arbeidsrecht van de Unie en de lidstaten, de sociale rechten en de rechten van de

werknemers, alsook aan de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomsten om als strategische nettonulprojecten te kunnen worden aangemerkt.

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in openbare aanbestedingsprocedures

Amendement

Bijdrage wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht in openbare aanbestedingsprocedures

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die **ten minste** de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch **en sociaal** voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die de bijdrage wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement 32

Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht is gebaseerd op de volgende cumulatieve criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement 33

Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 2 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement 34

Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen **15 %** en **30 %** van de gunningscriteria, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van

Amendement

2. De bijdrage wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht is gebaseerd op de volgende cumulatieve criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement

a bis) sociale duurzaamheid die verder gaat dan de minimale Europese en nationale wettelijke vereisten op het gebied van arbeidsrecht, sociale rechten en de rechten van werknemers, met inbegrip van fatsoenlijke en passende lonen, en welomschreven plannen wat betreft scholing, omscholing en bijscholing, maatregelen ter verbetering van gendergelijkheid en diversiteit op het werk, en hoogwaardige en bezoldigde leer-werktrajecten;

Amendement

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen **20 %** en **45 %** van de gunningscriteria, **waarvan ten minste de helft aan sociale criteria moet worden**

Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en b), bedoelde criteria.

toegekend, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten *a)*, *a bis)* en b), bedoelde criteria.

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Onverminderd artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 en de artikelen 107 en 108 van het Verdrag, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, beoordelen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, bij het opstellen van de criteria voor het rangschikken van biedingen in het kader van veilingen, die tot doel hebben de productie of het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001 te ondersteunen, de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht zoals bedoeld in artikel 19, lid 2, van deze verordening.

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 2

Amendement

1. Onverminderd artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 en de artikelen 107 en 108 van het Verdrag, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, beoordelen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, bij het opstellen van de criteria voor het rangschikken van biedingen in het kader van veilingen, die tot doel hebben de productie of het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001 te ondersteunen, de bijdrage wat betreft *milieu- en sociale* duurzaamheid en veerkracht zoals bedoeld in artikel 19, lid 2, van deze verordening.

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Aan de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht wordt een wegingsfactor toegekend van tussen **15 %** en **30 %** van de gunningscriteria, onverminderd de mogelijkheid om een hogere wegingsfactor toe te kennen aan de criteria in artikel 19, lid 2, punt a) en b), indien van toepassing op grond van Uniewetgeving, en aan eventuele beperkingen voor niet-prijsgereleerde criteria die in het kader van de staatssteunregels zijn vastgesteld.

Amendement 37

**Voorstel voor een verordening
Artikel 20 – lid 3**

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen zijn niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die entiteiten ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan **10 %** kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd.

Amendement 38

Amendement

2. Aan de bijdrage wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht wordt een wegingsfactor toegekend van tussen **20 %** en **45 %** van de gunningscriteria, onverminderd de mogelijkheid om een hogere wegingsfactor toe te kennen aan de criteria in artikel 19, lid 2, punt **a), a bis)** en b), indien van toepassing op grond van Uniewetgeving, en aan eventuele beperkingen voor niet-prijsgereleerde criteria die in het kader van de staatssteunregels zijn vastgesteld.

Amendement

3. De lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen zijn niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die entiteiten ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan **30 %** kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. ***Een dergelijke uitzondering is niet van toepassing op socialeduurzaamheidscriteria.***

Voorstel voor een verordening
Artikel 20 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. Wanneer de kostenverschillen minder dan 10 % bedragen, gunt de aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie de opdracht aan de inschrijving met de hoogste bijdrage op het gebied van duurzaamheid en arbeidskwaliteit.

Amendement 39

Voorstel voor een verordening
Artikel 21 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie.

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie.

---

⁷³ Richtlijn 2018/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het

---

⁷³ Richtlijn 2018/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het

gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking) (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking) (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Indien gewenst verstrekt de Commissie richtsnoeren over de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van beschikbare producten die in aanmerking komen voor de vormen van overheidsinterventie van de artikelen 19, 20 en 21.

Amendement

1. Indien gewenst verstrekt de Commissie richtsnoeren over de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht van beschikbare producten die in aanmerking komen voor de vormen van overheidsinterventie van de artikelen 19, 20 en 21.

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Binnen het platform voor nettonultechnologie in Europa worden de door de lidstaten ter uitvoering van de artikelen 19 en 21 getroffen maatregelen besproken en worden beste praktijken uitgewisseld, onder meer met betrekking tot ervaringen met het gebruik van criteria om bij openbare aanbestedingen de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht te beoordelen, of ervaring met regelingen om de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie te stimuleren.

Amendement

3. Binnen het platform voor nettonultechnologie in Europa worden de door de lidstaten ter uitvoering van de artikelen 19 en 21 getroffen maatregelen besproken en worden beste praktijken uitgewisseld, onder meer met betrekking tot ervaringen met het gebruik van criteria om bij openbare aanbestedingen de bijdrage wat betreft **milieu- en sociale** duurzaamheid en veerkracht te beoordelen, of ervaring met regelingen om de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie te stimuleren.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. **De Commissie** ondersteunt, onder meer door het verstrekken van startfinanciering, de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie, die tot doel hebben:

Amendement

1. **Op basis van een inventarisatie als bedoeld in artikel 23 bis** ondersteunt **de Commissie**, onder meer door het verstrekken van startfinanciering, de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie **als een netwerk van deskundigen op het gebied van nettonultechnologieën**, die tot doel hebben:

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) leerprogramma's, leerinhoud en leer- en opleidingsmateriaal te ontwikkelen voor opleidingen en onderwijs betreffende het ontwikkelen, produceren, installeren, in bedrijf stellen, gebruiken, onderhouden en recyclen van nettonultechnologieën, en de bijbehorende grondstoffen, en ter ondersteuning van de capaciteiten van de in hoofdstuk II bedoelde overheidsinstanties die voor de afgifte van vergunningen verantwoordelijk zijn en van de in hoofdstuk IV bedoelde aanbestedende diensten;

Amendement

a) leerprogramma's, leerinhoud en leer- en opleidingsmateriaal te ontwikkelen voor opleidingen en onderwijs betreffende het ontwikkelen, produceren, installeren, in bedrijf stellen, gebruiken, onderhouden en recyclen van nettonultechnologieën, en de bijbehorende grondstoffen, **die bij de inventarisatie in kaart zijn gebracht**, en ter ondersteuning van de capaciteiten van de in hoofdstuk II bedoelde overheidsinstanties die voor de afgifte van vergunningen verantwoordelijk zijn en van de in hoofdstuk IV bedoelde aanbestedende diensten;

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) ervoor te zorgen dat de ontwikkelde leerprogramma's de verwerving en versterking van transversale competenties

vergemakkelijken, bovenop vaardigheden die specifiek zijn voor een bepaalde technologie of een bepaalde sector, teneinde de aanpassing van de ene bedrijfstak aan de andere te vergemakkelijken, zodat lerenden mobiel kunnen zijn en zich kunnen aanpassen aan de voortdurend veranderende situatie op de arbeidsmarkt en daarbuiten;

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt a ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a ter) te garanderen dat de leerprogramma's relevante en toegankelijke actuele informatie en training over gezondheids- en veiligheidskwesties bevatten, evenals relevante informatie over de rechten en arbeidsomstandigheden van werknemers;

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt a quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a quater) te streven naar de opleiding en scholing van 100 000 lerenden per academie binnen drie jaar na hun oprichting, door het stimuleren van een leven lang professioneel leren en bij- of omscholing, onder andere door middel van stages, mentorprogramma's en opleidingsprogramma's van korte en lange duur;

Amendement 47

Voorstel voor een verordening
Artikel 23 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) het gebruik van de leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen **door** aanbieders van onderwijs en opleidingen in de lidstaten **mogelijk te maken en te bevorderen, onder meer door opleiders op te leiden, en mechanismen te ontwikkelen om de kwaliteit van de door onderwijs- en opleidingsaanbieders in de lidstaten aangeboden opleidingen te waarborgen aan de hand van de bovengenoemde leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen;**

Amendement 48

Voorstel voor een verordening
Artikel 23 – lid 1 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement 49

Voorstel voor een verordening
Artikel 23 – lid 1 – punt b ter (nieuw)

Amendement

b) het gebruik van de leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen **mogelijk te maken en te bevorderen bij** aanbieders van onderwijs en opleidingen in de lidstaten, **zoals universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, hogescholen en universitaire allianties, ondernemingen die dergelijk onderwijs en dergelijke opleidingen aanbieden, met inbegrip van kmo's, start-ups en sociale ondernemingen, sociale partners, en door opleiders op te leiden;**

Amendement

b bis) mechanismen te ontwikkelen om de kwaliteit te waarborgen van de opleiding die wordt aangeboden door aanbieders van onderwijs en opleiding in de lidstaten en, in voorkomend geval, in landen die geassocieerd zijn met onderzoeks- en innovatieprogramma's van de Unie, zoals Horizon Europa en Digitaal Europa, op basis van leerprogramma's, inhoud en materiaal van de Europese academies voor nettonultechnologie;

b ter) bij te dragen tot de langetermijndoelstelling om de Unie tegelijkertijd te herindustrialiseren en koolstofvrij te maken, alsook bij te dragen tot haar open strategische autonomie en tegemoet te komen aan de behoefte aan in de Unie ontwikkelde nettonultechnologieën en aan geschoolde werknemers;

Amendement 50

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te rollen om de **transparantie** van de verworven vaardigheden **en** de overdraagbaarheid **ervan naar een andere baan** te bevorderen **en** de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers te verbeteren, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

Amendement

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te rollen om de **erkenning** van de verworven vaardigheden, de overdraagbaarheid **tussen banen en industrieën** te bevorderen, de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers te verbeteren, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante **hoogwaardige** banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

Amendement 51

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De academies voor nettonultechnologie bestrijden genderstereotypen en **besteden bijzondere aandacht aan de noodzaak om meer vrouwen en meer jongeren die geen**

Amendement

2. De **Europese** academies voor nettonultechnologie bestrijden genderstereotypen en **bevorderen gelijke toegang tot leerinhouden voor iedereen, met bijzondere aandacht voor vrouwen en**

onderwijs of opleiding volgen en **geen opleiding volgen**, voor **de arbeidsmarkt te activeren**.

jongeren, **met name diegene** die geen onderwijs, **scholing** of opleiding volgen (**NEET-jongeren**), **ouderen, werknemers in beroepen die dreigen te verdwijnen of waarvan de inhoud en taken sterk veranderen door nieuwe technologieën, en mensen die werken in regio's in transitie. De Europese academies voor nettonultechnologie bevorderen diversiteit en inclusiviteit van mensen met een handicap, migranten en mensen in kwetsbare situaties.**

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Artikel 23 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 23 bis

Oprichting en governance van de Europese academies voor nettonultechnologie

Door middel van een inventarisatie worden de tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in cruciale industriële sectoren en nettonulindustrieën in kaart gebracht uitgaande van de behoeften van de industriële transformatie en decarbonisatie, en wordt de toegang tot opleidingsmogelijkheden rond dergelijke technologieën op nationaal niveau beoordeeld.

Bij de inventarisatie worden de hoofdoorzaken van dergelijke tekorten geanalyseerd, met name die welke verband houden met de kwaliteit van het werkaanbod, om zo te beoordelen of er aanvullende maatregelen nodig zijn om meer werknemers van alle kwalificatieniveaus in bepaalde industrieën aan te trekken.

Indien op basis van de inventarisatie een kritiek niveau van vaardigheidstekorten in een strategische nettonultechnologie

wordt vastgesteld, doet de Commissie een oproep tot het indienen van voorstellen voor de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie.

De leden van de academies voor nettonultechnologie omvatten verschillende actoren, zoals industrieën waar het gebruik van nettonultechnologieën cruciaal is in hun waardeketens, aanbieders van onderwijs en opleidingen, sociale partners en ondernemingen met inbegrip van kmo's. Bij de samenstelling van het lidmaatschap wordt waar mogelijk gestreefd naar een geografisch evenwicht tussen de lidstaten, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerinhoud beschikbaar is in verschillende talen, zodat de leerprogramma's toegankelijk zijn voor een zo groot mogelijk aantal lerenden, met name uit de meest kwetsbare groepen.

Tussen 1 januari 2024 en 31 december 2027 wordt voor de oprichting en werking van de Europese academies voor nettonultechnologie een bedrag van minstens 102 miljoen EUR in lopende prijzen beschikbaar gesteld. De lidstaten maken gebruik van relevante fondsen van de Unie, met name het ESF+, voor een doeltreffende inzet van de leerinhoud van de academies, en verstrekken de Europese Commissie informatie over de hoeveelheid EU-middelen die zijn toegewezen om dat doel te bereiken.

Drie jaar na hun oprichting worden de Europese academies voor nettonulindustrie financieel duurzaam door financiële bijdragen uit de particuliere sector.

Het uit hoofde van artikel 28, lid 1, opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa monitort de werkzaamheden van de Europese academies voor nettonultechnologie en brengt uiterlijk op 31 december 2026 een

verslag uit over de uitrol van hun leerprogramma's.

Onverwijld na de inwerkingtreding start de Commissie het inventarisatieproces en doet zij een eerste oproep tot het indienen van voorstellen voor de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie, die baat kunnen hebben bij de bestaande werkzaamheden en projecten van relevante actoren en lidstaten.

Uiterlijk op [31 december 2024] worden Europese academies voor nettonultechnologie opgericht.

Uiterlijk op [31 december 2025] beginnen de Europese academies voor nettonultechnologie met het verstrekken en verspreiden van initiële leerinhoud. In de uitrolfase van de leerinhoud wordt bijzondere aandacht besteed aan regio's die een industriële transformatie ondergaan, kritieke tekorten aan vaardigheden hebben of met een hoog werkloosheidspercentage kampen, met name onder jongeren.

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Artikel 24 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Uiterlijk op 31 december 2024, en vervolgens om de twee jaar, bepalen de lidstaten of de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerprogramma's gelijkwaardig zijn aan de specifieke kwalificaties die de ontvangende lidstaat vereist om toegang te krijgen tot gereguleerde activiteiten in het kader van een beroep dat van bijzonder belang is voor de nettonulindustrie. De lidstaten zorgen ervoor dat de resultaten van de beoordelingen openbaar en gemakkelijk online toegankelijk worden gemaakt.

Amendement

1. Uiterlijk op 31 december 2024, en vervolgens om de twee jaar, bepalen de lidstaten of de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerprogramma's gelijkwaardig zijn aan de specifieke kwalificaties die de ontvangende lidstaat vereist om toegang te krijgen tot gereguleerde activiteiten in het kader van een beroep dat van bijzonder belang is voor de nettonulindustrie ***om tegelijkertijd te herindustrialiseren en koolstofvrij te maken, teneinde de vereiste kwalificaties, die zowel technische als academische***

kwalificaties omvatten, op elkaar af te stemmen. De lidstaten zorgen ervoor dat de resultaten van de beoordelingen openbaar en gemakkelijk online toegankelijk worden gemaakt. *Indien de leerprogramma's niet gelijkwaardig worden geacht aan de kwalificaties die door de ontvangende lidstaat worden vereist om toegang te krijgen tot gereguleerde activiteiten, licht die lidstaat de verschillen toe aan de Europese Commissie en geeft hij aan hoe de gelijkwaardigheid kan worden bereikt.*

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Artikel 24 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Lidstaten die concluderen dat er sprake is van gelijkwaardigheid zoals dat in de eerste alinea van dit artikel is beschreven, **zetten zich in voor de erkenning van** voor de erkenning van credentials die door aanbieders van onderwijs en opleidingen worden afgegeven op basis van de door de academies ontwikkelde leerprogramma's, in het kader van titel III, hoofdstuk I, van Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad⁷⁴ wanneer een houder van een dergelijke credential toegang vraagt tot een gereguleerd beroep in de zin van artikel 3, lid 1, punt a), van Richtlijn 2005/36/EG, dat van bijzonder belang is voor de nettonulsector, door de credential te aanvaarden als voldoende onderbouwing voor en gelijkwaardig aan een opleidingstitel.

---

⁷⁴ Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PB L 255 van

Amendement

2. Lidstaten die concluderen dat er sprake is van gelijkwaardigheid zoals dat in de eerste alinea van dit artikel is beschreven, **zorgen - in overeenstemming met het nationale recht en de nationale praktijk -** voor de erkenning van credentials die door aanbieders van onderwijs en opleidingen worden afgegeven op basis van de door de academies ontwikkelde leerprogramma's, in het kader van titel III, hoofdstuk I, van Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad⁷⁴ wanneer een houder van een dergelijke credential toegang vraagt tot een gereguleerd beroep in de zin van artikel 3, lid 1, punt a), van Richtlijn 2005/36/EG, dat van bijzonder belang is voor de nettonulsector, door de credential te aanvaarden als voldoende onderbouwing voor en gelijkwaardig aan een opleidingstitel.

---

⁷⁴ Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PB L 255 van

30.9.2005, blz. 22).

30.9.2005, blz. 22).

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Het in artikel 28 bedoelde platform voor nettonultechnologie in Europa ondersteunt de beschikbaarheid en toepassing van vaardigheden voor nettonultechnologieën en bij de in de hoofdstukken II en IV bedoelde bevoegde instanties en aanbestedende diensten door:

Amendement

Het in artikel 28 bedoelde platform voor nettonultechnologie in Europa ondersteunt de beschikbaarheid en toepassing van vaardigheden voor nettonultechnologieën en bij de in de hoofdstukken II en IV bedoelde bevoegde instanties en aanbestedende diensten, **waarbij wordt voortgebouwd op bestaande structuren binnen nationale onderwijs- en beroepsopleidingssystemen**, door:

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2) de activiteiten van de Europese academies voor nettonultechnologie en van **aanbieders van onderwijs en opleidingen die** de door de academies ontwikkelde leerprogramma's **aanbieden te volgen**, synergieën te bevorderen met andere initiatieven en projecten op het gebied van vaardigheden op nationaal en Unieniveau, en toezicht te houden;

Amendement

2) de activiteiten van de Europese academies voor nettonultechnologie **te volgen** en, **op basis van de door de lidstaten en nationale instanties overeenkomstig artikel 31, lid 2, verstrekte gegevens, informatie te verzamelen over hoeveel mensen baat hebben gehad bij** de door de academies ontwikkelde leerprogramma's, **en uitgesplitste gegevens te verstrekken per industriële sector, gender, leeftijd, en onderwijs- en kwalificatieniveaus**, synergieën te bevorderen met andere initiatieven en projecten op het gebied van vaardigheden op nationaal en Unieniveau, en toezicht te houden **teneinde een gevarieerde beroepsbevolking aan te trekken, onder meer door middel van gerichte communicatiecampagnes**;

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3) belanghebbenden, waaronder de industrie, de sociale partners en aanbieders van onderwijs en opleidingen, te helpen mobiliseren voor de uitrol van de leerprogramma's die door de Europese academies voor nettonultechnologie worden ontwikkeld;

Amendement

3) belanghebbenden, waaronder de industrie, ***ondernemingen, waaronder kmo's, start-ups en sociale ondernemingen***, de sociale partners en aanbieders van onderwijs en opleidingen, ***zoals universiteiten, onderzoeksuniversiteiten, hogescholen en universitaire samenwerkingsverbanden***, te helpen mobiliseren voor de uitrol van de leerprogramma's die door de Europese academies voor nettonultechnologie worden ontwikkeld;

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4) bij te dragen tot de acceptatie en erkenning van credentials van de Europese academies voor nettonultechnologie in de lidstaten om de erkenning van vaardigheden en de afstemming van vaardigheden op banen te bevorderen, onder meer door geldigheid en aanvaarding van de credentials overall op de arbeidsmarkt van de ***Europese*** Unie te bevorderen;

Amendement

4) bij te dragen tot de acceptatie en erkenning van credentials van de Europese academies voor nettonultechnologie in de lidstaten om de erkenning van vaardigheden en de afstemming van vaardigheden op banen te bevorderen, onder meer door geldigheid en aanvaarding van de credentials overall op de arbeidsmarkt van de Unie te bevorderen ***en door de nadruk te leggen op langdurige opleidingsprogramma's en bezoldigde leer-werktrajecten***;

Amendement 59

Voorstel voor een verordening
Artikel 25 – alinea 1 – punt 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis) toe te zien op de naleving van de acceptatie en erkenning van credentials en bij te dragen aan het vinden van oplossingen in geval van niet-erkenning;

Amendement 60

Voorstel voor een verordening
Artikel 25 – alinea 1 – punt 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6) **adequate** arbeidsomstandigheden in banen in de nettonultechnologiesector te bevorderen, de **aantallen** jongeren, vrouwen en **senioren** op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten en gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

6) **loopbaanvooruitzichten en hoogwaardige** arbeidsomstandigheden, **met inbegrip van eerlijke en toereikende lonen**, in banen in de nettonultechnologiesector te bevorderen, **alsook de aantrekkingskracht van technisch onderwijs**, de **integratie van jongeren, vrouwen, senioren en mensen uit kansarme milieus** op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten, en gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken **door middel van instrumenten zoals de Europese blauwe kaart**, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

Amendement 61

Voorstel voor een verordening
Artikel 25 – alinea 1 – punt 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6 bis) arbeidsmobiliteit in de hele Unie aan te moedigen en te ondersteunen, en vacatures te publiceren via het Eures-netwerk;

Amendement 62

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7) nauwere coördinatie en uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten te bevorderen om de beschikbaarheid van vaardigheden op het gebied van nettonultechnologieën te verbeteren, onder meer door bij te dragen aan beleid van de Unie en de lidstaten op het gebied van het aantrekken van nieuw talent uit derde landen.

Amendement

7) nauwere coördinatie en uitwisseling van beste praktijken **en knowhow** tussen de lidstaten **en binnen de particuliere sector** te bevorderen om de beschikbaarheid van vaardigheden op het gebied van nettonultechnologieën te verbeteren, onder meer door bij te dragen aan beleid van de Unie en de lidstaten op het gebied van het aantrekken van nieuw talent uit derde landen **en van alle onderwijsniveaus**.

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 4 – punt c – i bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

i bis) fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en sociale voorwaarden.

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7. Het platform nodigt vertegenwoordigers van het Europees Parlement uit om als waarnemer zijn vergaderingen bij te wonen, met inbegrip van die van de in lid 6 bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen.

Amendement

7. Het platform nodigt **regelmatig** vertegenwoordigers van het Europees Parlement uit om als waarnemer zijn vergaderingen bij te wonen, met inbegrip van die van de in lid 6 bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen, **en brengt jaarlijks verslag uit aan het Europees Parlement.**

Amendement 65

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

8. Indien passend kan het platform of de Commissie deskundigen en andere derden uitnodigen om vergaderingen van het platform en subgroepen bij te wonen of schriftelijke bijdragen te leveren.

Amendement

8. Indien passend kan het platform of de Commissie deskundigen, ***waaronder sociale partners, maatschappelijke organisaties*** en andere derden, uitnodigen om vergaderingen van het platform en subgroepen bij te wonen of schriftelijke bijdragen te leveren, ***met inachtneming van een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende belanghebbenden.***

Amendement 66

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

9 bis. De Commissie raadpleegt het platform alvorens oproepen te doen tot het indienen van voorstellen voor de oprichting van de academies.

Amendement 67

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

11. Het platform coördineert en werkt samen met bestaande industriële allianties.

Amendement

11. Het platform coördineert en werkt samen met bestaande industriële allianties ***en sectorale sociale partners.***

Amendement 68

Voorstel voor een verordening Artikel 30 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Koppeling met de nationale energie- en klimaatplannen

Amendement

Cohérentie met de nationale energie- en klimaatplannen **en de nationale strategieën op het gebied van vaardigheden**

Amendement 69

Voorstel voor een verordening Artikel 30 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten houden rekening met deze verordening bij het opstellen van hun nationale energie- en klimaatplannen en de actualiseringen daarvan, die worden ingediend overeenkomstig de artikelen 3, 9 en 14 van Verordening (EU) 2018/1999, met name wat betreft de dimensie “onderzoek, innovatie en concurrentievermogen” van de energie-unie, en bij de indiening van hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen overeenkomstig artikel 17 van die verordening.

Amendement

De lidstaten houden rekening met deze verordening bij het opstellen van hun nationale energie- en klimaatplannen en de actualiseringen daarvan, die worden ingediend overeenkomstig de artikelen 3, 9 en 14 van Verordening (EU) 2018/1999, met name wat betreft de dimensie “onderzoek, innovatie en concurrentievermogen” van de energie-unie, en bij de indiening van hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen overeenkomstig artikel 17 van die verordening. ***De lidstaten houden bij het opstellen van de energie- en klimaatplannen en bij het uitstippelen van hun beleidsmaatregelen op het gebied van vaardigheden ook rekening met de conclusies van de inventarisatie die is uitgevoerd uit hoofde van artikel 23 bis, de gegevens die zijn verstrekt overeenkomstig artikel 31, lid 2, en de te verwachten maatschappelijke uitdagingen als gevolg van de overgang naar nettonultechnologieën, en zorgen er op die manier voor dat de inhoud van nettonulopleidingen terechtkomt bij degenen die er het meest behoefte aan hebben.***

Amendement 70

Voorstel voor een verordening
Artikel 31 – lid 1 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de reikwijdte van de leerinhoud van de Europese academies voor nettonultechnologie.

Amendement 71

Voorstel voor een verordening
Artikel 31 – lid 2 – punt h bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

h bis) de uitrol van de leerprogramma's van de Europese academies voor nettonultechnologie, met inbegrip van het aantal lerenden dat baat heeft bij deze programma's, uitgesplitst naar industriële sectoren, gender, leeftijd en onderwijs- en kwalificatieniveaus.

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	EMPL 8.5.2023
Medeverantwoordelijke commissies – datum bekendmaking	15.6.2023
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Marie-Pierre Vedrenne 15.5.2023
Behandeling in de commissie	28.6.2023
Datum goedkeuring	19.9.2023
Uitslag eindstemming	+ : 32 - : 1 0 : 5
Bij de eindstemming aanwezige leden	João Albuquerque, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Rosa Estaràs Ferragut, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Agnes Jongerius, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pişlaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mounir Satouri, Monica Semedo, Eugen Tomac, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Marc Botenga, Gheorghe Falcă, Lina Gálvez Muñoz, Pierre Larrouturou, Evelyn Regner, Antonio María Rinaldi, Birgit Sippel, Marie-Pierre Vedrenne
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Annika Bruna, Martin Hojsík

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

32	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Gheorghe Falcă, Cindy Franssen, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc
Renew	Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Martin Hojsík, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	João Albuquerque, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Klára Dobrev, Estrella Durá Ferrandis, Lina Gálvez Muñoz, Agnes Jongerius, Pierre Larrourou, Evelyn Regner, Birgit Sippel
The Left	Marc Botenga, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

1	-
ID	Annika Bruna

5	0
ECR	Chiara Gemma, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Pirkko Ruohonen-Lerner
ID	Antonio Maria Rinaldi

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

26.9.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies (*): Tiemo Wölken(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

AMENDEMENTEN

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie het onderstaande in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare

Amendement

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare

brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, ***fusie, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties***, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, ***schone energie op basis van innovatieve watertechnologieën, met inbegrip van getijden- en osmosetechnologieën***, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotonvoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag ***en voor*** het elektriciteitsnet. Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een

Amendement

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren ***onder meer*** technologieën voor fotonvoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag, het elektriciteitsnet ***en schone energie op basis van innovatieve watertechnologieën, met inbegrip van getijden- en osmosetechnologieën***. Deze technologieën, ***met inbegrip van specifieke***

zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken.

componenten en specifieke machines die primair voor de productie daarvan worden gebruikt, spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

(13) Bij de ontwikkeling van oplossingen voor koolstofafvang en -opslag voor de industrie spelen grote coördinatieproblemen. Ondanks de steeds sterkere prikkel van CO₂-beprijzing in het kader van het EU-emissiehandelssysteem, loopt de industrie bij het investeren in afvang van CO₂-emissies en het economisch levensvatbaar maken daarvan een aanzienlijk risico dat zij geen vergunde geologische opslaglocatie kunnen krijgen. Tegelijkertijd krijgen investeerders bij nieuwe CO₂-opslaglocaties nog voordat zij een wettelijke opslagvergunning kunnen aanvragen te maken met aanloopkosten in verband met het vinden, ontwikkelen en evalueren van locaties. Transparantie over de potentiële CO₂-opslagcapaciteit in de zin van de geologische geschiktheid van beoogde gebieden en toegang tot geologische gegevens, met name gegevens die bij de exploratie van koolwaterstofproductielocaties zijn gegenereerd, kan marktdeelnemers helpen

Amendement

(13) Bij de ontwikkeling van oplossingen voor koolstofafvang en -opslag voor de industrie spelen grote coördinatieproblemen. Ondanks de steeds sterkere prikkel van CO₂-beprijzing in het kader van het EU-emissiehandelssysteem (***EU-ETS***), loopt de industrie bij het investeren in afvang van CO₂-emissies en het economisch levensvatbaar maken daarvan een aanzienlijk risico dat zij geen vergunde geologische opslaglocatie kunnen krijgen. Tegelijkertijd krijgen investeerders bij nieuwe CO₂-opslaglocaties nog voordat zij een wettelijke opslagvergunning kunnen aanvragen te maken met aanloopkosten in verband met het vinden, ontwikkelen en evalueren van locaties. Transparantie over de potentiële CO₂-opslagcapaciteit in de zin van de geologische geschiktheid van beoogde gebieden en toegang tot geologische gegevens, met name gegevens die bij de exploratie van koolwaterstofproductielocaties zijn gegenereerd, kan marktdeelnemers helpen

bij het plannen van investeringen. De lidstaten moeten dergelijke gegevens openbaar toegankelijk maken en regelmatig verslag uitbrengen in de vorm van een toekomstgericht perspectief betreffende de voortgang bij de ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties en de overeenkomstige behoeften wat betreft de bovengenoemde injectie- en opslagcapaciteit, teneinde de Uniewijde doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit gezamenlijk te kunnen bereiken.

bij het plannen van investeringen. De lidstaten moeten dergelijke gegevens openbaar toegankelijk maken en regelmatig verslag uitbrengen in de vorm van een toekomstgericht perspectief betreffende de voortgang bij de ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties en de overeenkomstige behoeften wat betreft de bovengenoemde injectie- en opslagcapaciteit, teneinde de Uniewijde doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit gezamenlijk te kunnen bereiken. ***Om ervoor te zorgen dat injectiecapaciteit ook daadwerkelijk tot verwijdering van CO₂ leidt, alsook om gestrande activa te voorkomen, moeten de waardeketens voor koolstofafvang en -opslag (CCS), met inbegrip van het vervoer en de opslag van de afgevangen CO₂, uiterlijk in 2030 zijn opgezet.***

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 bis) Aanvullende beleidsinspanningen zijn essentieel om de uitrol van grensoverschrijdende infrastructuurplanning te waarborgen. De toegankelijkheid en connectiviteit van het volledige scala aan CO₂-vervoersmodaliteiten spelen een cruciale rol bij de uitrol van projecten voor CCS en koolstofafvang en -gebruik (CCU). De modaliteiten bestrijken schepen, binnenvaartschepen, treinen en vrachtwagens, alsmede vaste voorzieningen voor aansluiting en aanmeren, voor liquefactie, bufferopslag en omvormers van CO₂ met het oog op het verdere vervoer via pijpleidingen en via specifieke vervoerswijzen. Om de doelstelling van de Unie van een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van

60 miljoen ton tegen 2030 te kunnen verwezenlijken, moet de Commissie een plan voor CO₂-infrastructuur ontwikkelen met maatregelen om een financieel en regelgevingskader te creëren waarmee een eengemaakte CCS-markt in de EU tot stand kan worden gebracht.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Een belangrijk knelpunt voor investeringen in koolstofafvang, die op dit moment steeds economisch haalbaarder worden, is de beschikbaarheid van operationele CO₂-opslaglocaties in Europa, die essentieel zijn voor de stimulansen van Richtlijn 2003/87/EG. De EU moet een toekomstgericht aanbod ontwikkelen van locaties voor permanente geologische CO₂-opslag waarvoor overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EU³⁶ een vergunning is verleend, zodat de technologie kan worden opgeschaald en de EU haar toonaangevende productiecapaciteit kan uitbreiden. De doelstelling van de EU om tegen 2030 te beschikken over een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van **50** miljoen ton, wat overeenkomt met de capaciteit die naar verwachting tegen die tijd nodig zal zijn, stelt de betrokken sectoren in staat hun investeringen af te stemmen op een Europese waardeketen voor CO₂-vervoer en opslag die op een nettonuluitstoot ingericht is en die bedrijven kunnen gebruiken om hun activiteiten koolstofvrij te maken. Deze eerste aanzet zal ook verdere CO₂-opslag tegen 2050 ondersteunen. Volgens de ramingen van de Commissie zou de Unie tegen 2050 tot 550 miljoen ton CO₂ per jaar moeten afvangen om de doelstelling van een

Amendement

(14) Een belangrijk knelpunt voor investeringen in koolstofafvang, die op dit moment steeds economisch haalbaarder worden, is de beschikbaarheid van operationele CO₂-opslaglocaties in Europa, die essentieel zijn voor de stimulansen van Richtlijn 2003/87/EG. De EU moet een toekomstgericht aanbod ontwikkelen van locaties voor permanente geologische CO₂-opslag waarvoor overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EU³⁶ een vergunning is verleend **en waarbij voorrang wordt gegeven aan de opslag van onvermijdelijke emissies afkomstig uit industriële processen van grote industriële installaties**, zodat de technologie kan worden opgeschaald en de EU haar toonaangevende productiecapaciteit kan uitbreiden. De **voorlopige** doelstelling van de EU om tegen 2030 te beschikken over een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van **60** miljoen ton, wat overeenkomt met de capaciteit die naar verwachting tegen die tijd nodig zal zijn, stelt de betrokken sectoren in staat hun investeringen af te stemmen op een Europese waardeketen voor CO₂-vervoer en opslag die op een nettonuluitstoot ingericht is en die bedrijven kunnen gebruiken om hun activiteiten koolstofvrij te maken. Deze eerste aanzet zal ook verdere CO₂-opslag tegen 2050

nettonuluitstoot te halen³⁷, onder meer door koolstofverwijderingen. Met deze eerste opslagcapaciteit op industriële schaal zal het minder risicovol worden te investeren in het afvangen van CO₂-emissies als belangrijk instrument om klimaatneutraliteit te bereiken. Wanneer deze verordening in de EER-overeenkomst wordt opgenomen, **zal de Unie-doelstelling van een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van 50 miljoen ton tegen 2030** dienovereenkomstig worden aangepast.

---

³⁶ Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide en tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad, de Richtlijnen 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG en 2008/1/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 114).

³⁷ Diepgaande analyse ter ondersteuning van de Mededeling van de Commissie COM(2018)773, “Een schone planeet voor iedereen - Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie.

ondersteunen. **Om ervoor te zorgen dat de doelstelling van de Unie in lijn blijft met de daadwerkelijk beschikbare opslagcapaciteit en de vraag, moet de Commissie die doelstelling in overeenstemming met een toereikendheidsbeoordeling aanpassen, rekening houdend met de voor de toepassing van deze verordening verzamelde gegevens.** Volgens de ramingen van de Commissie zou de Unie tegen 2050 tot 550 miljoen ton CO₂ per jaar moeten afvangen om de doelstelling van een nettonuluitstoot te halen³⁷, onder meer door koolstofverwijderingen. Met deze eerste opslagcapaciteit op industriële schaal zal het minder risicovol worden te investeren in het afvangen van CO₂-emissies als belangrijk instrument om klimaatneutraliteit te bereiken. Wanneer deze verordening in de EER-overeenkomst wordt opgenomen **of wanneer andere overeenkomsten tussen de Unie en derde landen inzake CO₂-opslag worden geratificeerd, zullen de toereikendheidsbeoordeling en de bijbehorende CO₂-injectiecapaciteit** dienovereenkomstig worden aangepast.

---

³⁶ Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide en tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad, de Richtlijnen 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG en 2008/1/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 114).

³⁷ Diepgaande analyse ter ondersteuning van de Mededeling van de Commissie COM(2018)773, “Een schone planeet voor iedereen - Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) CO₂-opslaglocaties die bijdragen tot de doelstelling van de Unie voor 2030 aanmerken als strategische nettonulprojecten kan de ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties versnellen en vergemakkelijken, en op die manier kan de toenemende vraag naar opslaglocaties vanuit de industrie worden opgevangen met de meest kosteneffectieve opvanglocaties. Steeds grotere delen van de gas- en olievelden die tot veilige CO₂-opslaglocaties zouden kunnen worden gevormd, bevinden zich aan het einde van hun productieve levensduur. Daarnaast heeft de olie- en gasindustrie bevestigd vastbesloten te zijn een energietransitie aan te vatten en beschikt zij over de middelen, vaardigheden en kennis die nodig zijn om extra opslaglocaties te verkennen en te ontwikkelen. Om de doelstelling van de Unie van een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van **50** miljoen ton tegen 2030 te kunnen verwezenlijken, moet de sector de krachten bundelen en zorgen voor koolstofafvang en -opslag als klimaatoplossing, nog voordat die nodig wordt. Om te zorgen voor tijdige, Uniebrede en kosteneffectieve ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties overeenkomstig de EU-doelstelling voor injectiecapaciteit, moeten **vergunninghouders voor olie- en gasproductie** in de EU aan deze doelstelling bijdragen naar rato van hun **olie- en gasproductiecapaciteit**, en tegelijkertijd de flexibiliteit bieden om samen te werken en rekening te houden met bijdragen van derden.

Amendement

(15) CO₂-opslaglocaties die bijdragen tot de doelstelling van de Unie voor 2030 aanmerken als strategische nettonulprojecten kan de ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties versnellen en vergemakkelijken, en op die manier kan de toenemende vraag naar opslaglocaties vanuit de industrie worden opgevangen met de meest kosteneffectieve opvanglocaties. Steeds grotere delen van de gas- en olievelden die tot veilige CO₂-opslaglocaties zouden kunnen worden gevormd, bevinden zich aan het einde van hun productieve levensduur. Daarnaast heeft de olie- en gasindustrie bevestigd vastbesloten te zijn een energietransitie aan te vatten en beschikt zij over de middelen, vaardigheden en kennis die nodig zijn om extra opslaglocaties te verkennen en te ontwikkelen. Om de **voorlopige** doelstelling van de Unie van een jaarlijkse operationele CO₂-injectiecapaciteit van **60** miljoen ton tegen 2030 te kunnen verwezenlijken, moet de sector de krachten bundelen en zorgen voor koolstofafvang en -opslag als klimaatoplossing, nog voordat die nodig wordt, **rekening houdend met de verrichte toereikendheidsbeoordeling om de haalbaarheid van de opslagcapaciteit en de voorlopige doelstelling te beoordelen**. Om te zorgen voor tijdige, Uniebrede en kosteneffectieve ontwikkeling van CO₂-opslaglocaties overeenkomstig de EU-doelstelling voor injectiecapaciteit, moeten **ondernemers die in de EU aardolieproducten, aardgas of steenkool verkopen**, aan deze doelstelling bijdragen naar rato van hun **broeikasgasemissies**, en tegelijkertijd de flexibiliteit bieden om samen te werken en rekening te houden met bijdragen van

derden.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Gezien deze reeks doelstellingen en rekening houdend met het feit dat de productiecapaciteit van de Unie voor bepaalde elementen van de toeleveringsketen (zoals omvormers en zonnecellen, wafers en ingots voor fotovoltaïsche zonne-energie of kathoden en anoden voor batterijen) zwak is, moet voor de jaarlijkse capaciteit van de Unie voor nettonultechnologieën worden uitgegaan van het tegen 2030 benaderen of bereiken van een jaarlijkse productiebenchmark van ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften *op dat vlak*.

Amendement

(18) Gezien deze reeks doelstellingen en rekening houdend met het feit dat de productiecapaciteit van de Unie voor bepaalde elementen van de toeleveringsketen (zoals omvormers en zonnecellen, wafers en ingots voor fotovoltaïsche zonne-energie of kathoden en anoden voor batterijen) zwak is, moet voor de jaarlijkse capaciteit van de Unie voor nettonultechnologieën worden uitgegaan van het tegen 2030 benaderen of bereiken van een jaarlijkse productiebenchmark van ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften *aan de in bijlage I genoemde technologieën. Voor sommige technologieën is echter reeds een aanzienlijke productiecapaciteit bereikt. Daarvoor moet dus een hogere benchmark worden vastgelegd, in verhouding tot de bestaande capaciteit.*

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 43 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(43 bis) Met de stijging van de EU-ETS-prijzen zijn de inkomsten uit het EU-ETS voor de lidstaten aanzienlijk gestegen. Om de decarbonisatie van de industrie van de Unie te bevorderen, moeten de lidstaten aanzienlijk meer nationale inkomsten uit het EU-ETS besteden aan de ondersteuning van de

decarbonisatie van de industrie. Zij moeten daarom ten minste 25 % van hun nationale inkomsten uit het EU-ETS gebruiken om de doelstellingen van deze verordening te ondersteunen.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen.

Amendement

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het **coördineren**, innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor **commercieel beschikbare nettonultechnologieën en innovatieve** nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie **te verzekeren** tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën, **met inbegrip van specifieke componenten en machines**, die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en **de ontwikkeling, het testen en het valideren van innovatieve nettonultechnologieën te bevorderen, en tegelijk** bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de productiecapaciteit in de Unie voor de in **de** bijlage vermelde strategische nettonultechnologieën tegen 2030 de benchmark haalt of benadert om ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol van de desbetreffende technologieën die nodig zijn om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030 te verwezenlijken, intern te kunnen realiseren;

Amendement

a) de productiecapaciteit in de Unie voor de in bijlage **I** vermelde strategische nettonultechnologieën, **met inbegrip van primair gebruikte belangrijke componenten en de machines die nodig zijn voor de productie daarvan**, tegen 2030 de benchmark haalt of benadert om ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol van de desbetreffende technologieën die nodig zijn om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030 te verwezenlijken, intern te kunnen realiseren;

Indien de productiecapaciteit in de Unie voor een in bijlage I vermelde strategische nettonultechnologie vóór ... [datum van inwerkingtreding van deze verordening] reeds een benchmark heeft gehaald van ten minste 30 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol, wordt de benchmark voor deze strategische nettonultechnologie met 20 procentpunt verhoogd ten opzicht van de huidige benchmarkprestatie ervan;

Amendement 11

**Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 2 – punt a bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) de samenhang wordt gewaarborgd met de streefdoelen, doelstellingen en beginselen van de Unie op het gebied van klimaat en milieu, waaronder het bereiken van een rechtvaardige en inclusieve transitie;

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Indien de Commissie op basis van het in artikel 35 bedoelde verslag concludeert dat de Unie de in **lid 1** opgenomen doelstellingen waarschijnlijk niet zal verwezenlijken, beoordeelt zij de haalbaarheid en evenredigheid van het voorstellen van maatregelen of het uitoefenen van haar bevoegdheden op het niveau van de Unie om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie⁶⁶; technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; technologieën voor duurzame alternatieve brandstoffen⁶⁷; **elektrolyse-installaties en brandstofcellen; geavanceerde** technologieën voor de productie van **energie** uit **nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties; technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en** energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën. Hiermee worden de eindproducten, specifieke componenten

Amendement

3. Indien de Commissie op basis van het in artikel 35 bedoelde verslag concludeert dat de Unie de in **dit artikel** opgenomen doelstellingen waarschijnlijk niet zal verwezenlijken, beoordeelt zij de haalbaarheid en evenredigheid van het voorstellen van maatregelen, **onder meer door middel van een wetgevingsvoorstel**, of het uitoefenen van haar bevoegdheden op het niveau van de Unie om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen.

Amendement

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie, **te weten windenergie, zonne-energie (thermische en fotovoltaïsche) en geothermische energie;** technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; **schone energie op basis van innovatieve watertechnologieën; geavanceerde biobrandstoffen als bedoeld in deel A van bijlage IX bij Richtlijn (EU) 2018/2001;** technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, **waaronder waterstof, voor gebruik in sectoren die niet meteen kunnen worden geëlektrificeerd;** technologieën voor duurzame alternatieve brandstoffen, **te weten** technologieën voor de productie van **e-brandstof voor de lucht- en scheepvaart uit e-ammoniak, e-methanol, e-vloeibare waterstof en e-kerosine; elektrolyse-installaties en**

en specifieke machines bedoeld die primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische paraatheid van ten minste 8 hebben bereikt;

brandstofcellen; milieuvriendelijke technologieën voor koolstofafvang, -vervoer en -opslag, milieuvriendelijke rechtstreekse CO₂-afvang uit de lucht (DACs) en CCU met veilige, duurzame en permanente CO₂-opslag, met name voor onvermijdelijke emissies van industriële processen; energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën; productietechnologieën ter verbetering van de energie- en materiaalefficiëntie in industriële processen. Hiermee worden de ***commercieel beschikbare*** eindproducten, specifieke componenten en specifieke machines bedoeld die primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische paraatheid van ten minste 8 hebben bereikt;

---

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

⁶⁷ “duurzame alternatieve brandstoffen”: de brandstoffen die zijn bestreken in het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het waarborgen van een gelijk speelveld voor duurzaam luchtvervoer (COM(2021) 561 final) en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in de zeevaart (COM(2021) 562 final).

---

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

⁶⁷ “duurzame alternatieve brandstoffen”: de brandstoffen die zijn bestreken in het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het waarborgen van een gelijk speelveld voor duurzaam luchtvervoer (COM(2021) 561 final) en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in de zeevaart (COM(2021) 562 final).

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 1 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) “primair gebruikt”: specifieke componenten en machines, met inbegrip van de specifieke componenten en machines als bedoeld in bijlage I bis, waarbij een minimum van 60 % van de output wordt gebruikt voor de productie van nettonultechnologieën; indien zulks niet kan worden aangetoond, kan een bevoegde instantie specifieke componenten en machines als “primair gebruikt” bestempelen op basis van door de projectpromotor verstrekt bewijsmateriaal, zoals marktstudies of afnameovereenkomsten, nadat de Commissie bevestigd heeft dat die specifieke componenten en machines in het kader van deze verordening kunnen worden beschouwd als primair gebruikt;

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) “innovatieve nettonultechnologieën”: technologieën die *voldoen aan de definitie van “nettonultechnologieën” maar niet een niveau van technologische paraatheid van 8 of meer hebben bereikt, die* wezenlijke innovatie met zich meebrengen, *die momenteel niet op de markt beschikbaar zijn* en die voldoende geavanceerd zijn om te worden getest in een gecontroleerde omgeving;

Amendement

c) “innovatieve nettonultechnologieën”: technologieën die *nog niet marktrijp zijn*, die wezenlijke innovatie met zich meebrengen *waarmee strategische afhankelijkheden kunnen worden verminderd en de doelstellingen van deze verordening kunnen worden bereikt door middel van betere energie-materiaal- of hulpbronnefficiëntie, voorkoming van verontreiniging, circulariteit of verminderde klimaatimpact*, en die voldoende geavanceerd zijn om te worden getest in een gecontroleerde omgeving, *zonder gevaar voor het milieu of de volksgezondheid*;

Amendement 16

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 1 – punt q

Door de Commissie voorgestelde tekst

q) “CO₂-injectiecapaciteit”: de hoeveelheid CO₂ die jaarlijks kan worden geïnjecteerd in een operationele geologische opslaglocatie, waarvoor krachtens Richtlijn 2009/31/EG een vergunning is verleend, met als doel emissies te verminderen of meer koolstofverwijderingen te realiseren, met name voor grote industriële installaties, en die wordt gemeten in ton per jaar;

Amendement

q) “CO₂-injectiecapaciteit”: de hoeveelheid CO₂ die jaarlijks kan worden geïnjecteerd in een operationele geologische opslaglocatie, **zoals uitgeputte olie- en gasvelden of zoute watervoerende lagen**, waarvoor krachtens Richtlijn 2009/31/EG een vergunning is verleend, met als doel emissies te verminderen of meer koolstofverwijderingen te realiseren, met name voor grote industriële installaties, en die wordt gemeten in ton per jaar;

Amendement 17

Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Wanneer een milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig **de artikelen 5 tot en met 9 van** Richtlijn 2011/92/EU, verzoekt de betrokken projectpromotor de in artikel 4 bedoelde bevoegde instantie om advies over de reikwijdte en het detailleringsniveau van de informatie die overeenkomstig artikel 5, lid 1, van die richtlijn in het milieueffectbeoordelingsrapport moet worden opgenomen. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat het in de eerste alinea bedoelde advies zo spoedig mogelijk en binnen een termijn van ten hoogste **dertig** dagen na de datum waarop de projectpromotor zijn verzoek heeft ingediend, wordt uitgebracht.

Amendement

1. Wanneer een milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig Richtlijn 2011/92/EU, verzoekt de betrokken projectpromotor de in artikel 4 bedoelde bevoegde instantie om advies over de reikwijdte en het detailleringsniveau van de informatie die overeenkomstig artikel 5, lid 1, van die richtlijn in het milieueffectbeoordelingsrapport moet worden opgenomen. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat het in de eerste alinea bedoelde advies zo spoedig mogelijk en **zonder uitzondering** binnen een termijn van ten hoogste **twintig** dagen na de datum waarop de projectpromotor zijn verzoek heeft ingediend, wordt uitgebracht, **gesteld dat bij het verzoek alle vereiste documenten zijn ingediend. De bevoegde instanties verstrekken de projectpromotor meteen na de indiening van het verzoek een lijst met de vereiste**

documenten, trachten het proces te stroomlijnen en begeleiden de projectpromotor hierbij.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 2 – alinea 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De toepassing van de gezamenlijke of de gecoördineerde procedure mag de inhoud van de milieueffectbeoordeling niet negatief beïnvloeden.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen **drie maanden** na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

3. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen **tachtig dagen** na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie, **de controle van de kwaliteit ervan** en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. In uitzonderlijke gevallen waarin dat gezien de aard, complexiteit, locatie of omvang van het voorgestelde project nodig is, kan de in artikel 8, lid 1, bedoelde nationale bevoegde instantie de in lid 3 van dit artikel vermelde termijnen vóór afloop ervan en per geval met maximaal dertig dagen verlengen. In dat geval stelt de in artikel 8, lid 1, bedoelde nationale bevoegde instantie de projectontwikkelaar schriftelijk in kennis van de redenen die ten grondslag liggen aan de verlenging en van de datum waarop de gemotiveerde conclusie wordt verwacht.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De termijnen waarbinnen het betrokken publiek wordt geraadpleegd over het in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU bedoelde milieueffectbeoordelingsrapport bedragen ten hoogste **45** dagen. In gevallen die onder artikel 6, lid 4, tweede alinea, vallen, **wordt** deze termijn **verlengd tot 90** dagen.

Amendement

4. De termijnen waarbinnen het betrokken publiek wordt geraadpleegd over het in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU bedoelde milieueffectbeoordelingsrapport bedragen ten hoogste **tachtig en minstens veertig** dagen. In gevallen die onder artikel 6, lid 4, tweede alinea, vallen, **kan** deze termijn **per geval met maximaal negentig** dagen worden verlengd. **In dat geval stelt de nationale bevoegde instantie de projectpromotor schriftelijk in kennis van de redenen die ten grondslag liggen aan de verlenging. De openbare raadpleging begint zodra het door de projectpromotor ingediende dossier door de bevoegde administratieve instantie als volledig wordt beschouwd, wordt gelijktijdig met de beoordeling van het projectverzoek door de nationale bevoegde instantie gehouden en voldoet aan de vereisten inzake raadpleging van het betrokken publiek als bedoeld in Richtlijn 2011/92/EU, en de resultaten ervan**

worden ter beschikking gesteld van de bevoegde instantie.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. *Indien een project negatieve gevolgen heeft voor een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied, valt de milieubeoordeling onder de in Richtlijn 92/43/EEG genoemde voorwaarden.*

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 4 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 ter. *De lidstaten zien erop toe dat hun nationale bevoegde instanties en andere instanties overeenkomstig artikel 6, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU behoorlijk zijn toegerust om hun verplichtingen op grond van dit artikel na te komen.*

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. Indien plannen met bepalingen voor de ontwikkeling van productieprojecten voor nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten, onderworpen zijn aan een beoordeling uit hoofde van Richtlijn 2001/42/EG en

2. Indien plannen met bepalingen voor de ontwikkeling van productieprojecten voor nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten **en de daarvoor benodigde infrastructuur**, onderworpen zijn aan een beoordeling uit

artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG, worden die beoordelingen gecombineerd. Indien van belang wordt in die gecombineerde beoordeling ook aandacht besteed aan de gevolgen voor mogelijk getroffen waterlichamen en wordt nagegaan of het plan **kan** verhinderen dat een waterlichaam een goede toestand of goed potentieel bereikt, of een achteruitgang van de toestand of van het potentieel als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG **kan** veroorzaken, of het bereiken van een goede toestand of een goed potentieel **zou** kunnen belemmeren. Indien van belang moeten de lidstaten de effecten van bestaande en toekomstige activiteiten op het mariene milieu, met inbegrip van de wisselwerking tussen land en zee, als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2014/89/EU, beoordelen, en dan worden deze effecten ook in de gecombineerde beoordeling opgenomen.

hoofde van Richtlijn 2001/42/EG en artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG, worden die beoordelingen gecombineerd. Indien van belang wordt in die gecombineerde beoordeling ook aandacht besteed aan de gevolgen voor mogelijk getroffen waterlichamen en wordt nagegaan of **specifieke projecten in het kader van** het plan **zouden kunnen** verhinderen dat een waterlichaam een goede toestand of goed potentieel bereikt, of een achteruitgang van de toestand of van het potentieel als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG **zouden kunnen** veroorzaken, of het bereiken van een goede toestand of een goed potentieel **zouden** kunnen belemmeren. Indien van belang moeten de lidstaten de effecten van bestaande en toekomstige activiteiten op het mariene milieu, met inbegrip van de wisselwerking tussen land en zee, als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2014/89/EU, beoordelen, en dan worden deze effecten ook in de gecombineerde beoordeling opgenomen. ***De gecombineerde beoordeling mag niet van invloed zijn op de inhoud of kwaliteit van de beoordeling en wordt zo uitgevoerd dat dit niet leidt tot verlenging van de in deze verordening bedoelde termijnen.***

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De bepalingen van deze verordening doen geen afbreuk aan de verplichtingen uit hoofde van **de artikelen 6 en 7 van** het Verdrag van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE) betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, ondertekend te Aarhus op 25 juni 1998, en

Amendement

1. De bepalingen van deze verordening doen geen afbreuk aan de verplichtingen uit hoofde van het Verdrag van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE) betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, ondertekend te Aarhus op 25 juni 1998, en uit hoofde van

uit hoofde van het VN/ECE-Verdrag betreffende milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, ondertekend te Espoo op 25 februari 1991.

het VN/ECE-Verdrag betreffende milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, ondertekend te Espoo op 25 februari 1991.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Alle op grond van deze afdeling en de artikelen 12 en **13** vastgestelde besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement

2. Alle op grond van deze afdeling en de artikelen 12, **13, 14** en **21** vastgestelde besluiten worden ***op een eenvoudig te begrijpen wijze*** openbaar toegankelijk gemaakt ***en alle besluiten omtrent een project zijn op een en dezelfde locatie terug te vinden.***

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten erkennen projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten wanneer zij overeenstemmen met een in de bijlage vermelde en zich in de Unie bevindende technologie die bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1 van deze verordening opgenomen doelstellingen, ***en die aan ten minste een van*** de volgende criteria voldoen:

Amendement

1. De lidstaten erkennen projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten wanneer zij overeenstemmen met een in de bijlage vermelde en zich in de Unie bevindende technologie die bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1 van deze verordening opgenomen doelstellingen, ***met inbegrip van de klimaatdoelstellingen als bepaald in Verordening (EU) 2021/1119, en wanneer zij aan*** de volgende criteria voldoen:

Amendement 28

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – lid 1 – punt b – ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

ii) het produceert technologieën die verdere **verduurzaming en betere prestaties** mogelijk maken;

Amendement

ii) het produceert technologieën die verdere **milieuduurzaamheid of circulariteit, in het bijzonder met betrekking tot hergebruik en recycling**, mogelijk maken;

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – iv

Door de Commissie voorgestelde tekst

iv) het werkt op basis van een omvangrijk geheel van koolstofarme en circulaire productiepraktijken, met inbegrip van terugwinning van afvalwarmte.

Amendement

iv) het werkt op basis van een omvangrijk geheel van koolstofarme, **duurzame, hulpbronnefficiënte** en circulaire productiepraktijken, met inbegrip van terugwinning van afvalwarmte, **energie- en materiaalefficiëntie, en met een koolstofvoetafdruk die onder het gemiddelde voor de bedrijfstak ligt**;

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – iv bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

iv bis) het sluit aan bij de verplichtingen van de promotor uit hoofde van artikel 15 van Richtlijn (EU) .../... [2022/0051 (COD)].

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) het nettonulproductieproject voldoet aan het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 uit hoofde van de technische screeningcriteria in de gedelegeerde handelingen inzake milieu en klimaat voor de desbetreffende productiesector;

Amendement 32

**Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 2 – punt b ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b ter) het CO₂-opslagproject draagt bij tot de vermindering van onvermijdelijke emissies van industriële processen die overblijven na aantoonbare toepassing van de beste beschikbare technieken en van alle maatregelen aan de vraagzijde ter vermindering van de emissies;

Amendement 33

**Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 2 – punt b quater (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b quater) bij het CO₂-opslagproject worden geen emissies opgeslagen die afkomstig zijn van ondernemers die in de Unie aardolieproducten, aardgas of steenkool verkopen;

Amendement 34

**Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 2 – punt b quinques (nieuw)**

b quinquies) het CO₂-opslagproject is gericht op de duurzame, veilige en permanente opslag van CO₂-emissies;

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De nationale bevoegde instanties zorgen ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen leidt tot de specifieke tussentijdse stappen die als goedkeuring moeten worden beschouwd, behalve wanneer het specifieke project onderworpen is aan een milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG van de Raad of Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of ***er vastgesteld moet worden*** of een dergelijke milieueffectbeoordeling nodig is ***en de desbetreffende beoordelingen nog niet zijn uitgevoerd***, of wanneer het beginsel van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte in het nationale rechtsstelsel niet bestaat. Deze bepaling is niet van toepassing op definitieve besluiten over de uitkomst van het proces, die expliciet moeten zijn. Alle besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement

4. De nationale bevoegde instanties zorgen ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen leidt tot de specifieke tussentijdse stappen die als goedkeuring moeten worden beschouwd, behalve wanneer het specifieke project onderworpen is aan een milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG van de Raad of Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, ***Richtlijn 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of wanneer nog niet is vastgesteld*** of een dergelijke milieueffectbeoordeling nodig is, of wanneer het beginsel van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte in het nationale rechtsstelsel niet bestaat. ***Indien antwoord van de betrokken administratieve instanties vaker uitblijft, zien de lidstaten erop toe dat de instanties over toereikende middelen beschikken om toekomstige verzoeken binnen de toepasselijke termijnen te beantwoorden.*** Deze bepaling is niet van toepassing op definitieve besluiten over de uitkomst van het proces, die expliciet moeten zijn. Alle besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 15 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 15 bis

Financiering van nettonultechnologieën

Onverminderd de relevante bepalingen van Richtlijn 2003/87/EG brengen de lidstaten jaarlijks verslag uit over het percentage van de nationale opbrengsten van de veiling van emissierechten uit hoofde van artikel 10, lid 3, van die richtlijn dat wordt gebruikt ter ondersteuning van de doelstellingen van deze verordening op het gebied van de in bijlage I bij deze verordening genoemde strategische nettonultechnologieën, waarbij het doel is om minstens 25 % te halen.

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 16 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Tegen 2030 wordt een jaarlijkse injectiecapaciteit van ten minste **50** miljoen ton CO₂ bereikt in niet met tertiaire winning van koolwaterstoffen gecombineerde opslaglocaties op het grondgebied van de Europese Unie, haar exclusieve economische zones of op het continentaal plat in de zin van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Unclos).

Tegen 2030 wordt een jaarlijkse injectiecapaciteit **met een voorlopig streefdoel** van ten minste **60** miljoen ton CO₂ **met voorrang voor onvermijdelijke emissies van industriële processen** bereikt in niet met tertiaire winning van koolwaterstoffen gecombineerde opslaglocaties, **dat wil zeggen geologische opslaglocaties die uit hoofde van Richtlijn 2009/31/EG zijn toegestaan, met inbegrip van uitgeputte olie- en gasvelden en zoute watervoerende lagen**, op het grondgebied van de Europese Unie, **de EER of** haar exclusieve economische zones of op het continentaal plat in de zin van het Verdrag

van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Unclos). **Het voorlopige streefdoel wordt, in overeenstemming met de resultaten van de in artikel 17, lid 2 bis, van deze verordening bedoelde toereikendheidsbeoordeling, aangepast en wordt bindend;**

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 16 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De Commissie brengt een verslag uit, in voorkomend geval vergezeld door een wetgevingsvoorstel, tot vaststelling van een nieuwe jaarlijkse CO₂-injectiecapaciteit die tussen 2030 en 2040 uiterlijk op ... [drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] moet worden bereikt op basis van de overeenkomstig de artikelen 17 en 18 ontvangen gegevens.

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) gegevens over gebieden op hun grondgebied waar CO₂-opslaglocaties kunnen worden toegestaan, openbaar toegankelijk gemaakt worden;

a) gegevens over gebieden op hun grondgebied waar CO₂-opslaglocaties kunnen worden toegestaan **en waar vergunningen of exploratievergunningen zijn afgegeven**, openbaar toegankelijk gemaakt worden;

Amendement 40

Voorstel voor een verordening

Artikel 17 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) entiteiten die over een vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad⁷¹ op hun grondgebied beschikken, ertoe worden verplicht alle geologische gegevens over productielocaties die buiten gebruik zijn gesteld of waarvan de ontmanteling aan de bevoegde instantie is gemeld, openbaar toegankelijk te maken;

---

⁷¹ Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruik maken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen (PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3).

Amendement

b) entiteiten die over een vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad⁷¹ op hun grondgebied beschikken, ertoe worden verplicht alle geologische gegevens over productielocaties die buiten gebruik zijn gesteld of waarvan de ontmanteling aan de bevoegde instantie is gemeld, ***alsook voorlopige economische beoordelingen van de respectieve kosten om CO₂-injectie op elke locatie mogelijk te maken***, openbaar toegankelijk te maken, ***waaronder gegevens over:***

---

⁷¹ Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruik maken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen (PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3).

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 1 – punt b – i (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

i) de vraag of de locatie geschikt is voor duurzame, veilige en permanente CO₂-injectie en -opslag;

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 1 – punt b – ii (nieuw)

ii) de vraag of de vervoersinfrastructuur en -wijzen die geschikt zijn voor het veilig vervoeren van CO₂ naar de locatie beschikbaar zijn of binnen een redelijke termijn kunnen worden aangelegd;

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) de gegevens voor de toepassing van punt a) ten minste de informatie omvatten die wordt gevraagd in de mededeling van de Commissie over richtsnoeren voor de lidstaten voor de actualisering van de nationale energie- en klimaatplannen voor 2021-2030.

Amendement

c) de gegevens voor de toepassing van punt a) ten minste de informatie omvatten die wordt gevraagd in de mededeling van de Commissie over richtsnoeren voor de lidstaten voor de actualisering van de nationale energie- en klimaatplannen voor 2021-2030 **en de daaropvolgende actualiseringen daarvan.**

Geactualiseerde gegevens worden ten minste elke vijf jaar openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening, en vervolgens elk jaar, dient elke lidstaat bij de Commissie een verslag in **met** een beschrijving van:

Amendement

2. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening, en vervolgens elk jaar, dient elke lidstaat bij de Commissie een verslag in **en maakt dit openbaar toegankelijk; dit verslag omvat** een beschrijving van:

Amendement 45

Voorstel voor een verordening
Artikel 17 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de lopende projecten voor het afvangen van CO₂ en een raming van de overeenkomstige behoefte aan injectie- en opslagcapaciteit;

Amendement

a) ***een inventarisatie van*** de lopende projecten voor het afvangen van CO₂ ***op zijn grondgebied of in samenwerking met andere lidstaten*** en een raming van de overeenkomstige behoefte aan injectie- en opslagcapaciteit, ***waarbij een duidelijk onderscheid wordt gemaakt met projecten waarbij onvermijdelijke emissies van industriële processen worden afgevangen;***

Amendement 46

Voorstel voor een verordening
Artikel 17 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de lopende projecten voor de opslag van CO₂ op zijn grondgebied, met inbegrip van de status van vergunning uit hoofde van Richtlijn 2009/31/EG, verwachte data voor het definitieve investeringsbesluit (FID) en de inbedrijfstelling;

Amendement

b) ***een inventarisatie van*** de lopende projecten voor de opslag ***en het vervoer*** van CO₂ op zijn grondgebied, met inbegrip van de status van vergunning uit hoofde van Richtlijn 2009/31/EG, verwachte data voor het definitieve investeringsbesluit (FID) en de inbedrijfstelling;

Amendement 47

Voorstel voor een verordening
Artikel 17 – lid 2 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) de nationale steunmaatregelen die ***kunnen worden*** vastgesteld om de in ***punt*** a) en b) bedoelde projecten te stimuleren.

Amendement

c) ***een nationale strategie inzake CO₂-afvang en, in voorkomend geval, CO₂-opslag en -vervoer, met voorrang voor de afvang, opslag en het vervoer van onvermijdelijke emissies van industriële processen, om bij te dragen aan het jaarlijkse streefdoel voor injectiecapaciteit***

van de Unie, met inbegrip van nationale streefdoelen en de nationale steunmaatregelen die vastgesteld zijn en zullen worden om de in de punten a) en b) bedoelde projecten te stimuleren;

Amendement 48

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 2 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c bis) de steunmaatregelen voor alternatieve decarbonisatietrajecten ten behoeve van industriële sectoren waar CO₂-emissies onvermijdelijk zijn, zoals grensoverschrijdende projecten om CO₂ te vervoeren naar CO₂-opslaglocaties in andere lidstaten, als er op zijn grondgebied geen lopende of geplande projecten voor de opslag van CO₂ zijn;

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 2 – punt c ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c ter) de regelingen, met inbegrip van bilaterale overeenkomsten, om niet-discriminerende en eerlijke toegang tot grensoverschrijdende CO₂-vervoersinfrastructuur, indien van toepassing, te vergemakkelijken.

Die verslagen worden voor het publiek toegankelijk gemaakt.

Amendement 50

Voorstel voor een verordening

Artikel 17 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Uiterlijk ... [twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] en vervolgens om de twaalf maanden publiceert de Commissie een beoordeling van de toereikendheid van de CO₂-opslag- en -injectiecapaciteit, met name aan de hand van de overeenkomstig artikel 17, lid 2, en artikel 18, lid 6, verzamelde informatie.

In deze toereikendheidsbeoordeling wordt:

- a) een gedetailleerde analyse verstrekt van de geografische en temporele toereikendheid van de bestaande en geplande CO₂-opslaglocaties en de CO₂-afvangprojecten voor CO₂-emissies van industriële installaties in de Unie;**
- b) de hoofdinfrastructuur in kaart gebracht die nodig is voor het vervoer en de opslag van CO₂-emissies van industriële installaties, op de meest milieuvriendelijke en maatschappelijk verantwoorde alsook meest kostenefficiënte wijze, in de hele Unie;**
- c) de voorlopige doelstelling voor de benodigde CO₂-injectiecapaciteit aangepast die in de Unie moet worden ontwikkeld en wordt een bindend streefdoel vastgesteld om de permanente opslag van CO₂-emissies van industriële installaties tegen 2030 mogelijk te maken.**

Amendement 51

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Bijdrage van *olie- en gasproducenten met*

Bijdrage van *ondernemers die*

een vergunning

*aardolieproducten, aardgas of steenkool
op de markt van de Unie aanbieden*

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Elke *entiteit* die *houder is van een vergunning zoals gedefinieerd in artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG* levert een individuele bijdrage aan de in artikel 16 vastgestelde EU-doelstelling voor beschikbare CO₂-injectiecapaciteit. Die individuele bijdragen worden pro rata berekend op basis van het aandeel van elke entiteit in de *productie van ruwe aardolie en aardgas in de Unie van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023* en bestaan uit CO₂-injectiecapaciteit in een opslaglocatie waarvoor overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG betreffende de geologische opslag van kooldioxide een vergunning is verleend en die tegen 2030 beschikbaar is voor de markt.

Amendement

1. Elke *ondernemer* die *aardolieproducten, aardgas of steenkool aanbiedt op de markt van de Unie* levert een individuele bijdrage aan de in artikel 16 vastgestelde EU-doelstelling voor beschikbare CO₂-injectiecapaciteit. Die individuele bijdragen worden pro rata berekend op basis van het aandeel van elke entiteit in de *broeikasgasemissies uit de verbranding van de volumes producten op basis van fossiele brandstoffen die op de markt van de Unie worden aangeboden van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023* en bestaan uit CO₂-injectiecapaciteit in een opslaglocatie waarvoor overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG betreffende de geologische opslag van kooldioxide een vergunning is verleend en die tegen 2030 beschikbaar is voor de markt.

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening stellen de lidstaten de in lid 1 bedoelde entiteiten en hun volumes *voor de productie van ruwe aardolie en aardgas in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023* vast en delen ze deze

Amendement

2. Binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening stellen de lidstaten de in lid 1 bedoelde entiteiten en hun volumes *aan in de Unie in de handel gebrachte ruwe aardolie, aardgas en steenkool* in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december

mee aan de Europese Commissie.

2023 vast en delen ze deze mee aan de Europese Commissie.

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. De in lid 1 bedoelde entiteiten kunnen hun individuele bijdrage aan de EU-doelstelling voor beschikbare CO₂-injectiecapaciteit ook leveren door middel van beschikbare injectiecapaciteit in opslaglocaties die zich in een buurland bevinden waar dezelfde wettelijke vereisten gelden als die van Richtlijn 2009/31/EG, uit hoofde van een geratificeerde wettelijke overeenkomst tussen dat derde land en de Unie .

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. Na ontvangst van de overeenkomstig artikel 17, lid 2, van deze verordening ingediende verslagen specificeert de Commissie, na raadpleging van de lidstaten en belanghebbenden, het aandeel van de bijdrage aan de CO₂-injectiecapaciteit van de Unie tegen 2030 voor de in lid 1 bedoelde entiteiten.

3. Na ontvangst van de overeenkomstig artikel 17, lid 2, van deze verordening ingediende verslagen specificeert de Commissie, na raadpleging van de lidstaten en belanghebbenden, het aandeel van de bijdrage aan de CO₂-injectiecapaciteit van de Unie tegen 2030 voor de in lid 1 bedoelde entiteiten ***en maakt zij dit binnen zes maanden openbaar toegankelijk.***

Amendement 56

Voorstel voor een verordening

Artikel 18 – lid 4 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Binnen twaalf maanden na de inwerkingtreding van de verordening dienen de in lid 1 bedoelde entiteiten bij de Commissie een plan in waarin wordt uiteengezet hoe zij voornemens zijn hun bijdrage te leveren aan het bereiken van doelstelling van de Unie voor 2030 wat betreft de CO₂-injectiecapaciteit. In die plannen:

Amendement

4. Binnen twaalf maanden na de inwerkingtreding van de verordening dienen de in lid 1 bedoelde entiteiten bij de Commissie een plan in waarin wordt uiteengezet hoe zij voornemens zijn hun **individuele** bijdrage te leveren aan het bereiken van doelstelling van de Unie voor 2030 wat betreft de CO₂-injectiecapaciteit **en maken zij dit plan openbaar toegankelijk**. In die plannen:

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 4 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) worden de middelen en mijlpalen voor het bereiken van het beoogde volume gespecificeerd.

Amendement

b) worden de middelen en mijlpalen voor het bereiken van het beoogde volume gespecificeerd, **met inbegrip van CO₂-afvangbronnen**;

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 4 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) wordt beschreven hoe de entiteit ervoor zorgt dat de voorwaarden voor commerciële overeenkomsten met derden voor de afvang, de opslag en het vervoer van CO₂ eerlijk en niet-discriminerend zijn;

Amendement 59

Voorstel voor een verordening
Artikel 18 – lid 4 – punt b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b ter) wordt beschreven hoe de entiteit ervoor zorgt dat voorrang zal worden gegeven aan onvermijdelijke emissies van industriële processen.

Amendement 60

Voorstel voor een verordening
Artikel 18 – lid 5 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) alleen of in samenwerking CO₂-opslagprojecten ontwikkelen;

a) alleen of in samenwerking CO₂-opslagprojecten ontwikkelen ***of daarin investeren;***

Amendement 61

Voorstel voor een verordening
Artikel 18 – lid 5 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c) ten behoeve van het leveren van hun bijdrage overeenkomsten sluiten met derden die ***opslagprojecten*** ontwikkelen of daarin investeren.

c) ten behoeve van het leveren van hun bijdrage overeenkomsten sluiten met derden die ***opslag-, afvang- en vervoerprojecten*** ontwikkelen of daarin investeren.

Amendement 62

Voorstel voor een verordening
Artikel 18 – lid 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5 bis. De entiteiten tonen, door middel van onafhankelijke verificatie door

derden, aan dat hun CO₂-opslaglocaties veilig en permanent zijn en dat ook het CO₂-vervoer naar de locatie veilig is, en zij voldoen aan de in Richtlijn 2009/31/EG bedoelde vereisten inzake financiële zekerheid.

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6. Twee jaar na de inwerkingtreding van de verordening, en vervolgens elk jaar, dienen de in lid 1 bedoelde entiteiten bij de Commissie een verslag over hun vooruitgang bij het leveren van hun bijdrage in. De Commissie maakt deze verslagen openbaar.

Amendement

6. Twee jaar na de inwerkingtreding van de verordening, en vervolgens elk jaar, dienen de in lid 1 bedoelde entiteiten bij de ***bevoegde instantie van de lidstaten en de*** Commissie een verslag over hun vooruitgang bij het leveren van hun bijdrage, ***met inbegrip van de daarmee gepaard gaande kosten, in. Dit verslag omvat bijzonderheden over de nieuwe in gebruik genomen injectiecapaciteit, de benutte capaciteit en de bronnen van het opgeslagen CO₂, alsook een overzicht van de economische haalbaarheid van de geplande injectiecapaciteit en aanbevelingen aan de lidstaten met betrekking tot aanvullende maatregelen die nodig zijn om de CO₂-injectiedoelstelling te bereiken.*** De Commissie maakt deze verslagen openbaar.

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6 bis. De Commissie beoordeelt of de in lid 1 van dit artikel bedoelde entiteiten voldoen aan de vereisten van dit

hoofdstuk. Bij deze beoordeling houdt de Commissie rekening met de ontwikkeling van modaliteiten voor het vervoeren van CO₂ naar de injectielocaties en met de ontwikkeling van koolstofafvangactiviteiten om de vraag naar CO₂-injectie aan te wakkeren.

Amendement 65

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 7 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de lijst van sectoren met onvermijdelijke emissies van industriële processen afkomstig van grote industriële installaties waarvan de rechtstreekse uitstoot na toepassing van de beste beschikbare technieken niet kan worden verminderd, die voorrang krijgen voor de CO₂-opslagprojecten in dit hoofdstuk op basis van een duidelijke methode waarbij rekening wordt gehouden met wetenschappelijke gegevens, de huidige stand van de desbetreffende technologieën en passende maatregelen aan de vraagzijde ter vermindering van emissies. De lijst wordt regelmatig herzien en ten minste elke vijf jaar bijgewerkt om rekening te houden met relevante wetenschappelijke of technologische ontwikkelingen.

Amendement 66

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

7 bis. De lidstaten stellen regels inzake afschrikkende sancties vast die van toepassing zijn op de in lid 1 van dit

artikel bedoelde entiteiten in het geval van inbreuken op de bepalingen van de leden 1, 4, 5 en 5 bis van dit artikel en delen deze regels binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening mee aan de Commissie.

Amendement 67

Voorstel voor een verordening Artikel 18 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 18 bis

Regelgevingskader voor de markt voor CO₂-opslag en -vervoer

Binnen één jaar na de inwerkingtreding van deze verordening doet de Commissie, overeenkomstig de in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven vastgelegde beginselen, een wetgevingsvoorstel, met inbegrip van een effectbeoordeling, tot vaststelling van een regelgevingskader voor de markt voor CO₂-afvangst, -opslag en -vervoer in de hele Unie tot aanvulling van de regels van Richtlijn 2009/31/EG, houdende regels inzake:

- a) open, eerlijke en niet-discriminerende toegang tot en de veiligheid van het netwerk voor CO₂-opslag en -vervoer;*
- b) de werking en onderlinge verbinding tussen het netwerk voor CO₂-vervoer en andere infrastructuur in de Unie;*
- c) economische stimulansen, financiering en mechanismen voor financiële bijstand;*
- d) specifieke normen voor CO₂-vervoer en -opslag;*
- e) milieunormen;*

f) *handhavingsmechanismen.*

Amendement 68

Voorstel voor een verordening
Artikel 30 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten houden rekening met deze verordening bij het opstellen van hun nationale energie- en klimaatplannen en de actualiseringen daarvan, die worden ingediend overeenkomstig de artikelen 3, 9 en 14 van Verordening (EU) 2018/1999, met name wat betreft de dimensie “onderzoek, innovatie en concurrentievermogen” van de energie-unie, en bij de indiening van hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen overeenkomstig artikel 17 van die verordening.

Amendement

De lidstaten houden rekening met deze verordening bij het opstellen van hun nationale energie- en klimaatplannen en de actualiseringen daarvan, die worden ingediend overeenkomstig de artikelen 3, 9 en 14 van Verordening (EU) 2018/1999, **en nemen daarin een uitvoerige analyse op van hun vooruitgang bij het verwezenlijken van de doelstellingen in artikel 1 van deze verordening en toekomstige maatregelen om deze doelstellingen te bereiken, ook door middel van grensoverschrijdende samenwerking**, met name wat betreft de dimensie “onderzoek, innovatie en concurrentievermogen” van de energie-unie, en bij de indiening van hun tweejaarlijkse voortgangsverslagen overeenkomstig artikel 17 van die verordening. **Zo stellen de lidstaten maatregelen ter bevordering van onderzoek, ontwikkeling en innovatie vast om:**

- a) **onvermijdelijke CO₂-emissies van energie-intensieve sectoren tot een minimum te beperken en te compenseren;**
- b) **de milieuduurzaamheid en circulaire aspecten van de productiecapaciteit van strategische nettonultechnologieën te verbeteren, met name met inachtneming van overwegingen op het gebied van hergebruik, recycling en hulpbronnen efficiëntie;**
- c) **de prestaties van die technologieën te verbeteren ten opzichte van de stand**

van de techniek in de Unie, met als doel wereldwijd aan de top te blijven.

Amendement 69

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie monitort doorlopend:

Amendement

1. De Commissie monitort doorlopend **en maakt de resultaten van die monitoring openbaar toegankelijk:**

Amendement 70

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de vooruitgang van de Unie met betrekking tot de in artikel 1 bedoelde doelstellingen van de Unie, en het daarmee samenhangende effect van deze verordening;

Amendement

a) de vooruitgang van de Unie met betrekking tot de in artikel 1 bedoelde doelstellingen van de Unie, en het daarmee samenhangende effect van deze verordening, **waaronder de mate waarin wordt voldaan aan de vereisten van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” in de zin van Verordening (EU) 2020/852;**

Amendement 71

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de vorderingen bij het bereiken van de in artikel 16 genoemde EU-doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit.

Amendement

b) de vorderingen bij het bereiken van de in artikel 16 genoemde EU-doelstelling voor CO₂-injectiecapaciteit, **die om de twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening openbaar moeten worden gemaakt, met inbegrip van:**

Amendement 72

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b – i (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- i) een overzicht van de geografische spreiding van opslaglocaties in de Unie;*

Amendement 73

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b – ii (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- ii) een beoordeling van de toereikendheid van de CO₂-opslag- en injectiecapaciteit, met een uitvoerige analyse van de geografische en temporele toereikendheden van de bestaande en geplande CO₂-opslaglocaties;*

Amendement 74

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b – iii (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- iii) het in kaart brengen van de infrastructuur die nodig is voor CO₂-vervoer en -opslag in de Unie;*

Amendement 75

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de vooruitgang met betrekking tot de in artikel 8, lid 2, bedoelde beoordeling van de ontwikkeling van nettonultechnologieën om de doelstellingen in het kader van artikel 1, lid 2, punt a), te bereiken;

Amendement 76

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b ter) de vorderingen van de Unie op het gebied van elke in artikel 3, lid 1, punt a), en bijlage I genoemde technologie, die na de inwerkingtreding van deze verordening elke twee jaar openbaar moeten worden gemaakt, met inbegrip van een beoordeling van de vraag of de lijst strategische en nettonultechnologieën geschikt is voor het beoogde doel;

Amendement 77

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b quater) de toereikendheid van de administratieve capaciteit van de lidstaten om hun verplichtingen in het kader van deze verordening te vervullen.

Amendement 78

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten en de nationale instanties die zij daarvoor aanwijzen, verzamelen en verstrekken de krachtens lid 1, punten a) en b), vereiste gegevens en andere bewijsstukken. Meer specifiek verzamelen zij **en brengen** zij jaarlijks bij de Commissie verslag **uit over gegevens** met betrekking tot:

Amendement

2. De lidstaten en de nationale instanties die zij daarvoor aanwijzen, verzamelen en verstrekken de krachtens lid 1, punten a) en b), vereiste gegevens en andere bewijsstukken. Meer specifiek verzamelen zij **gegevens waar** zij jaarlijks bij de Commissie verslag **over uitbrengen en die ze elk jaar openbaar maken**, met betrekking tot:

Amendement 79

**Voorstel voor een verordening
Artikel 31 – lid 2 – punt h bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

h bis) het effect van projecten voor de productie van nettonultechnologie, strategische nettonulprojecten en, in voorkomend geval, testomgevingen voor nettonultechnologieën inzake biodiversiteit, op basis van de gegevens, alleen indien beschikbaar, die tijdens de milieubeoordelingen tijdens het vergunningsproces zijn verzameld.

Amendement 80

**Voorstel voor een verordening
Bijlage – regel 6**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6. Technologieën voor **duurzaam biogas/biomethaan**

6. Technologieën voor **duurzame alternatieve brandstoffen, te weten de productie van e-brandstoffen voor de lucht- en scheepvaart uit e-ammoniak, e-methanol, e-vloeibare waterstof en e-kerosine**

Amendement 81

Voorstel voor een verordening
Bijlage – regel 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7. Technologieën voor koolstofafvang en -opslag (CCS)

Amendement

7. Technologieën voor koolstofafvang en -opslag (CCS), **waaronder technologieën voor directe afvang uit de lucht en opslag (DACs)**

Amendement 82

Voorstel voor een verordening
Bijlage I bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

<i>Componenten</i>	<i>Montages / eindproducten</i>
<i>Permanente magneten</i>	<i>Windturbines</i>
<i>Rotorbladen</i>	
<i>Gondelbehuizing</i>	
<i>Versnellingsbak</i>	
<i>Drijfassen</i>	
<i>Stroomgenerator</i>	
<i>Lagers</i>	
<i>Mast</i>	
<i>Siliciumingots</i>	<i>Fotovoltaïsche zonnepanelen</i>
<i>Siliciumwafers</i>	
<i>Zonnecellen</i>	
<i>Modules</i>	
<i>Omzetter</i>	
<i>Aansluitdozen</i>	
<i>Onderstellen</i>	
<i>Connectoren</i>	
<i>Compressor</i>	<i>Warmtepompen</i>
<i>Elektronische regeling</i>	
<i>Warmtewisselaar</i>	

<i>Tanks en warmwatercilinders</i>	
<i>Kleppen</i>	
<i>Pompen</i>	
<i>Ventilatoren</i>	
<i>Pijpleidingen</i>	
<i>Anoden</i>	<i>Lithiumionbatterijtechnologieën</i>
<i>Kathoden</i>	
<i>Elektrolyten</i>	
<i>Scheiplaten</i>	
<i>Anoden</i>	<i>Elektrolyse-installaties</i>
<i>Kathoden</i>	
<i>Katalysatoren</i>	
<i>Membranen</i>	
<i>Elektrolyten</i>	
<i>Bipolaire platen</i>	
<i>Anoden</i>	<i>Brandstofcellen</i>
<i>Kathoden</i>	
<i>Elektrolyten</i>	
<i>Katalysatoren</i>	
<i>Bipolaire platen</i>	
<i>Afdichtingsmiddelen</i>	
<i>Geleiders, pylonen, isolatoren</i>	<i>Nettechnologieën</i>
<i>Transformatoren</i>	
<i>Schakelapparatuur</i>	
<i>Stroomschakelaars</i>	
<i>Condensatoren, stroombuizen</i>	
<i>Panelen</i>	<i>Thermische zonne-energie</i>
<i>Pijpen</i>	
<i>Tanks</i>	
<i>Geconcentreerde zonnecentrale: spiegels, lenzen, toren (voor gesmolten zout), warmtewisselaar, thermische motor</i>	
<i>Stroomgenerator</i>	

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	ENVI 8.5.2023
Medeverantwoordelijke commissies – datum bekendmaking	15.6.2023
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Tiemo Wölken 20.4.2023
Behandeling in de commissie	5.6.2023
Datum goedkeuring	20.9.2023
Uitslag eindstemming	+: 54 –: 14 0: 7
Bij de eindstemming aanwezige leden	Catherine Amalric, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Maria Angela Danzi, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Helène Fritzon, Gianna Gancia, Andreas Glueck, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsik, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Karin Karlsbro, Peter Liese, Sylvia Limmer, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Marina Measure, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Nikos Papandreou, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Silvia Sardone, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Nils Torvalds, Achille Variati, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Beatrice Covassi, Anna Deparnay-Grunenberg, Danilo Oscar Lancini, Marisa Matias, Manuela Ripa, Michèle Rivasi, Christel Schaldemose, Grzegorz Tobiszowski, Nikolaj Villumsen, Sarah Wiener, Jadwiga Wiśniewska
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Frances Fitzgerald, Alexandra Geese, Jens Geier, Francisco Guerreiro, Hannes Heide, Erik Marquardt, Johan Nissinen, Thomas Rudner

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

54	+
NI	Maria Angela Danzi
PPE	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Frances Fitzgerald, Esther de Lange, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Maria Spyragi, Pernille Weiss
Renew	Catherine Amalric, Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nils Torvalds, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Marek Paweł Balt, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Beatrice Covassi, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Jens Geier, Hannes Heide, César Luena, Nikos Papandreou, Sándor Rónai, Thomas Rudner, Christel Schaldemose, Achille Variati, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Marisa Matias, Marina Mesure, Silvia Modig, Nikolaj Villumsen, Mick Wallace
Verts/ALE	Anna Deparnay-Grunenberg, Bas Eickhout, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Erik Marquardt, Manuela Ripa, Michèle Rivasi, Sarah Wiener

14	-
ECR	Pietro Focchi, Johan Nissinen, Grzegorz Tobiszowski, Alexandr Vondra, Jadwiga Wiśniewska
ID	Aurélia Beigneux, Gianna Gancia, Catherine Griset, Danilo Oscar Lancini, Sylvia Limmer, Silvia Sardone
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Marian-Jean Marinescu
Renew	Andreas Glueck

7	0
ECR	Teuvo Hakkarainen
PPE	Hildegard Bentele, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Peter Liese, Christine Schneider

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

20.9.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNE MARKT EN CONSUMENTENBESCHERMING

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies: Tom Vandenkendelaere

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

AMENDEMENTEN

De Commissie interne markt en consumentenbescherming verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie het onderstaande in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 25

Door de Commissie voorgestelde tekst

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende

Amendement

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende **kwalitatieve** criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor **strategische** nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende

diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht.

diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht, **met inbegrip van energiezekerheid en voorzieningszekerheid. Aanbestedende diensten en instanties moeten ervoor zorgen dat aanbieders die in andere lidstaten gevestigd zijn in de procedures gelijk worden behandeld als nationale aanbieders en zij moeten waarborgen dat er geen sprake is van discriminatie bij het vaststellen van de criteria.**

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 26

Door de Commissie voorgestelde tekst

(26) Sociale duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Aanbestedende diensten **moeten bijdragen** tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht, het nationale recht, collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage

Amendement

(26) **Milieu-, sociale en arbeidsgereleerde** duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen **het opnemen van** arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. **De toepassing van de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria laat de verplichting van** aanbestedende diensten **onverlet om bij te dragen** tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht, het nationale recht, collectieve overeenkomsten of de

X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³.

internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³. ***De bijdrage tot sociale duurzaamheid is belangrijk voor het bevorderen van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden, programma's voor leer-werktrajecten, gelijke beloning voor gelijk werk, degelijke gezondheid en veiligheid op het werk, en om te zorgen voor voldoende geschoolde arbeidskrachten, zowel op korte als op lange termijn.***

---

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie), C(2021) 3573 final.

---

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie), C(2021) 3573 final.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 27

Door de Commissie voorgestelde tekst

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen⁴⁵ en afgedankte batterijen, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden

Amendement

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen⁴⁵ en afgedankte batterijen, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden

met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd; de gebruiksvoorwaarden.

---

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het

met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. ***Nettonultechnologieën met een beperkt milieueffect die verder gaan dan de minimumvereisten in de toepasselijke nationale of Uniewetgeving, moeten worden beloond.*** Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd; de gebruiksvoorwaarden. ***Wanneer in relevante productwetgeving en secundaire wetgeving groene criteria voor openbare aanbestedingen worden vastgesteld, moeten deze worden gebruikt als basis voor de toepassing van artikel 19, lid 2, punt a).***

---

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het

Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 28

Door de Commissie voorgestelde tekst

(28) Om in het kader van een openbare aanbestedingsprocedure rekening te houden met de noodzaak om de toeleveringsketens van nettonultechnologieën te diversifiëren en voor de toelevering van die technologieën minder vaak afhankelijk te zijn van één enkele bron in de zin van artikel 19, lid 2, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering ten minste als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan 65 % van de vraag voor een specifieke nettonultechnologie in de Unie wordt voorzien uit één enkele bron.

Amendement

(28) Om in het kader van een openbare aanbestedingsprocedure rekening te houden met de noodzaak om de toeleveringsketens van nettonultechnologieën te diversifiëren en voor de toelevering van die technologieën minder vaak afhankelijk te zijn van één enkele bron in de zin van artikel 19, lid 2, **voor de vaststelling van regelingen ten gunste van huishoudens of consumenten waardoor de aankoop van eindproducten en belangrijke componenten van nettonultechnologieën wordt gestimuleerd**, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering ten minste als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan 65 % van de vraag voor een specifieke nettonultechnologie **of de belangrijke componenten** in de Unie wordt voorzien uit één enkele bron.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 28 bis (nieuw)

(28 bis) De bijdrage van de inschrijving aan duurzaamheid en veerkracht wordt door de aanbestedende diensten of aanbestedende instanties geenszins gebruikt om nationale aanbieders te bevoordelen ten opzichte van aanbieders uit andere EU-lidstaten. De veerkrachtcriteria mogen niet leiden tot oneerlijke concurrentie of verstoring van de interne markt. Daarom moet de Europese Commissie nauwlettend toezien op de goede werking van de interne markt om een gelijk speelveld te garanderen. Indien aanbestedende diensten of aanbestedende instanties misbruik maken van deze criteria, moet de Commissie alle nodige stappen tegen de betrokken lidstaat overwegen om ervoor te zorgen dat deze criteria in de hele Unie gelijkkelijk van toepassing zijn.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 29

(29) Met het oog op het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan 65 % van de totale vraag voor een specifieke nettonultechnologie in de Unie wordt voorzien uit één enkele bron. Met het oog op een consistente toepassing moet de Commissie vanaf de datum van toepassing van deze verordening jaarlijks een lijst

(29) Met het oog op een consistente toepassing van de veerkrachtcriteria moet de Commissie een uitvoeringshandeling vaststellen die een jaarlijkse lijst bevat vanaf de datum van toepassing van deze verordening, met de herkomst van de onder deze categorie vallende eindproducten met nettonultechnologie, uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende bronnen, op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn.

bekendmaken met de herkomst van de onder deze categorie vallende eindproducten met nettonultechnologie, uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende bronnen, op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 30

Door de Commissie voorgestelde tekst

(30) Bij Besluit 2014/115/EU van de Raad is met name de wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (hierna de “GPA-overeenkomst” genoemd)⁴⁶, goedgekeurd. De GPA-overeenkomst beoogt de invoering van een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen met betrekking tot overheidsopdrachten met het oog op de liberalisering en de expansie van de wereldhandel. Voor opdrachten die onder aanhangsel I van de Europese Unie van de GPA-overeenkomst vallen, alsmede onder andere toepasselijke internationale overeenkomsten waardoor de Unie gebonden is, met inbegrip van vrijhandelsovereenkomsten en artikel III:8, punt a), van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 voor de aanschaffing door overheidsinstanties van producten die worden aangekocht niet met het oog op commerciële wederverkoop of het gebruik bij de productie van goederen voor commerciële verkoop, mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de voorschriften van artikel 19, lid 1, punt d), niet toepassen op de bij toeleveringsbronnen behorende ondernemers die de overeenkomsten

Amendement

(30) Bij Besluit 2014/115/EU van de Raad is met name de wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (hierna de “GPA-overeenkomst” genoemd)⁴⁶, goedgekeurd. De GPA-overeenkomst beoogt de invoering van een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen met betrekking tot overheidsopdrachten met het oog op de liberalisering en de expansie van de wereldhandel. Voor opdrachten die onder aanhangsel I van de Europese Unie van de GPA-overeenkomst vallen, alsmede onder andere toepasselijke internationale overeenkomsten waardoor de Unie gebonden is, met inbegrip van vrijhandelsovereenkomsten en artikel III:8, punt a), van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 voor de aanschaffing door overheidsinstanties van producten die worden aangekocht niet met het oog op commerciële wederverkoop of het gebruik bij de productie van goederen voor commerciële verkoop, mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de voorschriften van artikel 19, lid 2 **bis**, punt d), niet toepassen op de bij toeleveringsbronnen behorende ondernemers die de overeenkomsten hebben ondertekend. **De**

hebben ondertekend.

Commissie moet in de uitvoeringshandeling met de criteria voor de beoordeling van de bijdrage wat betreft veerkracht bepalen of de vereisten van artikel 19, lid 2 bis, punt d), van toepassing moeten zijn op de bij bepaalde toeleveringsbronnen behorende ondernemers die een nettonulpactovereenkomst hebben ondertekend.

---

⁴⁶ Besluit 2014/115/EU van de Raad van 2 december 2013 betreffende de sluiting van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (PB L 68 van 7.3.2014, blz. 1).

---

⁴⁶ Besluit 2014/115/EU van de Raad van 2 december 2013 betreffende de sluiting van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (PB L 68 van 7.3.2014, blz. 1).

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 31

Door de Commissie voorgestelde tekst

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 mag geen afbreuk doen aan de toepassing van artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten.

Amendement

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 **van deze verordening** mag geen afbreuk doen aan de toepassing van artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten **en de**

verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen.

---

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen aan de aanbestedingsmarkt van de EU”, C(2019) 5494 final van 24 juli 2019.

---

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen aan de aanbestedingsmarkt van de EU”, C(2019) 5494 final van 24 juli 2019.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 32

Door de Commissie voorgestelde tekst

(32) De weging van criteria van openbare aanbestedingsprocedures voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot milieuduurzaamheid en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn

Amendement

(32) De weging van criteria van openbare aanbestedingsprocedures voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot milieuduurzaamheid en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn

2014/25/EU.

2014/25/EU. ***Aanbestedende diensten moeten op evenwichtige wijze rekening houden met zowel de duurzaamheids- als de veerkrachtcriteria, en mogen geen enkel criterium buiten beschouwing laten.***

---

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

---

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 37

Door de Commissie voorgestelde tekst

(37) De Commissie moet de lidstaten ook bijstaan bij het ontwerpen van op huishoudens en consumenten gerichte regelingen om synergieën tot stand te brengen en beste praktijken uit te wisselen. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet ook een belangrijke rol spelen om ervoor te zorgen dat de bijdrage wat betreft duurzaamheid en weerbaarheid door lidstaten en overheidsinstanties in hun praktijken inzake openbare aanbestedingen en veilingen wordt geïntegreerd. Het ***platform moet richtsnoeren verstrekken en beste praktijken vaststellen voor het definiëren en toepassen van de bijdrage***, met concrete en specifieke voorbeelden.

Amendement

(37) De Commissie moet de lidstaten ook bijstaan bij het ontwerpen van op huishoudens en consumenten gerichte regelingen om synergieën tot stand te brengen en beste praktijken uit te wisselen. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet ook een belangrijke rol spelen om ervoor te zorgen dat de bijdrage wat betreft duurzaamheid en weerbaarheid door lidstaten en overheidsinstanties in hun praktijken inzake openbare aanbestedingen en veilingen wordt geïntegreerd. Het ***is van belang dat zowel de aanbestedende diensten of de aanbestedende instanties als de leveranciers duidelijk begrip hebben van elke bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht. Om een consistente toepassing van de gunningscriteria te waarborgen, moet de Commissie daarom, in nauwe samenwerking met het platform voor nettonultechnologie in Europa, een uitvoeringshandeling vaststellen waarin de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht duidelijk worden omschreven, met bijzondere aandacht voor kleine en***

middelgrote ondernemingen, die een eerlijke kans moeten krijgen om deel te nemen aan de grote markt voor overheidsopdrachten, en voor een gelijk speelveld op de Europese interne markt. Samenhang met alle bestaande wetgeving is essentieel. Voorts moeten in deze uitvoeringshandeling de afwijkingen als bedoeld in artikel 19, lid 4, worden verduidelijkt, alsook de wijze waarop de aanbestedende diensten of aanbestedende instanties hieraan in de praktijk uitvoering moeten geven. Daarnaast moet de Commissie in nauwe samenwerking met het platform voor nettonultechnologie in Europa richtsnoeren verstrekken over de wijze waarop de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria kunnen worden gekoppeld aan nieuwe wetgeving. Deze richtsnoeren kunnen bovendien concrete en specifieke voorbeelden en beste praktijken bevatten. Ter wille van de samenhang met alle toekomstige wetgeving, moet de Commissie deze richtsnoeren bijwerken wanneer het onderliggende kader verandert, en ten minste elke zes maanden.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 41

Door de Commissie voorgestelde tekst

(41) Wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden investeringen

Amendement

(41) **Alleen** wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder

te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën **door marktfalen aan te pakken met gerichte inzet van staatssteun**. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, **onder meer via belastingvoordelen**. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.

bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën. **De lidstaten moeten zich echter afvragen of staatssteun werkelijk noodzakelijk is en of de overheidssteun marktfalen aanpakt**. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, **die niet binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen**. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.
Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties zorgen ervoor dat de aanbestedingsprocedure open, niet-discriminerend en transparant is, en eerlijke mededinging tussen alle in aanmerking komende leveranciers mogelijk maakt.

Amendement 13

**Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 2 – inleidende formule**

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht is ***gebaseerd op*** de volgende ***cumulatieve*** criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht is ***houdt rekening met*** de volgende criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement 14

Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) een milieuduurzaamheid die verder gaat dan de in de toepasselijke *wetgeving* opgenomen minimumvereisten;

Amendement

a) een milieuduurzaamheid die **ten minste voldoet aan of** verder gaat dan de in de toepasselijke **nationale of Uniewetgeving** opgenomen minimumvereisten;

Amendement 15

Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) als er een innovatieve oplossing **moet worden** ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen;

Amendement

b) als er een innovatieve oplossing **wordt** ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen;

Amendement 16

Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 2 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) **de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht, rekening houdend met het aandeel van de producten dat afkomstig is van één enkele bron, zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁷², en waarvan meer dan 65 % van de toelevering voor die specifieke nettonultechnologie in de Unie afkomstig is uit het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, ten opzichte van wanneer de aanbestedingsprocedure plaatsvindt.**

Amendement

d) **Schrappen**

⁷² Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. *Voor de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht wordt rekening gehouden met de volgende criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:*

de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht, met bijzondere aandacht voor de diversificatie van de overeenkomstige toeleveringsketens, de energiezekerheid van de Unie en de voorzieningszekerheid. De toelevering wordt als onvoldoende veerkrachtig en gediversifieerd beschouwd wanneer op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn voor meer dan 65 % van de totale vraag in de Unie voor een specifieke nettonultechnologie, of voor de componenten die essentieel zijn voor de productie van die technologieën, wordt voorzien uit één enkele bron van buiten de EU, zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad. De Commissie stelt een uitvoeringshandeling vast waarin de toepassing van deze criteria wordt gespecificeerd overeenkomstig artikel 22, lid 2.

---

⁷² Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen 15 % en 30 % van de gunningscriteria, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en b), bedoelde criteria.

Amendement

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen 15 % en 30 % van de gunningscriteria, **op evenwichtige wijze rekening houdend met zowel de duurzaamheids- als de veerkrachtcriteria**, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en b), bedoelde criteria.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie **is niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage van nettonultechnologieën** toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie **ertoe** zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het

Amendement

4. **In afwijking van lid 3 kan de** aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie **besluiten om de bijdrage van nettonultechnologieën** wat betreft duurzaamheid en veerkracht **niet** toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie **er duidelijk toe** zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische

onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan 10 % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere **gunningscriteria** in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van sociale aspecten overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan 10 %, **in vergelijking met een inschrijving zonder de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht**, kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere **gunnings- en uitsluitingscriteria** in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van **kwaliteits- en sociale aspecten** overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. De lidstaten discrimineren niet of geven leveranciers of nettonulproducten uit een andere lidstaat geen andere behandeling op grond van de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. **Indien gewenst verstrekt de**

1. **Uiterlijk op [PB: gelieve de datum**

Commissie *richtsnoeren* over de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van beschikbare producten die in aanmerking komen voor de vormen van overheidsinterventie van de artikelen 19, 20 en 21.

in te voeren = twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie een uitvoeringshandeling vast waarin de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van beschikbare producten die in aanmerking komen voor de vormen van overheidsinterventie van de artikelen 19, 20 en 21 worden gespecificeerd, in samenhang met relevante bepalingen in andere bestaande wetgeving, en waarin regels worden gegeven voor de toepassing van de afwijking in artikel 19, lid 4. In deze uitvoeringshandeling houdt de Commissie rekening met kleine en middelgrote ondernemingen en met de beginselen van openheid van de markt, transparantie en non-discriminatie bij de toepassing van deze bepalingen door aanbestedende diensten of aanbestedende instanties. Bij het vaststellen van criteria voor milieuduurzaamheid houdt de Commissie rekening met de volgende niet-uitputtende lijst: de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie, onderhoud, upgraden en opknappen, en de benodigde inspanningen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; de milieuvoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 1 bis (nieuw)

1 bis. *In geval van strijdigheid tussen de verschillende gunnings- en duurzaamheidscriteria die op grond van ander Unierecht zijn vastgesteld, verstrekt de Commissie richtsnoeren over de wijze waarop deze bepalingen naast elkaar bestaan, of, in voorkomend geval, welke criteria voorrang krijgen. De Commissie actualiseert deze richtsnoeren om de zes maanden.*

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. De **Commissie** stelt een lijst **beschikbaar** met alle in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie, die is uitgesplitst naar het aandeel naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende derde landen op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, en werkt deze informatie regelmatig bij.

2. **Bij het specificeren van de toepassing van veerkrachtcriteria overeenkomstig artikel 19, lid 2 bis**, stelt **de Commissie** een lijst **op** met alle in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie, die is uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende derde landen op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, en werkt deze informatie regelmatig bij.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. *Voor de toepassing van artikel 19, lid 2 bis, kan de Commissie producten die worden geproduceerd in derde landen die een nettonulpartnerschapsovereenkomst*

hebben ondertekend, gelijkstellen met producten die binnen de Unie zijn geproduceerd, en in dat geval overwegen die producten niet in aanmerking te nemen voor de criteria.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Binnen het platform voor nettonultechnologie in Europa worden de door de lidstaten ter uitvoering van de artikelen 19 en 21 getroffen maatregelen besproken en worden beste praktijken uitgewisseld, onder meer met betrekking tot ervaringen met het gebruik van criteria om bij openbare aanbestedingen de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht te beoordelen, of ervaring met regelingen om de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie te stimuleren.

Amendement

3. Binnen het platform voor nettonultechnologie in Europa worden de door de lidstaten ter uitvoering van de artikelen 19 en 21 getroffen maatregelen besproken en worden beste praktijken **en kennis** uitgewisseld, onder meer met betrekking tot ervaringen met het gebruik van criteria om bij openbare aanbestedingen de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht te beoordelen, of ervaring met regelingen om de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie te stimuleren. **De Commissie publiceert richtsnoeren met beste praktijken voor doeltreffende aanbestedingsprocedures in de lidstaten.**

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)		
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)		
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023		
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	IMCO 8.5.2023		
Medeverantwoordelijke commissies – datum bekendmaking	15.6.2023		
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Tom Vandenkendelaere 27.4.2023		
Behandeling in de commissie	22.5.2023	28.6.2023	17.7.2023
Datum goedkeuring	19.9.2023		
Uitslag eindstemming	+: –: 0:	34 0 1	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Carlo Fidanza, Malte Gallée		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	João Albuquerque		

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

34	+
ECR	Carlo Fidanza, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Alex Agius Saliba, João Albuquerque, Laura Ballarín Cereza, Brando Benifei, Biljana Borzan, Leszek Miller, Christel Schaldemose
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

26.9.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE REGIONALE ONTWIKKELING

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies: Niklas Nienass

BEKNOPTE MOTIVERING

De rapporteur voor advies, Niklas Nienass, wil er graag op wijzen dat hij tegen alle amendementen is die de strikte bevoegdheid van REGI te buiten gaan en die raken aan de bevoegdheden van de ten principale bevoegde commissie, namelijk de Commissie industrie, onderzoek en energie.

Gezien de uiterst beperkte tijd die beschikbaar was voor dit verslag, met een eerste gedachtewisseling die pas eind mei heeft plaatsgehad, is aan het begin van de procedure afgesproken om de bevoegdheden van de afzonderlijke commissies te eerbiedigen. Op die manier was er meer tijd voor onderhandelingen, aangezien er geen ontwerpadvies is opgesteld en amendementen rechtstreeks op de oorspronkelijke tekst zijn ingediend. De rapporteur betreurt het besluit om afstand te doen van zijn recht om een ontwerpadvies op te stellen.

Leden van één fractie hebben zich niet aan de afspraak gehouden en amendementen ingediend op veel meer delen van de tekst, met name de bijlage, die niet onder de bevoegdheid van REGI valt aangezien daarin de strategische nettonultechnologieën worden gedefinieerd waarnaar in vele andere delen van de tekst wordt verwezen, en die onder de bevoegdheid van ITRE valt. Vervolgens is in de technische procedure bepaald dat alleen zou worden onderhandeld over amendementen die waren ingediend op relevante delen van de tekst. Aangezien alle andere fracties zich wel aan de oorspronkelijke afspraak hadden gehouden, zijn er geen andere amendementen op de bijlage ingediend waardoor er geen compromissen konden worden gesloten, en moest afzonderlijk op de ingediende amendementen worden gestemd.

Helaas hebben veel van de andere fracties vervolgens besloten om de eerder gemaakte afspraak ook niet langer meer te eerbiedigen, en hebben zij bij de stemming vóór deze op zichzelf staande amendementen gestemd.

De rapporteur voor advies wenst zich te distantiëren van de definitieve tekst die op 20 september 2023 in de commissie REGI is goedgekeurd, aangezien hij uitdrukkelijk tegen deze amendementen was die naar zijn mening een inbreuk op de bevoegdheid van ITRE

vormen. Niettemin stemde hij in de eindstemming vóór zijn advies, in het belang van een eensgezinde REGI-stem over de bereikte compromissen waarover naar behoren is onderhandeld en die als constructief worden beschouwd.

AMENDEMENTEN

De Commissie regionale ontwikkeling verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening

Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(1) De Unie heeft zich verbonden tot een versnelde decarbonisatie van haar economie en tot een ambitieuze uitrol van hernieuwbare energiebronnen om tegen 2050 tot klimaatneutraliteit of een nettonuluitstoot (emissies na aftrek van verwijderingen) te komen. Die doelstelling vormt de kern van de Europese Green Deal en de geactualiseerde industriestrategie van de EU, en strookt met de verbintenis tot mondiale klimaatactie die de EU in het kader van de Overeenkomst van Parijs³¹ is aangegaan. Om de doelstelling van klimaatneutraliteit te bereiken, is in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad³² een bindende klimaatdoelstelling op het niveau van de Unie vastgesteld om de netto broeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van 1990. Het voorgestelde “Fit for 55”-pakket³³ heeft tot doel de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 te verwezenlijken en bij dit pakket wordt in dit verband Uniewetgeving herzien en geactualiseerd.

Amendement

(1) De Unie heeft zich verbonden tot een versnelde decarbonisatie van haar economie en tot een ambitieuze uitrol van hernieuwbare energiebronnen om tegen 2050 tot klimaatneutraliteit of een nettonuluitstoot (emissies na aftrek van verwijderingen) te komen. Die doelstelling vormt de kern van de Europese Green Deal en de geactualiseerde industriestrategie van de EU, en strookt met de verbintenis tot mondiale klimaatactie die de EU in het kader van de Overeenkomst van Parijs³¹ is aangegaan. Om de doelstelling van klimaatneutraliteit te bereiken, is in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad³² een bindende klimaatdoelstelling op het niveau van de Unie vastgesteld om de netto broeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van 1990. Het voorgestelde “Fit for 55”-pakket³³ heeft tot doel de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 te verwezenlijken en bij dit pakket wordt in dit verband Uniewetgeving herzien en geactualiseerd, **met inachtneming van het beginsel dat is vervat in het mechanisme voor een rechtvaardige transitie, namelijk dat in de klimaattransitie wordt gewaarborgd dat geen enkele persoon of regio aan zijn lot wordt overgelaten.**

---

³¹ Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad van 5 oktober 2016 betreffende de ondertekening namens de Europese Unie van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

³² Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

³³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s. “Fit for 55-pakket”: het EU-klimaatstreefdoel voor 2030 bereiken op weg naar klimaatneutraliteit. COM(2021) 550 final van 14 juli 2021.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

(3) Wat de externe aspecten betreft, met name met betrekking tot opkomende markten en ontwikkelingslanden, zal de EU in het kader van haar Global Gateway-strategie streven naar wederzijds voordelige partnerschappen, die bijdragen tot de diversificatie van haar toeleveringsketen van grondstoffen en tot de inspanningen van de partnerlanden om een dubbele transitie te realiseren, en tot de ontwikkeling van lokale toegevoegde waarde.

---

³¹ Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad van 5 oktober 2016 betreffende de ondertekening namens de Europese Unie van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

³² Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

³³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s. “Fit for 55-pakket”: het EU-klimaatstreefdoel voor 2030 bereiken op weg naar klimaatneutraliteit. COM(2021) 550 final van 14 juli 2021.

Amendement

(3) Wat de externe aspecten betreft, met name met betrekking tot opkomende markten en ontwikkelingslanden, zal de EU in het kader van haar Global Gateway-strategie streven naar wederzijds voordelige partnerschappen, die bijdragen tot de diversificatie van haar toeleveringsketen van grondstoffen en tot de inspanningen van de partnerlanden om een **sociaal evenwichtige** dubbele transitie te realiseren, en tot de ontwikkeling van lokale toegevoegde waarde.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) De groene transitie kan nieuwe mogelijkheden bieden, vooral voor minder ontwikkelde regio's en overgangsregio's. Het klimaatbeleid moet in dit opzicht voorzien in erkenning van de specifieke behoeften en mogelijkheden van regio's. Hernieuwbare energie, biomassa en andere regionale natuurlijke hulpbronnen en geografische mogelijkheden met betrekking tot nettonultechnologieën, bieden regio's kansen om mee te werken aan het verwezenlijken van gemeenschappelijke klimaatdoelstellingen.

Motivering

Amendement om aan te geven hoe belangrijk groene transities zijn voor minder ontwikkelde regio's en overgangsregio's, als zijnde een kans om de gemeenschap veerkrachtiger en de economie duurzamer te maken, en aangezien nieuwe banen en zakelijke mogelijkheden tot stand komen.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door ***circulariteit, recycling, hergebruik, energiebesparingen*** en de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van

minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, *en* energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd

Amendement

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, *en technologieën op het gebied van de*

kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

duurzame circulaire bio-economie, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

Motivering

Het versnellen van de duurzame circulaire bio-economie is van cruciaal belang voor het vergroten van de capaciteit van de toeleveringsketens en voor het verminderen van het gebruik van fossiele energiebronnen. De bio-economie is voor veel regio's van vitaal belang voor de duurzame inzet van hun natuurlijke hulpbronnen met het oog op het verwezenlijken van gemeenschappelijke klimaatdoelstellingen.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 bis) Hernieuwbare biogebaseerde energiebronnen bezitten het potentieel om fossiele energiebronnen en kritieke grondstoffen te vervangen. Deze energiebronnen worden verkregen uit biologisch materiaal dat op natuurlijke wijze kan worden aangevuld. Daarnaast stoten ze minder broeikasgassen uit, verlagen ze de afhankelijkheid van ingevoerde fossiele brandstoffen, bevorderen zij plattelandsontwikkeling, zorgen zij voor banen in plattelandsgebieden en leiden zij tot minder afval en verontreiniging dankzij het gebruik van overblijfselen uit de landbouw en bosbouw. Ook worden we met hernieuwbare energiebronnen minder afhankelijk van schaarser wordende kritieke grondstoffen.

Motivering

De bio-economie is voor veel regio's van vitaal belang voor de duurzame inzet van hun natuurlijke hulpbronnen met het oog op het verwezenlijken van gemeenschappelijke klimaatdoelstellingen. Amendement om aan te geven hoe belangrijk biogebaseerde hernieuwbare energiebronnen zijn voor het verlagen van de emissies en om minder afhankelijk te zijn van kritieke grondstoffen, zodat de strategische autonomie van de Europese Unie groter wordt. Zo kan biogebaseerde lignine worden gebruikt bij de productie van batterijen.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag en voor het elektriciteitsnet. Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën **nog snellere** vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken.

Amendement

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag en voor het elektriciteitsnet. Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën **efficiëntere** vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) Om ervoor te zorgen dat het toekomstige energiesysteem van de Unie veerkrachtig is, moet in de hele toeleveringsketen van de desbetreffende technologieën worden opgeschaald, in volledige complementariteit met de verordening kritieke grondstoffen.

Amendement

(11) Om ervoor te zorgen dat het toekomstige energiesysteem van de Unie veerkrachtig, **rechtvaardig, inclusief en duurzaam** is, moet in de hele toeleveringsketen van de desbetreffende technologieën worden opgeschaald, in volledige complementariteit met de verordening kritieke grondstoffen, **het internationaal recht inzake de mensenrechten, de internationale milieuwetgeving en de beginselen van passende zorgvuldigheid, en met betekenisvolle betrokkenheid van lokale gemeenschappen.**

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 25

Door de Commissie voorgestelde tekst

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de

Amendement

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht, **alsook territoriale cohesie, het scheppen van banen voor sociaal kwetsbare groepen**

milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht.

en inclusiviteit, naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie, ***sociale impact*** en veerkracht. ***Niemand mag aan zijn lot worden overgelaten, ook behoeftige mensen moeten van nettonultechnologie profiteren.***

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 26

Door de Commissie voorgestelde tekst

(26) Sociale duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Aanbestedende diensten moeten bijdragen tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht, het nationale recht, collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³.

---

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie),

Amendement

(26) Sociale duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Aanbestedende diensten moeten bijdragen tot sociale duurzaamheid ***en inclusiviteit*** door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht, het nationale recht, collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³.

---

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie),

Amendement 11**Voorstel voor een verordening
Overweging 32***Door de Commissie voorgestelde tekst*

(32) De weging van criteria **van openbare aanbestedingsprocedures** voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en **veerkracht doet** geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot milieuduurzaamheid en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU.

---

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

Amendement 12**Voorstel voor een verordening
Overweging 35***Door de Commissie voorgestelde tekst*

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare

Amendement

(32) **Met betrekking tot openbare aanbestedingsprocedures doet** de weging van criteria voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid, **veerkracht, territoriale cohesie en het tot stand brengen van gelijke kansen voor iedereen** geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot milieuduurzaamheid en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU.

---

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigen bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake

huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. ***In veel gevallen is toegang tot financiering van essentieel belang. Teneinde financiering voor deze groepen toegankelijker te maken, moeten de lidstaten voor burgers gunstige mechanismen opzetten ter verlichting van de financiële en administratieve lasten die op hen af komen. Lidstaten moeten ook investeren in bewustmaking en betere communicatie voor het in contact komen met deze groepen. Ook de sociaal kwetsbare groepen die op de armoedegrens leven mogen niet achterblijven. De bijzondere bijstand moet worden verleend vanuit een holistische benadering en met gebruikmaking van gezamenlijke regelingen waarbinnen staatssteun en EU-fondsen worden gecombineerd.*** In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigen bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag

subsidies.

naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 45

Door de Commissie voorgestelde tekst

(45) De lidstaten **kunnen** steun verlenen uit programma's in het kader van het cohesiebeleid, in overeenstemming met de toepasselijke regels van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁷, om de benutting van strategische nettonulprojecten in minder ontwikkelde **en** overgangsregio's aan te moedigen door middel van investeringspakketten voor infrastructuur, productieve investeringen in innovatie, productiecapaciteit in kmo's, diensten,

Amendement

(45) De lidstaten **moeten** steun verlenen uit programma's in het kader van het cohesiebeleid, in overeenstemming met de toepasselijke regels van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁷, om de benutting van strategische nettonulprojecten in **alle regio's, met name in** minder ontwikkelde **regio's**, overgangsregio's **en door het Fonds voor een rechtvaardige transitie bestreken gebieden**, aan te moedigen door middel van investeringspakketten voor

opleidings- en bijscholingsmaatregelen, met inbegrip van steun voor capaciteitsopbouw bij overheidsinstanties en promotoren. De in de programma's vastgestelde toepasselijke medefinancieringspercentages kunnen tot 85 % oplopen voor minder ontwikkelde regio's en tot 60 % of 70 % voor overgangsregio's, afhankelijk van het desbetreffende fonds en de status van de regio, maar de lidstaten mogen deze plafonds op het niveau van het project overschrijden, waar dat op grond van de staatssteunregels toegestaan is. Het instrument voor technische ondersteuning kan de lidstaten en de regio's helpen bij het opstellen van groeistrategieën voor een nettonulindustrie, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het beperken van de administratieve formaliteiten en het versnellen van de vergunningverlening. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om de duurzaamheid van strategische nettonulprojecten te bevorderen door deze investeringen in Europese waardeketens te integreren, met name waar op interregionale en grensoverschrijdende samenwerkingsnetwerken kan worden voortgebouwd.

infrastructuur, productieve investeringen in innovatie, productiecapaciteit in kmo's **en in voorkomend geval ook in midcap-ondernemingen als bedoeld in artikel 2, punten 6) en 7) van Verordening (EU) 2015/1017, alsook in productieve investeringen in diensten, onderzoek, hulp bij het vinden van een baan**, opleidings- en bijscholingsmaatregelen, met inbegrip van steun voor capaciteitsopbouw bij overheidsinstanties en promotoren. **Om het risico op vrijmakingen van niet-bestede cohesiefondsen te beperken, kan de Commissie de lidstaten één jaar voor het einde van de financieringsperiode adviseren deze middelen te herbestemmen voor de financiering van strategische nettonulprojecten.** De in de programma's vastgestelde toepasselijke medefinancieringspercentages kunnen tot 85 % oplopen voor minder ontwikkelde regio's en tot 60 % of 70 % voor overgangsregio's **en 40 % tot 50 % voor meer ontwikkelde regio's**, afhankelijk van het desbetreffende fonds en de status van de regio, maar de lidstaten mogen deze plafonds op het niveau van het project overschrijden, waar dat op grond van de staatssteunregels toegestaan is. Het instrument voor technische ondersteuning kan de lidstaten en de regio's helpen bij het opstellen van groeistrategieën voor een nettonulindustrie, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het beperken van de administratieve formaliteiten en het versnellen van de vergunningverlening. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om de duurzaamheid van strategische nettonulprojecten te bevorderen door deze investeringen in Europese waardeketens te integreren, met name waar op interregionale en grensoverschrijdende samenwerkingsnetwerken kan worden voortgebouwd.

---

⁵⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende

---

⁵⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende

gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visabeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Overweging 47

Door de Commissie voorgestelde tekst

(47) Een Europees soevereiniteitsfonds zou een structureel antwoord bieden voor de investeringsbehoeften. Het zal bijdragen tot het behoud van een Europese voorsprong op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie, met inbegrip van nettonultechnologieën. Dit structurele instrument bouwt voort op de ervaring met gecoördineerde meerlandenprojecten in het kader van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang en beoogt de toegang van alle lidstaten tot dergelijke projecten te verbeteren en aldus de cohesie en de eengemaakte markt te beschermen tegen risico's als gevolg van de ongelijke beschikbaarheid van staatssteun.

gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visabeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

Amendement

(47) Een Europees soevereiniteitsfonds zou een structureel antwoord bieden voor de investeringsbehoeften. Het zal bijdragen tot het behoud van een Europese voorsprong op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie, met inbegrip van nettonultechnologieën. Dit structurele instrument bouwt voort op de ervaring met gecoördineerde meerlandenprojecten in het kader van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang en beoogt de toegang van alle lidstaten tot dergelijke projecten te verbeteren en aldus de cohesie en de eengemaakte markt te beschermen tegen risico's als gevolg van de ongelijke beschikbaarheid van staatssteun ***(met inbegrip van passende maatregelen om die risico's te beperken), en een aanzienlijk deel van de noodzakelijke aanvullende financiering te verschaffen die onmisbaar is voor het aanpakken van de uitdagingen in verband met de dubbele transitie.***

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 48

Door de Commissie voorgestelde tekst

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de Commissie en de lidstaten de bestaande financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten.

Amendement

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de Commissie en de lidstaten de bestaande financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten, ***alsook bij de ondersteuning van regio's, gemeenten en projectpromotoren.***

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Overweging 48 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(48 bis) Met het oog op het waarborgen van strategische territoriale ontwikkeling en cohesie kunnen gemeenten aandeelhouder worden in nettonulprojecten in hun bestuurlijke regio.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Overweging 58

Door de Commissie voorgestelde tekst

(58) Conflicten over grondgebruik kunnen belemmeringen vormen bij de uitrol van projecten voor de productie van nettonultechnologieën. Goed opgezette plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, waarin rekening wordt gehouden met het potentieel voor de uitvoering van projecten voor de productie van nettonultechnologieën, waarvan de potentiële milieueffecten worden beoordeeld, kunnen bijdragen tot het bewaren van het evenwicht tussen collectieve goederen en openbare belangen, het risico op conflicten verminderen en de duurzame uitrol van projecten voor de productie van nettonultechnologieën in de Unie versnellen. De verantwoordelijke nationale, regionale en lokale autoriteiten moeten daarom overwegen om bij de ontwikkeling van dergelijke plannen bepalingen op te nemen met betrekking tot projecten voor de productie van nettonultechnologieën.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Overweging 69

Door de Commissie voorgestelde tekst

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan de

Amendement

(58) Conflicten over grondgebruik kunnen belemmeringen vormen bij de uitrol van projecten voor de productie van nettonultechnologieën. Goed opgezette plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, waarin rekening wordt gehouden met het potentieel voor de uitvoering van projecten voor de productie van nettonultechnologieën, waarvan de potentiële milieueffecten worden beoordeeld, kunnen bijdragen tot het bewaren van het evenwicht tussen collectieve goederen en openbare belangen, het risico op conflicten verminderen en de duurzame uitrol van projecten voor de productie van nettonultechnologieën in de Unie versnellen. De verantwoordelijke nationale, regionale en lokale autoriteiten moeten daarom, ***in overeenstemming met het in artikel 8 van Verordening (EU) 2021/1060 houdende gemeenschappelijke bepalingen bepaalde principe van partnerschap***, overwegen om bij de ontwikkeling van dergelijke plannen bepalingen op te nemen met betrekking tot projecten voor de productie van nettonultechnologieën.

Amendement

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan de

Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen oprichten en *derden* uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën.

Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. ***Daarnaast moet het platform voor nettonultechnologie de voortgang van de NUTS 2-regio's beoordelen en hun sociale, economische en territoriale ontwikkeling ondersteunen ter waarborging van de cohesie.*** Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen oprichten en ***het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Europees Comité van de Regio's*** uitnodigen, ***alsook sociale partners, maatschappelijke organisaties en derden*** zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Overweging 70

Door de Commissie voorgestelde tekst

(70) In het kader van het industrieel plan voor de Green Deal kondigde de Commissie al haar voornemen aan om industriële partnerschappen te ontwikkelen met betrekking tot nettonultechnologieën, om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te bevorderen en de rol van de industriële capaciteiten van de EU bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie

Amendement

(70) In het kader van het industrieel plan voor de Green Deal kondigde de Commissie al haar voornemen aan om industriële partnerschappen te ontwikkelen met betrekking tot nettonultechnologieën, om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te bevorderen en de rol van de industriële capaciteiten van de EU bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie

te ondersteunen. De Commissie en de lidstaten **kunnen** de partnerschappen binnen het platform coördineren **door** relevante bestaande partnerschappen en processen **te** bespreken, zoals groene partnerschappen, energiedialogen en andere vormen van bestaande bilaterale contractuele regelingen, alsook mogelijke synergieën met relevante bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met derde landen te onderzoeken.

te ondersteunen. De Commissie en de lidstaten **moeten** de partnerschappen binnen het platform coördineren, **en kunnen** relevante bestaande partnerschappen en processen bespreken, zoals groene partnerschappen, energiedialogen en andere vormen van bestaande bilaterale contractuele regelingen, alsook mogelijke synergieën met relevante bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met derde landen te onderzoeken.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 71

Door de Commissie voorgestelde tekst

(71) De Unie moet ernaar streven de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren en wereldwijd hoge sociale en milieunormen te bevorderen, in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen. Evenzo moeten in nauwe samenwerking met partnerlanden en als deel van een open maar assertieve aanpak, sterkere inspanningen worden geleverd op het gebied van onderzoek en innovatie om nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

Amendement

(Niet van toepassing op de Nederlandse versie)

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies

Amendement

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies

van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen.

van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het scheppen **en behouden** van hoogwaardige banen.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie⁶⁶; technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; technologieën voor duurzame alternatieve brandstoffen⁶⁷; elektrolyse-installaties en brandstofcellen; **geavanceerde** technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen **met een minimum aan afval van de** splijtstofcyclus, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties; technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag; en energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën. Hiermee worden de eindproducten, specifieke componenten en specifieke machines bedoeld die primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische paraatheid van ten minste 8 hebben bereikt;

Amendement

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie⁶⁶; technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; technologieën voor duurzame alternatieve brandstoffen⁶⁷; elektrolyse-installaties en brandstofcellen; technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen **en de daarmee samenhangende** splijtstofcyclus, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties; technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag; en energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën **en technologieën op het gebied van hernieuwbare bio-energie**. Hiermee worden de eindproducten, specifieke componenten en specifieke machines bedoeld, **met inbegrip van technologieën op het gebied van circulariteit**, die primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische

paraatheid van ten minste 7 hebben bereikt;

---

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

⁶⁷ “duurzame alternatieve brandstoffen”: de brandstoffen die zijn bestreken in het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het waarborgen van een gelijk speelveld voor duurzaam luchtvervoer (COM(2021) 561 final) en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in de zeevaart (COM(2021) 562 final).

---

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

⁶⁷ “duurzame alternatieve brandstoffen”: de brandstoffen die zijn bestreken in het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het waarborgen van een gelijk speelveld voor duurzaam luchtvervoer (COM(2021) 561 final) en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in de zeevaart (COM(2021) 562 final).

Motivering

Het versnellen van de duurzame circulaire bio-economie is van cruciaal belang voor het vergroten van de capaciteit van de toeleveringsketens en voor het verminderen van het gebruik van fossiele energiebronnen. De bio-economie is voor veel regio's van vitaal belang voor de duurzame inzet van hun natuurlijke hulpbronnen met het oog op het verwezenlijken van gemeenschappelijke klimaatdoelstellingen.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) “component”: een klein onderdeel van een nettonultechnologie dat door een bedrijf uit verwerkte materialen wordt vervaardigd en wordt verhandeld;

Amendement

b) “component”: een klein onderdeel van een nettonultechnologie dat door een bedrijf uit verwerkte materialen wordt vervaardigd en wordt verhandeld, ***alsook gerecyclede componenten***;

Motivering

Het versnellen van de circulaire economie is van cruciaal belang voor het vergroten van de capaciteit van de toeleveringsketens.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) “innovatieve nettonultechnologieën”: technologieën die voldoen aan de definitie van “nettonultechnologieën” maar niet een niveau van technologische paraatheid van 8 of meer hebben bereikt, die wezenlijke innovatie met zich meebrengen, die momenteel niet op de markt beschikbaar zijn en die voldoende geavanceerd zijn om te worden getest in een gecontroleerde omgeving;

Amendement

c) “innovatieve nettonultechnologieën”: technologieën die voldoen aan de definitie van “nettonultechnologieën” maar niet een niveau van technologische paraatheid van 7 of meer hebben bereikt, die wezenlijke innovatie met zich meebrengen, die momenteel niet op de markt beschikbaar zijn en die voldoende geavanceerd zijn om te worden getest in een gecontroleerde omgeving;

Motivering

Hiermee wordt het niveau van technologische paraatheid verlaagd van 8 naar 7. Het innovatie- en energiebeleid moet meer gericht zijn op ontwikkeling en aanloopinvesteringen in plaats van op rechtstreekse staatssteun voor productie.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat aanvragers gemakkelijk toegang hebben tot informatie over en eenvoudige procedures voor de beslechting van geschillen in verband met de vergunningverleningsproces en de afgifte van vergunningen voor het opzetten en uitbreiden van projecten, met inbegrip van, waar van toepassing, alternatieve geschillenbeslechtsingsmechanismen.

Amendement

6. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat aanvragers gemakkelijk toegang hebben tot informatie over en **duidelijke en** eenvoudige procedures voor de beslechting van geschillen in verband met de vergunningverleningsproces en de afgifte van vergunningen voor het opzetten en uitbreiden van projecten, met inbegrip van, waar van toepassing, alternatieve geschillenbeslechtsingsmechanismen.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening
Artikel 5 – alinea 1 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) bedrijfsondersteunende diensten, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de aangifte voor de vennootschapsbelasting, lokale belastingwetgeving *en* het arbeidsrecht.

Amendement

d) bedrijfsondersteunende diensten, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de aangifte voor de vennootschapsbelasting, ***nationale, regionale en*** lokale belastingwetgeving, het arbeidsrecht, ***staatssteunrecht, mededingingsrecht en andere relevante wetgevingscomponenten.***

Amendement 27

Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Wanneer een milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 9 van Richtlijn 2011/92/EU, verzoekt de betrokken projectpromotor de in artikel 4 bedoelde bevoegde instantie om advies over de reikwijdte en het detailleringsniveau van de informatie die overeenkomstig artikel 5, lid 1, van die richtlijn in het milieueffectbeoordelingsrapport moet worden opgenomen. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat het in de eerste alinea bedoelde advies zo spoedig mogelijk en binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen na de datum waarop de projectpromotor zijn verzoek heeft ingediend, wordt uitgebracht.

Amendement

1. Wanneer een milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 9 van Richtlijn 2011/92/EU, verzoekt de betrokken projectpromotor de in artikel 4 bedoelde bevoegde instantie om advies over de reikwijdte en het detailleringsniveau van de informatie die overeenkomstig artikel 5, lid 1, van die richtlijn in het milieueffectbeoordelingsrapport moet worden opgenomen. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat het in de eerste alinea bedoelde advies zo spoedig mogelijk en binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen na de datum waarop de projectpromotor zijn verzoek heeft ingediend, wordt uitgebracht ***en dat de betrokken burgers worden geraadpleegd in overeenstemming met artikel 11 van Richtlijn 2011/92/EU.***

Amendement 28

Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

In het kader van de in de eerste alinea bedoelde gecoördineerde procedure coördineert de nationale bevoegde instantie de verschillende door de toepasselijke wetgeving van de Unie vereiste afzonderlijke beoordelingen van de milieueffecten van een bepaald project.

Amendement

In het kader van de in de eerste alinea bedoelde gecoördineerde procedure coördineert de nationale bevoegde instantie, ***in overeenstemming met het in artikel 8 van Verordening (EU) 2021/1060 houdende gemeenschappelijke bepalingen bepaalde principe van partnerschap***, de verschillende door de toepasselijke wetgeving van de Unie vereiste afzonderlijke beoordelingen van de milieueffecten van een bepaald project.

Amendement 29

**Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 3**

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen drie maanden na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

Amendement

3. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen drie maanden na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie, ***na deze op kwaliteit te hebben beoordeeld*** en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

Amendement 30

**Voorstel voor een verordening
Artikel 8 – lid 1**

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij het opstellen van plannen, ***met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening***, nemen de nationale, regionale en lokale

Amendement

1. Bij het opstellen van ***nationale en regionale*** plannen, ***alsook actieplannen voor duurzame energie en strategieën*** voor ***energie-efficiëntie***, zorgen de

autoriteiten *waar passend in die plannen* bepalingen *op voor* de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industrieterreinen, brownfieldterreinen en, waar passend, greenfieldterreinen die niet bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw.

lidstaten ervoor dat wordt samengewerkt met nationale, regionale en lokale autoriteiten, in overeenstemming met het in artikel 8 van Verordening (EU) 2021/1060 houdende gemeenschappelijke bepalingen bepaalde principe van partnerschap, ter bevordering van de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industrieterreinen, brownfieldterreinen en, waar passend, greenfieldterreinen die niet bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw en die niet als Natura 2000-gebied zijn aangemerkt.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Indien plannen met bepalingen voor de ontwikkeling van productieprojecten voor nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten, onderworpen zijn aan een beoordeling uit hoofde van Richtlijn 2001/42/EG en artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG, worden die beoordelingen gecombineerd. Indien van belang wordt in die gecombineerde beoordeling ook aandacht besteed aan de gevolgen voor mogelijk getroffen waterlichamen en wordt nagegaan of het plan kan verhinderen dat een waterlichaam een goede toestand of goed potentieel bereikt, of een achteruitgang van de toestand of van het potentieel als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG kan veroorzaken, of het bereiken van een goede toestand of een goed potentieel zou kunnen belemmeren. Indien van belang moeten de lidstaten de effecten van bestaande en toekomstige activiteiten op het mariene milieu, met inbegrip van de wisselwerking tussen land en zee, als bedoeld in artikel 4

Amendement

2. Indien plannen met bepalingen voor de ontwikkeling van productieprojecten voor nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten, onderworpen zijn aan een beoordeling uit hoofde van Richtlijn 2001/42/EG en artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG, worden die beoordelingen gecombineerd. Indien van belang wordt in die gecombineerde beoordeling ook aandacht besteed aan de gevolgen voor mogelijk getroffen waterlichamen en wordt nagegaan of het plan kan verhinderen dat een waterlichaam een goede toestand of goed potentieel bereikt, of een achteruitgang van de toestand of van het potentieel als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG kan veroorzaken, of het bereiken van een goede toestand of een goed potentieel zou kunnen belemmeren. Indien van belang moeten de lidstaten de effecten van bestaande en toekomstige activiteiten op het mariene milieu, met inbegrip van de wisselwerking tussen land en zee, als bedoeld in artikel 4

van Richtlijn 2014/89/EU, beoordelen, en dan worden deze effecten ook in de gecombineerde beoordeling opgenomen.

van Richtlijn 2014/89/EU, beoordelen, en dan worden deze effecten ook in de gecombineerde beoordeling opgenomen.

Het combineren van beoordelingen uit hoofde van dit lid mag de kwaliteit van de beoordelingen niet verlagen of in het gedrang brengen.

De Commissie brengt richtsnoeren uit over hoe de in de eerste alinea genoemde beoordelingen moeten worden gecombineerd.

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Met het oog op het tot stand brengen van strategische autonomie ontwikkelt de Europese Commissie een strategisch actieplan waarin uiteen wordt gezet hoe een duurzame bio-economie kan bijdragen tot de ambities in het kader van de verordening voor een nettonulindustrie, met inbegrip van een strategische agenda voor biogebaseerd materiaal in de EU; waarin de benodigde materialen, materiaalbronnen en productieprocessen worden geschetst.

(Wordt als nieuw lid toegevoegd.)

Motivering

De EU heeft een uiteenlopende reeks energiebronnen nodig om de in het klimaatbeleid vervatte doelen te bereiken en de strategische autonomie te versterken. De bio-economie is voor veel regio's van vitaal belang voor de duurzame inzet van hun natuurlijke hulpbronnen met het oog op het verwezenlijken van gemeenschappelijke klimaatdoelstellingen.

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten erkennen projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten wanneer zij overeenstemmen met een in de bijlage vermelde en zich in de Unie bevindende technologie die bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1 van deze verordening opgenomen doelstellingen, en die aan ten minste een van de volgende criteria voldoen:

Amendement 34

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit **wordt vergroot** van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie waarvoor de Unie sterk van invoer uit één enkel derde land afhankelijk is;

Amendement 35

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – lid 1 – punt b – ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

ii) het produceert technologieën die verdere verduurzaming en betere prestaties mogelijk maken;

Amendement

1. De lidstaten erkennen, **in overleg met regionale en lokale overheden**, projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten wanneer zij overeenstemmen met een in de bijlage vermelde en zich in de Unie bevindende technologie die bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1 van deze verordening opgenomen doelstellingen, en die aan ten minste een van de volgende criteria voldoen:

Amendement

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie waarvoor de Unie sterk van invoer uit één enkel derde land afhankelijk is, **op duurzame en strategische wijze wordt vergroot**;

Amendement

ii) het produceert technologieën die **aanzienlijke** verdere verduurzaming en betere prestaties mogelijk maken;

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – iii

Door de Commissie voorgestelde tekst

iii) in het kader ervan worden maatregelen genomen om de werknemers die voor nettonultechnologieën nodig zijn aan te trekken, bij te scholen of om te scholen, onder meer door middel van leerwerktrajecten, in nauwe samenwerking met de sociale partners;

Amendement

iii) in het kader ervan worden maatregelen genomen om de werknemers die voor nettonultechnologieën nodig zijn aan te trekken, bij te scholen of om te scholen, onder meer door middel van leerwerktrajecten, in nauwe samenwerking met de sociale partners; ***er wordt aandacht besteed aan de sociale impact, inclusiviteit wordt bevorderd en er wordt stabiele werkgelegenheid gecreëerd;***

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – iv

Door de Commissie voorgestelde tekst

iv) het werkt op basis van een omvangrijk geheel van koolstofarme en circulaire productiepraktijken, met inbegrip van terugwinning van afvalwarmte.

Amendement

iv) het werkt op basis van een omvangrijk geheel van koolstofarme en circulaire productiepraktijken, met inbegrip van terugwinning van afvalwarmte, ***het valoriseren van nevenstromen en waterefficiëntie.***

Motivering

Naast terugwinning van afvalwarmte zijn ook de waterefficiëntie, het valoriseren van nevenstromen en andere zaken belangrijk.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten erkennen CO₂-opslagprojecten die aan de volgende cumulatieve criteria voldoen, als

Amendement

2. ***Overeenkomstig het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” in de zin van artikel 9 van Verordening (EU)***

strategische nettonulprojecten:

2021/1060 erkennen *de* lidstaten *alleen* CO₂-opslagprojecten die aan de volgende cumulatieve criteria voldoen, als strategische nettonulprojecten:

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Projecten voor de productie van een van de in de bijlage vermelde nettonultechnologieën en die zich bevinden in “minder ontwikkelde regio’s en overgangsregio’s” en door het Fonds voor een rechtvaardige transitie bestreken gebieden en die in aanmerking komen voor steun in het kader van het cohesiebeleid, worden op verzoek van de projectpromotor door de lidstaten erkend als strategische nettonulprojecten uit hoofde van artikel 11, lid 3, zonder dat de projectpromotor een formele aanvraag uit hoofde van artikel 11, lid 2, hoeft in te dienen.

Amendement

3. ***Alleen*** projecten voor de productie van een van de in de bijlage vermelde nettonultechnologieën en die zich bevinden in “minder ontwikkelde regio’s en overgangsregio’s” en door het Fonds voor een rechtvaardige transitie bestreken gebieden en die in aanmerking komen voor steun in het kader van het cohesiebeleid, worden op verzoek van de projectpromotor door de lidstaten erkend als strategische nettonulprojecten uit hoofde van artikel 11, lid 3, zonder dat de projectpromotor een formele aanvraag uit hoofde van artikel 11, lid 2, hoeft in te dienen. ***De Commissie verifieert desalniettemin dat de in de bijlage vermelde technologieën zijn toegepast.***

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Artikel 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 10 bis

Staatssteundrempels voor de lidstaten voor investeringen in nettonulprojecten

1. Om ervoor te zorgen dat de uitkering van staatssteun door individuele lidstaten evenredig is, stelt de Commissie per lidstaat een individuele drempel voor staatssteun vast die overeenkomt met het gemiddelde investeringsbedrag, om zo

verdere verschillen in de ontwikkeling van de regio's te voorkomen.

2. De Commissie stelt een berekeningsmethode voor de drempel voor waarin rekening wordt gehouden met indicatoren van een mogelijk ongelijke verdeling van staatssteun tussen lidstaten, bijvoorbeeld financiële middelen, het aandeel van industrieën en bevolkingsgegevens in het EU-gemiddelde.

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Aanvragen voor de erkenning van projecten op het gebied van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten worden door de projectpromotor bij de betrokken lidstaat ingediend.

Amendement

1. Aanvragen voor de erkenning van projecten op het gebied van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten worden door de projectpromotor bij de betrokken lidstaat ingediend, **die, in het geval van projecten voor koolstofopslag, alle erkende projecten ter bevestiging aan de Commissie voorlegt.**

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De Commissie **kan een** advies **uitbrengen** over de erkende projecten. Als de aanvraag door een lidstaat wordt afgewezen, heeft de aanvrager het recht de aanvraag in te dienen bij de Commissie, die de aanvraag binnen 20 werkdagen beoordeelt.

Amendement

4. De Commissie **brengt** advies **uit** over de erkende projecten **van de lidstaat**. Als de aanvraag door een lidstaat wordt afgewezen, heeft de aanvrager het recht de aanvraag in te dienen bij de Commissie, die de aanvraag binnen 20 werkdagen beoordeelt.

Amendement 43

Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6. Indien de Commissie of een lidstaat tot de bevinding komt dat een strategisch nettonulproject ingrijpende wijzigingen heeft ondergaan of dat het niet langer voldoet aan de criteria van artikel 10, lid 1 of lid 3, of indien de erkenning ervan gebaseerd was op een aanvraag met onjuiste informatie, stelt deze de betrokken projectpromotor daarvan in kennis. Na de projectpromotor te hebben gehoord, kan de lidstaat het besluit tot toekenning van de status van strategisch nettonulproject intrekken.

Amendement

6. Indien de Commissie of een lidstaat tot de bevinding komt dat een strategisch nettonulproject ingrijpende wijzigingen heeft ondergaan of dat het niet langer voldoet aan de criteria van artikel 10, lid 1 of lid 3, of indien de erkenning ervan gebaseerd was op een aanvraag met onjuiste informatie, **of indien na een evaluatie achteraf door de Commissie blijkt dat het niet langer voldoende bijdraagt aan innovatie en opschaling van de productiecapaciteit van nettonultechnologieën**, stelt deze de betrokken projectpromotor daarvan in kennis. Na de projectpromotor te hebben gehoord, kan de lidstaat het besluit tot toekenning van de status van strategisch nettonulproject intrekken.

Amendement 44

Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7. Projecten die niet langer als strategisch nettonulproject worden erkend, verliezen alle met die status verbonden rechten uit hoofde van deze verordening.

Amendement

7. Projecten die **zoals beschreven in lid 6** niet langer als strategisch nettonulproject worden erkend, verliezen alle met die status verbonden rechten uit hoofde van deze verordening.

Amendement 45

Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

8. De Commissie begint en onderhoudt een openbaar register van

Amendement

8. De Commissie begint en onderhoudt **op basis van de door lidstaten**

strategische nettonulprojecten.

doorgegeven data een openbaar register van strategische nettonulprojecten.

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Artikel 12 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Onverminderd de verplichtingen waarin het Unierecht voorziet, kennen de lidstaten aan strategische nettonulprojecten de hoogst mogelijke status van nationaal belang toe, indien het nationale recht een dergelijke status erkent, en worden zij als zodanig behandeld in de vergunningverleningsprocessen, met inbegrip van die met betrekking tot milieubeoordelingen en, indien het nationale recht daarin voorziet, die met betrekking tot ruimtelijke ordening.

Amendement

2. Onverminderd de verplichtingen waarin het Unierecht voorziet, kennen de lidstaten aan strategische nettonulprojecten de hoogst mogelijke status van nationaal belang toe, indien het nationale recht een dergelijke status erkent, en worden zij als zodanig behandeld in de vergunningverleningsprocessen, met inbegrip van die met betrekking tot milieubeoordelingen en, indien het nationale recht daarin voorziet, die met betrekking tot ruimtelijke ordening.
Nationale, regionale en lokale overheden werken onderling samen in de context van milieuprocedures, ruimtelijke ordening en andere gerelateerde juridische verplichtingen.

Amendement 47

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot financiering.

Amendement

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van ***administratieve*** steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot

financiering.

Amendement 48

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten kunnen administratieve steun aan strategische nettonulprojecten verlenen om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement

2. De lidstaten kunnen **via hun bevoegde instanties** administratieve steun aan strategische nettonulprojecten verlenen om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) bijstand aan projectpromotoren om het publieke draagvlak voor het project verder te vergroten.

Amendement

b) bijstand aan projectpromotoren om het publieke draagvlak voor het project verder te vergroten. **De steun moet gericht zijn op “minder ontwikkelde regio’s en overgangsregio’s” en door het Fonds voor een rechtvaardige transitie bestreken gebieden en regio’s die in aanmerking komen voor steun in het kader van het cohesiebeleid, met name de ultraperifere gebieden en de noordelijke dunbevolkte gebieden.**

Motivering

Steun moet gericht zijn op de regio’s die er het meeste behoefte aan hebben.

Amendement 50

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa worden de financiële behoeften en knelpunten van strategische **nettonulprojecten** besproken en eventuele beste praktijken uitgewisseld, met name met het doel grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU te ontwikkelen, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties.

Amendement 51

**Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 2 – inleidende formule**

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Het platform voor nettonultechnologie in Europa biedt op verzoek van **de** promotor van **het** **strategische** nettonulproject de mogelijkheid van besprekingen en advies over de wijze waarop de financiering voor het project kan worden rondgekregen, rekening houdend met de reeds toegezegde financiering, waarbij ten minste de volgende elementen worden overwogen:

Amendement 52

**Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 2 – punt d bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement 53

Amendement

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa worden de financiële behoeften en knelpunten van strategische **nettonultechnologieën** besproken en eventuele beste praktijken uitgewisseld, met name met het doel grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU te ontwikkelen, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties.

Amendement

2. Het platform voor nettonultechnologie in Europa biedt op verzoek van **regio's, gemeenten of een** promotor van **een strategisch** nettonulproject de mogelijkheid van besprekingen en advies over de wijze waarop de financiering voor het project kan worden rondgekregen, rekening houdend met de reeds toegezegde financiering, waarbij ten minste de volgende elementen worden overwogen:

d bis) andere juridisch erkende financieringsbronnen waarin door wetgeving van de lidstaten wordt voorzien.

Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Het platform voor nettonultechnologie doet een voorstel voor de totstandbrenging van een aanvullend financieringsinstrument op het niveau van de Europese Unie. Dit instrument voorziet in ambitieuze en versnelde financiële steun voor grootschalige nettonulprojecten – zowel in termen van kapitaaluitgaven als exploitatiekosten voor een complete toeleveringsketen – teneinde een concurrerende en aantrekkelijke omgeving in de Europese Unie te creëren, alsook voorwaarden voor eerlijke concurrentie met derde landen.

Amendement 54

Voorstel voor een verordening
Artikel 15 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 15 bis

Opbrengsten uit aandelen in nettonulprojecten

Gemeenten met strategische nettonulprojecten in hun bestuurlijke regio kunnen – afhankelijk van de marktwaarde en de hoogte van de ontvangen investeringen – aandeelhouder worden, onverminderd de bepalingen van de wetgeving inzake staatssteun.

Amendement 55

Voorstel voor een verordening
Artikel 17 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) gegevens over gebieden op hun grondgebied waar CO₂-opslaglocaties

a) gegevens over gebieden op hun grondgebied waar CO₂-opslaglocaties

kunnen worden toegestaan, openbaar toegankelijk gemaakt worden;

kunnen worden toegestaan, openbaar toegankelijk gemaakt worden. ***Op basis van door de lidstaten verstrekte gegevens zal de Commissie een onlineregister van CO₂-opslaglocaties beheren.***

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in openbare aanbestedingsprocedures

Amendement

Bijdrage wat betreft duurzaamheid, ***kwaliteit van de werkgelegenheid*** en veerkracht, ***en regionale ontwikkeling*** in openbare aanbestedingsprocedures

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ***ten minste de bijdrage*** wat betreft duurzaamheid ***en veerkracht*** van de ***inschrijving omvat***, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ***de bijdrage van de inschrijving omvat*** wat betreft duurzaamheid, ***kwaliteit*** van de ***werkgelegenheid, veerkracht en regionale ontwikkeling***, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en **veerkracht** is gebaseerd op de volgende cumulatieve criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement

2. De bijdrage **van de inschrijving** wat betreft duurzaamheid, **kwaliteit van de werkgelegenheid, veerkracht en regionale ontwikkeling** is gebaseerd op de volgende cumulatieve criteria, die objectief, transparant, **inclusief** en niet-discriminerend zijn:

Amendement 59

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) indien van toepassing, de bijdrage van de inschrijving aan de integratie van het energiesysteem;

Amendement

c) indien van toepassing, de bijdrage van de inschrijving aan de integratie van het energiesysteem, **territoriale cohesie, het scheppen van banen, en gelijke kansen**;

Amendement 60

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen 15 % en 30 % van de gunningscriteria, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en b), bedoelde

Amendement

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen 15 % en 30 % van de gunningscriteria, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, **en artikel 36** van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en

criteria.

b), bedoelde criteria.

Amendement 61

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Onverminderd artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 en de artikelen 107 en 108 van het Verdrag, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, beoordelen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, bij het opstellen van de criteria voor het rangschikken van biedingen in het kader van veilingen, die tot doel hebben de productie of het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001 te ondersteunen, de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht zoals bedoeld in artikel 19, lid 2, van deze verordening.

Amendement

1. Onverminderd artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 en de artikelen 107 en 108 van het Verdrag, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, beoordelen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, bij het opstellen van de criteria voor het rangschikken van biedingen in het kader van veilingen, die tot doel hebben de productie of het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001 te ondersteunen, de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht zoals bedoeld in artikel 19, lid 2, van deze verordening. ***Lidstaten mogen prioriteit verlenen aan de publieke financiering, ook uit Europese fondsen, van entiteiten die bijdragen tot de in de bijlage vermelde doelstelling inzake nettonuluitstoot.***

Amendement 62

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie ondersteunt, onder meer door het verstrekken van

Amendement

1. De Commissie ondersteunt, onder meer door het verstrekken van

startfinanciering, de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie, **die tot doel** hebben:

startfinanciering, de oprichting van Europese academies voor nettonultechnologie, **waarbij prioriteit wordt verleend aan overgangsregio's en minder ontwikkelde regio's. De academies hebben tot doel:**

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) leerprogramma's, leerinhoud en leer- en opleidingsmateriaal te ontwikkelen voor opleidingen en onderwijs betreffende het ontwikkelen, produceren, installeren, in bedrijf stellen, gebruiken, onderhouden en recyclen van nettonultechnologieën, en de bijbehorende grondstoffen, en ter ondersteuning van de capaciteiten van de in hoofdstuk II bedoelde overheidsinstanties die voor de afgifte van vergunningen verantwoordelijk zijn en van de in hoofdstuk IV bedoelde aanbestedende diensten;

Amendement

a) leerprogramma's, leerinhoud en leer- en opleidingsmateriaal te ontwikkelen voor opleidingen en onderwijs betreffende het ontwikkelen, produceren, installeren, in bedrijf stellen, gebruiken, onderhouden en recyclen van nettonultechnologieën, en de bijbehorende grondstoffen, en ter ondersteuning van de capaciteiten van de in hoofdstuk II bedoelde overheidsinstanties die voor de afgifte van vergunningen verantwoordelijk zijn en van de in hoofdstuk IV bedoelde aanbestedende diensten. **De Commissie zal partijen met een staat van dienst in de ontwikkeling van leerinhoud hierbij betrekken, alsook bedrijven of consortia van bedrijven die een technologisch of strategisch project ontwikkelen dat bijdraagt aan de doelstelling inzake nettonuluitstoot.**

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) het gebruik van de leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen door aanbieders van onderwijs en opleidingen in de lidstaten mogelijk te maken en te bevorderen, onder

Amendement

b) het gebruik van de leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen door aanbieders van onderwijs en opleidingen in de lidstaten mogelijk te maken en te bevorderen, onder

meer door opleiders op te leiden, en mechanismen te ontwikkelen om de kwaliteit van de door onderwijs- en opleidingsaanbieders in de lidstaten aangeboden opleidingen te waarborgen ***aan de hand van de bovengenoemde leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen***;

meer door opleiders op te leiden, en mechanismen te ontwikkelen om de kwaliteit van de door onderwijs- en opleidingsaanbieders ***aan de hand van de bovengenoemde leerprogramma's, leerinhoud en leermaterialen*** in de lidstaten aangeboden opleidingen, ***en een toereikende monitoring door bevoegde nationale en regionale autoriteiten***, te waarborgen, ***met gebruikmaking van de beste praktijken die in de lidstaten reeds staande praktijk zijn***;

Amendement 65

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te rollen om de transparantie van de verworven vaardigheden en de overdraagbaarheid ervan naar een andere baan te bevorderen en de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers te verbeteren, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

Amendement

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te rollen om de transparantie van de verworven vaardigheden en de overdraagbaarheid ervan naar een andere baan te bevorderen en de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers te verbeteren, en om ***gelijke kansen en een grotere participatie van langdurig werklozen en sociaal achtergestelde groepen*** alsook de afstemming tussen vaardigheden en relevante banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

Amendement 66

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. Teneinde regio's met een specifieke behoefte aan Europese

academies voor nettonultechnologie in kaart te brengen, beschouwen de lidstaten het aantal aangevraagde en gerealiseerde strategische nettonulprojecten op NUTS 2-niveau en beoordelen zij, in samenwerking met het platform voor nettonultechnologie conform artikel 28, lid 4, punt d), de totstandbrenging van academies voor nettonultechnologie in die regio's.

Amendement 67

Voorstel voor een verordening Artikel 24 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Uiterlijk op 31 december 2024, en vervolgens om de twee jaar, bepalen de lidstaten of de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerprogramma's gelijkwaardig zijn aan de specifieke kwalificaties die de ontvangende lidstaat vereist om toegang te krijgen tot gereglementeerde activiteiten in het kader van een beroep dat van bijzonder belang is voor de nettonulindustrie. De lidstaten zorgen ervoor dat de resultaten van de beoordelingen openbaar en gemakkelijk online toegankelijk worden gemaakt.

Amendement

1. Uiterlijk op 31 december 2024, en vervolgens om de twee jaar, bepalen de lidstaten **in samenspraak met onderwijs- en opleidingsaanbieders, sociale partners en industrietakken die bijdragen aan de doelstellingen inzake nettonuluitstoot**, of de door de Europese academies voor nettonultechnologie ontwikkelde leerprogramma's gelijkwaardig zijn aan de specifieke kwalificaties die de ontvangende lidstaat vereist om toegang te krijgen tot gereglementeerde activiteiten in het kader van een beroep dat van bijzonder belang is voor de nettonulindustrie. De lidstaten zorgen ervoor dat de resultaten van de beoordelingen openbaar en **voor alle relevante belanghebbenden** gemakkelijk online toegankelijk worden gemaakt.

Amendement 68

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5) de ontwikkeling te ondersteunen van Europese beroepsprofielen, bestaande

Amendement

5) de ontwikkeling te ondersteunen van Europese **normen en** beroepsprofielen,

uit een gemeenschappelijk geheel van kennis, vaardigheden en competenties voor belangrijke beroepen op het gebied van nettonultechnologieën, waarbij onder meer wordt voortgebouwd op de leerprogramma's die door de Europese academies voor nettonultechnologie worden ontwikkeld, en, waar zinvol, gebruik wordt gemaakt van de terminologie van de Europese classificatie van vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen (ESCO) om de transparantie en mobiliteit tussen banen en over de grenzen van de interne markt heen te bevorderen;

bestaande uit een gemeenschappelijk geheel van kennis, vaardigheden en competenties voor belangrijke beroepen op het gebied van nettonultechnologieën, waarbij onder meer wordt voortgebouwd op de leerprogramma's die door de Europese academies voor nettonultechnologie worden ontwikkeld, en, waar zinvol, gebruik wordt gemaakt van de terminologie van de Europese classificatie van vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen (ESCO) om de transparantie en mobiliteit tussen banen en over de grenzen van de interne markt heen te bevorderen;

Amendement 69

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6) adequate arbeidsomstandigheden in banen in de nettonultechnologie-sector te bevorderen, de aantallen jongeren, vrouwen en senioren op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten en gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

Amendement

6) adequate arbeidsomstandigheden in banen in de nettonultechnologie-sector te bevorderen, de aantallen jongeren, vrouwen en senioren, ***sociaal kwetsbare groepen en langdurig werklozen*** op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten en gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

Amendement 70

Voorstel voor een verordening Artikel 27 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) organiseren bewustmakingsactiviteiten over de deelname aan testomgevingen door kleine en middelgrote ondernemingen;

Amendement

b) organiseren ***informatieve en*** bewustmakingsactiviteiten over de deelname aan testomgevingen door kleine en middelgrote ondernemingen;

Amendement 71

Voorstel voor een verordening

Artikel 28 – lid 4 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De Commissie en de lidstaten kunnen binnen het platform coördineren met betrekking tot industriële partnerschappen voor nettonul en ook afstemmen met relevante derde landen om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te helpen bevorderen en de rol van de industriële capaciteiten van de Unie bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene doelstellingen van deze verordening die voortvloeien uit artikel 1 van deze verordening. Het platform **kan** periodiek **bespreken**:

Amendement 72

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 4 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement 73

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7. Het platform nodigt vertegenwoordigers van het Europees

Amendement

4. De Commissie en de lidstaten kunnen binnen het platform coördineren met betrekking tot industriële partnerschappen voor nettonul en ook afstemmen met relevante derde landen om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te helpen bevorderen en de rol van de industriële capaciteiten van de Unie bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene doelstellingen van deze verordening die voortvloeien uit artikel 1 van deze verordening. Het platform **bespreekt** periodiek:

Amendement

c bis) hoe lidstaten kunnen worden ondersteund bij het verbeteren van de ontwikkeling van hun NUTS 2-regio's door het beoordelen van projecten die overeenkomstig artikel 11, lid 7, niet langer als strategisch nettonulproject worden erkend, teneinde knelpunten en uitdagingen in kaart te brengen, veerkrachtigere en duurzamere structuren op te bouwen en nieuwe projecten naar de regio aan te trekken.

Amendement

7. Het platform nodigt vertegenwoordigers van het Europees

Parlement uit om als waarnemer zijn vergaderingen bij te wonen, met inbegrip van die van de in lid 6 bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen.

Parlement, **het Europees Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité** uit om als waarnemer zijn vergaderingen bij te wonen, met inbegrip van die van de in lid 6 bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen. **Het platform presenteert jaarlijks een activiteitenverslag aan de bevoegde commissies van het Europees Parlement.**

Amendement 74

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

8. **Indien passend** kan het platform of de Commissie deskundigen en andere derden uitnodigen om vergaderingen van het platform en subgroepen bij te wonen of schriftelijke bijdragen te leveren.

Amendement

8. **Op gezette tijden** kan het platform of de Commissie **sociale partners en maatschappelijke organisaties** alsook deskundigen en andere derden uitnodigen om vergaderingen van het platform en subgroepen bij te wonen of schriftelijke bijdragen te leveren.

Amendement 75

Voorstel voor een verordening Artikel 35 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Voor... [drie jaar na de datum van toepassing van deze verordening] en vervolgens om de drie jaar stelt de Commissie een evaluatie van deze verordening op en brengt zij over de belangrijkste bevindingen verslag uit aan het Europees Parlement, de Raad **en** het Europees Economisch en Sociaal Comité.

Amendement

1. Voor... [drie jaar na de datum van toepassing van deze verordening] en vervolgens om de drie jaar stelt de Commissie een evaluatie van deze verordening op en brengt zij over de belangrijkste bevindingen verslag uit aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité **en het Europees Comité van de Regio's.**

Amendement 76

Voorstel voor een verordening Bijlage I – kopje 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Strategische nettonultechnologieën

Strategische nettonultechnologieën

Tabel:

- 1. Technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie**
- 2. Technologieën voor onshorewindenergie en hernieuwbare offshore-energie**
- 3. Batterij-/opslagtechnologieën**
- 4. Warmtepompen en technologieën voor geothermische energie**
- 5. Elektrolyse-installaties en brandstofcellen**
- 6. Technologieën voor duurzaam biogas/biomethaan**
- 7. Technologieën voor koolstofafvang en -opslag (CCS/BECCS) en voor koolstofgebruik(CCU)**
- 8. Nettechnologieën**
- 9. Technologieën voor hernieuwbare bio-energie**
- 10. Nucleaire technologieën**
- 11. Technologieën voor kernfusie**
(Ter aanvulling van de oorspronkelijke lijst in de bijlage.)

Motivering

Uitbreiding van de lijst van strategische technologieën teneinde rekening te houden met de specifieke kenmerken van regio's wat betreft energieopwekking, -bronnen en -infrastructuur.

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	REGI 8.5.2023
Medeverantwoordelijke commissies – datum bekendmaking	15.6.2023
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Niklas Nienass 22.3.2023
Behandeling in de commissie	25.5.2023
Datum goedkeuring	20.9.2023
Uitslag eindstemming	+: 26 –: 2 0: 5
Bij de eindstemming aanwezige leden	Matteo Adinolfi, François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Erik Bergkvist, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Rosa D’Amato, Mircea-Gheorghe Hava, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Alin Mituţa, Dan-Ştefan Motreanu, Andželika Anna Mozdżanowska, Denis Nesci, Niklas Nienass, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Daniel Buda, Carlos Coelho, Ciarán Cuffe, Hannes Heide, Rovana Plumb, Peter Pollák, Bronis Ropé
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Krzysztof Hetman, Elsi Katainen

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

26	+
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Daniel Buda, Carlos Coelho, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ștefan Motreanu, Peter Pollák
Renew	Vlad-Marius Botoș, Elsi Katainen, Ondřej Knotek, Alin Mituța, Susana Solís Pérez
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Hannes Heide, Cristina Maestre Martín De Almagro, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
Verts/ALE	François Alfonsi, Ciarán Cuffe, Rosa D'Amato, Niklas Nienass, Bronis Ropë

2	-
ID	Matteo Adinolfi, Alessandro Panza

5	0
ECR	Elżbieta Kruk, Andżelika Anna Moździanowska, Denis Nesci
ID	André Rougé
The Left	Younous Omarjee

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

20.7.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de fabricage van nettonultechnologieproducten (“verordening voor een nettonulindustrie”) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies: Inma Rodríguez-Piñero

AMENDEMENTEN

De Commissie internationale handel verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 bis) De nettonulindustrie groeit wereldwijd in toenemende mate, en zelfs zodanig dat de vraag soms groter is dan het aanbod. Gezien de schaal waarop de wereldmarkt voor belangrijke in massa geproduceerde schone-energietechnologieën zich uitbreidt en de positie van de Unie als de grootste handelaar in industrieproducten en diensten ter wereld, moeten de bepalingen van deze handeling op zodanige wijze worden nagestreefd dat de Europese industrie zich kan specialiseren in nettonultechnologieën, -innovaties en -diensten waarin zij een comparatief voordeel heeft en een aanzienlijk wereldwijd marktaandeel kan veroveren. De Unie kan de burgers van de Unie alleen welvaart brengen als zij concurrerend is op en openstaat voor de

Amendement 2

Voorstel voor een verordening

Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

(3) Wat de externe aspecten betreft, met name met betrekking tot opkomende markten en ontwikkelingslanden, zal de EU in het kader van haar Global Gateway-strategie streven naar wederzijds voordelige partnerschappen, die bijdragen tot de diversificatie van haar toeleveringsketen van grondstoffen en tot de inspanningen van de partnerlanden om een dubbele transitie te realiseren, en tot de ontwikkeling van lokale toegevoegde waarde.

Amendement

(3) ***Diversificatie van de handel is een belangrijke factor om de veerkracht van de toeleveringsketen te vergroten teneinde versterking van de levering van schone-energietechnologieën en de componenten daarvan te voorkomen.*** Wat de externe aspecten betreft, ***zullen tijdige en relevante handels- en investeringsovereenkomsten van de EU, gezien de complexiteit en de transnationale aard van nettonultechnologieën en hun toeleveringsketens, een belangrijke rol spelen bij het tot stand brengen van stabiele en gediversifieerde toeleveringsketens om bij te dragen tot de doelstelling van een productietechnologie met nettonuluitstoot. Daartoe is het van essentieel belang om te zorgen voor open en functionele mondiale waardeketens en om het open en op regels gebaseerde mondiale handelsstelsel te beschermen bij de transitie naar een nettonulindustrie. Het handelsbeleid van de EU, zowel multilateraal in het kader van de WTO als bilateraal met partners van de EU in derde landen, moet bijdragen tot de verwezenlijking van milieudoelstellingen en de bestrijding van klimaatverandering, alsook tot de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen. De EU moet in toekomstige handelsovereenkomsten ook uitgebreide hoofdstukken over grondstoffen opnemen, aangevuld met instrumenten voor coöperatieve industrialisering waarbij duurzaamheidsbeginselen in acht worden genomen.*** Met name met betrekking tot opkomende markten en ontwikkelingslanden, zal de EU in het

kader van haar Global Gateway-strategie streven naar wederzijds voordelige partnerschappen, die, ***onder openbaar toezicht en met volledige transparantie, moeten*** bijdragen tot de diversificatie van haar toeleveringsketen van grondstoffen en tot de inspanningen van de partnerlanden om een dubbele transitie te realiseren, en tot de ontwikkeling van lokale toegevoegde waarde. ***Deze partnerschappen zouden kunnen worden aangevuld met ambitieuze handels- en investeringsovereenkomsten, internationale partnerschappen voor nettonultechnologieën of de Cleantech Alliance en zouden de transitie naar nettonuluitstoot in alle sectoren kunnen versnellen.***

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) Met name met betrekking tot opkomende markten en ontwikkelingslanden zal de EU in het kader van haar Global Gateway-strategie streven naar wederzijds voordelige partnerschappen die bijdragen tot de diversificatie van haar toeleveringsketen voor grondstoffen en tot de inspanningen van de partnerlanden om de dubbele transitie te bewerkstelligen en lokale toegevoegde waarde te ontwikkelen.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 ter) De Unie moet streven naar meer samenwerking op het gebied van handel, onderzoek en productie van

nettonultechnologieën met gelijkgestemde en betrouwbare partners via bilaterale samenwerkingsverbanden en gezamenlijke inspanningen om het multilaterale handelstelsel te versterken.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. **Hiermee zal worden bijgedragen** tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

Amendement

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten, **maar er gelijktijdig voor zorgen dat deze transformatie inclusief en evenwichtig is. Gezien het potentieel van de transitie naar nettonul om, door middel van bijscholing en omscholing, meer werkgelegenheid te scheppen in de energie- en renovatiesector, zal deze transitie bijdragen** tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 5

(5) De hogere energieprijzen na de ongerechtvaardigde en onwettige militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne hebben een sterke impuls gegeven om de uitvoering van de Europese Green Deal te versnellen en de veerkracht van de energie-unie te versterken door de transitie naar schone energie te versnellen en een einde te maken aan elke afhankelijkheid van uit **de Russische Federatie** aangeleverde fossiele brandstoffen. **Het REPowerEU-plan³⁵ speelt een sleutelrol bij de respons op de beproevingen en de verstoring van de mondiale energiemarkt als gevolg van de invasie van Oekraïne door de Russische Federatie. Dat plan heeft tot doel de energietransitie in de Europese Unie te versnellen, teneinde het gas- en elektriciteitsverbruik van de Unie te verminderen en investeringen in de uitrol van energie-efficiënte en koolstofarme oplossingen te stimuleren. In dat plan zijn onder meer de doelstellingen vastgesteld om de fotonvoltaïsche capaciteit te verdubbelen tegen 2025, en tegen 2030 een fotonvoltaïsche capaciteit van 600 GW te installeren; om de uitrol van warmtepompen te verdubbelen; om tegen 2030 10 miljoen ton binnenlandse hernieuwbare waterstof te produceren, en om de productie van biomethaan aanzienlijk te verhogen. In dat plan is ook opgenomen dat, om de REPowerEU-doelstellingen te verwezenlijken, de levering van apparatuur voor koolstofarme energie en van kritieke grondstoffen moet worden gediversifieerd, de afhankelijkheid van sectoren moet worden verminderd, knelpunten in de toeleveringsketen moeten worden weggewerkt en de productiecapaciteit van de Unie voor technologie op het gebied van schone energie moet worden uitgebreid. Als onderdeel van haar inspanningen om het aandeel van hernieuwbare energie in de**

(5) De hogere energieprijzen na de ongerechtvaardigde en onwettige militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne hebben een sterke impuls gegeven om de uitvoering van de Europese Green Deal te versnellen en de veerkracht van de energie-unie te versterken door de transitie naar schone energie te versnellen en een einde te maken aan elke afhankelijkheid van uit **derde landen** aangeleverde fossiele brandstoffen.

elektriciteitsopwekking, de industrie, gebouwen en vervoer te verhogen, stelt de Commissie voor de doelstelling in de richtlijn hernieuwbare energie op te trekken tot 45 % tegen 2030 en de doelstelling in de richtlijn energie-efficiëntie tot 13 %. Dit zou de totale opwekkingscapaciteit van hernieuwbare energie tegen 2030 op 1 236 GW brengen, in vergelijking met 1 067 GW tegen 2030 zoals voorzien in het voorstel van 2021, en zal leiden tot een grotere behoefte aan opslag via batterijen om de fluctuerende niveaus in het elektriciteitsnet te ondervangen. Evenzo zullen beleidsmaatregelen in verband met het koolstofvrij maken van de wegvervoersector, zoals Verordening (EU) 2019/631 en Verordening (EU) 2019/1242, sterke drijvende krachten zijn voor een verdere elektrificatie van de wegvervoersector en zo de vraag naar batterijen doen toenemen.

---

³⁵ *Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", COM(2022) 230 final van 18 mei 2022.*

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor

Amendement

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. ***Bindende multilateraal overeengekomen normen en benchmarks zijn belangrijke instrumenten om deze transitie te doen***

gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

slagen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor – *onverminderd Verordening (EU) 2019/452* – gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door *vaardigheden en opleiding voor de beroepsbevolking in de EU en* investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) De Unie heeft bijgedragen tot de opbouw van een mondiaal economisch systeem dat gebaseerd is op open en op regels gebaseerde handel, **heeft** zich sterk **gemaakt** voor de eerbiediging en bevordering van sociale en

Amendement

(16) De Unie heeft bijgedragen **en moet blijven bijdragen** tot de opbouw van een mondiaal economisch systeem dat gebaseerd is op open, **transparante** en op regels gebaseerde handel **die hoogwaardige banen en gelijke kansen**

milieuduurzaamheidsnormen en zet zich ten volle in voor die waarden.

voor alle betrokken actoren oplevert, en maakt zich sterk voor de eerbiediging en bevordering van ***strikte*** sociale, ***arbeids-*** en milieuduurzaamheidsnormen, en zet zich ten volle in voor die waarden. ***De Unie moet internationale partnerschappen opzetten met betrekking tot nettonultechnologieën om de veerkracht van de EU op mondiaal vlak te vergroten. Een diversificatie van de toeleveringsketens voor deze technologieën zal ook de afhankelijkheid verminderen en het concurrentievermogen vergroten. De Unie bevordert op een eerlijke, transparante en WTO-conforme manier wereldwijd het gelijke speelveld door samen te werken met handelspartners en door gericht beleid te voeren dat oneerlijke handelspraktijken en productieovercapaciteit tegengaat, met als doel een eerlijk, concurrerend mondiaal handelsklimaat te waarborgen voor de EU-industrie, met inbegrip van partnerschappen voor een nettonulindustrie.***

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan

Amendement

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden, ***en ook haar bronnen voor de invoer van die producten diversifiëren.*** De Unie moet ervoor zorgen dat de

ontwikkelen.

productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst

(23) Daarnaast bevat de mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk⁴² een alomvattende aanpak ter ondersteuning van een opschaling van schone-energietechnologie die steunt op vier pijlers. De eerste pijler heeft tot doel een regelgevingskader tot stand te brengen dat de vergunningverlening voor nieuwe productie- en assemblagelocaties voor nettonultechnologie vereenvoudigt en versnelde trajecten mogelijk maakt, en dat de opschaling van de nettonulindustrie van de Unie vergemakkelijkt. De tweede pijler van het plan is het stimuleren van investeringen in en de financiering van de productie van nettonultechnologie aan de hand van het in maart 2023 aangenomen herziene tijdelijke crisis- en transitiekader en de oprichting van een Europees soevereiniteitsfonds om de Europese voorsprong te behouden op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie. De derde pijler heeft betrekking op de ontwikkeling van de vaardigheden die nodig zijn om de transitie tot stand te brengen en het aantal gekwalificeerde werknemers in de sector schone energietechnologie te verhogen. De vierde pijler is gericht op de handel en op de diversificatie van de toeleveringsketen voor kritieke grondstoffen. In dat kader wordt een samenwerkingsverband met betrekking tot kritieke grondstoffen opgericht *en* wordt samengewerkt met gelijkgestemde partners om de

Amendement

(23) Daarnaast bevat de mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk⁴² een alomvattende aanpak ter ondersteuning van een opschaling van schone-energietechnologie die steunt op vier pijlers. De eerste pijler heeft tot doel een regelgevingskader tot stand te brengen dat de vergunningverlening voor nieuwe productie- en assemblagelocaties voor nettonultechnologie vereenvoudigt en versnelde trajecten mogelijk maakt, en dat de opschaling van de nettonulindustrie van de Unie vergemakkelijkt. De tweede pijler van het plan is het stimuleren van investeringen in en de financiering van de productie van nettonultechnologie aan de hand van het in maart 2023 aangenomen herziene tijdelijke crisis- en transitiekader en de oprichting van een Europees soevereiniteitsfonds om de Europese voorsprong te behouden op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en de digitale transitie. De derde pijler heeft betrekking op de ontwikkeling van de vaardigheden die nodig zijn om de transitie tot stand te brengen en het aantal gekwalificeerde werknemers in de sector schone energietechnologie te verhogen. De vierde pijler is gericht op de handel en op de diversificatie van de toeleveringsketen voor kritieke grondstoffen. In dat kader wordt een samenwerkingsverband met betrekking tot kritieke grondstoffen opgericht, wordt samengewerkt met gelijkgestemde partners om de

toeleveringsketens collectief te versterken, en wordt ingezet op diversificatie wat betreft leveranciers voor kritieke input.

toeleveringsketens collectief te versterken, **worden traceerbaarheidssystemen en transparantie toegepast**, wordt ingezet op diversificatie wat betreft leveranciers voor kritieke input, **worden investeringen in downstreamactiviteiten aangemoedigd en wordt aan marktonderzoek gedaan, met volledige naleving van sociale, arbeids- en milieunormen. De EU moet samenwerking en partnerschappen stimuleren om veilige, duurzame en ethische toeleveringsketens op open markten te bevorderen, waarbij economische dwang, exportbeperkingen en ongerechtvaardigde en oneerlijke oplegging van tarieven worden bestreden.**

---

⁴² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk", COM(2023) 62 final van 1 februari 2023.

---

⁴² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk", COM(2023) 62 final van 1 februari 2023.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 29 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(29 bis) Met het oog op de inspanningen van de Unie om een gelijk speelveld en wederkerigheid in de markttoegang bij internationale overheidsopdrachten te bevorderen, moet de Commissie ervoor zorgen dat de bepalingen van deze handeling ten uitvoer worden gelegd met inachtneming van de verbintenissen van de Unie in het kader van de WTO-overeenkomst inzake overheidsopdrachten en de hoofdstukken over overheidsopdrachten in de vrijhandelsovereenkomsten van de EU.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Overweging 30

Door de Commissie voorgestelde tekst

(30) Bij Besluit 2014/115/EU van de Raad is met name de wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (hierna de “GPA-overeenkomst” genoemd)⁴⁶, goedgekeurd. De GPA-overeenkomst beoogt de invoering van een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen met betrekking tot overheidsopdrachten met het oog op de liberalisering en de expansie van de wereldhandel. Voor opdrachten die onder aanhangsel I van de Europese Unie van de GPA-overeenkomst vallen, alsmede onder andere toepasselijke internationale overeenkomsten waardoor de Unie gebonden is, met inbegrip van vrijhandelsovereenkomsten en artikel III:8, punt a), van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 voor de aanschaffing door overheidsinstanties van producten die worden aangekocht niet met het oog op commerciële wederverkoop of het gebruik bij de productie van goederen voor commerciële verkoop, mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de voorschriften van artikel 19, lid 1, punt d), niet toepassen op de bij toeleveringsbronnen behorende ondernemers die de overeenkomsten hebben ondertekend.

---

⁴⁶ Besluit 2014/115/EU van de Raad van 2 december 2013 betreffende de sluiting van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (PB L 68 van 7.3.2014, blz. 1).

Amendement

(30) Bij Besluit 2014/115/EU van de Raad is met name de wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (hierna de “GPA-overeenkomst” genoemd)⁴⁶, goedgekeurd. De GPA-overeenkomst beoogt de invoering van een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen met betrekking tot overheidsopdrachten met het oog op de liberalisering en de expansie van de wereldhandel **en om de aangesloten landen aan te moedigen om een groen aankoopbeleid te voeren dat prioriteit geeft aan duurzame en milieuvriendelijke goederen en diensten**. Voor opdrachten die onder aanhangsel I van de Europese Unie van de GPA-overeenkomst vallen, alsmede onder andere toepasselijke internationale overeenkomsten waardoor de Unie gebonden is, met inbegrip van vrijhandelsovereenkomsten en artikel III:8, punt a), van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 voor de aanschaffing door overheidsinstanties van producten die worden aangekocht niet met het oog op commerciële wederverkoop of het gebruik bij de productie van goederen voor commerciële verkoop, mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de voorschriften van artikel 19, lid 1, punt d), niet toepassen op de bij toeleveringsbronnen behorende ondernemers die de overeenkomsten hebben ondertekend.

---

⁴⁶ Besluit 2014/115/EU van de Raad van 2 december 2013 betreffende de sluiting van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (PB L 68 van 7.3.2014, blz. 1).

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 30 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(30 bis) *Met het oog op het waarborgen van een gelijk speelveld en wederkerigheid tussen entiteiten uit Europa en derde landen en gezien het belang van een economisch efficiënte groene transitie, moet de Commissie erop toezien dat de betreffende bepalingen van het instrument voor internationale overheidsopdrachten (Verordening (EU) 2022/1031) worden toegepast bij de gunning van opdrachten aan entiteiten uit derde landen in het kader van internationale openbare aanbestedingsprocedures.*

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Overweging 30 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(30 ter) *De GPA van de WTO bevordert de hantering van internationale normen en richtlijnen bij overheidsopdrachten. Door de aanbestedingspraktijk af te stemmen op internationaal erkende normen, zoals normen met betrekking tot broeikasgasemissies of certificeringen voor duurzame producten, kunnen overheden de invoering van nettonuloplossingen in de industrie stimuleren en een gelijk speelveld voor leveranciers creëren.*

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 31

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 mag geen afbreuk doen aan de toepassing van artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten.

---

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen aan de aanbestedingsmarkt van de EU”, C(2019) 5494 final van 24 juli 2019.

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 mag geen afbreuk doen aan de toepassing van **Verordening 2022/1031/EU van het Europees Parlement en de Raad**, artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten.

---

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen aan de aanbestedingsmarkt van de EU”, C(2019) 5494 final van 24 juli 2019.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Overweging 36

Door de Commissie voorgestelde tekst

(36) Bij het vormgeven van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, moeten lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, ervoor zorgen dat de internationale verbintenissen van de Unie worden nageleefd, onder meer door ervoor te zorgen dat de regelingen niet een omvang bereiken die de belangen van WTO-leden ernstig schaadt.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Overweging 39

Door de Commissie voorgestelde tekst

(39) Zoals aangegeven in de op 1 februari 2023 bekendgemaakte mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk staat het marktaandeel van de EU-industrie onder sterke druk, omdat subsidies in derde landen het speelveld verstoren. Dit vertaalt zich in *de* behoefte aan een snelle en ambitieuze reactie van de Unie betreffende de modernisering van haar rechtskader.

Amendement

(36) Bij het vormgeven van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, moeten lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, ervoor zorgen dat de internationale verbintenissen van de Unie worden nageleefd, onder meer door ervoor te zorgen dat de regelingen ***verenigbaar zijn met de WTO-verbintenissen van de Unie en*** niet een omvang bereiken die de belangen van WTO-leden ernstig schaadt.

Amendement

(39) Zoals aangegeven in de op 1 februari 2023 bekendgemaakte mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk staat het marktaandeel van de EU-industrie onder sterke druk, omdat subsidies in derde landen het ***mondiale*** speelveld verstoren, ***productieovercapaciteit teweegbrengen en de concurrentie verstoren***. Dit vertaalt zich in ***een*** behoefte aan een snelle en ambitieuze reactie van de Unie betreffende de modernisering van haar rechtskader ***van handelsbeschermingsinstrumenten om wereldwijd te kunnen concurreren en open en eerlijke handel te verdedigen door volledig en efficiënt gebruik te***

maken van alle beschikbare instrumenten, met inbegrip van de volledige tenuitvoerlegging en het effectieve gebruik van de verordening betreffende het instrument voor buitenlandse subsidies. De EU en de lidstaten moeten samenwerken met partners en multilaterale organisaties, met name de WTO, om het op regels gebaseerde multilaterale handelstelsel actief te bevorderen en een subsidiewedloop te voorkomen. Om op wereldvlak concurrerend te blijven, een leidende rol te spelen bij de ontwikkeling van technologie en de industrie sterk te verankeren in het nettonultijdperk, is het bovendien essentieel dat de EU investeert in onderzoek en innovatie, in efficiënte en onderling verbonden infrastructuren, in automatisering, in digitalisering en in energie- en hulpbronnefficiëntie. Met name bijzondere aandacht schenken aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) zal een cruciale component zijn om succes te boeken.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Overweging 63 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(63 bis) Als er geen vooruitgang in de richting van de doelstellingen wordt geboekt, kan dit erop wijzen dat er aanvullende maatregelen moeten worden genomen. De Commissie moet daarom toezicht houden op de vooruitgang in de richting van die doelstellingen. De Commissie moet ook toezicht houden op de in overweging 39 bedoelde internationale context die van invloed is op de uitvoering van deze verordening.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Overweging 70

Door de Commissie voorgestelde tekst

(70) In het kader van het industrieel plan voor de Green Deal kondigde de Commissie al haar voornemen aan om industriële partnerschappen te ontwikkelen **met betrekking tot nettonultechnologieën, om** de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën **te bevorderen** en **de rol van de** industriële **capaciteiten** van de EU **bij het effenen** van de **weg voor** de wereldwijde **transitie naar** schone energie **te** ondersteunen. De Commissie en de lidstaten **kunnen** de partnerschappen binnen het platform coördineren door relevante bestaande partnerschappen en processen te bespreken, zoals groene partnerschappen, energiedialogen en andere vormen van bestaande bilaterale contractuele regelingen, alsook mogelijke synergieën met relevante bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met derde landen te onderzoeken.

Amendement

(70) In het kader van het industrieel plan voor de Green Deal kondigde de Commissie al haar voornemen aan om industriële partnerschappen **voor nettonul** te ontwikkelen. **Samenwerking via dergelijke partnerschappen zal** de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën **bevorderen, ter ondersteuning van wederzijds versterkende partnerschappen tussen de Unie en derde landen, met inbegrip van duurzame investeringen en technische bijstand.** Industriële **partnerschappen voor nettonul kunnen ook bijdragen tot de diversificatie en veerkracht van de toelevering van nettonultechnologieën en de componenten daarvan in de EU, de uitwisseling van informatie tussen de Unie en haar partners over de ontwikkeling van nettonultechnologieën verbeteren, de nettonulindustrieën van de EU ondersteunen bij de toegang tot de wereldwijde markt voor schone energie, en opkomende industrieën op het gebied van schone energietechnologieën in derde landen met duidelijke comparatieve voordelen** ondersteunen. De Commissie en de lidstaten **moeten** de partnerschappen binnen het platform coördineren door relevante bestaande partnerschappen en processen te bespreken, zoals groene partnerschappen, energiedialogen en andere vormen van bestaande bilaterale contractuele regelingen, alsook mogelijke synergieën met relevante bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met derde landen te onderzoeken. **Overeenkomsten met derde landen, waaronder industriële partnerschappen voor nettonul, moeten de Europese kernwaarden en -doelstellingen weerspiegelen, met name wat betreft het bevorderen van arbeidsnormen en**

internationale milieunormen in deze landen. Bovendien moeten industriële partnerschappen voor nettonul beogen bij te dragen aan de industriële transformatie in de hele waardeketen van Europese ondernemingen en ondernemingen uit derde landen, en tegelijk open markten en eerlijke handel te waarborgen.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 70 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(70 bis) Energie-efficiëntie, de circulaire economie en energiezuinigheid blijven topprioriteiten om onze strategische afhankelijkheden te verminderen en onze open strategische autonomie te schragen. In dit verband moeten strategieën op basis van onshoring rekening houden met de behoefte van de EU aan bondgenoten in verschillende internationale fora, mogen ze derde landen niet van ons vervreemden en mogen ze geen aanleiding geven tot handelsrepresailles, een subsidiewedloop of wrok. Bij de voorbereiding van een industrieel partnerschap voor nettonul moet de Commissie een grondige beoordeling verrichten van de kwetsbaarheden in de toeleveringsketen van de Unie en van haar afhankelijkheid van invoer. De resultaten van deze beoordeling alsook de noodzaak om nauwer samen te werken met betrouwbare en gelijkgestemde partners wereldwijd moeten de basis vormen voor het sluiten van industriële partnerschappen voor nettonul.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Overweging 71

Door de Commissie voorgestelde tekst

(71) De Unie moet ernaar streven de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren en wereldwijd hoge sociale en milieunormen **te** bevorderen, in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen. Evenzo **moeten** in nauwe samenwerking met partnerlanden en **als deel van een open maar assertieve aanpak**, sterkere **inspanningen** worden **geleverd** op het gebied van onderzoek en innovatie om nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Overweging 71 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(71) De Unie moet ernaar streven de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren **door wederzijds versterkende partnerschappen aan te gaan die voortbouwen op de eigen duurzameontwikkelingsplannen van de partners en relevante milieu- en mensenrechtennormen** en **tegelijk** wereldwijd hoge sociale, **arbeids-** en milieunormen bevorderen. **Dit moet gebeuren** in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen **via bestaande overeenkomsten of nieuwe strategische akkoorden**. Evenzo **moet** in nauwe samenwerking met partnerlanden **op een open en evenwichtige manier, en met inachtneming van de strategische belangen en behoeften van de Unie**, sterkere **internationale samenwerking** worden **nagestreefd** op het gebied van onderzoek en innovatie om nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

Amendement

(71 bis) De Unie blijft streven naar een open, multilateraal en op regels gebaseerd handelsstelsel. Met dit in gedachten moeten door de Unie ingevoerde maatregelen die van invloed zijn op de handel in overeenstemming zijn met de WTO-regels en rekening houden met de mogelijke reactie van de handelspartners van de Unie. De Europese Commissie moet in een vroeg stadium informatie verstrekken aan en communiceren met onze handelspartners

over de uitvoering van de verordening voor een nettonulindustrie om eventuele bezorgdheid over protectionisme van de kant van de Unie weg te nemen en om de geopolitieke ambities van de Unie te ondersteunen.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Overweging 74 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(74 bis) De doelstellingen van de verordening voor een nettonulindustrie, de uitvoering ervan en het effect dat de verordening zal hebben op verschillende sectoren en niveaus van de economie vereisen actieve samenwerking tussen de EU-instellingen. Voorts is democratische controle nodig om te waarborgen dat de Commissie rekenschap aflegt binnen het platform alsook in alle stadia van publiek-private partnerschappen en bij de uitvoering van de begroting in het kader van de verordening voor een nettonulindustrie. Opdat het Europees Parlement deze rol kan vervullen, moet de Commissie regelmatig verslag uitbrengen aan het Parlement en moet het tegelijk de mogelijkheid hebben om het platform om informatie te verzoeken wanneer het dat nodig acht om de debatten of werkzaamheden van het platform beter te kunnen beoordelen.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Overweging 74 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(74 ter) Handels- en investeringsbeleid speelt een essentiële rol bij het bevorderen van open en duurzame

waardeketen en bij het diversifiëren van de levering van grondstoffen en tussenproducten die van cruciaal belang zijn voor de transitie, hetgeen de productie van schone energietechnologieën stimuleert. Daartoe moet de Unie met betrouwbare partners onderhandelen over strategische industriële partnerschappen en moet zij de handelsbeschermingsinstrumenten die potentiële protectionistische gedragingen van leveranciers en concurrenten corrigeren en ontmoedigen volledig toepassen, ook door administratieve procedures en behandelingstermijnen te herzien. Met het oog op een efficiënte uitvoering van het handelsbeleid moet de Unie haar onderhandelingsprocedures voor de sluiting, evaluatie of modernisering van zowel handels- als investeringsovereenkomsten beoordelen en herzien.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van **het energiesysteem** van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het

Amendement

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie **en via wederzijds versterkende partnerschappen met derde landen** vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de

scheppen van hoogwaardige banen.

veerkracht van *de desbetreffende toeleveringsketens* van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot *de mondiale duurzame en rechtvaardige transitie en* het scheppen van hoogwaardige banen *en de beschikbaarheid van betaalbare energie in de Unie en daarbuiten.*

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) strategische afhankelijkheden van één enkele bevoorradingsbron, waarvan geen enkele meer dan 65 % van het jaarlijkse verbruik van de Unie uitmaakt, op basis van risico worden verminderd, waarbij diversificatie wordt gewaarborgd door open, eerlijke en duurzame handel;

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b ter) wederzijds voordelige en versterkende samenwerking en partnerschappen met derde landen tot stand worden gebracht om de productie en toepassing van nettonultechnologieën te bevorderen, onder meer door middel van multilaterale samenwerking die een duurzame toeleveringsstroom in de Unie en de verdere ontwikkeling daarvan in het buitenland waarborgt, en dat er een plurilaterale alliantie tot stand wordt gebracht om de productie en uitrol van nettonultechnologieën te bevorderen door middel van partnerschappen.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Artikel 5 – alinea 1 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) bedrijfsondersteunende diensten, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de aangifte voor de vennootschapsbelasting, lokale belastingwetgeving en het arbeidsrecht.

Amendement

d) bedrijfsondersteunende diensten, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de aangifte voor de vennootschapsbelasting, lokale belastingwetgeving en het arbeidsrecht, **met bijzondere aandacht voor kmo's.**

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten erkennen projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten wanneer zij overeenstemmen met een in de bijlage vermelde en zich in de Unie bevindende technologie die bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1 van deze verordening opgenomen doelstellingen, en **die** aan ten minste een van de volgende criteria voldoen:

Amendement

1. De lidstaten erkennen projecten voor de productie van nettonultechnologie als strategische nettonulprojecten wanneer zij overeenstemmen met een in de bijlage vermelde en zich in de Unie bevindende technologie die bijdraagt tot de verwezenlijking van de in artikel 1 van deze verordening opgenomen doelstellingen. **Deze projecten moeten erop gericht zijn de wereldwijde vooruitgang op het gebied van nettonultechnologieën te bevorderen en tegelijkertijd een duurzame toeleveringsstroom binnen de Unie te waarborgen en verdere ontwikkeling op internationaal niveau te bevorderen. Bovendien moeten deze productieprojecten aantoonbaar voor meer duurzaamheid en betere prestaties zorgen, in overeenstemming met de sociale en milieudoelstellingen van de Europese Unie. Ze moeten duurzame praktijken aanmoedigen in hun hele toeleveringsketen, met inbegrip van samenwerking met leveranciers. Dergelijke projecten moeten** aan ten minste een van de volgende criteria

voldoen:

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit wordt vergroot van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie waarvoor de Unie sterk van invoer uit één *enkel* derde *land* afhankelijk is;

Amendement

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit wordt vergroot van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie waarvoor de Unie sterk van invoer uit één *of meer* derde *landen* afhankelijk is;

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – i

Door de Commissie voorgestelde tekst

i) het voegt een aanzienlijke mate van productiecapaciteit in de Unie voor nettonultechnologieën toe;

Amendement

i) het voegt een aanzienlijke mate van productiecapaciteit in de Unie voor nettonultechnologieën toe *zonder nieuwe strategische afhankelijkheden van één enkele bevoorradingsbron te creëren*;

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

ii) *het produceert technologieën die verdere verduurzaming en betere prestaties mogelijk maken*;

Amendement

Schrappen

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – iv bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

iv bis) het hanteert criteria zoals het verantwoord betrekken van grondstoffen en het gebruik van duurzame vervoerswijzen.

Amendement 34

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. Lidstaten beoordelen de in lid 1 bedoelde aanvraag binnen een maand en aan de hand van een eerlijk en transparant proces. De afwezigheid van een besluit van lidstaten binnen die termijn geldt als erkenning van het project.

3. Lidstaten beoordelen de in lid 1 bedoelde aanvraag binnen een maand en aan de hand van een eerlijk en transparant proces, ***onverminderd Verordening (EU) 2019/452***. De afwezigheid van een besluit van lidstaten binnen die termijn geldt als erkenning van het project.

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 12 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. Strategische nettonulprojecten worden geacht bij te dragen tot de voorzieningszekerheid wat betreft strategische nettonultechnologieën in de Unie en derhalve in het algemeen belang te zijn. Met betrekking tot de milieueffecten waarop de artikelen 6, lid 4, en 16, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG, artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG en artikel 9, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/147/EG betrekking hebben, worden strategische nettonulprojecten in de Unie beschouwd als projecten van algemeen belang en

3. Strategische nettonulprojecten worden geacht bij te dragen tot de voorzieningszekerheid wat betreft strategische nettonultechnologieën in de Unie en derhalve in het algemeen belang te zijn. Met betrekking tot de milieueffecten waarop de artikelen 6, lid 4, en 16, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG, artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG en artikel 9, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/147/EG betrekking hebben, worden strategische nettonulprojecten in de Unie beschouwd als projecten van algemeen belang en

kunnen zij als zijnde van groot openbaar belang worden beschouwd, mits aan alle voorwaarden van die richtlijnen is voldaan.

kunnen zij als zijnde van groot openbaar belang worden beschouwd, mits aan alle voorwaarden van die richtlijnen is voldaan, **waarbij er met name voor wordt gezorgd dat het project strookt met de habitatrichtlijn en de bescherming van Natura 2000-gebieden, alsook met de verbintenissen die zijn aangegaan in het kader van de Overeenkomst van Parijs.**

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten kunnen administratieve steun aan strategische nettonulprojecten verlenen om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement

2. **De Commissie en** de lidstaten kunnen administratieve steun aan strategische nettonulprojecten verlenen om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) bijstand aan EU-projectpromotoren in derde landen om de lokale economische, sociale en milieuvoordelen van de projecten te belichten door middel van een uitgebreide en transparante voorlichtingscampagne, om het draagvlak voor het project onder de bevolking verder te vergroten.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) relevante subsidie- en financieringsprogramma's van de Unie.

Amendement

d) relevante subsidie- en financieringsprogramma's van de Unie, ***waaronder een herbestemd EU-innovatiefonds dat de opschaling van bestaande geavanceerde en innovatieve EU-technologieën voor nettonulindustrie en de toeleveringsketens daarvan ondersteunt;***

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 – punt d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d bis) technische bijstand voor projecten in de EU en partnerlanden via onder meer de CBAM-inkomsten en de InvestEU-advieshub.

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Hoofdstuk IV – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Hoofdstuk IV Markttoegang

Markttoegang ***en een mondiaal gelijk speelveld***

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor

de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, **Verordening (EU) 2022/1031** en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht is gebaseerd op de volgende **cumulatieve** criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht is gebaseerd op de volgende criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) sociale duurzaamheidscriteria zoals toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, die arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen kunnen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig artikel 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU;

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht, rekening houdend met het aandeel van de producten dat afkomstig is van één enkele bron, zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁷², en waarvan meer dan 65 % van de toelevering voor die specifieke nettonultechnologie in de Unie afkomstig is uit het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, ten opzichte van wanneer de aanbestedingsprocedure plaatsvindt.

---

⁷² Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d) de bijdrage van de inschrijving aan **het ondersteunen en versterken van de veerkracht van de Europese toeleveringsketens**, rekening houdend met het aandeel van de producten dat afkomstig is van één enkele bron, zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁷², en waarvan meer dan 65 % van de toelevering voor die specifieke nettonultechnologie in de Unie afkomstig is uit het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, ten opzichte van wanneer de aanbestedingsprocedure plaatsvindt.

---

⁷² Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

4 bis. Inschrijvingen die worden ingediend voor de gunning van een opdracht voor leveringen in alle sectoren van de in artikel 3, lid 1, punt a), genoemde nettonultechnologieën en de in bijlage 1 genoemde strategische nettonultechnologieën kunnen worden uitgesloten indien de marktdeelnemer afkomstig is uit een land waarvan de marktdeelnemers, goederen en diensten onderworpen zijn aan een IIO-maatregel als bedoeld in Verordening 2022/1031/EU

van het Europees Parlement en de Raad, met name in de artikelen 6 en 8. Ze kunnen ook worden uitgesloten als het gaat om bedrijven die niet voldoen aan de toepasselijke wettelijke vereisten van de EU betreffende bedrijven en mensenrechten.

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Onverminderd artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 en de artikelen 107 en 108 van het Verdrag, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, **beoordelen** lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, bij het opstellen van de criteria voor het rangschikken van biedingen in het kader van veilingen, die tot doel hebben de productie of het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001 te ondersteunen, de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht zoals bedoeld in artikel 19, lid 2, van deze verordening.

Amendement

1. Onverminderd artikel 4 van Richtlijn (EU) 2018/2001 en de artikelen 107 en 108 van het Verdrag, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft, **kunnen** lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen, bij het opstellen van de criteria voor het rangschikken van biedingen in het kader van veilingen, die tot doel hebben de productie of het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen in de zin van artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001 te ondersteunen, **cyberbeveiliging als criterium hanteren en beoordelen zij** de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht zoals bedoeld in artikel 19, lid 2, van deze verordening.

Amendement 47

Voorstel voor een verordening Artikel 22 bis (nieuw)

Artikel 22 bis

Versterking van mondiale waardeketens voor nettonultechnologieën

1. De Commissie en de lidstaten voeren een mondiale handels- en investeringsstrategie uit, zowel multilateraal in het kader van de WTO als bilateraal, om de mondiale waardeketens voor nettonultechnologie zodanig te versterken dat de handelsbetrekkingen weer in evenwicht worden gebracht, de bescherming van de mensenrechten in de toeleveringsketens wordt bevorderd, verantwoorde en betrouwbare invoer wordt gewaarborgd, overcapaciteit en handelsverstoringen worden aangepakt en nettonultechnologieën worden ontwikkeld, waarbij strikte sociale, arbeids- en milieunormen worden bevorderd. De Commissie maakt zo nodig ten volle gebruik van handelsbeschermingsinstrumenten om een eerlijke, wederkerige en open handel te verdedigen, waarbij zij voorzichtig, transparant en efficiënt te werk gaat, op een wijze die voor derden helder en begrijpelijk is.

2. In hun handels- en investeringsstrategieën streven de Commissie en de lidstaten in het kader van de WTO en via bilaterale handelsovereenkomsten naar diversificatie en versterking van de mondiale waardeketens voor nettonultechnologieën.

Amendement 48

**Voorstel voor een verordening
Artikel 22 ter (nieuw)**

Artikel 22 ter

Industriële partnerschappen voor nettonul

1. Onverminderd bestaande handels- en investeringsovereenkomsten tussen de Unie en derde landen gaat de Commissie industriële partnerschappen voor nettonul aan met derde landen.

2. Bij de voorbereiding van een industrieel partnerschap voor nettonul verricht de Commissie een grondige beoordeling van de kwetsbaarheden in de toeleveringsketen van de Unie en haar afhankelijkheid van invoer, onder verwijzing naar de criteria van artikel 28, lid 4, punt c). De resultaten van deze beoordeling alsook de noodzaak om nauwer samen te werken met betrouwbare en gelijkgestemde partners wereldwijd vormen de basis voor het sluiten van industriële partnerschappen voor nettonul.

3. Industriële partnerschappen voor nettonul hebben de volgende doelstellingen:

a) de beschikbaarheid van de nodige hulpbronnen en grondstoffen voor de productie van nettonultechnologieën waarborgen, overmatige afhankelijkheid van één enkele leverancier voorkomen en de bronnen diversifiëren;

b) nieuwe exportmarkten openen voor Europese producenten van nettonultechnologieën en industrieproducten, de veerkracht van mondiale toeleverings- en waardeketens vergroten, transparantie bevorderen en toegevoegde waarde creëren voor de lokale economie en de samenleving van het partnerland;

c) een gelijk speelveld waarborgen tussen Europese ondernemingen en ondernemingen uit derde landen, ook bij openbare aanbestedingsprocedures en bij

de toegang van Europese ondernemingen tot aanbestedingen van derde landen;

d) administratieve lasten verminderen en vergunningsprocedures vereenvoudigen;

e) wereldwijde publieke en particuliere investeringen in nettonultechnologieën stimuleren en productie met schone technologie in derde landen ondersteunen;

f) op evenwichtige wijze bijdragen tot de industriële transformatie van Europese ondernemingen en ondernemingen in derde landen en de milieuprestaties in de mondiale waardeketen verbeteren;

g) samenwerken met partners om tarifaire en niet-tarifaire belemmeringen voor de handel in nettonultechnologieën en de componenten daarvan in kaart te brengen en te verminderen;

h) internationale samenwerking stimuleren op het gebied van onderzoek, innovatie en kennisuitwisseling voor de ontwikkeling en uitrol van nettonultechnologieën;

i) de eigen plannen voor duurzame ontwikkeling van de partners en relevante milieu- en mensenrechtennormen naleven in overeenstemming met internationale normen en verdragen, met inbegrip van de fundamentele IAO-verdragen, de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de OESO-richtsnoeren voor passende zorgvuldigheid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.

4. De Commissie evalueert de industriële partnerschappen voor nettonul regelmatig of op verzoek van het Europees Parlement en brengt aan de bevoegde parlementaire commissies verslag uit over de geboekte voortgang.

5. De lidstaten ondersteunen de Commissie bij de uitvoering van de in het industriële partnerschap voor nettonul

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Het platform kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan met betrekking tot hun acties om de in hoofdstuk I van deze verordening uiteengezette doelstellingen te verwezenlijken, waarbij rekening wordt gehouden met de uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999⁷⁵ ingediende nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten.

---

⁷⁵ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

Amendement

3. Het platform kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan met betrekking tot hun acties om de in hoofdstuk I van deze verordening uiteengezette doelstellingen te verwezenlijken, waarbij rekening wordt gehouden met de uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999⁷⁵ ingediende nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten, **en om knelpunten voor de toepassing van deze technologieën aan te pakken, met name in energie-intensieve sectoren waar de emissies moeilijk kunnen worden verminderd.**

---

⁷⁵ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

Amendement 50

Voorstel voor een verordening
Artikel 28 – lid 4 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De Commissie en de lidstaten **kunnen** binnen het platform **coördineren** met betrekking tot industriële partnerschappen voor nettonul en ook **afstemmen** met relevante derde landen om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te helpen bevorderen en de rol van de industriële capaciteiten van de Unie bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene doelstellingen **van deze verordening** die voortvloeien uit artikel 1 van deze verordening. Het platform kan periodiek bespreken:

Amendement 51

Voorstel voor een verordening
Artikel 28 – lid 4 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) hoe de samenwerking tussen de Unie en derde landen in de nettonulwaardeketen kan worden verbeterd;

Amendement 52

Amendement

4. De Commissie en de lidstaten **coördineren** binnen het platform met betrekking tot industriële partnerschappen voor nettonul en **stemmen** ook **af** met relevante derde landen om de wereldwijde toepassing van nettonultechnologieën te helpen bevorderen en **wederzijds versterkende partnerschappen tussen de Unie en derde landen alsook** de rol van de industriële capaciteiten van de Unie, **met inbegrip van kennis- en technologieoverdracht, duurzame investeringen en technische bijstand**, bij het effenen van de weg voor de wereldwijde transitie naar schone energie te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene doelstellingen die voortvloeien uit artikel 1 van deze verordening. Het platform kan periodiek bespreken:

Amendement

a) hoe de samenwerking tussen de Unie en derde landen in de nettonulwaardeketen kan worden verbeterd, **onder meer door de uitwisseling van beste praktijken, kennis- en technologieoverdracht, technische bijstand en financiële steun via aandelenkapitaal, leningen, publiek-private hefboomwerking en instrumenten zoals exportkredietagentschappen;**

Voorstel voor een verordening
Artikel 28 – lid 4 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) hoe de eigen plannen voor duurzame ontwikkeling van de partners en relevante milieu- en mensenrechtennormen kunnen worden nageleefd en ernaar kan worden gestreefd de doelstellingen van internationale normen en verdragen, met inbegrip van de fundamentele IAO-verdragen, de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de OESO-richtsnoeren voor passende zorgvuldigheid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, te verwezenlijken;

Amendement 53

Voorstel voor een verordening
Artikel 28 – lid 4 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) hoe niet-tarifaire handelsbelemmeringen kunnen worden aangepakt, bijvoorbeeld door wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen of door af te spreken om uitvoerbeperkingen te vermijden;

b) hoe niet-tarifaire handelsbelemmeringen kunnen worden aangepakt, bijvoorbeeld door wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen of door af te spreken om uitvoerbeperkingen ***voor nettonultechnologieën*** te vermijden;

Amendement 54

Voorstel voor een verordening
Artikel 28 – lid 4 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) hoe een gelijk speelveld voor EU-ondernemingen kan worden gewaarborgd bij overheidsopdrachten van derde landen die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2022/1031 vallen;

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 4 – punt c – i

Door de Commissie voorgestelde tekst

i) de *potentiële* bijdrage aan de *voorzieningszekerheid*, onder meer met oog op *hun* productiecapaciteit *voor* nettonultechnologieën;

Amendement

i) ***het potentieel voor wederzijds versterkende partnerschappen die de duurzame en rechtvaardige transitie in de EU en wereldwijd bevorderen, de bijdrage aan de veerkracht van de toeleveringsketens van de EU, onder meer met het oog op de productiecapaciteit van nettonultechnologieën en het aangaan van betrouwbare wederzijdse allianties, met inachtneming van relevante internationale arbeidsnormen en -verdragen;***

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 4 – punt c – ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

ii) of er al bestaande samenwerkingsovereenkomsten zijn tussen een derde land en de Unie.

Amendement

ii) of er al bestaande samenwerkingsovereenkomsten zijn tussen een derde land en de Unie, ***met aandacht voor landen die specifieke bepalingen betreffende energie en grondstoffen hebben.***

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 4 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c bis) concrete bepalingen ter bevordering van de handel in milieugoederen en -diensten met het oog op het bereiken van een alomvattende

internationale overeenkomst daarover.

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5 bis. De lidstaten en de Commissie streven ook naar positieve synergieën tussen dergelijke partnerschappen en bestaande initiatieven zoals Global Gateway, het G7-partnerschap voor mondiale infrastructuur en investeringen, en de partnerschappen voor een rechtvaardige energietransitie.

Amendement 59

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Het platform is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten en de Commissie. **De voorzitter is een vertegenwoordiger van de Commissie.**

1. Het platform is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten en de Commissie. **Leden van het Europees Parlement worden uitgenodigd om zijn vergaderingen bij te wonen, met inbegrip van die van de in lid 6 bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen.**

Amendement 60

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

7. Het platform nodigt **vertegenwoordigers van het Europees Parlement uit om als waarnemer zijn vergaderingen bij te wonen, met inbegrip van die van de in lid 6 bedoelde**

7. Het platform nodigt **relevante belanghebbenden, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en de industrie, uit om de vergaderingen van de**

permanente of tijdelijke subgroepen.

in lid 6 bedoelde permanente of tijdelijke subgroepen ***bij te wonen en raadpleegt hen regelmatig.***

Amendement 61

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

8. Indien passend kan het platform of de Commissie deskundigen en andere derden uitnodigen om vergaderingen van het platform en subgroepen bij te wonen of schriftelijke bijdragen te leveren.

Schrappen

Amendement 62

Voorstel voor een verordening Artikel 35 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. Bij de evaluatie wordt beoordeeld of de doelstellingen van deze verordening, zoals vastgesteld in artikel 1, zijn verwezenlijkt en wat het effect ervan is op zakelijke gebruikers, met name kmo's, en eindgebruikers, en op de doelstellingen van de Europese Green Deal.

2. Bij de evaluatie wordt beoordeeld of de doelstellingen van deze verordening, zoals vastgesteld in artikel 1, zijn verwezenlijkt, ***met name via de industriële partnerschappen voor nettonul***, en wat het effect ervan is op zakelijke gebruikers, met name kmo's, en eindgebruikers, en op de doelstellingen van de Europese Green Deal.

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Artikel 35 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. Uiterlijk ... [één jaar na de datum van toepassing van deze verordening] dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad en het Europees

*Economisch en Sociaal Comité een
effectbeoordeling van deze verordening
in.*

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	INTA 8.5.2023
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Inma Rodríguez-Piñero 27.4.2023
Behandeling in de commissie	26.6.2023
Datum goedkeuring	19.7.2023
Uitslag eindstemming	+: 33 –: 1 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'álová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Marek Belka, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Javier Moreno Sánchez
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Clara Aguilera, Francisco Guerreiro, Mikuláš Peksa, Lucia Vuolo

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

33	+
ID	Thierry Mariani
NI	Enikő Győri, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, José Manuel García-Margallo y Marfíl, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Sven Simon, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Clara Aguilera, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Joachim Schuster, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Francisco Guerreiro, Heidi Hautala, Mikuláš Peksa

1	-
ID	Roman Haider

3	0
ID	Danilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin
S&D	Marek Belka

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

20.7.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies: Anna Deparnay-Grunenberg

AMENDEMENTEN

De Commissie vervoer en toerisme verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie

Amendement

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is, **en dat geen enkele regio of persoon achterblijft**³⁴.

---

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie

naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4 bis) In het kader van de focus op nettonulindustrieën is het belangrijk dat tevens rekening wordt gehouden met kleinere sectoren, bijvoorbeeld de fietsindustrie, wat betreft mogelijke tekorten aan componenten in de toeleveringsketens, en is het van belang dat deze sectoren geen nadelen ondervinden als gevolg van hun verschillende omvang;

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5) De hogere energieprijzen na de ongerechtvaardigde en onwettige militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne hebben een sterke impuls gegeven om de uitvoering van de Europese Green Deal te versnellen en de veerkracht van de energie-unie te versterken door de transitie naar schone energie te versnellen en een einde te maken aan elke afhankelijkheid van uit de Russische Federatie aangeleverde fossiele brandstoffen. Het REPowerEU-plan³⁵ speelt een sleutelrol bij de respons op de beproevingen en de verstoring van de mondiale energiemarkt als gevolg van de invasie van Oekraïne door de Russische Federatie. Dat plan heeft tot doel de energietransitie in de Europese Unie te

(5) De hogere energieprijzen na de ongerechtvaardigde en onwettige militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne hebben een sterke impuls gegeven om de uitvoering van de Europese Green Deal te versnellen en de veerkracht van de energie-unie te versterken door de transitie naar schone energie te versnellen en een einde te maken aan elke afhankelijkheid van uit de Russische Federatie aangeleverde fossiele brandstoffen. Het REPowerEU-plan³⁵ speelt een sleutelrol bij de respons op de beproevingen en de verstoring van de mondiale energiemarkt als gevolg van de invasie van Oekraïne door de Russische Federatie. Dat plan heeft tot doel de energietransitie in de Europese Unie te

versnellen, teneinde het gas- en elektriciteitsverbruik van de Unie te verminderen en investeringen in de uitrol van energie-efficiënte en koolstofarme oplossingen te stimuleren. In dat plan zijn onder meer de doelstellingen vastgesteld om de fotovoltaïsche capaciteit te verdubbelen tegen 2025, en tegen 2030 een fotovoltaïsche capaciteit van 600 GW te installeren; om de uitrol van warmtepompen te verdubbelen; om tegen 2030 10 miljoen ton binnenlandse hernieuwbare waterstof te produceren, en om de productie van biomethaan aanzienlijk te verhogen. In dat plan is ook opgenomen dat, om de REPowerEU-doelstellingen te verwezenlijken, de levering van apparatuur voor koolstofarme energie en van kritieke grondstoffen moet worden gediversifieerd, de afhankelijkheid van sectoren moet worden verminderd, knelpunten in de toeleveringsketen moeten worden weggewerkt en de productiecapaciteit van de Unie voor technologie op het gebied van schone energie moet worden uitgebreid. Als onderdeel van haar inspanningen om het aandeel van hernieuwbare energie in de elektriciteitsopwekking, de industrie, gebouwen en vervoer te verhogen, stelt de Commissie voor de doelstelling in de richtlijn hernieuwbare energie op te trekken tot 45 % tegen 2030 en de doelstelling in de richtlijn energie-efficiëntie tot 13 %. Dit zou de totale opwekkingscapaciteit van hernieuwbare energie tegen 2030 op 1 236 GW brengen, in vergelijking met 1 067 GW tegen 2030 zoals voorzien in het voorstel van 2021, en zal leiden tot een grotere behoefte aan opslag via batterijen om de fluctuerende niveaus in het elektriciteitsnet te ondervangen. Evenzo zullen beleidsmaatregelen in verband met het koolstofvrij maken van de **wegvervoersector**, zoals Verordening (EU) 2019/631 en Verordening (EU) **2019/1242**, sterke drijvende krachten zijn voor een verdere elektrificatie van de

versnellen, teneinde het gas- en elektriciteitsverbruik van de Unie te verminderen en investeringen in de uitrol van energie-efficiënte en koolstofarme oplossingen te stimuleren. In dat plan zijn onder meer de doelstellingen vastgesteld om de fotovoltaïsche capaciteit te verdubbelen tegen 2025, en tegen 2030 een fotovoltaïsche capaciteit van 600 GW te installeren; om de uitrol van warmtepompen te verdubbelen; om tegen 2030 10 miljoen ton binnenlandse hernieuwbare waterstof te produceren, en om de productie van biomethaan aanzienlijk te verhogen, **hetgeen van essentieel belang is om zwaar vervoer koolstofvrij te maken en om de nettonuldoelstelling van de Unie tegen 2050 te halen**. In dat plan is ook opgenomen dat, om de REPowerEU-doelstellingen te verwezenlijken, de levering van apparatuur voor koolstofarme energie en van kritieke grondstoffen moet worden gediversifieerd, de afhankelijkheid van sectoren moet worden verminderd, knelpunten in de toeleveringsketen moeten worden weggewerkt en de productiecapaciteit van de Unie voor technologie op het gebied van schone energie moet worden uitgebreid. Als onderdeel van haar inspanningen om het aandeel van hernieuwbare energie in de elektriciteitsopwekking, de industrie, gebouwen en vervoer te verhogen, stelt de Commissie voor de doelstelling in de richtlijn hernieuwbare energie op te trekken tot 45 % tegen 2030 en de doelstelling in de richtlijn energie-efficiëntie tot 13 %. Dit zou de totale opwekkingscapaciteit van hernieuwbare energie tegen 2030 op 1 236 GW brengen, in vergelijking met 1 067 GW tegen 2030 zoals voorzien in het voorstel van 2021, en zal leiden tot een grotere behoefte aan opslag via batterijen om de fluctuerende niveaus in het elektriciteitsnet te ondervangen. **Om de voorzieningszekerheid binnen het elektriciteitsnet te waarborgen, is**

wegvervoersector en zo de vraag naar batterijen doen toenemen.

bovendien een grote uitbreiding van planbare fossielvrije kernenergie nodig, met inbegrip van zowel de modernisering van bestaande kernenergiefaciliteiten als de oprichting van nieuwe grootschalige kernenergiefaciliteiten en kleine modulaire reactoren. Evenzo zullen beleidsmaatregelen in verband met het koolstofvrij maken van de *vervoersector*, zoals Verordening (EU) 2019/631, *Verordening (EU) 2019/1242* en Verordening (EU) **2021/0210*** (**FuelEU Zeevaart*), sterke drijvende krachten zijn voor een verdere elektrificatie van de *vervoersector* en zo de vraag naar batterijen *en oplaadinfrastructuur* doen toenemen.

---

³⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", COM(2022) 230 final van 18 mei 2022.

---

³⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", COM(2022) 230 final van 18 mei 2022.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag,

Amendement

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door ***snelle en toereikende*** investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energietechnologieën, technologieën voor elektriciteits- en

warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, **kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties**, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

warmteopslag, warmtepompen, **flexibiliteits- en nettechnologieën, waaronder technologieën die het snel en bidirectioneel laden van elektrische voertuigen mogelijk maken**, technologieën voor **duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart waaronder** hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, **technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen en hun aanverwante splijststofcyclus**, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, **hernieuwbare materiaaltechnologieën** en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

Motivering

Voldoende productiecapaciteit voor flexibiliteitstechnologieën is noodzakelijk om de strategische autonomie in de klimaattransitie te waarborgen. Om de streefcijfers van de EU op het gebied van hernieuwbare energie te halen, moet de flexibiliteit aanzienlijk worden vergroot. Er moet worden verwezen naar “technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen”, aangezien zowel verlenging van de levensduur van bestaande kerncentrales als nieuwe kernenergie nodig is om op kosteneffectieve wijze klimaatneutraliteit te bereiken. Er zijn aanzienlijke investeringen in hernieuwbare grondstoffen nodig om te voldoen aan de toezegging om 20 % van de fossiele koolstof in de materiaalcyclus te vervangen door hernieuwbare koolstofgrondstoffen.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 7 bis (nieuw)

(7 bis) Een kwart van de huidige broeikasgasemissies in de EU wordt geproduceerd door de vervoersector en deze emissies nemen nog altijd toe. Om de in deze verordening vastgestelde doelstellingen te bereiken en het potentieel van de Unie voor een concurrerende nettonulindustrie te verwezenlijken, moeten de Commissie en de lidstaten zorgen voor een koolstofneutraal, duurzaam, betrouwbaar en efficiënt systeem voor het vervoer van goederen, componenten en producten, en rekening houden met de rol die het spoor daarbij zal moeten spelen^{1 bis}. Ondanks de streefdoelen van de Unie om het volume van het goederenvervoer per spoor te verdubbelen tot 30 % in 2030, is het aandeel van de opsplitsing tussen vervoerswijzen sinds 2010 juist gedaald (in 2010: 18 %, in 2020: 16,8 %). De Commissie moet daarom een evaluatie maken van de mogelijke bijdragen aan een concurrerende nettonulindustrie die kan worden bewerkstelligd in de sector door af te stappen van een zeer energie-intensief vervoersysteem, en zij moet op basis daarvan voorstellen doen om de vervoersector verder koolstofvrij te maken.

---

^{1 bis} *Spoorwegbureau van de Europese Unie, 2022*
[https://www.era.europa.eu/system/files/2022-10/Compelling%20vision%20for%20a%20target%20rail%20system_0.pdf]

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 8

(8) De decarbonisatiedoelstellingen van de Unie, de energievoorzieningszekerheid, de digitalisering van het energiesysteem en de elektrificatie van de vraag, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit en de behoefte aan snelle oplaadpunten, vereisen een enorme uitbreiding van de elektriciteitsnetten in de Europese Unie, zowel op transmissieniveau als op distributieniveau. Op transmissieniveau zijn hoogspanningsgelijkstroomsystemen (HVDC-systemen) nodig om hernieuwbare energiebronnen op zee aan te sluiten; op distributieniveau is het aansluiten van elektriciteitsleveranciers en de omgang met flexibiliteit aan de vraagzijde afhankelijk van investeringen in innovatieve nettechnologieën, zoals slimme oplaadmogelijkheden voor elektrische voertuigen (EVSC), energie-efficiënte gebouwen en automatisering van industrie, en slimme regelaars, slimme-meterinfrastructuur (AMI) en energiebeheersystemen voor woningen (HEMS). Het elektriciteitsnet moet kunnen communiceren met tal van actoren of apparaten op basis van een nauwkeurige waarneembaarheid — m.a.w. op basis van gegevens — om flexibiliteit, slim laden en slimme gebouwen mogelijk te maken, waarbij aan de vraagzijde slimme elektriciteitsnetten een respons van consumenten en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen mogelijk maken. De aansluiting van nettonultechnologieën op het net van de Europese Unie vereist een aanzienlijke uitbreiding van de productievermogens voor elektriciteitsnetten, bijvoorbeeld wat betreft offshore- en onshore-kabels, verdeelstations en transformatoren.

(8) De decarbonisatiedoelstellingen van de Unie, de energievoorzieningszekerheid, de digitalisering van het energiesysteem en de elektrificatie van de vraag, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit en de behoefte aan snelle oplaadpunten **en walstroomvoorziening**, vereisen een enorme uitbreiding van de elektriciteitsnetten in de Europese Unie, zowel op transmissieniveau als op distributieniveau. Op transmissieniveau zijn hoogspanningsgelijkstroomsystemen (HVDC-systemen) nodig om hernieuwbare energiebronnen op zee aan te sluiten; op distributieniveau is het aansluiten van elektriciteitsleveranciers en de omgang met flexibiliteit aan de vraagzijde afhankelijk van investeringen in innovatieve nettechnologieën, zoals slimme oplaadmogelijkheden voor elektrische voertuigen (EVSC), **walstroomvoorzieningen voor schepen en de mogelijkheid om systeemintegratie te verbeteren waarbij de kosten voor gebruikers omlaag gaan dankzij bidirectioneel laden**, energie-efficiënte gebouwen en automatisering van industrie, en slimme regelaars, slimme-meterinfrastructuur (AMI) en energiebeheersystemen voor woningen (HEMS). Het elektriciteitsnet moet kunnen communiceren met tal van actoren of apparaten op basis van een nauwkeurige waarneembaarheid — m.a.w. op basis van gegevens — om flexibiliteit, slim laden en slimme gebouwen mogelijk te maken, waarbij aan de vraagzijde slimme elektriciteitsnetten een respons van consumenten en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen mogelijk maken. De aansluiting van nettonultechnologieën op het net van de Europese Unie vereist een aanzienlijke uitbreiding van de productievermogens voor elektriciteitsnetten, bijvoorbeeld wat

betreft offshore- en onshore-kabels, verdeelstations en transformatoren, **alsook de toereikende modernisering en aanpassing van de infrastructuur voor vervoersverbindingen van en naar productielocaties, teneinde een benadering die gericht is op de toeleveringsketen te waarborgen.**

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotonvoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag en voor het elektriciteitsnet. Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken.

Amendement

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotonvoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag en voor het elektriciteitsnet, **en technologieën voor duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart.** Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën, **met inbegrip van hun vervoersinfrastructuur,** nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken. **Om een benadering die gericht is op de toeleveringsketen te**

waarborgen, moeten snellere vergunningsprocedures ook van toepassing zijn op het upgraden en aanpassen van infrastructuur voor vervoersverbindingen van en naar productielocaties. Indien noodzakelijk voor het behalen van de doelstellingen van deze verordening, moet de Commissie waar passend de lijst van strategische technologieën in deze verordening aanvullen door het vaststellen van gedelegeerde handelingen.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) In 2020 heeft de Europese Commissie een EU-strategie voor een geïntegreerd energiesysteem goedgekeurd. Daarin werd een visie uiteengezet over hoe de transitie naar een beter geïntegreerd energiesysteem, een systeem dat klimaatneutraliteit in alle economische sectoren ondersteunt tegen de laagste kosten, kan worden versneld. Integratie van het energiesysteem omvat drie concepten die elkaar aanvullen en versterken. Ten eerste een meer “circulair” energiesysteem, waarin energie-efficiëntie centraal staat. Ten tweede een grotere directe elektrificatie van eindgebruikerssectoren. Ten derde het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen, waaronder waterstof, voor eindtoepassingen waarin directe verwarming of elektrificatie niet haalbaar, niet efficiënt of duurder zijn. Bij de integratie van het energiesysteem gaat het bijvoorbeeld om oplossingen voor de volledige integratie in het bredere energiesysteem van alle elektriciteit die door installaties voor hernieuwbare energie wordt opgewekt. Dit betekent bijvoorbeeld dat technische oplossingen moeten worden vastgesteld die het mogelijk maken de door

Amendement

(12) In 2020 heeft de Europese Commissie een EU-strategie voor een geïntegreerd energiesysteem goedgekeurd. Daarin werd een visie uiteengezet over hoe de transitie naar een beter geïntegreerd energiesysteem, een systeem dat klimaatneutraliteit in alle economische sectoren ondersteunt tegen de laagste kosten, kan worden versneld. Integratie van het energiesysteem omvat drie concepten die elkaar aanvullen en versterken. Ten eerste een meer “circulair” energiesysteem, waarin energie-efficiëntie centraal staat. Ten tweede een grotere directe elektrificatie van eindgebruikerssectoren. Ten derde het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen, waaronder **duurzame** waterstof, voor eindtoepassingen waarin directe verwarming of elektrificatie niet haalbaar, niet efficiënt of **onevenredig** duurder zijn. Bij de integratie van het energiesysteem gaat het bijvoorbeeld om oplossingen voor de volledige integratie in het bredere energiesysteem van alle elektriciteit die door installaties voor hernieuwbare energie wordt opgewekt. Dit betekent bijvoorbeeld dat technische oplossingen moeten worden

installaties voor hernieuwbare elektriciteit opgewekte overtollige elektriciteit te integreren, onder meer met opslag in allerlei vormen en sturing aan de vraagzijde.

vastgesteld die het mogelijk maken de door installaties voor hernieuwbare elektriciteit opgewekte overtollige elektriciteit te integreren, onder meer met opslag in allerlei vormen en sturing aan de vraagzijde *of productie van e-brandstof voor de vervoersector en de industrie.*

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

(17) De productiecapaciteit voor nettonultechnologie in de Unie moet worden uitgebreid om problemen in verband met de voorzieningszekerheid aan te pakken en bij te dragen tot het ondersteunen van de veerkracht van het energiesysteem van de Unie en de inspanningen voor decarbonisatie en modernisering. De fabrikanten van technologieën voor fotovoltaïsche zonne-energie in de Unie moeten hun concurrentievoordeel vergroten en de vooruitzichten voor de voorzieningszekerheid verbeteren door ernaar te streven tegen 2030 ten minste 30 gigawatt operationele productiecapaciteit voor fotovoltaïsche zonne-energie te bereiken in de gehele waardeketen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Europese alliantie voor de fotovoltaïsche zonne-energiesector, die wordt ondersteund in het kader van de EU-strategie voor zonne-energie³⁸. Fabrikanten van windenergie- en warmtepomptechnologieën in de Unie moeten hun concurrentievoorsprong dit decennium consolideren en hun huidige marktaandeel handhaven of uitbreiden, in overeenstemming met de prognoses van de Unie voor de uitrol van technologie voor haar energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030³⁹. Dit komt neer op een productiecapaciteit binnen de Unie van ten

Amendement

(17) De productiecapaciteit voor nettonultechnologie in de Unie moet worden uitgebreid om problemen in verband met de voorzieningszekerheid aan te pakken en bij te dragen tot het ondersteunen van de veerkracht van het energiesysteem van de Unie en de inspanningen voor decarbonisatie en modernisering. De fabrikanten van technologieën voor fotovoltaïsche zonne-energie in de Unie moeten hun concurrentievoordeel vergroten en de vooruitzichten voor de voorzieningszekerheid verbeteren door ernaar te streven tegen 2030 ten minste 30 gigawatt operationele productiecapaciteit voor fotovoltaïsche zonne-energie te bereiken in de gehele waardeketen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Europese alliantie voor de fotovoltaïsche zonne-energiesector, die wordt ondersteund in het kader van de EU-strategie voor zonne-energie³⁸. Fabrikanten van windenergie- en warmtepomptechnologieën in de Unie moeten hun concurrentievoorsprong dit decennium consolideren en hun huidige marktaandeel handhaven of uitbreiden, in overeenstemming met de prognoses van de Unie voor de uitrol van technologie voor haar energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030³⁹. Dit komt neer op een productiecapaciteit binnen de Unie van ten

minste 36 GW voor windenergie en van ten minste 31 GW voor warmtepompen in 2030. Fabrikanten van batterijen en elektrolyse-installaties in de Unie moeten hun technologisch leiderschap consolideren en deze markten actief mede vormgeven. Voor batterijtechnologieën zou dit betekenen dat wordt bijgedragen aan de doelstellingen van de Europese alliantie voor batterijen en dat ernaar wordt gestreefd dat bijna 90 % van de jaarlijkse vraag naar batterijen in de Unie zal worden vervuld door de batterijfabrikanten in de Unie, wat neerkomt op een productiecapaciteit van ten minste 550 GWh in de Unie in 2030. Voor producenten van elektrolyse-installaties in de Unie wordt in het REPowerEU-plan uitgegaan van 10 miljoen ton eigen productie van hernieuwbare waterstof en nog eens tot 10 miljoen ton aan invoer van hernieuwbare waterstof tegen 2030. Om ervoor te zorgen dat het technologische leiderschap van de EU zich vertaalt in commercieel leiderschap, zoals in het kader van de gezamenlijke verklaring van de Commissie over elektrolyse-installaties en de Europese alliantie voor schone waterstof wordt ondersteund, moeten de fabrikanten van elektrolyse-installaties in de EU hun capaciteit verder vergroten, zodat de totale elektrolysecapaciteit tegen 2030 ten minste 100 GW aan waterstof bereikt.

---

³⁸ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, SWD(2022) 148 final van 18 mei 2022.

minste 36 GW voor windenergie en van ten minste 31 GW voor warmtepompen in 2030. Fabrikanten van batterijen en elektrolyse-installaties in de Unie moeten hun technologisch leiderschap consolideren en deze markten actief mede vormgeven. Voor batterijtechnologieën zou dit betekenen dat wordt bijgedragen aan de doelstellingen van de Europese alliantie voor batterijen en dat ernaar wordt gestreefd dat bijna 90 % van de jaarlijkse vraag naar batterijen in de Unie zal worden vervuld door de batterijfabrikanten in de Unie, wat neerkomt op een productiecapaciteit van ten minste 550 GWh in de Unie in 2030. Voor producenten van elektrolyse-installaties in de Unie wordt in het REPowerEU-plan uitgegaan van 10 miljoen ton eigen productie van hernieuwbare waterstof en nog eens tot 10 miljoen ton aan invoer van hernieuwbare waterstof tegen 2030. Om ervoor te zorgen dat het technologische leiderschap van de EU zich vertaalt in commercieel leiderschap, zoals in het kader van de gezamenlijke verklaring van de Commissie over elektrolyse-installaties en de Europese alliantie voor schone waterstof wordt ondersteund, moeten de fabrikanten van elektrolyse-installaties in de EU hun capaciteit verder vergroten, zodat de totale elektrolysecapaciteit tegen 2030 ten minste 100 GW aan waterstof bereikt. ***Producenten van brandstoffen voor de lucht- en zeevaart in de Unie moeten verder werken aan de ontwikkeling, opschaling en productie van duurzame brandstoffen teneinde de broeikasgasemissies van de vervoersector tegen 2050 met 90 % omlaag te brengen.***

---

³⁸ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, SWD(2022) 148 final van 18 mei 2022.

³⁹ Overeenkomstig de REPowerEU-doelstellingen die zijn uiteengezet in het REPowerEU-plan, document COM/2022/230 final, en het begeleidende werkdocument van de diensten van de Commissie “Uitvoering van het REPowerEU-plan: investeringsbehoeften, waterstofversneller en verwezenlijken van de doelstellingen inzake biomethaan” bij: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “REPowerEU-plan”, SWD(2022) 230 final van 18 mei 2022.

³⁹ Overeenkomstig de REPowerEU-doelstellingen die zijn uiteengezet in het REPowerEU-plan, document COM/2022/230 final, en het begeleidende werkdocument van de diensten van de Commissie “Uitvoering van het REPowerEU-plan: investeringsbehoeften, waterstofversneller en verwezenlijken van de doelstellingen inzake biomethaan” bij: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “REPowerEU-plan”, SWD(2022) 230 final van 18 mei 2022.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Gezien deze reeks doelstellingen en rekening houdend met het feit dat de productiecapaciteit van de Unie voor bepaalde elementen van de toeleveringsketen (zoals omvormers en zonnecellen, wafers en ingots voor fotovoltäische zonne-energie of kathoden en anoden voor batterijen) zwak is, moet voor de jaarlijkse capaciteit van de Unie voor nettonultechnologieën worden uitgegaan van het tegen 2030 benaderen of bereiken van een jaarlijkse productiebenchmark van ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften op dat vlak.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 20 bis (nieuw)

Amendement

(18) Gezien deze reeks doelstellingen en rekening houdend met het feit dat de productiecapaciteit van de Unie voor bepaalde elementen van de toeleveringsketen (zoals omvormers en zonnecellen, wafers en ingots voor fotovoltäische zonne-energie of kathoden en anoden voor batterijen) zwak is, moet voor de jaarlijkse capaciteit van de Unie voor ***in de bijlage vermelde*** nettonultechnologieën worden uitgegaan van het tegen 2030 benaderen of bereiken van een jaarlijkse productiebenchmark van ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften op dat vlak, ***zelfs voor industrieën waar de toepassing van een beperkter volume is, zodat geen enkele sector achterblijft.***

(20 bis) Nettonultechnologieën zullen van groot belang zijn om ervoor te zorgen dat de Unie haar doelstelling in het kader van de Europese Green Deal haalt om broeikasgasemissies in de vervoersector tegen 2050 met 90 % terug te dringen. Bovendien zal het koolstofvrij maken van het vervoer door de inzet van nettonultechnologieën en een snelle uitfasering van fossiele brandstoffen ook aanzienlijke voordelen opleveren voor de menselijke gezondheid en het milieu met betrekking tot een reductie van door fossiele brandstoffen veroorzaakte vervuiling van lucht, bodem en water.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Overweging 21

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen.

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen. **Dit houdt ook in dat er tussen productielocaties in de EU en alle EU-markten efficiënte verbindingen moeten zijn, teneinde een benadering die gericht is op de toeleveringsketen te waarborgen.**

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 21 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(21 bis) *Met het oog op het behalen van de klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en ten behoeve van stabiliteit en het vertrouwen in de langetermijnvoordelen van investeringen in schone energie en brandstoffen, moet koolstofarme- en koolstofvrije scheepvaart bevorderd worden door technologieën voor duurzame alternatieve brandstoffen, waaronder duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart, op te nemen als een strategische nettonultechnologie.*

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Overweging 27

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen⁴⁵, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen⁴⁵, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de

oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd; de gebruiksvoorwaarden.

---

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 35

oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van *hernieuwbare materialen of* gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd; de gebruiksvoorwaarden.

---

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigen bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, **met inbegrip van degenen die kampen met vervoersarmoede**, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigen bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te

lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Overweging 41

Door de Commissie voorgestelde tekst

(41) Wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën door

vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

---

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

Amendement

(Niet van toepassing op de Nederlandse versie)

marktfalen aan te pakken met gerichte inzet van staatssteun. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, onder meer via belastingvoordelen. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Overweging 42

Door de Commissie voorgestelde tekst

(42) Verschillende financieringsprogramma's van de Unie, zoals de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, de programma's van het cohesiebeleid, of het innovatiefonds, zijn ook inzetbaar voor de financiering van investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie.

Amendement

(42) Verschillende financieringsprogramma's van de Unie, zoals de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, de programma's van het cohesiebeleid, **de Connecting Europe Facility** of het innovatiefonds, zijn ook inzetbaar voor de financiering van investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie, **die**

gezien moeten worden in samenhang met andere financieringsinstrumenten teneinde te zorgen voor een benadering die gericht is op de toeleveringsketen en die nettonultechnologieën ondersteunt. Bovendien heeft de toekomstige waterstofbank als doel de productie van waterstof te ondersteunen, en moet de Europese Commissie de doeltreffendheid ervan in het oog houden en beoordelen of het mogelijk is het toepassingsgebied van de bank uit te breiden naar andere nettonultechnologieën, zoals zonne-energie en de productie van batterijen. Dit moet leiden tot een uitgebreid EU-instrument voor financiële steun dat de verschillende financieringsinstrumenten op het gebied van energie combineert en er daardoor voor zorgt dat de financiële ondersteuning van nettonultechnologieën overzichtelijker wordt. Waar mogelijk moet informatie over de relevante nationale financieringsbronnen en informatie over het combineren van EU-financieringsprogramma's met financiële steun van de Europese Investeringsbank gemakkelijk toegankelijk zijn.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Overweging 43

Door de Commissie voorgestelde tekst

(43) In het kader van de gewijzigde verordening betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit⁵⁴ werd aan de lidstaten nog eens 20 miljard EUR aan niet-terugvorderbare steun ter beschikking gesteld om de energie-efficiëntie te bevorderen en fossiele brandstoffen te vervangen, onder meer via projecten van de EU met betrekking tot de nettonulindustrie. Zoals vermeld in de richtsnoeren van de Commissie betreffende de REPowerEU-hoofdstukken⁵⁵ worden de lidstaten aangemoedigd om in het

Amendement

(43) In het kader van de gewijzigde verordening betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit⁵⁴ werd aan de lidstaten nog eens 20 miljard EUR aan niet-terugvorderbare steun ter beschikking gesteld om de energie-efficiëntie te bevorderen en fossiele brandstoffen te vervangen, onder meer via projecten van de EU met betrekking tot de nettonulindustrie. Zoals vermeld in de richtsnoeren van de Commissie betreffende de REPowerEU-hoofdstukken⁵⁵ worden de lidstaten aangemoedigd om in het

REPowerEU-hoofdstuk van hun herstel- en veerkrachtplannen maatregelen op te nemen ter ondersteuning van investeringen in de productie van nettonultechnologieën en industriële innovatie, overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁶.

REPowerEU-hoofdstuk van hun herstel- en veerkrachtplannen maatregelen op te nemen ter ondersteuning van investeringen in de productie van nettonultechnologieën en industriële innovatie, overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁶. ***De lidstaten moeten zorg dragen voor een snelle tenuitvoerlegging van de nationale herstel- en veerkrachtplannen en een snelle uitrol van de RePowerEU-maatregelen, en voor de naleving van de overeengekomen tijdsplanning voor investeringen in de gehele toeleveringsketen van de nettonultechnologieën.***

---

⁵⁴ Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/241 wat betreft REPowerEU-hoofdstukken in herstel- en veerkrachtplannen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 en (EU) 2021/1755 en Richtlijn 2003/87/EG (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

⁵⁵ Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor herstel- en veerkrachtplannen in het kader van REPowerEU” 2023/C 80/01 (PB C 80 van 3.3.2023, blz. 1).

⁵⁶ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

---

⁵⁴ Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/241 wat betreft REPowerEU-hoofdstukken in herstel- en veerkrachtplannen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 en (EU) 2021/1755 en Richtlijn 2003/87/EG (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

⁵⁵ Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor herstel- en veerkrachtplannen in het kader van REPowerEU” 2023/C 80/01 (PB C 80 van 3.3.2023, blz. 1).

⁵⁶ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Overweging 45

Door de Commissie voorgestelde tekst

(45) De lidstaten kunnen steun verlenen

Amendement

(45) De lidstaten kunnen steun verlenen

uit programma's in het kader van het cohesiebeleid, in overeenstemming met de toepasselijke regels van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁷, om de benutting van strategische nettonulprojecten in minder ontwikkelde en overgangsregio's aan te moedigen door middel van investeringspakketten voor infrastructuur, productieve investeringen in innovatie, productiecapaciteit in kmo's, diensten, opleidings- en bijscholingsmaatregelen, met inbegrip van steun voor capaciteitsopbouw bij overheidsinstanties en promotoren. De in de programma's vastgestelde toepasselijke medefinancieringspercentages kunnen tot 85 % oplopen voor minder ontwikkelde regio's en tot 60 % of 70 % voor overgangsregio's, afhankelijk van het desbetreffende fonds en de status van de regio, maar de lidstaten mogen deze plafonds op het niveau van het project overschrijden, waar dat op grond van de staatssteunregels toegestaan is. Het instrument voor technische ondersteuning kan de lidstaten en de regio's helpen bij het opstellen van groeistrategieën voor een nettonulindustrie, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het beperken van de administratieve formaliteiten en het versnellen van de vergunningverlening. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om de duurzaamheid van **strategische nettonulprojecten** te bevorderen door deze investeringen in Europese waardeketens te integreren, met name waar op interregionale en grensoverschrijdende samenwerkingsnetwerken kan worden voortgebouwd.

---

⁵⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds

uit programma's in het kader van het cohesiebeleid, in overeenstemming met de toepasselijke regels van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁷, om de benutting van strategische nettonulprojecten in minder ontwikkelde en overgangsregio's aan te moedigen door middel van investeringspakketten voor infrastructuur, productieve investeringen in innovatie, productiecapaciteit in kmo's, diensten, opleidings- en bijscholingsmaatregelen, met inbegrip van steun voor capaciteitsopbouw bij overheidsinstanties en promotoren. De in de programma's vastgestelde toepasselijke medefinancieringspercentages kunnen tot 85 % oplopen voor minder ontwikkelde regio's en tot 60 % of 70 % voor overgangsregio's, afhankelijk van het desbetreffende fonds en de status van de regio, maar de lidstaten mogen deze plafonds op het niveau van het project overschrijden, waar dat op grond van de staatssteunregels toegestaan is. Het instrument voor technische ondersteuning kan de lidstaten en de regio's helpen bij het opstellen van groeistrategieën voor een nettonulindustrie, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het beperken van de administratieve formaliteiten en het versnellen van de vergunningverlening. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om de duurzaamheid van **projecten op het gebied van nettonultechnologie** te bevorderen door deze investeringen in Europese waardeketens te integreren, met name waar op interregionale en grensoverschrijdende samenwerkingsnetwerken kan worden voortgebouwd.

---

⁵⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds

Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visabeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visabeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 48

Door de Commissie voorgestelde tekst

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de Commissie en de lidstaten de bestaande financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten.

Amendement

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de Commissie en de lidstaten de bestaande financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten. ***Middels het platform moeten tevens de verschillende instrumenten voor financiële steun voor nettonultechnologieën worden geëvalueerd en moeilijkheden bij de toegang tot financiering worden aangepakt, en moet ervoor worden gezorgd dat EU- en nationale middelen snel door de relevante industrieën kunnen worden geabsorbeerd. Waar van***

toepassing moeten er synergieën worden gecreëerd tussen het platform en het platform strategische technologieën voor Europa (STEP), zodat bestaande financiering naar STEP-projecten wordt geleid en de toepassing in de sectoren op het gebied van de digitale omgeving, deep tech, schone technologie en biotechnologie wordt versneld, aangezien al deze sectoren van cruciaal belang zijn voor de leidende rol van Europa.

Amendement 21
Voorstel voor een verordening
Overweging 50

Door de Commissie voorgestelde tekst

(50) Tegelijkertijd ondermijnt de onvoorspelbaarheid, complexiteit en soms buitensporig lange duur van nationale vergunningverleningsprocessen de voor de doeltreffende ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologieën benodigde investeringszekerheid. Om te zorgen voor en vaart te zetten achter doeltreffende uitvoering van die projecten, moeten de lidstaten daarom gestroomlijnde en voorspelbare vergunningsprocedures toepassen. Daarnaast moet op nationaal niveau prioriteit worden gegeven aan strategische nettonulprojecten om te zorgen voor een snelle administratieve afhandeling en een dringende behandeling van alle gerechtelijke en geschillenbeslechtsprocedures in verband met die projecten, zonder dat de bevoegde autoriteiten worden belet de vergunningverlening voor andere projecten voor de productie van nettonultechnologieën dan strategische nettonulprojecten, of meer in het algemeen, te stroomlijnen.

Amendement

(50) Tegelijkertijd ondermijnt de onvoorspelbaarheid, complexiteit en soms buitensporig lange duur van nationale vergunningverleningsprocessen de voor de doeltreffende ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologieën benodigde investeringszekerheid. Om te zorgen voor en vaart te zetten achter doeltreffende uitvoering van die projecten, moeten de lidstaten daarom gestroomlijnde en voorspelbare vergunningsprocedures toepassen. Daarnaast moet op nationaal niveau prioriteit worden gegeven aan strategische nettonulprojecten om te zorgen voor een snelle administratieve afhandeling en een dringende behandeling van alle gerechtelijke en geschillenbeslechtsprocedures in verband met die projecten, zonder dat de bevoegde autoriteiten worden belet de vergunningverlening voor andere projecten voor de productie van nettonultechnologieën dan strategische nettonulprojecten, of meer in het algemeen, te stroomlijnen. ***Daarnaast moeten bestaande rechtshandelingen die relevant zijn voor alle aspecten van de vergunningsprocedure voor nettonulprojecten worden gescreend om ervoor te zorgen dat zij de verwezenlijking***

van de doelstellingen van deze verordening niet belemmeren of verhinderen.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Overweging 55 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(55 bis) Toegankelijkheid en connectiviteit van het volledige scala aan CO₂-vervoersmodaliteiten spelen een cruciale rol bij de uitrol van CCS-projecten en grensoverschrijdend vervoer. Die modaliteiten bestrijken schepen, binnenvaartschepen, treinen en vrachtwagens, alsmede vaste voorzieningen voor aansluiting en aanmeren, voor liquefactie, bufferopslag en omvormers van CO₂ met het oog op het verdere vervoer via pijpleidingen en specifieke vervoerswijzen.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Overweging 56

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(56) Gezien het belang van strategische nettonulprojecten voor de energievoorziening van de Unie moet bovendien een reeks administratieve beperkingen *gedeeltelijk* worden *opgeheven of* vereenvoudigd om de uitvoering van die projecten te versnellen.

(56) Gezien het belang van strategische nettonulprojecten voor de energievoorziening *en industriële veerkracht* van de Unie moet bovendien een reeks administratieve beperkingen worden vereenvoudigd om de uitvoering van die projecten te versnellen, *waarbij een hoge kwaliteit van de beoordelingen van potentiële milieueffecten wordt gewaarborgd.*

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Overweging 57

Door de Commissie voorgestelde tekst

(57) De krachtens het Unierecht vereiste milieubeoordelingen en -vergunningen, onder meer met betrekking tot water, lucht, ecosystemen, habitats, biodiversiteit en vogels, maken integraal deel uit van de vergunningsprocedure voor projecten voor de productie van nettonultechnologie en vormen een essentiële waarborg om ervoor te zorgen dat negatieve milieueffecten worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt. Om er echter voor te zorgen dat de vergunningsprocedures voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën voorspelbaar zijn en tijdig worden afgerond, moet elk potentieel om de vereiste beoordelingen en vergunningen te stroomlijnen zonder dat het niveau van milieubescherming daardoor wordt verlaagd, worden benut. In dat verband moet ervoor worden gezorgd dat de vereiste beoordelingen worden gebundeld om onnodige overlappingsen te voorkomen en van projectpromotoren en verantwoordelijke instanties worden verlangd uitdrukkelijk overeen te komen wat de reikwijdte van de gebundelde beoordeling moet zijn alvorens die beoordeling wordt uitgevoerd, om onnodige follow-up te voorkomen.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Overweging 65

Door de Commissie voorgestelde tekst

(65) Aangezien een versterking van de productiecapaciteit van belangrijke nettonultechnologieën in de Unie niet mogelijk zal zijn zonder een aanzienlijke

Amendement

(57) De krachtens het Unierecht vereiste milieubeoordelingen en -vergunningen, onder meer met betrekking tot water, lucht, ecosystemen, habitats, biodiversiteit en vogels, maken integraal deel uit van de vergunningsprocedure voor projecten voor de productie van nettonultechnologie en vormen een essentiële waarborg om ervoor te zorgen dat negatieve milieueffecten worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt, **overeenkomstig het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”**. Om er echter voor te zorgen dat de vergunningsprocedures voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën voorspelbaar zijn en tijdig worden afgerond, moet elk potentieel om de vereiste beoordelingen en vergunningen te stroomlijnen zonder dat het niveau van milieubescherming daardoor wordt verlaagd, worden benut. In dat verband moet ervoor worden gezorgd dat de vereiste beoordelingen worden gebundeld om onnodige overlappingsen te voorkomen en van projectpromotoren en verantwoordelijke instanties worden verlangd uitdrukkelijk overeen te komen wat de reikwijdte van de gebundelde beoordeling moet zijn alvorens die beoordeling wordt uitgevoerd, om onnodige follow-up te voorkomen.

Amendement

(65) Aangezien een versterking van de productiecapaciteit van belangrijke nettonultechnologieën in de Unie niet mogelijk zal zijn zonder een aanzienlijke

gekwalficeerde beroepsbevolking, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de activering van meer mensen op de arbeidsmarkt te stimuleren, met name wat betreft vrouwen en NEET-jongeren (jongeren die geen onderwijs en geen opleiding volgen en geen werk hebben), onder meer door op kwalificaties gebaseerde aanwerving aan te vullen met werkwijzen gericht op vaardigheden. Daarnaast is, voor werknemers in teruglopende of overbodig geworden sectoren, specifieke steun bij de overstap naar een nieuwe baan belangrijk, in overeenstemming met de doelstellingen van de aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. Dit betekent dat moet worden geïnvesteerd in vaardigheden en in het scheppen van de hoogwaardige werkgelegenheid die voor de nettonultechnologieën in de Unie nodig zijn. Voortbouwend op en met de opgedane kennis in het kader van bestaande initiatieven zoals het Europees pact voor vaardigheden, activiteiten op EU-niveau op het gebied van informatie over en prognoses betreffende vaardigheden, bijvoorbeeld door het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) en de Europese Arbeidsautoriteit, en de blauwdrukken voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden, is het de bedoeling alle actoren te mobiliseren: de instanties van de lidstaten, ook op regionaal en lokaal niveau, aanbieders van onderwijs en opleidingen, sociale partners en het bedrijfsleven, en met name kmo's, om de behoeften aan vaardigheden vast te stellen, onderwijs- en opleidingsprogramma's te ontwikkelen en deze snel operationeel te krijgen en op grote schaal in te zetten. Strategische nettonulprojecten spelen in dit verband een belangrijke rol. De lidstaten en de Commissie **kunnen** zorgen voor financiële steun, onder meer door de mogelijkheden van de Uniebegroting te

gekwalficeerde beroepsbevolking, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de **toegang tot de arbeidsmarkt van de EU voor geschoolde arbeidskrachten uit derde landen makkelijker te maken en om de** activering van meer mensen op de arbeidsmarkt te stimuleren, met name wat betreft vrouwen en NEET-jongeren (jongeren die geen onderwijs en geen opleiding volgen en geen werk hebben), onder meer door op kwalificaties gebaseerde aanwerving aan te vullen met werkwijzen gericht op vaardigheden. Daarnaast is, voor werknemers in teruglopende of overbodig geworden sectoren, specifieke steun bij de overstap naar een nieuwe baan belangrijk, in overeenstemming met de doelstellingen van de aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. Dit betekent dat **meer** moet worden geïnvesteerd in vaardigheden en in het scheppen van de hoogwaardige werkgelegenheid die voor de nettonultechnologieën in de Unie nodig zijn. Voortbouwend op en met de opgedane kennis in het kader van bestaande initiatieven zoals het EU-pact voor vaardigheden, activiteiten op EU-niveau op het gebied van informatie over en prognoses betreffende vaardigheden, bijvoorbeeld door het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) en de Europese Arbeidsautoriteit, en de blauwdrukken voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden, is het de bedoeling alle actoren te mobiliseren: de instanties van de lidstaten, ook op regionaal en lokaal niveau, aanbieders van onderwijs en opleidingen, sociale partners en het bedrijfsleven, en met name kmo's, om de behoeften aan vaardigheden vast te stellen, onderwijs- en opleidingsprogramma's te ontwikkelen en deze snel operationeel te krijgen en op grote schaal in te zetten. Strategische nettonulprojecten spelen in dit verband een belangrijke rol. De lidstaten en

benutten via instrumenten zoals het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, Europese fondsen voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het moderniseringsfonds, REPowerEU en het programma voor de eengemaakte markt.

de Commissie **moeten** zorgen voor financiële steun, onder meer door de mogelijkheden van de Uniebegroting te benutten via instrumenten zoals het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, Europese fondsen voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het moderniseringsfonds, REPowerEU en het programma voor de eengemaakte markt.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Overweging 69

Door de Commissie voorgestelde tekst

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen oprichten en derden uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën.

Amendement

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor nettonultechnologie in Europa kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen oprichten, **onder andere met belanghebbenden uit de betreffende sectoren**, en **moet het daarbij** derden uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Overweging 71

Door de Commissie voorgestelde tekst

(71) De Unie moet ernaar streven de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren en wereldwijd hoge sociale en milieunormen te bevorderen, in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen. Evenzo moeten in nauwe samenwerking met partnerlanden en als deel van een open maar assertieve aanpak, sterkere inspanningen worden geleverd op het gebied van onderzoek en innovatie om nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

Amendement

(71) De Unie moet ernaar streven **het toepassingsgebied van** de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren en **uit te breiden, teneinde het risico op verstoringen van grote toeleveringsketens tot een minimum te beperken, en** wereldwijd hoge sociale en milieunormen te bevorderen in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen. Evenzo moeten in nauwe samenwerking met partnerlanden en als deel van een open maar assertieve aanpak, sterkere inspanningen worden geleverd op het gebied van onderzoek en innovatie om nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de

Amendement

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de **uitrol van en** productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, **inclusief waar van toepassing de infrastructuur voor toeleveringsketens en verbindingen**, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050

Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen.

klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119 **ter versterking van het industriële en economische concurrentievermogen van de Unie**, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen.

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de productiecapaciteit in de Unie voor de in de bijlage vermelde strategische nettonultechnologieën tegen 2030 de benchmark haalt of benadert om ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol van de desbetreffende technologieën die nodig zijn om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030 te verwezenlijken, intern te kunnen realiseren;

Amendement

a) de productiecapaciteit in de Unie voor de in de bijlage vermelde strategische nettonultechnologieën tegen 2030 de benchmark haalt of benadert om ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol van de desbetreffende technologieën die nodig zijn om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030 te verwezenlijken, intern te kunnen realiseren; **de Commissie maakt niet later dan 12 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening indicatieve niveaus voor de productiecapaciteit voor elke nettonultechnologie beschikbaar, en doet dit op grond van de vereisten van de EU-wetgeving;**

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de bijbehorende upgradering en

aanpassing van de infrastructuur voor toeleveringsketens en voor vervoersverbindingen alsook van maritieme verbindingen en verbindingen met het achterland, met het oog op het waarborgen van de handelsstromen van en naar de productielocaties en naar de markten in de Unie.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Indien de Commissie op basis van het in artikel 35 bedoelde verslag concludeert dat de Unie de in lid 1 opgenomen doelstellingen waarschijnlijk niet zal verwezenlijken, beoordeelt zij de haalbaarheid en evenredigheid van het voorstellen van maatregelen of het uitoefenen van haar bevoegdheden op het niveau van de Unie om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen.

Amendement

3. Indien de Commissie op basis van het in artikel 35 bedoelde verslag concludeert dat de Unie de in lid 1 opgenomen doelstellingen waarschijnlijk niet zal verwezenlijken, beoordeelt zij de haalbaarheid en evenredigheid van het voorstellen van maatregelen of het uitoefenen van haar bevoegdheden op het niveau van de Unie om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen **en stelt zij maatregelen voor om de productiecapaciteit van nettonultechnologieën te stimuleren.**

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 2 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Deze verordening is van toepassing op nettonultechnologieën, met uitzondering van de artikelen 26 tot en met 27 van deze verordening, die van toepassing zijn op innovatieve nettonultechnologieën. Grondstoffen, verwerkte materialen of componenten die onder het toepassingsgebied van Verordening (EU).../... [voetnoot toevoegen met

Amendement

Deze verordening is van toepassing op nettonultechnologieën, **essentiële componenten daarvan en waar van toepassing de infrastructuur voor toeleveringsketens en verbindingen**, met uitzondering van de artikelen 26 tot en met 27 van deze verordening, die van toepassing zijn op innovatieve nettonultechnologieën. Grondstoffen,

publicatiegegevens van de verordening kritieke grondstoffen] vallen, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van deze verordening.

verwerkte materialen of componenten die onder het toepassingsgebied van Verordening (EU).../... [voetnoot toevoegen met publicatiegegevens van de verordening kritieke grondstoffen] vallen, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van deze verordening.

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – alinea 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie⁶⁶; technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; technologieën voor duurzame **alternatieve brandstoffen**⁶⁷; elektrolyse-installaties en **brandstofcellen**; geavanceerde technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties; technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag; en energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën. Hiermee worden de eindproducten, specifieke componenten en specifieke machines bedoeld die primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische paraatheid van ten minste 8 hebben bereikt;

---

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare

Amendement

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie⁶⁶; technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; technologieën voor duurzame **brandstoffen voor de lucht- en zeevaart**; elektrolyse-installaties, **brandstofcellen** en **vloeibare-waterstoftechnologieën**; geavanceerde technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties; technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag; **alle soorten koolstofverwijderingstechnologieën en bijbehorende CO₂-vervoersinfrastructuur**; en energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën. Hiermee worden de eindproducten, specifieke componenten en specifieke machines bedoeld die **over de gehele waardeketen** primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische paraatheid van ten minste 8 hebben bereikt;

---

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare

energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

***67 “duurzame alternatieve brandstoffen”:
de brandstoffen die zijn bestreken in het
voorstel voor een verordening van het
Europees Parlement en de Raad inzake
het waarborgen van een gelijk speelveld
voor duurzaam luchtvervoer (COM(2021)
561 final) en het voorstel voor een
verordening van het Europees Parlement
en de Raad betreffende het gebruik van
hernieuwbare en koolstofarme
brandstoffen in de zeevaart (COM(2021)
562 final).***

Amendement 34

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – alinea 1 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

Amendement

***a bis) “technologie voor duurzame
brandstoffen voor de lucht- en zeevaart”:
brandstoffen die in aanmerking komen op
grond van de Verordening van het
Europees Parlement en de Raad inzake
het waarborgen van een gelijk speelveld
voor duurzaam luchtvervoer [XXXX] en
op grond van de Verordening van het
Europees Parlement en de Raad
betreffende het gebruik van hernieuwbare
en koolstofarme brandstoffen in de
zeevaart [XXXX]; “conventionele
luchtvaartbrandstoffen” zoals
gedefinieerd in COM(2021) 561 final, en
conventionele fossiele brandstoffen die
worden gebruikt in de zeevaart, worden in
het kader van deze verordening niet
beschouwd als technologieën voor
duurzame brandstoffen voor de lucht- en
zeevaart;***

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – alinea 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) “component”: een *klein* onderdeel van een nettonultechnologie *dat door een bedrijf uit verwerkte materialen wordt vervaardigd en wordt verhandeld*;

Amendement

b) “component”: een *vervaardigd* onderdeel van een nettonultechnologie;

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – alinea 1 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) “project voor de productie van nettonultechnologie” of “productieproject”: een geplande industriële faciliteit of uitbreiding of herbestemming van een bestaande faciliteit voor de productie van nettonultechnologieën;

Amendement

d) “project voor de productie van nettonultechnologie” of “productieproject”: een geplande industriële faciliteit of uitbreiding of herbestemming van een bestaande faciliteit voor de productie van *inzetbare* nettonultechnologieën, *met inbegrip van de upgradering en aanpassing, in voorkomend geval, van infrastructuur voor toeleveringsketens en vervoersverbindingen*;

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Uiterlijk op... [3 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] wijzen de lidstaten één nationale bevoegde instantie aan die verantwoordelijk is voor het faciliteren en *coördineren* van het

Amendement

1. Uiterlijk op... [3 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] wijzen de lidstaten één nationale bevoegde instantie aan die verantwoordelijk is voor het faciliteren, *coördineren* en *stroomlijnen* van het

vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie, onder meer voor strategische nettonulprojecten, en voor het verstrekken van advies over het verminderen van de administratieve lasten overeenkomstig artikel 5.

vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie, onder meer voor strategische nettonulprojecten, en voor het verstrekken van advies over het verminderen van de administratieve lasten overeenkomstig artikel 5.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie ***mag niet langer duren dan een*** van de ***volgende termijnen:***

Amendement

1. Het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie, ***met inbegrip van de upgrading en aanpassing, in voorkomend geval, van de infrastructuur voor toeleveringsketens en vervoersverbindingen, duurt niet langer dan 9 maanden.***

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) ***12 maanden voor de opbouw van projecten voor de productie van nettonultechnologie met een jaarlijkse productiecapaciteit van minder dan 1 GW;***

Amendement

Schrappen

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) 18 maanden voor de opbouw van projecten voor de productie van nettonultechnologie met een jaarlijkse productiecapaciteit van meer dan 1 GW.

Schrappen

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. Voor projecten voor de productie van nettonultechnologie waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, **mag** het vergunningverleningsproces niet langer dan **18 maanden duren**.

2. Voor projecten voor de productie van nettonultechnologie waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, **duurt** het vergunningverleningsproces niet langer dan **9 maanden**.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

9 bis. De Commissie stelt richtlijnen vast waarin de vereisten worden omschreven voor vergunningverlening voor projecten voor de productie van nettonultechnologie.

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De nationale bevoegde instantie

3. De nationale bevoegde instantie

zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen **drie** maanden na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen **twee** maanden na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De termijnen waarbinnen het betrokken publiek wordt geraadpleegd over het in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU bedoelde milieueffectbeoordelingsrapport bedragen ten hoogste 45 dagen. ***In gevallen die onder artikel 6, lid 4, tweede alinea, vallen, wordt deze termijn verlengd tot 90 dagen.***

Amendement

4. De termijnen waarbinnen het betrokken publiek wordt geraadpleegd over het in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU bedoelde milieueffectbeoordelingsrapport bedragen ten hoogste 45 dagen, ***en bedraagt voor strategische nettonulprojecten die erkend worden op grond van artikel 11 maximaal 30 dagen.***

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij het opstellen van plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, nemen de nationale, regionale en lokale autoriteiten waar passend in die plannen bepalingen op voor de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en

Amendement

1. Bij het opstellen van plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, nemen de nationale, regionale en lokale autoriteiten waar passend in die plannen bepalingen op voor de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten ***en de relevante infrastructuur.*** Er wordt

bebouwde oppervlakken,
industrieterreinen, brownfieldterreinen en,
waar passend, greenfieldterreinen die niet
bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw.

prioriteit gegeven aan kunstmatige en
bebouwde oppervlakken,
industrieterreinen, brownfieldterreinen en,
waar passend, greenfieldterreinen die niet
bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw.

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Alle op grond van deze afdeling en de artikelen 12 en **13** vastgestelde besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement

2. Alle op grond van deze afdeling en de artikelen 12, **13, 14** en **21** vastgestelde besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement 47

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit wordt vergroot van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie **waarvoor de Unie sterk van invoer uit één enkel derde land afhankelijk is;**

Amendement

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit wordt vergroot van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie;

Amendement 48

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – punt b – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) het project voor de productie van nettonultechnologie heeft een positief effect op de toeleveringsketen van de

Amendement

b) het project voor de productie van nettonultechnologie heeft een positief effect op de toeleveringsketen van de

nettonulindustrie of stroomafwaartse sectoren in de Unie, buiten de projectpromotor en de betrokken lidstaten om, en draagt bij tot het concurrentievermogen van en hoogwaardige werkgelegenheid in de toeleveringsketen van de nettonulindustrie van de Unie, en voldoet aan ten minste drie van de volgende criteria:

nettonulindustrie of stroomafwaartse sectoren in de Unie, buiten de projectpromotor en de betrokken lidstaten om, en draagt bij tot het concurrentievermogen van en hoogwaardige werkgelegenheid in de toeleveringsketen van de nettonulindustrie van de Unie, **met inbegrip van kmo's**, en voldoet aan ten minste drie van de volgende criteria:

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Het vergunningverleningsproces voor strategische nettonulprojecten mag niet langer duren dan **een van de volgende termijnen**:

Amendement

1. Het vergunningverleningsproces voor strategische nettonulprojecten mag niet langer duren dan **9 maanden**.

Amendement 50

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) **9 maanden voor de opbouw van strategische nettonulprojecten met een jaarlijkse productiecapaciteit van minder dan 1 GW;**

Amendement

Schrappen

Amendement 51

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) **12 maanden voor de opbouw van strategische nettonulprojecten met een jaarlijkse productiecapaciteit van meer**

Amendement

Schrappen

dan 1 GW;

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) 18 maanden voor alle benodigde vergunningen voor de exploitatie van een opslaglocatie overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG.

Amendement

Schrappen

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Voor strategische nettonulprojecten waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, mag het vergunningverleningsproces niet langer dan **12** maanden duren.

Amendement

2. Voor strategische nettonulprojecten waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, mag het vergunningverleningsproces niet langer dan **9** maanden duren.

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De nationale bevoegde instanties zorgen ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen leidt **tot de specifieke tussentijdse stappen die als goedkeuring moeten** worden beschouwd, **behalve wanneer** het specifieke project onderworpen is aan een

Amendement

4. De nationale bevoegde instanties zorgen ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen **ertoe leidt dat de betreffende vergunningsaanvraag als goedgekeurd moet** worden beschouwd. **In gevallen waarin** het specifieke project onderworpen is aan een

milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG van de Raad of Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of er vastgesteld moet worden of een dergelijke milieueffectbeoordeling nodig is en de desbetreffende beoordelingen nog niet zijn uitgevoerd, **of wanneer het beginsel** van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte **in het nationale rechtsstelsel niet bestaat. Deze bepaling is niet van toepassing op definitieve besluiten over de uitkomst van het proces, die expliciet moeten zijn.** Alle besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG van de Raad of Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of er vastgesteld moet worden of een dergelijke milieueffectbeoordeling nodig is en de desbetreffende beoordelingen nog niet zijn uitgevoerd, **wordt de periode** van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte **met maximaal 2 maanden verlengd.** Alle besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Versnelde uitvoering

Amendement

Versnelling en financiering van de
uitvoering

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de toegang

Amendement

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen **en overheidsinvesteringen** in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de

tot financiering.

toegang tot financiering, *bijvoorbeeld door: a) toepassing van de bepalingen van het tijdelijk crisis- en transitiekader, met inbegrip van belastingvoordeel voor producenten en distributeurs; b) prioritair behandeling in het kader van financiering via ESIF voor projecten die onder deze verordening vallen; c) toegang tot middelen waarin wordt voorzien door artikel 6, lid 1, punt b), van Verordening (EU) 2021/241, het Herstelinstrument voor de Europese Unie; d) het in aanmerking nemen van projecten die onder deze verordening vallen voor financiering met nationale inkomsten afkomstig van emissierechten uit het emissiehandelssysteem, en ten minste 25 % van die inkomsten aan deze projecten toewijzen; e) het bevorderen van de toegang van projecten die onder deze verordening vallen tot financiering uit EFSI.*

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten **kunnen** administratieve steun aan strategische nettonulprojecten **verlenen** om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement

2. **De Commissie en** de lidstaten **verlenen** administratieve steun aan strategische nettonulprojecten om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte

Amendement

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte

platform voor nettonultechnologie in Europa worden de financiële behoeften en knelpunten van strategische nettonulprojecten besproken en eventuele beste praktijken uitgewisseld, met name met het doel grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU te ontwikkelen, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties.

platform voor nettonultechnologie in Europa worden de financiële behoeften en knelpunten van strategische nettonulprojecten besproken en eventuele beste praktijken uitgewisseld, met name met het doel grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU te ontwikkelen, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties, **met inbegrip van kmo's**.

Amendement 59

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Het platform voor nettonultechnologie in Europa biedt op verzoek van de promotor van het **strategische** nettonulproject de mogelijkheid van besprekingen en advies over de wijze waarop de financiering voor het project kan worden rondgekregen, rekening houdend met de reeds toegezegde financiering, waarbij ten minste de volgende elementen worden overwogen:

Amendement

2. Het platform voor nettonultechnologie in Europa biedt op verzoek van de promotor van het **technologische** nettonulproject de mogelijkheid van besprekingen en advies over de wijze waarop de financiering voor het project kan worden rondgekregen, rekening houdend met de reeds toegezegde financiering, waarbij ten minste de volgende elementen worden overwogen:

Amendement 60

Voorstel voor een verordening Artikel 17 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) entiteiten die over een vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad⁷¹ op hun grondgebied beschikken, ertoe worden verplicht alle geologische gegevens over productielocaties die buiten gebruik zijn gesteld of waarvan de ontmanteling aan de bevoegde instantie is

Amendement

b) entiteiten die over een vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad op hun grondgebied beschikken, ertoe worden verplicht alle geologische gegevens over productielocaties die buiten gebruik zijn gesteld of waarvan de ontmanteling aan de bevoegde instantie is

gemeld, openbaar toegankelijk te maken;

gemeld, openbaar toegankelijk te maken,
*alsmede gegevens over de
beschikbaarheid of mogelijke aanleg van
vervoersinfrastructuur voor het afleveren
van CO₂ op de locatie.*

---

*⁷¹ Richtlijn 94/22/EG van het Europees
Parlement en de Raad van 30 mei 1994
betreffende de voorwaarden voor het
verlenen en het gebruikmaken van
vergunningen voor de prospectie, de
exploratie en de productie van
koolwaterstoffen (PB L 164 van
30.6.1994, blz. 3).*

Amendement 61

Voorstel voor een verordening Artikel 18 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 18 bis

Regulering van de markt voor het vervoer van CO₂

*De Commissie overweegt om binnen twee
jaar na de inwerkingtreding van deze
verordening, indien passend, een
wetgevingsinitiatief in te dienen inzake
veiligheidsnormen voor het vervoer van
CO₂, of om bestaande
wetgevingsinitiatieven te actualiseren.*

Amendement 62

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Aanbestedende diensten of
aanbestedende instanties baseren de
gunning van opdrachten voor de in de

1. Aanbestedende diensten of
aanbestedende instanties baseren de
gunning van opdrachten voor de in de

bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU *of* 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU, **2022/1031 of 2022/2555**, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) als er een innovatieve oplossing moet worden ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen;

Amendement

b) als er een innovatieve oplossing moet worden ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen, ***waarbij het hoogste niveau van cyberbeveiliging dient te worden gehandhaafd op basis van een alle risico's omvattende aanpak overeenkomstig artikel 7, lid 2, en artikel 21, lid 2, van de NIS 2-richtlijn, met als doel het voorkomen of tot een minimum beperken van de impact van incidenten op ontvangers van hun diensten en op andere diensten, gebaseerd op technische en niet-technische risicofactoren;***

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4

4. De aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie is niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen.

Schrappen

Kostenverschillen van meer dan 10 % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere gunningscriteria in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van sociale aspecten overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

Amendement 65

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 3

3. De lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen zijn niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage

Schrappen

wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die entiteiten ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen.

Kostenverschillen van meer dan 10 % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd.

Amendement 66

Voorstel voor een verordening Artikel 21 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie.

---

⁷³ Richtlijn 2018/2001/**EG** van het

Amendement

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie **en belastingkredieten.**

---

⁷³ Richtlijn (**EU**) 2018/2001 van het

Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (*herschikking*) (*PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82*).

Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

Amendement 67

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te rollen om de transparantie van de verworven vaardigheden en de overdraagbaarheid ervan naar een andere baan te bevorderen en de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers te verbeteren, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

Amendement

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te rollen om de transparantie van de verworven vaardigheden en de overdraagbaarheid ervan naar een andere baan te bevorderen en de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers ***alsook de toegang van geschoolde arbeidskrachten uit derde landen tot de arbeidsmarkt van de EU*** te verbeteren, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

Amendement 68

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De academies voor nettonultechnologie bestrijden genderstereotypen en besteden bijzondere aandacht aan de noodzaak om meer vrouwen en meer jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen opleiding volgen, voor de arbeidsmarkt te

Amendement

2. De academies voor nettonultechnologie bestrijden genderstereotypen en besteden bijzondere aandacht aan de noodzaak om ***de toegang van geschoolde arbeidskrachten uit derde landen tot de arbeidsmarkt van de EU te vergemakkelijken en om*** meer vrouwen en meer jongeren die geen onderwijs of

activeren.

opleiding volgen en geen opleiding volgen,
voor de arbeidsmarkt te activeren.

Amendement 69

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6) **adequate** arbeidsomstandigheden in banen in de nettonultechnologiesector te bevorderen, de aantallen jongeren, vrouwen en senioren op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten en gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

Amendement

6) **goede** arbeidsomstandigheden in banen in de nettonultechnologiesector te bevorderen, de aantallen jongeren, vrouwen en senioren op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten en gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

Amendement 70

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 4 – punt c – i bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

i bis) CO₂-injectie- en opslagcapaciteiten op hun grondgebied;

Amendement 71

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6. Het platform kan permanente of tijdelijke subgroepen oprichten die zich bezighouden met specifieke vragen en taken.

Amendement

6. Het platform kan permanente of tijdelijke subgroepen oprichten die zich bezighouden met specifieke vragen en taken. ***In die subgroepen zitten tevens de relevante belanghebbenden uit de betreffende sectoren.***

Amendement 72

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

7 bis. Het platform zet een deskundigengroep voor de nettonulindustrie op. De deskundigengroep voor de nettonulindustrie zal bestaan uit vertegenwoordigers van industriële sectoren die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De deskundigengroep voor de nettonulindustrie is verantwoordelijk voor het formuleren van objectieve technische criteria voor de selectie van nettonultechnologieën, uiterlijk [3 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening]. Het platform voor nettonultechnologie in Europa neemt deze criteria als uitgangspunt wanneer het aanbevelingen doet voor een lijst van nettonultechnologieën. De deskundigengroep voor de nettonulindustrie doet tevens aanbevelingen aan het platform aangaande maatregelen die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van het platform. De deskundigengroep voor de nettonulindustrie faciliteert de interactie tussen het platform en overleg- of adviesorganen die in het kader van het industriebeleid van de Unie zijn opgericht.

Motivering

Met het oog op de doelstelling om investeringen aan te trekken, moet de definitie van nettonultechnologie technologisch neutraal zijn, en gebaseerd zijn op transparante en doelgerichte criteria. De definitie moet innovatie en technologische ontwikkeling aanmoedigen door het mogelijk te maken om de lijst van nettonultechnologieën te evalueren en te actualiseren.

Amendement 73

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de samenhang tussen de streefdoelen voor de binnenlandse productie van batterijen en de doelen van Verordening (EU) 2023/851 voor wat betreft het versterken van de CO₂-emissienormen voor nieuwe passagiersauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, met inbegrip van de toevoer van de grondstoffen en geavanceerde materialen die nodig zijn voor de productie van batterijen.

Amendement 74

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. De lidstaten en de nationale instanties die zij daarvoor aanwijzen, verzamelen en verstrekken de krachtens lid 1, punten a) en b), vereiste gegevens en andere bewijsstukken. Meer specifiek verzamelen zij en brengen zij jaarlijks bij de Commissie verslag uit over gegevens met betrekking tot:

2. De lidstaten en de nationale instanties die zij daarvoor aanwijzen, verzamelen en verstrekken de krachtens lid 1, punten a) en b) **en b bis)**, vereiste gegevens en andere bewijsstukken. Meer specifiek verzamelen zij en brengen zij jaarlijks bij de Commissie verslag uit over gegevens met betrekking tot:

Amendement 75

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 2 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) de veerkracht van waardeketens van nettonultechnologie met inbegrip van de productiecapaciteit van de Unie met

betrekking tot [essentiële] componenten voor nettonultechnologieën, en het concurrentievermogen van de gerelateerde sectoren;

Amendement 76

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 2 – punt h bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

h bis) de deelname van kmo's in strategische nettonulprojecten en in de productie van nettonultechnologie.

Amendement 77

Voorstel voor een verordening Artikel 32 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De Commissie is overeenkomstig artikel 33 bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de mate waarin en wijze waarop entiteiten de in artikel 18, lid 1, bedoelde overeenkomsten met andere entiteiten en investeringen in opslagcapaciteit van derden kunnen gebruiken om aan hun individuele bijdrage te voldoen, als bedoeld in artikel 18, lid 5, **en** tot wijziging van de inhoud van de in artikel 18, lid 6, bedoelde verslagen.

De Commissie is overeenkomstig artikel 33 bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de mate waarin en wijze waarop entiteiten de in artikel 18, lid 1, bedoelde overeenkomsten met andere entiteiten en investeringen in opslagcapaciteit van derden kunnen gebruiken om aan hun individuele bijdrage te voldoen, als bedoeld in artikel 18, lid 5, tot wijziging van de inhoud van de in artikel 18, lid 6, bedoelde verslagen **en in aanvulling op de in de bijlage vermelde strategische nettonultechnologieën, indien nodig om ervoor te zorgen dat het algemene doel van artikel 1, lid 1, wordt behaald.**

Amendement 78

Voorstel voor een verordening

Artikel 35 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. De Commissie evalueert en, indien nodig, actualiseert de lijst van nettonultechnologieën en strategische nettonultechnologieën uiterlijk ... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] en vervolgens om de twee jaar.

Amendement 79

Voorstel voor een verordening Artikel 35 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Bij de evaluatie wordt onderzocht hoe deze verordening in wisselwerking staat met andere rechtshandelingen die relevant zijn voor de uitvoering van nettonulprojecten en wordt nagegaan of er sprake is van dubbele regelgeving of andere ondoeltreffende bepalingen die de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening belemmeren of verhinderen.

Amendement 80

Voorstel voor een verordening Artikel 35 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. In het kader van deze evaluatie evalueert de Commissie, op basis van de ontwikkeling van de emissies van de vervoersector en van de wijze waarop de in deze verordening vastgestelde doelstellingen worden verwezenlijkt, de potentiële bijdragen aan een concurrerende nettonulindustrie die nog steeds in de sector kunnen worden verwezenlijkt door af te stappen van een zeer energie-intensief vervoersysteem, en

doet zij op basis daarvan voorstellen om de vervoersector verder koolstofvrij te maken, met name om te zorgen voor:

- volledige tenuitvoerlegging van de bestaande EU-wetgeving*
- tijdige nakoming van verplichtingen uit hoofde van de EU-wetgeving*
- snelle follow-up met verdere voorstellen, onder meer over toereikende financiering*

Amendement 81

Voorstel voor een verordening Bijlage I

<i>Door de Commissie voorgestelde tekst</i>	
Strategische nettonultechnologieën	
1	Technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie
2	Technologieën voor onshorewindenergie en hernieuwbare offshore-energie
3	Batterij-/opslagtechnologieën
4	Warmtepompen en technologieën voor geothermische energie
5	Elektrolyse-installaties en brandstofcellen
6	Technologieën voor duurzaam biogas/biomethaan
7	Technologieën voor koolstofafvang en -opslag (CCS)
8	Nettechnologieën
<i>Amendement</i>	
Strategische nettonultechnologieën	
1	Technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie
2	Technologieën voor onshorewindenergie, walstroomvoorziening/walstroom en hernieuwbare offshore-energie
3	Batterij-/opslag- en oplaadtechnologieën, met inbegrip van batterijcellen voor lichte vervoermiddelen en batterijen voor elektrische voertuigen
4	Warmtepompen en technologieën voor geothermische energie
5	Elektrolyse-installaties en brandstofcellen, technologieën voor vervoer en

	<i>opslag van waterstof en andere technologieën voor duurzame waterstof</i>
6	<i>Technologieën voor duurzaam biogas/biomethaan, hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart</i>
7	<i>Technologieën voor koolstofafvang en -opslag (CCS), alsmede vervoerstechnologieën en alle soorten technologieën voor koolstofverwijdering, waaronder technologieën voor koolstofafvang aan boord</i>
8	<i>Flexibiliteits- en nettechnologieën, en technologieën voor snel en bidirectioneel laden</i>
8 bis	<i>Technologieën voor ERTMS, digitale geautomatiseerde koppelingssystemen, hogesnelheidstreinen en interoperabele wissel/gelijkstroomlocomotieven</i>
8 ter	<i>Duurzame voortstuwingssystemen zoals elektrische motoren, windondersteunde voortstuwing voor schepen, motoren voor duurzame lucht- en scheepvaart</i>
8 quater	<i>Technologieën voor hernieuwbare grondstoffen</i>

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	TRAN 8.5.2023
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Anna Deparnay-Grunenberg 25.5.2023
Behandeling in de commissie	26.6.2023
Datum goedkeuring	19.7.2023
Uitslag eindstemming	+ : 30 - : 5 0 : 8
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Izaskun Bilbao Barandica, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Carlo Fidanza, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Rovana Plumb, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Achille Variati, Petar Vitanov, Lucia Vuolo
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Michael Gahler, Maria Grapini, Georg Mayer, Ljudmila Novak, Annalisa Tardino
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Patricia Chagnon, Lena Düpont, Mario Furore, Svenja Hahn, Denis Nesci, Christine Schneider

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

30	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Christine Schneider, Barbara Thaler, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Svenja Hahn, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Vera Tax, István Ujhelyi, Achille Variati, Petar Vitanov

5	-
ID	Marco Campomenosi, Patricia Chagnon, Georg Mayer, Annalisa Tardino
Verts/ALE	Tilly Metz

8	0
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci
NI	Mario Furore
The Left	Kateřina Konečná
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)			
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)			
Datum indiening bij EP	17.3.2023			
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023			
Adviserende commissies Datum bekendmaking	INTA 8.5.2023	BUDG 8.5.2023	ECON 8.5.2023	EMPL 8.5.2023
	ENVI 8.5.2023	IMCO 8.5.2023	TRAN 8.5.2023	REGI 8.5.2023
Geen advies Datum besluit	BUDG 26.4.2023			
Medeverantwoordelijke commissies Datum bekendmaking	ENVI 15.6.2023	EMPL 15.6.2023	ECON 15.6.2023	IMCO 15.6.2023
	REGI 15.6.2023			
Rapporteur Datum benoeming	Christian Ehler 30.3.2023			
Behandeling in de commissie	12.6.2023			
Datum goedkeuring	25.10.2023			
Uitslag eindstemming	+: –: 0:	43 12 3		
Bij de eindstemming aanwezige leden	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Ivo Hristov, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marina Mesure, Dan Nica, Niklas Nienass, Ville Niinistö, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Sara Skyttedal, Riho Terras, Patrizia Toia, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho			
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Pascal Arimont, Tiziana Beghin, Franc Bogovič, Damien Carême, Francesca Donato, Matthias Ecke, Ladislav Ilčí, Romana Jerkovič, Luděk Niedermayer, Henna Virkkunen, Emma Wiesner			
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Asim Ademov, Aušra Maldeikienė, Irène Tolleret			
Datum indiening	7.11.2023			

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

43	+
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Marie Dauchy, Thierry Mariani
PPE	Asim Ademov, Pascal Arimont, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Markus Pieper, Sara Skyttedal, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Irène Tolleret, Emma Wiesner
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Romana Jerkovič, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

12	-
ID	Markus Buchheit
NI	Tiziana Beghin, Francesca Donato
The Left	Marc Botenga, Marina Measure
Verts/ALE	Michael Bloss, Damien Carême, Ciarán Cuffe, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Ville Niinistö, Manuela Ripa

3	0
ECR	Ladislav Ilčík, Johan Nissinen
NI	Clara Ponsatí Obiols

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding